

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royal de Droit et des Sciences Économiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

អាករលើតម្លៃបន្ថែម

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ លោក សុផា សុខហេង

កញ្ញា សៀម គឹមហៀង

ណែនាំដោយ

លោក អៀង សៀងហុន

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ គណនេយ្យ

ជំនាន់ទី១៩

ឆ្នាំចូលសិក្សា

២០២០

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០២៤

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រនិង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royal de Droit et des Sciences Économiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

អាករលើតម្លៃបន្ថែម

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ស្រាវជ្រាវដោយ

ណែនាំដោយ

និស្សិតឈ្មោះ លោក **សុផា សុខហេង**

លោក **វង្ស វង្សហុន**

កញ្ញា **សៀម គឹមហៀង**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **គណនេយ្យ**

ឆ្នាំចូលសិក្សា

២០២០

ជំនាន់ទី១៩

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០២៤

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **សុផា សុខហេង** និង **សៀម គឹមហៀង** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគណនេយ្យ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី១៩ ក្រុម A4C1 ឆ្នាំសិក្សា ២០២៣-២០២៤ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច សូមថ្លែងអំណរគុណ និងគោរពកិច្ចយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ៖

- ❖ **លោកឪពុក** និង **ម្តាយ** ជាអ្នកមានគុណទាំងពីរជាទីស្រឡាញ់ ដែលបានផ្តល់កំណើត ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា បណ្តុះបណ្តាលទាំងផ្នែកស្មារតី និងទូន្មានប្រៀនប្រដៅឱ្យកូនៗមានឧត្តមគតិ សុជីវធម៌ គុណធម៌ ក្លាយជា កូនល្អ មិត្តល្អ និងពលរដ្ឋល្អនៅក្នុងសង្គម និងផ្គត់ផ្គង់គ្រប់សព្វបែបយ៉ាង ទាំងក្នុងការរស់នៅ និងសម្ភារៈសម្រាប់ការសិក្សារៀនសូត្រ ចាប់តាំងពីកម្រិតចំណេះដឹងទូទៅរហូតដល់កម្រិតថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា។ ជាចុងក្រោយ កូនទាំងពីររូប សូមក្រាបប្រណិប័តន៍ និងសម្តែងនូវកតញ្ញូតាមដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះអ្នកមានគុណទាំងពីរដែលមានចំពោះកូន។
 - ❖ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **លុយ ចន្ទឆ្មារ** សាកលវិទ្យាធិការ លោកសាកលវិទ្យាធិការរង លោក-លោកស្រីព្រឹទ្ធបុរសនិងព្រឹទ្ធបុរសរងគ្រប់មហាវិទ្យាល័យ លោក-លោកស្រីប្រធាននិងអនុប្រធានគ្រប់ដេប៉ាតឺម៉ង់ លោក-លោកស្រីប្រធាននិងអនុប្រធានការិយាល័យ លោក-លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ និងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានផ្តល់ជាដំបូន្មានល្អៗ និងបង្ហាត់បង្រៀនដល់យើងខ្ញុំ ដោយយកចិត្តទុកដាក់អស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត។
 - ❖ សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ លោក **អៀង សៀងហុក** ជាសាស្ត្រាចារ្យដែលដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃ និងប៉ិនប្រសប់ក្នុងការរិះរកនូវគំនិតល្អៗ និងគន្លឹះសំខាន់ៗជាច្រើនដើម្បីទ្រទ្រង់ខ្លឹមសារកិច្ចការនៃរបាយការណ៍សារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ ព្រមទាំងផ្តល់យោបល់ល្អៗ ក្នុងការកែលម្អនូវចំណុចខ្វះខាតរបស់យើងខ្ញុំ។ បន្ថែមពីនេះ លោកគ្រូបានចំណាយទាំងកម្លាំងកាយ និងចិត្ត រួមទាំងពេលវេលាផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងការដឹកនាំ និងបានតម្រង់ទិសដៅនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ប្រកបដោយភាពរលូន។
 - ❖ បណ្ឌិតមិត្តរួមសាកលវិទ្យាល័យទាំងអស់ ជាពិសេសមិត្តរួមជំនាន់ទី១៩ ក្រុមA4C1 ដែលបានលើកទឹកចិត្ត និងចូលរួមផ្តល់យោបល់ល្អៗដល់ក្រុមយើងខ្ញុំ ក្នុងការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទមួយនេះ។
- ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមលំឱនកាយគោរព និងប្រសិទ្ធពរជ័យដល់លោកអ្នកមានគុណទាំងពីរគណៈគ្រប់គ្រងទាំងអស់ សាស្ត្រាចារ្យ ព្រមទាំងបុគ្គលិកគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងមិត្តរួមជំនាន់ទាំងអស់ សូមឱ្យជួបតែសេចក្តីសុខ សំណាងល្អ ទទួលជោគជ័យគ្រប់ការកិច្ច និងសូមជួបតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

ក្រោយពីបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគណនេយ្យ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ចអស់រយៈពេលបួនឆ្នាំរួចមក យើងខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយជាខ្លាំង ដោយយើងខ្ញុំមានឱកាសក៏ ដូចជាបទពិសោធផ្ទៃមួយទៀតក្នុងនាមជានិសិត្យមួយរូប ដែលទទួលបានពីការសរសេរបាយការណ៍សារណា បញ្ចប់ការសិក្សានេះ និងបានទទួលនូវចំណេះដឹងជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងជំនាញគណនេយ្យ។ បន្ថែមពី នេះ មុខជំនាញគណនេយ្យ គឺជាជំនាញមួយដ៏សំខាន់ដែលមិនអាចខ្វះបានសម្រាប់គ្រប់ស្ថាប័នទាំងអស់ មិនថា ស្ថាប័នរដ្ឋ ឬឯកជនឡើយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត នៅក្នុងជំនាញនេះផងដែរ យើងខ្ញុំពិតជាទទួលបាននូវពុទ្ធិជាច្រើន ដោយសារតែភាពសម្បូរបែបនៃវិជ្ជាជីវៈដែលសាកលវិទ្យាល័យបានផ្តល់ឱ្យ និងបច្ចេកទេសក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀន ពីលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យមានជំនាញពិតប្រាកដច្បាស់លាស់ក្នុងការផ្ទេរចំណេះដឹងទៅកាន់សិស្ស និស្សិត ពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ នៅក្នុងជំនាញគណនេយ្យ ក៏មានមុខវិជ្ជាពន្ធផងដែរ។ ហេតុដូច្នេះ ទើបយើងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសយកប្រធានបទមួយដែលស្តីអំពី “**អាករលើតម្លៃបន្ថែម**” មកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជាការចងក្រងនៅរបាយការណ៍នេះឡើង។ របាយការណ៍នេះ ពិតជាបានផ្តល់នូវបទ ពិសោធដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុត និងជាចំណេះដឹងបន្ថែមសម្រាប់យើងខ្ញុំ ដែលបានជ្រាបច្បាស់ទៅលើអំពីនីតិ វិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលពន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

ជាការពិតណាស់ មូលហេតុដែលយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសប្រធានបទនេះ មកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីចងក្រងរបាយការណ៍នេះឡើង ដោយសារយើងខ្ញុំឃើញថា វាពិតជាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់និស្សិត ដែលមានបំណងចង់សិក្សាស្វែងយល់អំពី អាករលើតម្លៃបន្ថែម និងជាចំណេះដឹងមួយសម្រាប់សិស្សនិស្សិត ក្នុងការយកមកសិក្សាបន្ថែម។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វាក៏មានសារៈប្រយោជន៍ចំពោះក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសនៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ ដែលត្រូវតែយល់ដឹងអំពី អាករលើតម្លៃបន្ថែម ដើម្បីឱ្យការបង់ពន្ធមួយនេះ មាន ភាពសុក្រឹត ត្រឹមត្រូវ និងផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់មន្ត្រីពន្ធដារក្នុងការប្រមូលពន្ធផងដែរ។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំជឿជាក់ថា ក្នុងរបាយការណ៍នេះ ប្រាកដជាមានកំហុស ឬចំណុចខ្វះខាត និង កំហុសខុសឆ្គងលើអក្ខរាវិរុទ្ធ និងបច្ចេកទេសប្រាកដជាមានជាក់ជាមិនខាន។ ហេតុដូច្នេះ យើងខ្ញុំសូមខន្តី អភ័យទោសទុកជាមុន នូវកំហុសខុសឆ្គងដោយអចេតនាដែលបានកើតមាននៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ។ ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា របាយការណ៍សារណាបញ្ចប់ការសិក្សារបស់យើងខ្ញុំមួយនេះ នឹងអាចចូលរួម ចំណែកមួយផ្នែកសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវដល់និស្សិតជំនាន់ក្រោយ ដែលមានបំណងចង់ស្វែងយល់អំពី ប្រធានបទមួយនេះ។

មាតិកា

ទំព័រ

សទ្ទានុក្រម	viii
បញ្ជីអក្សរកាត់.....	ix
បញ្ជីតារាង	x
បញ្ជីរូបភាព	xi

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
២. ចំណេញបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	២
៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ	២
៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៥.១. សារៈប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	២
៥.២. សារៈប្រយោជន៍ចំពោះក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាស	៣
៥.៣. សារៈប្រយោជន៍ចំពោះសង្គមជាតិ	៣
៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៦.១. ប្រភពទិន្នន័យ.....	៣
៦.២. វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ	៣
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៤

ជំពូកទី១

រំលឹកទ្រឹស្តី

១.១. សញ្ញាណទូទៅនៃពន្ធដារ	៦
១.១.១. ប្រវត្តិនៃពន្ធដារ.....	៦
១.១.២. លក្ខណៈពិសេសនៃពន្ធដារ.....	៦
១.១.៣. និយមន័យនៃពន្ធដារ.....	៧
១.១.៤. លក្ខខណ្ឌនៃពន្ធដារ	៨
១.១.៥. តួនាទី និងមុខងាររបស់ពន្ធដារ	៩

១.១.៥.១. បង្កើតប្រភពចំណូលថវិកាឱ្យរដ្ឋ	៩
១.១.៥.២. ជម្រុញបង្កើនល្បឿនអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ	១០
១.១.៥.៣. ទប់សម្រួលចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងសង្គម	១០
១.១.៦. គោលបំណងនៃពន្ធដារ	១០
១.១.៦.១. មុខងារហិរញ្ញវត្ថុនៃពន្ធ	១០
១.១.៦.២. មុខងារសេដ្ឋកិច្ចនៃពន្ធ	១១
១.១.៦.៣. មុខងារសង្គមនៃពន្ធ	១១
១.១.៧. សារៈសំខាន់នៃពន្ធដារ	១១
១.១.៨. ប្រភេទពន្ធដារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	១២
១.១.៨.១. ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	១២
១.១.៨.២. ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	១៣
១.១.៨.៣. ពន្ធអប្បបរមា	១៣
១.១.៨.៤. ពន្ធកាត់ទុក	១៤
១.១.៨.៥. ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស	១៥
១.១.៨.៦. អាករលើតម្លៃបន្ថែម	១៦
១.១.៨.៧. អាករពិសេស	១៧
១.១.៨.៨. អាករលើផលរបរ	១៧
១.១.៨.៩. ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ	១៧
១.១.៨.១០. ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ	១៩
១.១.៨.១១. ពន្ធព័ត៌មាន	២០
១.១.៨.១២. ពន្ធប្រថាប់ត្រា	២១
១.១.៨.១៣. ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់	២៣
១.១.៨.១៤. ពន្ធសក្កហាន	២៣
១.១.៨.១៥. ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន	២៣
១.១.៨.១៦. អាករលើការស្នាក់នៅ	២៤
១.១.៨.១៧. អាករបំភ្លឺសាធារណៈ	២៥
១.១.៨.១៨. ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ	២៥

១.២. ចំណាត់ថ្នាក់នៃពន្ធ	២៦
១.២.១. ចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាល	២៦
១.២.២. ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច	២៧
១.២.៣. ចំណាត់ថ្នាក់បច្ចេកទេស	២៧
១.៣. គោលការណ៍សារពើពន្ធ	២៩
១.៣.១. គោលការណ៍មានតម្លៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ	២៩
១.៣.២. គោលការណ៍ទូទៅនៃនីតិ	៣១
១.៤. កត្តារួមផ្សំរបស់ពន្ធ	៣១
១.៤.១. បុគ្គលជាប់ពន្ធ	៣១
១.៤.២. មូលដ្ឋានគិតពន្ធ	៣១
១.៤.៣. អត្រាពន្ធ	៣២
១.៤.៤. ឯកតាគិតពន្ធ	៣២
១.៤.៥. តម្លៃគិតពន្ធ	៣២
១.៤.៦. ការលើកលែងពន្ធ	៣២
១.៤.៧. បែបបទបង់ពន្ធ	៣៣
១.៥. វិធីសាស្ត្រប្រមូលពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	៣៣
១.៥.១. វិធីសាស្ត្រផ្ទាល់ ឬពន្ធផ្ទាល់	៣៣
១.៥.២. វិធីសាស្ត្រប្រយោល ឬពន្ធប្រយោល	៣៤
១.៦. ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស	៣៤
១.៦.១. អ្នកជាប់ពន្ធតូច	៣៥
១.៦.២. អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម	៣៥
១.៦.៣. អ្នកជាប់ពន្ធធំ	៣៦
១.៧. រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ	៣៦
១.៧.១. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច	៣៦
១.៧.២. សិទ្ធិអំណាច ក្នុងគ្រាដែលប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងភាពអាសន្ន	៣៧
១.៧.៣. ភាពសម្ងាត់ នៃព័ត៌មានពន្ធដារ	៣៧
១.៧.៤. ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ	៣៨

១.៧.៥. ការផ្សព្វផ្សាយ និងការពន្យល់ណែនាំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ	៣៩
១.៧.៦. ការលើកទឹកចិត្តចំពោះការប្រមូលពន្ធ	៣៩
១.៧.៧. ការកាន់ កត់ត្រា រក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ.....	៣៩
១.៧.៨. សិទ្ធិទទួលព័ត៌មាន.....	៤០
១.៧.៩. កាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី និងបច្ចុប្បន្នកម្ម.....	៤០
១.៧.១០. លិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ	៤១
១.៧.១១. សិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុងការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ.....	៤១
១.៨. លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ	៤១
១.៨.១. ការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ.....	៤១
១.៨.២. ការដាក់លិខិតប្រកាសព័ត៌មាន និងឯកសារផ្សេងទៀត	៤២
១.៨.៣. តំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ	៤២
១.៩. ការកំណត់ពន្ធ	៤៣
១.៩.១. ការកំណត់ពន្ធ	៤៣
១.៩.២. ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ.....	៤៣
១.៩.៣. នីតិវិធី នៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ.....	៤៤
១.៩.៤. បន្ទុកកសាង	៤៥
១.១០. សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ	៤៥
១.១០.១. សិទ្ធិ របស់អ្នកជាប់ពន្ធ	៤៥
១.១០.២. កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ.....	៤៥
១.១១. ការប្រមូលពន្ធ.....	៤៦
១.១១.១. ការបង់ពន្ធ.....	៤៦
១.១១.២. ការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករ.....	៤៦
១.១១.៣. ការផ្ទេរអាជីវកម្ម ឬការផ្ទេរភាគហ៊ុន និងការរួមបញ្ចូលនៃសហគ្រាស.....	៤៧
១.១១.៤. សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ.....	៤៧
១.១២. បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ នៃទោសប្បញ្ញត្តិ	៥០
១.១២.១. ការធ្វេសប្រហែស	៥០
១.១២.២. ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ.....	៥០

១.១២.៣. អំពើរាំងស្ទះ ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ	៥១
១.១២.៤. ការគេចវេនពន្ធ	៥១
១.១២.៥. មូលហេតុ នៃការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា	៥២
១.១៣. ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល	៥២
១.១៣.១. ប្រភេទទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល	៥២
១.១៣.២. ការអនុវត្តពន្ធបន្ថែម	៥២
១.១៣.៣. ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់	៥២
១.១៣.៤. ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ	៥៣
១.១៣.៥. ការផាកពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើរាំងស្ទះ	៥៤

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

២.១. ប្រវត្តិរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៥៥
២.២. ទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៥៥
២.៣. ទស្សនវិស័យ បេសកកម្ម និងគុណតម្លៃរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៦៧
២.៣.១. ទស្សនវិស័យ	៦៧
២.៣.២. បេសកកម្ម	៦៧
២.៣.៣. គុណតម្លៃ	៦៧
២.៤. ស្លាកសញ្ញា និងអត្ថន័យស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៦៨
២.៤.១. ស្លាកសញ្ញា	៦៨
២.៤.២. អត្ថន័យនៃស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៦៨
២.៥. ទីតាំងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៦៩
២.៦. តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៧០
២.៧. សិទ្ធិអំណាចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៧០
២.៨. សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ	៧១
២.៩. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	៧៧

ជំពូកទី៣

អាករលើតម្លៃបន្ថែម

៣.១. ស្ថានភាពទូទៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម.....	៧៨
៣.២. ការចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម.....	៧៩
៣.២.១. ការចុះបញ្ជីជាបុគ្គលជាប់អាករ	៧៩
៣.២.២. ការលុបចោលការចុះបញ្ជី	៧៩
៣.៣. ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ	៨០
៣.៣.១. ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ	៨០
៣.៣.២. ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ	៨១
៣.៤. ទឹកនៃផ្គត់ផ្គង់.....	៨១
៣.៥. ពេលផ្គត់ផ្គង់	៨២
៣.៦. តម្លៃជាប់អាករ អត្រាអាករ និងកំណត់ប្រាក់អាករ.....	៨៣
៣.៦.១. តម្លៃជាប់អាករ	៨៣
៣.៦.២. អត្រាអាករ.....	៨៤
៣.៦.៣. កំណត់ប្រាក់អាករ.....	៨៤
៣.៧. ឥណទានអាករលើធាតុចូល.....	៨៤
៣.៧.១. អាករលើធាតុចូលដែលអាចស្នើសុំឥណទាន	៨៤
៣.៧.២. អាករលើធាតុចូលដែលមិនអាចស្នើសុំឥណទាន	៨៥
៣.៧.៣. អាករលើធាតុចូលជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ.....	៨៦
៣.៨. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា	៩០
៣.៨.១. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដល់អ្នកប្រើប្រាស់.....	៩០
៣.៨.២. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដោយសហគ្រាសជាភ្នាក់ងារ.....	៩១
៣.៩. ការប្រមូលអាករលើការនាំចូល	៩១
៣.១០. នីតិវិធីនៃការស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម	៩២
៣.១១. ការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែម	៩៣
៣.១១.១. លក្ខខណ្ឌសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតប	៩៣
៣.១១.២. វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតប	៩៤

៣.១១.៣. ការប្រើប្រាស់លិខិតឥណទាន និងលិខិតឥណទានអតប.....	៩៥
៣.១២. វិធានវិក្កយបត្រ	៩៥
៣.១២.១. ទម្រង់វិក្កយបត្រ	៩៥
៣.១២.២. នីតិវិធី នៃការចេញវិក្កយបត្រ.....	៩៦
៣.១២.៣. ការលើកលែងអនុវត្តវិក្កយបត្រ	៩៦
៣.១២.៤. ឥណទានអាករលើធាតុចូល និងការកាត់កងចំណាយ	៩៦
៣.១២.៥. ទោសទណ្ឌ.....	៩៧
៣.១៣. បញ្ជីគណនេយ្យ កំណត់ត្រា និងព័ត៌មាន	៩៧
៣.១៤. ការបញ្ឈប់ និងការផ្ទេរអាជីវកម្ម.....	៩៩
៣.១៤.១. ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម.....	៩៩
៣.១៤.២. ការផ្ទេរអាជីវកម្ម	៩៩
៣.១៥. អាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះអាជីវកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក.....	៩៩
៣.១៦. ការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ	១០០
៣.១៦.១. ការវិភាគចំណុចខ្លាំង	១០១
៣.១៦.២. ការវិភាគចំណុចខ្សោយ.....	១០៣

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	១០៤
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	១០៥

ឯកសារយោង

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

សទ្ទានុក្រម

វាក្យសព្ទ	សេចក្តីពន្យល់
ទំនិញ	សំដៅដល់ទ្រព្យរូបិ ក្រៅពីដីធ្លី និងប្រាក់កាស។
សេវាកម្ម	សំដៅដល់ការផ្តល់អ្វីមួយដែលមានតម្លៃក្រៅពីទំនិញ ដីធ្លី និងប្រាក់កាស។
ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ	សំដៅដល់ការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្នុងឋានៈជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទំនិញ ទោះបីមានសំណងក្តី ឬគ្មានសំណងក្តី។
ការផ្គត់ផ្គង់សេវា	សំដៅដល់ការផ្គត់ផ្គង់ ដែលមិនមែនជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ដីធ្លី ឬប្រាក់កាស ដែលធ្វើឡើងដើម្បីទទួលបានសំណងអ្វីមួយ។
អាករលើធាតុចូល	សំដៅដល់ប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើទំនិញ និងសេវាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម ដែលបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់ពីបុគ្គលជាប់អាករ ឬប្រាក់អាករដែលបានបង់ដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងឋានៈជាអ្នកនាំចូលទំនិញ ឬសេវាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវក្លាយជាឥណទានអាករលើធាតុចូលសម្រាប់កាត់កងពីអាករលើធាតុចេញ។
អាករលើធាតុចេញ	សំដៅដល់អាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលប្រមូលលើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាជូនអតិថិជន។
អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន	សំដៅដល់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលបានចុះបញ្ជីតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ដែលបានធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន	សំដៅដល់បុគ្គលណាមួយ ដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីក្រៅប្រទេសមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
បុគ្គលជាប់អាករ	សំដៅដល់បុគ្គលជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស និងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ។
ផលរបរជាប់អាករ	សំដៅដល់ផលរបរដែលបានមកពីការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនូវទំនិញ ឬសេវា។
វិធីគិតអាករជំនួស	សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រដែលបុគ្គលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ត្រូវគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែមជំនួសបុគ្គលដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ។
ពន្ធបន្ថែម	សំដៅដល់ទណ្ឌកម្មជាសាច់ប្រាក់ ចំពោះអំពើបទល្មើស នឹងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដែលត្រូវបានគណនាតាមអត្រាដែលបានកំណត់លើមូលដ្ឋានប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្លះ ឬបង់យឺត។
ការប្រាក់	សំដៅដល់ការប្រាក់ដែលកើតឡើងពីការបង់ពន្ធខ្លះ ឬការបង់ពន្ធយឺតដែលត្រូវបានគណនាតាមអត្រា ដែលបានកំណត់លើមូលដ្ឋានប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្លះ ឬបង់យឺត។
អាករ	សំដៅដល់ អាករលើតម្លៃបន្ថែម។

បញ្ជីអក្សរកាត់

អក្សរកាត់	ពាក្យពេញ
កសហវ	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
អពជ	អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
ចសព	ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
ប្រ.ក	ប្រកាស
អនក្រ.	អនុក្រឹត្យ
អតប	អាករលើតម្លៃបន្ថែម

បញ្ជីតារាង

ទំព័រ

តារាងទី១.១៖ កម្រិតប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ.....	១៣
តារាងទី១.២៖ ប្រភេទ អត្រា និងលក្ខខណ្ឌបន្ថែម នៃពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ	២០
តារាងទី១.៣៖ កម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ	២៨
តារាងទី២.១៖ សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌទាំង ៣៣ សាខា នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ.....	៧១

បញ្ជីរូបភាព

ទំព័រ

រូបភាពទី២.១៖ ស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ.....	៦៨
រូបភាពទី២.២៖ ទីស្នាក់ការកណ្តាល អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	៦៩
រូបភាពទី២.៣៖ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	៧៧

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

រាល់កិច្ចដំណើរការនៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ក្តី និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ក្តី នៅទូទាំងសកលលោក រមែងតែងតែចង់ឱ្យប្រទេសជាតិមានការរីកចម្រើន ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ពង្រឹងសេដ្ឋកិច្ចឱ្យមានការវិវត្តន៍ ទៅរកភាពជឿនលឿន និងការរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រទេសមួយត្រូវបានចាត់ទុកថាជាប្រទេសរីកចម្រើន គឺត្រូវពឹងផ្អែកលើកត្តាជាច្រើន តែអ្វីដែលជាពិសេសនោះ រដ្ឋាភិបាលត្រូវមានកញ្ចប់ថវិកាជាតិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីជាកាតាលីករជម្រុញបន្ថែម និងបំពេញនូវចន្លោះខ្វះខាត ក៏ដូចជាចំណាយផ្សេងៗនៅក្នុងប្រទេស។ នៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចនេះផងដែរ យើងសង្កេតឃើញថាផ្នែកមួយ ដែលជាផ្នែកសំខាន់ក្នុងការពន្លឿននូវកំណើនចំណូលជាតិនោះ គឺប្រព័ន្ធពន្ធដារ។ ជាការពិតណាស់ គ្រប់ បណ្តាប្រទេសនានាទូទាំងសកលលោក រួមទាំងប្រទេសកម្ពុជាយើងផងដែរ ប្រព័ន្ធពន្ធដារគឺត្រូវបានយកមក អនុវត្ត និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការស្ទើរតែគ្រប់សម័យកាលមកហើយ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រព័ន្ធពន្ធដារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសព្វថ្ងៃ បាននឹងកំពុងបន្តអនុវត្តជាអចិន្ត្រៃយ៍យ៉ាង សកម្មនូវរបបមួយ ដែលជាបឋម ឬរបបស្វ័យប្រកាសតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដែលកាលពីមុនប្រព័ន្ធពន្ធដារនៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមាន ពីរ របប គឺរបបពិត និងរបបម៉ោការ។

បន្ថែមពីនេះ បើផ្ដោតទៅលើការរៀបចំចំណូលពីការរៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធ ដែលនិយាយ តាមលក្ខណៈសង្គមសាស្ត្រ និងទស្សនវិជ្ជានយោបាយ យើងត្រូវបង់ពន្ធ ពីព្រោះនេះគឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់ យើងគ្រប់គ្នា ក្នុងនាមជាពលរដ្ឋនៃប្រទេសមួយ ហើយកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធនេះ មានសម្រាប់ពលរដ្ឋគ្រប់ ប្រទេសទាំងអស់ មិនថាតែនៅប្រទេសកម្ពុជា ឬនៅប្រទេសដទៃនោះទេ។ ជាការពិតណាស់ ការបង់ពន្ធ គឺជា ការចូលរួមចំណែកក្នុងថវិកាជាតិ ដើម្បីឱ្យរដ្ឋមានថវិកាយកទៅចំណាយដោយមិនចាំបាច់បោះពុម្ពលុយ ដែល អាចបង្កឱ្យមានបញ្ហាអតិផរណា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សម្រាប់កម្ពុជាការបង្កើនចំណូលពីការបង់ពន្ធ គឺជាគន្លឹះដ៏ សំខាន់មួយដើម្បីឈានទៅបញ្ឈប់ការពឹងផ្អែកលើជំនួយពីបរទេសផងដែរ។ ហេតុដូច្នេះ ទើបយើងខ្ញុំសម្រេច ជ្រើសរើសយកប្រធានបទមួយដែលទាក់ទងទៅនឹងពន្ធដារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា យកមកធ្វើការសិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងជារាយការណ៍សារណាបញ្ចប់ការសិក្សាដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹង អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជាការចែករំលែកចំណេះដឹងទៅដល់បណ្តាអ្នកជាប់ពន្ធ ព្រមទាំងសិស្ស និស្សិតដែលមានបំណងចង់សិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីឱ្យជ្រាបយល់ច្បាស់ និងសិក្សាអំពីអាករលើតម្លៃបន្ថែមនៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងដែរ។

២. បំណោទបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

អាករលើតម្លៃបន្ថែម ជាពន្ធលើការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវា ដែលត្រូវប្រមូលនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់ដែលតម្លៃត្រូវបានបូកបន្ថែមចាប់ពីដំណាក់កាលដំបូងរហូតដល់ការលក់ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ ដែលជាអ្នកទទួលបន្ទុកពន្ធ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបប្រធានបទស្តីពី “អាករលើតម្លៃបន្ថែម របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ” បានលើកយកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងចំណោទបញ្ជាក់ដូចខាងក្រោម៖

- តើស្ថានភាពទូទៅនៃសារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?
- តើប្រព័ន្ធពន្ធដារនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?
- តើនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារអនុវត្តទៅយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះ មានគោលបំណងផ្ដោតលើចំណុចសំខាន់ៗចំនួនបី៖

- ស្វែងយល់អំពីស្ថានភាពទូទៅនៃសារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- សិក្សាអំពីប្រព័ន្ធពន្ធដារនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- សិក្សាអំពីនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងរបាយការណ៍សារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ នឹងធ្វើការលើកយកប្រភេទពន្ធ អាករលើតម្លៃបន្ថែមមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដោយផ្ដោតសំខាន់តែទៅលើនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក្នុងរយៈពេល បីឆ្នាំ (ឆ្នាំ២០២២ ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤) ប៉ុណ្ណោះ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះ ផ្តល់សារៈសំខាន់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម។

៥.១. សារៈប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ចំពោះអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ គឺទទួលបានការសិក្សាស្វែងយល់ និងទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមពាក់ព័ន្ធទៅនឹងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាពិសេសទៅទៀតនោះ គឺទទួលបានចំណេះដឹងអំពីនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ បន្ថែមពីនេះ ដើម្បីទុកជាឯកសារសម្រាប់សិស្សនិស្សិតជំនាន់ក្រោយយកទៅធ្វើការសិក្សា និងស្រាវជ្រាវបន្តផងដែរ។

៥.២. សារៈប្រយោជន៍ចំពោះក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាស

ចំពោះក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាស គឺទទួលបានព័ត៌មាន និងយល់ដឹងអំពីកាតព្វកិច្ច និងតួនាទីរបស់ខ្លួន ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីការប្រកាសពន្ធ ការទូទាត់បង់ពន្ធ ការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីជៀស វាងទោសទណ្ឌសារពើពន្ធ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វាគឺជាចំណុចសំខាន់មួយក្នុងការយល់ដឹងអំពីសុខុមាលភាពនៃ ដំណើរការ ការប្រកាសពន្ធរបស់ខ្លួនផងដែរ។

៥.៣. សារៈប្រយោជន៍ចំពោះសង្គមជាតិ

ចំពោះសង្គមជាតិ គឺដើម្បីលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងប្រជាជនទាំងអស់ឱ្យកាន់តែជ្រាបយល់ច្បាស់អំពី កាតព្វកិច្ចក្នុងការចូលរួមបង់ពន្ធរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យរដ្ឋាភិបាលមានថវិកាជាតិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបន្តកិច្ចដំណើរ ការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិក្នុងទិសដៅជាប្រយោជន៍រួមក្នុងការទ្រទ្រង់ និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិឱ្យកាន់តែ មានភាពរីកចម្រើនពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់ តាមរយៈការរៀបចំចំណូលពីការរៀបចំគោលនយោបាយ សារពើពន្ធ សំដៅដល់ការលើកកម្ពស់អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

៦.១. ប្រភពទិន្នន័យ

ប្រភពទិន្នន័យ ដើម្បីយកមកសរសេររបាយការណ៍សារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ ក្រុមយើងខ្ញុំប្រើប្រាស់ ប្រភពទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ (Secondary Data) ប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីយកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅក្នុងកិច្ចការងារ នេះ មានដូចតទៅ៖

- ឯកសារ ពីគេហទំព័ររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- ឯកសារ ពីគេហទំព័ររបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ឯកសារ ពីគេហទំព័រអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា។
- ឯកសារ ពីគេហទំព័រផ្សេងៗទៀត នៅលើបណ្តាញអ៊ីនធឺណិតដែលមានប្រភពច្បាស់លាស់។
- សៀវភៅ និងឯកសាររបស់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។
- សៀវភៅ និងឯកសារនៅក្នុងបណ្ណាល័យនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

៦.២. វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ

នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ក្រុមយើងខ្ញុំប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យតាមបែបគុណវិស័យ។ វិធីសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីស្វែងរកព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈបែបពិពណ៌នា ដោយគោលបំណង សំខាន់ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺផ្ដោតទៅលើនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយធ្វើការបង្ហាញអំពីដំណើរការជាក់ស្តែងនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលក្រុមយើងខ្ញុំធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយផ្អែកទៅលើឯកសារដែលមាននៅលើគេហទំព័រពាក់ព័ន្ធនានា និងការប្រមូលឯកសារដែលមានស្រាប់ដូចជា ច្បាប់ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស សារាចរណែនាំ សេចក្តីជូនដំណឹងនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធ និងឯកសារចងក្រងរបស់សាស្ត្រាចារ្យនានា ដើម្បីជាជំនួយដល់ការវិភាគ និងការយល់ដឹងឱ្យបានកាន់តែច្បាស់អំពីច្បាប់ពន្ធដារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

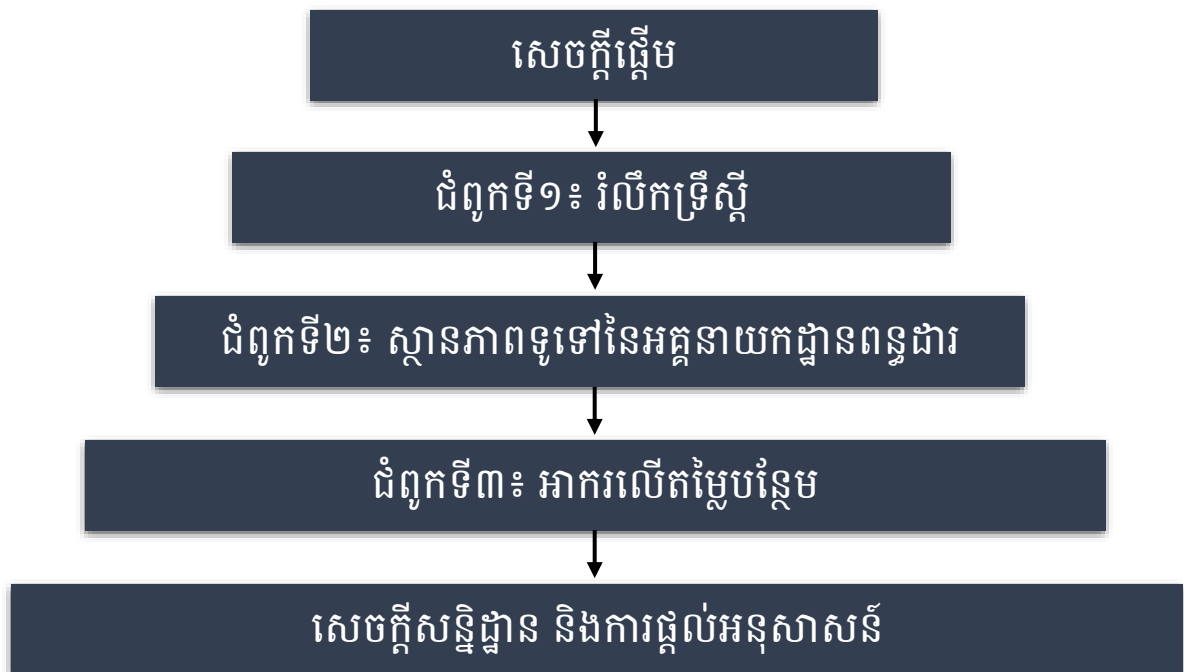
របាយការណ៍នេះ ត្រូវបានបែងចែកចេញជា ៥ ជំពូកដូចខាងក្រោម៖

- **សេចក្តីផ្តើម៖** នៅក្នុងសេចក្តីផ្តើម យើងខ្ញុំនឹងបង្ហាញអំពី៖ (១)លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ (២)ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ (៣)គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ (៤)ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ (៥)សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ (៦)វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ និង (៧)រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ។
- **ជំពូកទី១៖** នៅក្នុងជំពូកទី១ នៃលើកទ្រឹស្តី យើងខ្ញុំនឹងបង្ហាញអំពី៖ (១)សញ្ញាណទូទៅនៃពន្ធដារ (២)ចំណាត់ថ្នាក់នៃពន្ធ (៣)គោលការណ៍សារពើពន្ធ (៤)កត្តារួមផ្សំរបស់ពន្ធ (៥)វិធីសាស្ត្រប្រមូលពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (៦)ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស (៧)រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ (៨)លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ (៩)ការកំណត់ពន្ធ (១០)សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ (១១)ការប្រមូលពន្ធ (១២)បទប្បញ្ញត្តិទូទៅនៃទោសប្បញ្ញត្តិ និង (១៣)ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល។
- **ជំពូកទី២៖** នៅក្នុងជំពូកទី២ នៃស្ថានភាពទូទៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ យើងខ្ញុំនឹងបង្ហាញអំពី៖ (១)ប្រវត្តិរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (២)ទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (៣)ទស្សនវិស័យបេសកកម្ម និងគុណតម្លៃរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (៤)ស្លាកសញ្ញា និងអត្ថន័យស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (៥)ទីតាំងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (៦)តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (៧)សិទ្ធិអំណាចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (៨)សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ និង(៩)រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- **ជំពូកទី៣៖** នៅក្នុងជំពូកទី៣ នៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម យើងខ្ញុំនឹងបង្ហាញអំពី៖ (១)ស្ថានភាពទូទៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម (២)ការចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម (៣)ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ (៤)ទឹកនឹងផ្គត់ផ្គង់ (៥)ពេលផ្គត់ផ្គង់ (៦)តម្លៃជាប់អាករ អត្រាអាករ និងកំណត់ប្រាក់អាករ (៧)ឥណទានអាករលើធាតុចូល (៨)ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា (៩)ការប្រមូលអាករលើការនាំចូល (១០)នីតិវិធីនៃការស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម (១១)ការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែម (១២)វិធានវិក្កយបត្រ (១៣)បញ្ជីគណនេយ្យ កំណត់ត្រា និងព័ត៌មាន (១៤)ការបញ្ឈប់ និងការផ្ទេរអាជីវកម្ម

(១៥)អាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះអាជីវកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និង (១៦)ការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ។

- **សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍៖** នៅក្នុងជំពូកនេះ នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍ យើងខ្ញុំនឹងបង្ហាញអំពី៖ (១)សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង (២)ការផ្តល់អនុសាសន៍។

រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី១
រំលឹកច្រើន

ជំពូកទី១ **រំលឹកទ្រឹស្តី**

១.១. សញ្ញាណទូទៅនៃពន្ធដារ

១.១.១. ប្រភេទនៃពន្ធដារ^១

រដ្ឋខ្មែរបានចាប់កំណើតតាំងពីសតវត្សទី ១ នៃគ្រិស្តសករាជមកម្ល៉េះ ពេលគឺសម័យកាលហ្វូណាន។ តាមប្រវត្តិសាស្ត្របន្តពីហ្វូណាន មានសម័យកាលជាច្រើនទៀត ជាអាទិ៍ ចេនឡា អង្គរ លង្វែក ឧត្តុង្គ និង ចតុមុខ។ ការកំណត់សម័យកាលទាំងនេះ ធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើការផ្លាស់ប្តូររាជធានីពីមួយកន្លែងទៅមួយកន្លែងដែលមានរយៈពេលប្រមាណជា ១,៥០០ ឆ្នាំ។ នៅក្នុងសម័យកាលទាំងនោះ យើងសង្កេតឃើញថា ព្រះរាជាបានប្រមូលពន្ធពីប្រជារាស្ត្រ ដោយសារព្រះអង្គបានប្រទានដីធ្លីដល់ប្រជារាស្ត្រដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ឬ កសិកម្មជាដើម។

នៅឆ្នាំ១៨៦៣ បារាំងបានចូលមកធ្វើជាអាណាព្យាបាលខ្មែរ ហើយក្រោយមកបានប្រែក្លាយកម្ពុជាទៅជាទឹកដីអាណានិគមរបស់ខ្លួននា ឆ្នាំ១៨៨៤ បារាំងបាននាំយកច្បាប់ និងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលមកអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសវិស័យសារពើពន្ធ។ ក្រោយពេលដែលទទួលបានឯករាជ្យពីនីមអាណានិគមនិយមបារាំងនាថ្ងៃទី០៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣ កម្ពុជាមានភាពពិបាកក្នុងការវិលត្រឡប់ទៅរកការអនុវត្តច្បាប់ខ្មែរបុរាណវិញណាស់ ពោលគឺកម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេសនៃគ្រួសារប្រព័ន្ធច្បាប់រ៉ូម៉ាំង-អាណ្លីម៉ង់រួចទៅហើយ។ ហេតុដូច្នេះ ច្បាប់ពន្ធដារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺជាច្បាប់ពន្ធដារដែលមានឫសគល់ចេញមកពីច្បាប់បារាំង។

បច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាមានច្បាប់ពន្ធដារបែបទំនើប និងរីកចម្រើនធួនល្មម ជាអាទិ៍ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធត្រូវបានបង្កើតឡើងនា ឆ្នាំ១៩៩៧ និងបទបញ្ញត្តិផ្សេងៗទៀត ដែលបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការរៀបចំបែបនេះ ធ្វើឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងមាត្រា ៥៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឆ្នាំ១៩៩៣ ដែលចែងថា ការយកពន្ធដារនឹងអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែមានច្បាប់អនុញ្ញាត។ ជាការពិតណាស់ យើងសង្កេតឃើញថា រដ្ឋបានកសាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានជាច្រើនដើម្បីធ្វើឱ្យការប្រមូលពន្ធពីប្រជាពលរដ្ឋមានលក្ខណៈនីត្យានុកូល។

១.១.២. លក្ខណៈពិសេសនៃពន្ធដារ^២

លក្ខណៈពិសេសរបស់ពន្ធដារមានដូចតទៅ៖

- ពន្ធដាររូបភាពមួយនៃការបែងចែកឡើងវិញនូវចំណូលជាតិ ដែលរដ្ឋបានប្រើប្រាស់ដើម្បីចលនាមួយផ្នែកនៃចំណូលរបស់បណ្តាអង្គការចាត់តាំងសេដ្ឋកិច្ច (ក្រុមហ៊ុន និងសហគ្រាស។ល។) និងប្រជាពលរដ្ឋ

¹ <https://shorturl.at/cULjs> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១៨:៤៦នាទី)

² <https://shm.to/Poe644d> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២០:១៣នាទី)

ដើម្បីបម្រើឱ្យការរួមរបស់សង្គមជាតិទាំងមូល។

- ពន្ធមានលក្ខណៈបង្ខំ និងមិនសង្ស័យដោយផ្ទាល់នោះទេ ប៉ុន្តែបានសង្ស័យដោយប្រយោលតាមមាត់ផ្សេងៗគ្នា។
- ជាទូទៅពន្ធត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងស័ក្តិសិទ្ធិដល់ថវិកាជាតិចំពោះជោគវាសនា នៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

១.១.៣. និយមន័យនៃពន្ធដារ³

តាមវចនានុក្រមរបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ្យ ជួន ណាត ដែលបោះពុម្ពផ្សាយដោយពុទ្ធសាសនាបណ្ឌិត្យ នៅចន្លោះឆ្នាំ ១៩៦៧-១៩៦៨ ពន្ធគឺជាសួយ-អាករដែលប្រជាជនត្រូវបង់តាមការកំណត់។

តាមលោក Gaston Jèze ពន្ធត្រូវបានកំណត់និយមន័យថា ជាតារាងកំណត់ជាប្រាក់កាសដែលប្រមូល ពីបុគ្គលឯកជននានា តាមរយៈអំណាចសាធារណៈជាលក្ខណៈស្ថាពរ និងគ្មានអ្វីជាថ្នូរក្នុងគោលបំណងដើម្បី បំពេញបន្ទុកសាធារណៈ។ តាមរយៈនិយមន័យនេះ ពន្ធ បង្ហាញនូវសារជាតិផ្សេងៗ ជាអាទិ៍៖

- ពន្ធ គឺជាការកាត់យកមុន។
- ពន្ធ គឺជាការកាត់យកមុនដោយបង្ខំតាមមធ្យោបាយនៃអំណាចសាធារណៈ។
- ពន្ធ គឺជាការយកមុនជាស្ថាពរ។
- ពន្ធ គឺជាកាត់យកមុនដោយគ្មានការតបស្នង ឬគ្មានអ្វីជាថ្នូរ។

ពន្ធ គឺជាការបង់ដោយបង្ខំ ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋាភិបាលទៅលើរូបវន្តបុគ្គល សាជីវកម្ម ឬសហគ្រាស ហើយគ្មានផ្តល់សេវាកម្មទៅឱ្យអ្នកបង់ពន្ធទាំងនោះ ដោយផ្ទាល់វិញឡើយ។ ពលរដ្ឋគ្រប់រូបត្រូវបង់ពន្ធ ដោយ ផ្អែកលើចំណូលដែលគេរកបាន ឧទាហរណ៍ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និងដោយផ្អែកលើចំណាយដែលគេចាយ ឧទាហរណ៍អាករលើតម្លៃបន្ថែម អាករលើផលរបរ និងអាករបំភ្លឺសាធារណៈ ជាដើម។

ច្បាប់ជាធរមាន នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នមិនបានកំណត់និយមន័យនៃ “ពន្ធ” នោះទេ។ ប៉ុន្តែច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធឆ្នាំ ១៩៩៧ គ្រាន់តែបានចែងថា ពាក្យ “ពន្ធ” មានន័យថា ពន្ធនិងអាករ។ ជាទូទៅ ពន្ធ សំដៅដល់ប្រភេទពន្ធផ្ទាល់ (លើកលែងតែពន្ធគយ ដែលជាប្រភេទពន្ធប្រយោល) រីឯអាករ សំដៅដល់ ប្រភេទពន្ធប្រយោល។

ពន្ធដារ បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការបែងចែកឡើងវិញនូវចំណូលជាតិ ដែលរដ្ឋាភិបាលប្រើប្រាស់ដើម្បី ប្រមូលចំណូលមួយផ្នែកពីគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ចដូចជា ពាណិជ្ជកម្ម អាជីវកម្ម ផលិតកម្ម សិប្បកម្ម និង សេវាកម្ម ដែលការប្រើប្រាស់ក្នុងការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងសិទ្ធិអំណាចនយោបាយ និងជាវិភាគទានទាំងរូបវន្ត

³ <https://shorturl.at/cULjs> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១៨:៤៦នាទី)

បុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ដើម្បីឱ្យប្រទេសជាតិមានថវិកាជាតិគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការបន្តកិច្ចដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល។

ពន្ធ គឺជាវិភាគទានហិរញ្ញវត្ថុដែលជាកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ ឬស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលត្រូវប្រមូលដោយមាន ការកំណត់ដាច់ខាត និងដោយគ្មានបដិភាគអ្វីទាំងអស់ ដើម្បីយកមកបំពេញចំណាយសាធារណៈ។

ពន្ធ មិនមែនជាការបង់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬជាអំណោយនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាវិភាគទានដោយបង្ខំ ដោយ អនុលោមទៅតាមអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ និងមានការគាំទ្រដោយអំណាចនីតិប្រតិបត្តិ និងតុលាការ។ ពន្ធ គឺជា វិភាគទានដែលប្រជាពលរដ្ឋ ត្រូវចូលរួមដោយបង្ខំពីរដ្ឋាភិបាល។

សរុបសេចក្តីមក ពន្ធ គឺជាកាតព្វកិច្ចគិតជាប្រាក់កាស ដែលរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសនីមួយៗបង្កើតឡើង ដើម្បីដាក់បន្ទុកឱ្យប្រជាពលរដ្ឋបំពេញ និងដើម្បីបង្កើត ឬបង្កើនចំណូលថវិកាជាតិ ហើយរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រគល់ មកប្រជាពលរដ្ឋវិញ ជាលក្ខណៈប្រយោល ជាអាទិ៍ តាមរយៈការផ្គត់ផ្គង់សេវាសាធារណៈនានា ដោយឥតគិត ថ្លៃ ឬដោយអនុវត្តគោលការណ៍បដិការនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ។

១.១.៤. លក្ខខណ្ឌនៃពន្ធដារ⁴

❖ ចំពោះការគ្រប់គ្រង

ពន្ធដារ បានចូលរួមក្នុងការកែសម្រួលខឿនសេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល ដែលបានគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ក្តី ឬដោយប្រយោលក្តី ធ្វើការណែនាំឧបត្ថម្ភចំពោះគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ច ដោយសារមូលហេតុនេះហើយ រដ្ឋាភិបាលមានលិទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ និងចាំបាច់បែងចែកចំណូលមួយផ្នែករបស់បណ្តាគ្រប់គ្រងសមាសភាព សេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងអនុវត្តន៍នូវគោលដៅសេដ្ឋកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាល។

❖ ទំនាក់ទំនងរបស់ពន្ធដារ

ទំនាក់ទំនងរបស់ពន្ធដារ គឺជាទំនាក់ទំនងរវាងកាតព្វកិច្ច និងសិទ្ធិអំណាចសង្គម។ ប្រការនេះ ទាមទារ ឱ្យគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ច និងបុគ្គលមានកាតព្វកិច្ចចំពោះរដ្ឋាភិបាល។ កាតព្វកិច្ចនោះ នៅក្នុងទំនាក់ ទំនងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានអនុវត្តដោយមាតិកាបង់វិភាគទានមួយផ្នែកនៃប្រាក់ចំណូល ដែលរាល់សកម្មភាពរបស់វា បានបង្កើតឡើង។

❖ លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ នៃពន្ធដារ

លក្ខណៈសត្វានុម័ត ក្រៅពីប្រមូលចំណូលថវិការដ្ឋ ពន្ធគឺជាឧបករណ៍ដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុង ការណែនាំ ផលិតកម្ម អាជីវកម្ម សេវាកម្ម។ បំណែងចែកការប្រើប្រាស់ រួមចំណែកឡើងវិញនូវបញ្ហាការ ផលិតកម្ម បញ្ហាការសមាមាត្រចំណូលកាន់តែសមស្រប។

⁴ <https://shrtm.nu/vq64sLS> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១០:១៩នាទី)

លក្ខណៈអត្តនាម័តិ អនុវត្តការទប់ស្កាត់ សម្របសម្រួលចំណូលរវាងបណ្តាស្រទាប់ប្រជាជន ចូលរួមក្នុង ការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ គ្រប់គ្រងបញ្ជីការហិរញ្ញវត្ថុ ថវិការដ្ឋ ធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពថ្លៃ និងចរាចរណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

❖ អត្ថប្រយោជន៍ នៃពន្ធដារ

ពន្ធដារ មិនត្រឹមតែជាប្រភពចំណូលដ៏សំខាន់របស់ថវិការដ្ឋតែមួយមុខប៉ុណ្ណោះនោះទេ ប៉ុន្តែពន្ធដារបាន ផ្សារភ្ជាប់ជាមួយបញ្ហាទាំងឡាយ អំពីការបង្កើនល្បឿនអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចអំពីសមាសភាពក្នុងការបែងចែក និង ស្ថិរភាពសង្គម។

ប្រសិនបើគោលនយោបាយពន្ធខុសឆ្លងអាចនាំឱ្យមានភាពអន់ថយដល់ខ្សែសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ផ្ទុយទៅ វិញបើគោលនយោបាយពន្ធត្រឹមត្រូវនាំឱ្យមានភាពរុងរឿង និងស្ថិរភាពយូរអង្វែងដល់ប្រទេសជាតិ។

១.១.៥. តួនាទី និងមុខងាររបស់ពន្ធដារ^៥

១.១.៥.១. បង្កើតប្រភពចំណូលថវិកាឱ្យរដ្ឋ

ឆ្លងតាមរយៈក្រិត្យច្បាប់នានា ច្បាប់សារពើពន្ធ ច្បាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ស្តីអំពីកម្រិតកំណត់អត្រាពន្ធ ដែលក្រុមហ៊ុន សាជីវកម្ម សេវាកម្ម និងប្រជាពលរដ្ឋ ដែលជាប់ពន្ធត្រូវបង់ជូនរដ្ឋ ហើយប្រាក់នេះត្រូវបញ្ជូន ចូលក្នុងថវិការដ្ឋតាមរូបភាពជាក់ស្តែងផ្សេងៗគ្នា។ នេះជាតួនាទីសំខាន់ៗរបស់ពន្ធដារ។ តួនាទីនេះចាប់ផ្តើម ពីចំណុចពិសេស អំពីសិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងសង្គម។ រដ្ឋាភិបាល បានប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចខាង រដ្ឋបាលបានដាក់ចេញនូវពន្ធដែលមានចែងបណ្តាប្រភេទពន្ធ កម្រិតពន្ធ អត្រាពន្ធ ការណែនាំអនុវត្ត និងការ កែសម្រួលផ្សេងៗ។

ក្នុងគោលនយោបាយពន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តាប្រទេសភាគច្រើន ជាទូទៅបានដាក់ចេញនូវ សំណូមពរ ៣ ដែលត្រូវឆ្លើយតប ហើយរាល់ក្រិត្យច្បាប់ ច្បាប់សារពើពន្ធ ត្រូវតែតាមដានថ្លឹងថ្លែងជាប្រចាំ ដើម្បីឆ្លើយតបនូវសំណូមពរទាំងឡាយដូចតទៅ៖

- សំណូមពរបង្កើតប្រភពចំណូលឱ្យថវិការដ្ឋ ត្រូវបានស្តែងឡើងនូវបរិមាណពន្ធដែលប្រមូលបាន និង លទ្ធភាពឆ្លើយតបរបស់វា រាល់តម្រូវការចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាល។
- ដើម្បីបង្កើតប្រភពចំណូលថវិការដ្ឋ ត្រូវតែកសាងប្រព័ន្ធពន្ធមួយឱ្យបានសមស្រប គ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅ តាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងរបស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងទៅតាមតំបន់សេដ្ឋកិច្ច។
- ទន្ទឹមនឹងនោះ រដ្ឋាភិបាលត្រូវតែលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធក្បាលម៉ាស៊ីនគ្រប់គ្រង និងប្រមូលពន្ធ ប្រឆាំងនឹងការរត់គេចពន្ធ លួចបន្លំពន្ធ ស៊ីសំណូក ពុករលួយ និងការប្រមូលពន្ធមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

⁵ <https://shrtm.nu/vq64sLS> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១០:១៩នាទី)

១.១.៥.២. ជម្រុញបង្កើនល្បឿនអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ

ពន្ធដារ បានស្តែងឡើងនូវការកសាងប្រព័ន្ធសមស្របមួយ និងស្តែងឡើងនូវបណ្តាញការអនុវត្តន៍ដ៏ប្រពៃ របស់ពន្ធដារ។ នៅបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសអន់ថយមួយចំនួនពីមុន ក្នុងរយៈពេលដែលខិតខំ លើកកម្ពស់អត្រាពន្ធនៃប្រភពមួយចំនួនដូចជា អាករលើផលរបរ ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល អាករពិសេស។ ប៉ុន្តែមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ដល់ប្រភេទពន្ធមួយចំនួនទៀតដូចជា ពន្ធលើធនធានរ៉ែ និង ធនធានធម្មជាតិដែលនាំឱ្យមានការប្រើប្រាស់ធនធានពាសពេញឥតសណ្តាប់ធ្នាប់ និងខ្វះខាត។ ឧទាហរណ៍៖ ព្រៃឈើត្រូវបានគេកាប់បំផ្លាញ និងខ្វះខាតធនធានដែលជាហេតុបណ្តាលឱ្យវិនាសធនធានធម្មជាតិដែលជា សម្បត្តិរដ្ឋ និងអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះធម្មជាតិចំពោះប្រទេសជាតិ។

១.១.៥.៣. ទប់សម្រួលចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងសង្គម

ពន្ធ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការរក្សាសមាមាត្ររវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រឱ្យឆ្ងាយពីគ្នា ក្នុង ន័យនេះមានន័យថា ពន្ធដារបានយកពន្ធទៅលើអ្នកដែលមានចំណូលច្រើនដែលជាអ្នកមានទ្រព្យធនច្រើន ដើម្បីជាការបង្កើននូវប្រភពចំណូលថវិកាជាតិមួយផ្នែក ដើម្បីយកទៅជួយអ្នកក្រីក្រដោយឆ្លងកាត់តាមគោល នយោបាយចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាល។

បន្ថែមពីនេះ ដើម្បីទប់សម្រួលចំណូល និងការបែងចែកឡើងវិញនូវចំណូលរវាងបណ្តាស្រទាប់វណ្ណៈ ផ្សេងៗគ្នានៅក្នុងសង្គម រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតពន្ធប្រយោលចំពោះប្រភេទទំនិញ ឬសេវាមួយចំនួនទៅលើមុខ សញ្ញាណដែលមានចំណូលខ្ពស់ជំនួសឱ្យការយកពន្ធដោយផ្ទាល់។ វិធីសាស្ត្រនេះ ល្អនៅក្នុងវិស័យគ្រប់គ្រង និងទាំងវិស័យចិត្តសាស្ត្រ ហើយងាយស្រួល នឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់ផងដែរ។

១.១.៦. គោលបំណងនៃពន្ធដារ^៦

អង្គភាពពន្ធដារ គឺជាអង្គភាពមួយដែលស្ថិតក្រោមរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយបង្កើនចំណូលថវិកាជាតិ ទ្រទ្រង់នូវចំណាយសាធារណៈនានា និងមានគោល បំណងជាច្រើនទៀតដូចខាងក្រោម។

១.១.៦.១. មុខងារហិរញ្ញវត្ថុនៃពន្ធ

ដើម្បីទប់ទល់នឹងចំណាយយ៉ាងច្រើនរបស់រដ្ឋ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវការប្រាក់ចំណូលដ៏ជាក់លាក់មួយ។ ពន្ធ ជាប្រភពចំណូលដ៏សំខាន់របស់ជាតិ (ចំណូលសារពើពន្ធ)។ រាជរដ្ឋាភិបាលយកចំណូលពន្ធទៅធានាឱ្យ ការចំណាយសាធារណៈដូចជា ការសាងសង់សាលារៀន ស្ពាន ផ្លូវថ្នល់ មន្ទីរពេទ្យ សួនច្បារ និងកន្លែងកម្សាន្ត ។ល។ ការប្រមូលពន្ធបានច្រើនធានានូវនិរន្តរភាព នៃការចំណាយរបស់ប្រទេសជាតិ។ បន្ថែមពីលើនេះ

^៦ <https://shorturl.at/cULjs> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១៨:៤៦នាទី)

ប្រសិនបើចំណូលពន្ធ ចាយមិនអស់ និងនៅសល់ រដ្ឋអាចសន្សំទុកដើម្បីធ្វើការសងបំណុលរបស់ខ្លួនផងដែរ។

១.១.៦.២. មុខងារសេដ្ឋកិច្ចនៃពន្ធ

ពន្ធ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ធ្វើជាឧបករណ៍សម្រាប់បង្គាប់បញ្ជាស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ពន្ធ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាឧបករណ៍ទប់ស្កាត់ប្រភេទអាជីវកម្មណាមួយដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់សង្គមរួម។ ពន្ធដារ ជះឥទ្ធិពលដល់សេដ្ឋកិច្ច ពីរ ផ្នែក ជាអាទិ៍៖

- **ការផលិត (Production)៖** ពន្ធការពារឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុក។ ប្រសិនបើអត្រាពន្ធត្រូវបង់ជូនរដ្ឋខ្ពស់ នោះ ចំណង ឬលទ្ធភាពនៃការវិនិយោគថយចុះ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើអត្រាពន្ធត្រូវបង់ជូនរដ្ឋថយចុះនោះ ចំណង ឬលទ្ធភាពនៃការវិនិយោគកើនឡើងដែរ។
- **ការប្រើប្រាស់ (Consumption)៖** ពន្ធ ជះឥទ្ធិពលដល់បរិមាណប្រាក់ចំណូលរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ប្រសិនបើអត្រាពន្ធមានការប្រែប្រួល។ ប្រព័ន្ធពន្ធដែលល្អ គឺប្រព័ន្ធពន្ធដែលធ្វើឱ្យគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រនៅជិតគ្នាបំផុត។ វត្ថុប្រើប្រាស់ចាំបាច់ខ្ពស់ ដូចជាគ្រឿងឧបភោគបរិភោគប្រចាំថ្ងៃ កម្រត្រូវបានគិតពន្ធ។

១.១.៦.៣. មុខងារសង្គមនៃពន្ធ

ពន្ធ ជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាលកណ្តាល និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ចំណូលពន្ធ ត្រូវបានចំណាយសម្រាប់ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម (ដូចជា សាងសង់សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន វត្តអារាម ទីស្នាក់ការកណ្តាល។ល។) ការពង្រឹងសន្តិសុខជាតិ ការបម្រើឱ្យវិស័យការពារជាតិ និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាសាធារណៈផ្សេងៗទៀត។ ជាវិបាក ពន្ធដារ ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាលកណ្តាល និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ បន្ថែមពីលើនេះ ពន្ធការពារសុខភាពរបស់មនុស្ស ជាក់ស្តែងទំនិញដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្សដូចជា ស្រា និងបារី ត្រូវបានយកពន្ធច្រើន ធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់។

សរុបសេចក្តីមក ពន្ធដារបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិលើគ្រប់វិស័យ។ រដ្ឋាភិបាលប្រមូលពន្ធ ដើម្បីយកជាប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ចំណាយលើការគ្រប់គ្រងរដ្ឋ រួមទាំងសងបំណុលបរទេសផងដែរ។ ពន្ធដារ បានមកពីការបែងចែកប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ពោលគឺអ្នកមានចំណូលច្រើនត្រូវបង់ពន្ធច្រើន ចំណែកឯអ្នកមានចំណូលតិចត្រូវបង់ពន្ធតិច។

១.១.៧. សារៈសំខាន់នៃពន្ធដារ

ស្ទើរតែគ្រប់ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់នៅលើសាកលលោក ចំណូលពីពន្ធដារគឺជាចំណូលចម្បងដែលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងធានានិរន្តរភាពនៃស្ថានភាពថវិការបស់ប្រទេសជាតិ។ ជាងនេះទៅទៀតពន្ធដារមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ និងចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មលើវិស័យសំខាន់ៗ រួមមាន

បៀវត្សរ៍ត្រូវការនិងកងកម្លាំងប្រជាប្រជាធិបតេយ្យ កសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាអាទិ៍ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន មន្ទីរពេទ្យ សាលារៀន ចំណាយលើផ្នែកសង្គមកិច្ច ចូលរួមចំណែកក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍន៍ និងជាទុនបម្រុង សម្រាប់ប្រើប្រាស់ការការពារការឈ្លានពានណាមួយពីបរទេស។

១.១.៨. ប្រភេទពន្ធដារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១.១.៨.១. ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល⁷

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ត្រូវបានកំណត់លើអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស។ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលកំណត់តែលើប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។

ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណូលសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់នៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទ រួមបញ្ចូលទាំងចំណូលមូលធនដែលសម្រេចបានក្នុងពេលកំពុងប្រកបអាជីវកម្ម ឬនៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលពីទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ឬទ្រព្យសកម្មវិនិយោគ ការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួល និងសួយសារផងដែរ។ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ ក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវចំណូលមូលធនទាំងអស់ពីអចលនទ្រព្យ ទ្រព្យហិរញ្ញវត្ថុ ឬទ្រព្យវិនិយោគ ដែលសម្រេចបានមកពីប្រតិបត្តិការនានា ក្រៅពីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំមានដូចតទៅ៖

- ០% ចំពោះប្រាក់ចំណូលរបស់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដែលស្ថិតនៅរយៈពេលលើកលែងពន្ធដែលកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។
- ២០% ចំពោះប្រាក់ចំណូល ដែលសម្រេចបានដោយនីតិបុគ្គល។
- ៣០% ចំពោះប្រាក់ចំណូល ដែលសម្រេចបានក្រោមកិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតផលប្រេងកាត និងឧស្ម័នធម្មជាតិ ឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិ រួមទាំងព្រៃឈើ រ៉ែ មាស ឬត្បូងថ្មមានតម្លៃនានា។
- ចំពោះសហគ្រាស ដែលមានសកម្មភាពជាសំខាន់ក្នុងការធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើជីវិត ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬហានិភ័យផ្សេងៗ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖
 - ៥% នៃបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងដុល ដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ចំពោះការធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬនូវហានិភ័យផ្សេងៗនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
 - ចំពោះសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើជីវិតដែលមានលក្ខណៈសន្សំ និងសកម្មភាពដទៃទៀតក្រៅពីធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬហានិភ័យផ្សេងៗ ពន្ធលើប្រាក់

⁷ <https://shm.to/GDT> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

ចំណូលត្រូវបានកំណត់តាមមាត្រា ២០ថ្មី (មួយ)។

- តាមតារាងអត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ខាងក្រោម ចំពោះប្រាក់ចំណូលដែលសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាសឯកបុគ្គល និងចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីកម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ និងកម្រិតប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ លេខ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៤ នៃកម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ និងអត្រាពន្ធសម្រាប់និយោជិតនិវាសនជន ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

(តារាងទី១.១៖ កម្រិតប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ)

កម្រិតប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ (គិតជាវៀល)				អត្រាពន្ធ
ពី	០ វៀល	ដល់	១៨,០០០,០០០ វៀល	០%
ពី	១៨,០០០,០០១ វៀល	ដល់	២៤,០០០,០០០ វៀល	៥%
ពី	២៤,០០០,០០១ វៀល	ដល់	១០២,០០០,០០០ វៀល	១០%
ពី	១០២,០០០,០០១ វៀល	ដល់	១៥០,០០០,០០០ វៀល	១៥%
		លើស	១៥០,០០០,០០០ វៀល	២០%

១.១.៨.២. ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល^៨

សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមរបបស្វ័យប្រកាស រួមទាំងគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលផុតរយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល មានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែតាមអត្រា ១% នៃផលបរ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរៀងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលសម្រេចក្នុងខែមុន។ ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ។

១.១.៨.៣. ពន្ធអប្បបរមា^៩

ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ១% លើផលបរប្រចាំឆ្នាំ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរៀងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយត្រូវបង់នៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធអប្បបរមាអាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ដែលបានបង់ជាក់ស្តែងតាមវិធានដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣៧ មាត្រា៣៨ និងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។ ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបានកំណត់លើ

^៨ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២៨

^៩ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២៨

សហគ្រាសទាំងឡាយណាដែលមិនកាន់បញ្ជីកាតណេនេយ្យបានត្រឹមត្រូវ។ គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ត្រូវទទួលបានការលើកលែងពន្ធអប្បបរមា ដោយត្រូវមានរបាយការណ៍សវនកម្មឯករាជ្យ។

វិធាន និងនីតិវិធីនៃលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការកាន់បញ្ជីកាតណេនេយ្យមិនត្រឹមត្រូវ និងការបង់ពន្ធអប្បបរមាត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.១.៨.៤. ពន្ធកាត់ទុក¹⁰

ពន្ធកាត់ទុកទូទៅ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ដែលប្រកបអាជីវកម្មដែលបានធ្វើការទូទាត់ជាសាច់ប្រាក់ ឬជាវត្ថុឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ត្រូវកាត់ទុក និងបង់ប្រាក់ពន្ធទៅតាមអត្រាកំណត់ដូចខាងក្រោម លើចំនួនទូទាត់មុនការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ៖
 - អត្រា ១៥% ចំពោះ៖
 - ប្រាក់ចំណូល ដែលបុគ្គលមិនស្ថិតក្រោមរបបស្វ័យប្រកាស បានទទួលពីការបំពេញសេវានានារួមទាំងការគ្រប់គ្រង ឬការពិគ្រោះយោបល់ ឬសេវាប្រហាក់ប្រហែល។
 - សួយសារចំពោះទ្រព្យអរូបី និងភាគកម្មក្នុងធនធានរ៉ែ និងការប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ដែលប្រកបអាជីវកម្មក្រៅពីធនាគារក្នុងស្រុកបង់ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន។
 - អត្រា ១០% ចំពោះប្រាក់ចំណូលពីការឱ្យជួលចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ។
 - អត្រា ៦% ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបង់ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ដែលមានគណនីបញ្ញើមានកាលកំណត់។
 - អត្រា ៤% ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបង់ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ដែលមានគណនីបញ្ញើគ្មានកាលកំណត់។
 - ការកាត់ទុកក្នុងមាត្រា២៥នេះមិនត្រូវអនុវត្តទៅចំពោះការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យធនាគារក្នុងស្រុក និងការទូទាត់ចំពោះប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ដែលប្រកបអាជីវកម្ម រួមទាំងគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលអនិវាសនជន ដែលធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ត្រូវកាត់ទុក និងបង់ប្រាក់ពន្ធតាមអត្រា ១៤% នៃទឹកប្រាក់ត្រូវបើក។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬហានិភ័យផ្សេងៗនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានោះទេ។

¹⁰ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២៥-២៧

- ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់បុគ្គលនិវាសនជនមិនស្ថិតក្រោមរបបស្វ័យប្រកាសតាមមាត្រា២៥នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនតាមមាត្រា២៦នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ត្រូវចាត់ទុកថាជាពន្ធចុងក្រោយសម្រាប់អ្នកទទួលការទូទាត់ ឬការបែងចែកដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

១.១.៨.៥. ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស¹¹

ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស គឺជាពន្ធប្រចាំខែកំណត់លើប្រាក់បៀវត្សដែលរូបវន្តបុគ្គលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារ។ រូបវន្តបុគ្គលនិវាសននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់បៀវត្សប្រភពបរទេស។ រូបវន្តបុគ្គលអនិវាសន ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា។ សហគ្រាស ដែលជានិយោជកត្រូវមានកាតព្វកិច្ចកាត់ទុកពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សនៅមុនពេលបើកប្រាក់បៀវត្សឱ្យដល់និយោជិត និងបង់ប្រាក់ពន្ធនេះជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធយ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី២០ នៃខែបន្ទាប់ ពីខែដែលប្រាក់បៀវត្សត្រូវបានបើក។

សម្រាប់និយោជិតនិវាសនជន ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ និងត្រូវកំណត់លើប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ និងកាត់ទុក តាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ដូចខាងក្រោម៖

- អត្រា ០% ចំពោះប្រាក់បៀវត្សចាប់ពី ០ រៀល ដល់ ១,៥០០,០០០ រៀល។
- អត្រា ៥% ចំពោះប្រាក់បៀវត្សចាប់ពី ១,៥០០,០០១ រៀល ដល់ ២,០០០,០០០ រៀល។
- អត្រា ១០% ចំពោះប្រាក់បៀវត្សចាប់ពី ២,០០០,០០១ រៀល ដល់ ៨,៥០០,០០០ រៀល។
- អត្រា ១៥% ចំពោះប្រាក់បៀវត្សចាប់ពី ៨,៥០០,០០១ រៀល ដល់ ១២,៥០០,០០០ រៀល។
- អត្រា ២០% ចំពោះប្រាក់បៀវត្សលើសពី ១២,៥០០,០០០ រៀល។

បញ្ជាក់៖

- ប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែ ត្រូវជាប់ពន្ធខាងលើ ចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣។
- សម្រាប់និយោជិតអនិវាសនជន ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សត្រូវបានកាត់ទុកតាមអត្រា ២០% នៃទឹកប្រាក់ត្រូវបើកឱ្យមុនការកាត់ទុក។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ គឺជាពន្ធចុងក្រោយនៃប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់អនិវាសនជាអ្នកទទួលប្រាក់បៀវត្ស។
- ចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមជាដៀងរាល់ខែ សហគ្រាស ក្រុមហ៊ុនត្រូវកាត់ទុក និងបង់ប្រាក់តាមអត្រា ២០% នៃតម្លៃសរុបរបស់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលបានឱ្យនិយោជិតទាំងអស់។ តម្លៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម គឺជាតម្លៃទីផ្សារ រួមទាំងពន្ធអាករទាំងអស់។

¹¹ <https://shrtm.nu/GDT-TOS> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

១.១.៨.៦. អាករលើតម្លៃបន្ថែម¹²

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមលើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាឱ្យអតិថិជន។ ទំនិញ សំដៅដល់ទ្រព្យរូបីក្រៅពីដីធ្លី និងប្រាក់កាស រីឯសេវា សំដៅដល់ការផ្តល់អ្វីមួយដែលមានតម្លៃ ក្រៅពីទំនិញ ដីធ្លី និងប្រាក់កាស។

❖ ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករមានដូចតទៅ៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ការដកយកទំនិញមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ការផ្គត់ផ្គង់ជាអំណោយ ឬការផ្គត់ផ្គង់ក្រោមតម្លៃពិត នូវទំនិញ ឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ការនាំចូលទំនិញមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

❖ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករមានដូចតទៅ៖

- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ។
- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យនិងគ្លីនិក សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រ និងការលក់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រដែលទាក់ទងនឹងការបំពេញសេវាទាំងនេះ។
- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរដោយប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ដែលជាកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋ។
- សេវាធានារ៉ាប់រង។
- សេវាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ កសហវ។
- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ដែលរួចពន្ធគយក្នុងកម្រិតតម្លៃដែលកំណត់ដោយ កសហវ។
- សកម្មភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការនាំចូល និងការទិញទំនិញសម្រាប់ ឬដោយបេសកកម្មទូត និងកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា សម្រាប់យកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់ខ្លួន។

❖ អត្រាអាករលើតម្លៃបន្ថែមមានដូចតទៅ៖

- ១០% សម្រាប់ការនាំចូល ឬការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ០% សម្រាប់ការនាំចេញ។

¹² <https://shrtm.nu/GDT-VAT> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

❖ ការគណនាប្រាក់អាករត្រូវបង់៖

- ប្រាក់អាករដែលបានបង់នៅពេលនាំចូលទំនិញ ឬប្រាក់អាករដែលបានបង់លើការទិញទំនិញ ឬសេវាសម្រាប់ប្រកបអាជីវកម្មហៅថា “អាករលើធាតុចូល”។
- ប្រាក់អាករដែលបានគិតយកពីអតិថិជនពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាហៅថា “អាករលើធាតុចេញ”។
- ប្រាក់អាករត្រូវបង់ = អាករលើធាតុចេញ - អាករលើធាតុចូល ។

❖ អាករលើធាតុចូលដែលមិនអាចកាត់កងបាន៖

- ចំណាយទទួលភ្ញៀវ ការកម្សាន្ត ឬការសម្រាកលំហែ លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អាករមានអាជីវកម្មជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ការទទួលភ្ញៀវ ការកម្សាន្ត ឬការសម្រាកលំហែ។
- ការទិញ ឬការនាំចូលរថយន្ត លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អាករប្រកបអាជីវកម្មជាអ្នកលក់ឬជួលរថយន្ត។
- ការទិញ ឬការនាំចូលផលិតផលតេលសិលាមួយចំនួន លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អាករប្រកបអាជីវកម្មជាផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលតេលសិលាទាំងនោះ។

១.១.៨.៧. អាករពិសេស¹³

អាករពិសេសលើទំនិញ និងសេវាមួយចំនួន ត្រូវបានកំណត់លើទំនិញ និងសេវាមួយចំនួន។ ទំនិញដែលជាប់អាករនេះរួមមាន ស្រា(៣៥%) ស្រាបៀរ(៣០%) និងបារី(២០%)។ ចំពោះសេវា ដែលជាប់អាករនេះមាន សេវាលម្អែកកម្សាន្ត និងសេវាដឹកអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស(១០%) និងសេវាទូរស័ព្ទ(៣%)។

១.១.៨.៨. អាករលើផលរបរ¹⁴

អាករលើផលរបរ ជាប្រភេទពន្ធប្រយោលដែលត្រូវបានយកពន្ធពីសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗដូចជា ពាណិជ្ជកម្ម ផលិតកម្ម អាជីវកម្ម និងសេវាកម្ម។ អាករលើផលរបរ ត្រូវបានប្រមូលពីអ្នកប្រើប្រាស់ និងបង់ជូនរដ្ឋដោយអ្នកលក់។ អាករលើផលរបរត្រូវបង់ជារៀងរាល់ខែតាមអត្រា ២% នៃផលរបរប្រចាំខែ និងត្រូវអនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធរបបម៉ោង (ជាអ្នកជាប់ពន្ធតូចៗមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងរបបពិត)។

១.១.៨.៩. ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ¹⁵

ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ អនុវត្តលើកម្មសិទ្ធិកម្ម ឬសិទ្ធិរូបសកម្មសិទ្ធិកម្មនៃអចលនទ្រព្យ ដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស។ ប្រសិនបើករណីអ្នកជួល ជាសហគ្រាសបានចុះបញ្ជីពន្ធដារក្នុងរបបស្វ័យប្រកាស ប្រាក់ឈ្នួលនេះត្រូវបានបង្វែរមកគិតពន្ធ និងបង់តាមវិធានពន្ធកាត់ទុកទូទៅវិញក្នុងអត្រា ១០%។

¹³ <https://shrtm.nu/GDT-SpecificTax> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៨នាទី)

¹⁴ <https://shrtm.nu/SryU5Ti> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២៣:១៨នាទី)

¹⁵ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា១៣៩-១៤៦

- ពន្ធលើថ្លៃល្អិតអចលនទ្រព្យ ត្រូវកំណត់យកលើប្រាក់ល្អិតដែលបានមកពីការជួល៖
 - អាគារ និងសំណង់ផ្សេងៗដូចជាផ្ទះ រោងចក្រ សណ្ឋាគារ ការិយាល័យព្រមទាំងឧបសម្ព័ន្ធរបស់វា។
 - យន្តបករណ៍ដែលជាប់ជាមួយគ្រឹះស្ថានឧស្សាហកម្ម។
 - បំបែកណ្តាញណាវិកា ឧស្សាហកម្មដែលនៅនឹងកន្លែង អាគារធំៗ ឬឃ្លាំងស្តុកទំនិញ។
 - លំនៅឋានចល័ត សម្រាប់ស្នាក់នៅ ឬប្រកបអាជីវកម្មផ្សេងៗ។
 - ដីធ្លីដែលគ្មានសំណង់។
- ការលើកលែងពន្ធ៖
 - ថ្លៃល្អិតពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួង ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល។
 - ថ្លៃល្អិតពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់បេសកកម្មការទូត ឬក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
 - ថ្លៃល្អិតពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់អង្គការ ឬសមាគមណាមួយដែល៖
 - ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធ្វើសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ។
 - គ្មានចំណែកណាមួយនៃថ្លៃល្អិត ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន។
 - ប្រាក់ដែលអ្នកជួលបានតម្កល់ទុកជាប្រាក់ធានា ហើយនៅពេលចប់កិច្ចសន្យា កម្មសិទ្ធិករត្រូវប្រគល់គ្រប់ចំនួនឱ្យអ្នកជួលវិញ។
 - ថ្លៃល្អិតដែលបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធចេញហើយដោយសហគ្រាសជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
 - ថ្លៃល្អិតពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់សហគ្រាសជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលបានគិតបញ្ចូលក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធរបស់សហគ្រាសរួចហើយ។
 - ថ្លៃល្អិតពីការជួលអចលនទ្រព្យ ចំពោះការជួលទាំងឡាយដែលសរុបប្រាក់ល្អិតប្រចាំខែមានតម្លៃក្រោម ៥០០,០០០ រៀល។
- កាតព្វកិច្ចរបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬសិទ្ធិវន្ត៖
 - ត្រូវចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅភូមិសាស្ត្រ ដែលអចលនទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃចុះកិច្ចសន្យាជួល ឬចាប់ពីថ្ងៃមានការប្រែប្រួលអំពីកិច្ចសន្យាតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។
 - ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលឈប់

ជួល ដោយត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ និងមានហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវរបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកតំណាងដែលមានសិទ្ធិ។

- ត្រូវចេញបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ជូនអ្នកជួលក្នុងពេលទទួលប្រាក់ឈ្នួលម្តងៗ។
- ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសបង់ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធទៅតាមការកំណត់ដូចខាងក្រោម៖
 - ជារៀងរាល់ខែយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាតម្រូវឱ្យមានការបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ។
 - យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់ទៅតាមចំនួនទឹកប្រាក់សរុប ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាតម្រូវឱ្យមានការបង់ប្រាក់សរុបសម្រាប់រយៈពេលច្រើនខែ។
- អត្រាពន្ធ នៃថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ ត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ១០% នៃថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ។

១.១.៨.១០. ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ¹⁶

ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ គឺជាប្រភេទពន្ធប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវអនុវត្តលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយគ្រប់ប្រភេទតាមគ្រប់រូបភាពទាំងចល័ត និងអចល័តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

- ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ សំដៅដល់៖
 - បណ្ណប្រកាសផ្សាយពាណិជ្ជកម្មធ្វើឡើងដោយកៅស៊ូ ក្រដាសធម្មតា កំណាត់ ឬវត្ថុផ្សេងៗ។
 - ស្លាកអាជីវកម្មដ្ឋានសម្រាប់ដាក់សម្គាល់ឈ្មោះ ទីតាំង ទីស្នាក់ការ ការិយាល័យ ឬទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មនានា។
 - ផ្ទាំងអក្សរ ឬផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់គោលបំណងពាណិជ្ជកម្ម។
- ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវបានលើកលែងចំពោះផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ក្នុងគោលបំណងមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញដូចខាងក្រោម៖
 - ស្លាករបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ។
 - ស្លាករបស់ស្ថានទូត ឬស្ថានកុងស៊ុលហ្គេនេរ៉ាល់ អង្គការជាតិនិងអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងសមាគមនានា។
 - ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ដែលមានគោលដៅអប់រំសង្គមជាប្រយោជន៍សាធារណៈ មានជាអាទិ៍ ការថែរក្សានិងការពារបរិស្ថាន ការបញ្ឈប់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ការការពារធនធានធម្មជាតិ ការអប់រំចរាចរណ៍ និងការអប់រំសុខភាព។

¹⁶ <https://shm.to/GDT-TaxOnAdvertisingPanel> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

- ប្រភេទ អត្រា និងលក្ខខណ្ឌបន្ថែម ដែលត្រូវជាប់ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយត្រូវកំណត់តាមតារាងខាងក្រោម៖
(តារាងទី១.២៖ ប្រភេទ អត្រា និងលក្ខខណ្ឌបន្ថែម នៃពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ)

លេខរៀង	ប្រភេទផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ	អត្រាពន្ធ	លក្ខខណ្ឌបន្ថែម	
១. បណ្ណប្រកាសផ្សាយពាណិជ្ជកម្មធ្វើអំពីក្រដាសធម្មតា				
ក	ផ្ទៃក្រឡាមិនលើសពី ៤០ ដេស៊ីម៉ែត្រការ៉េ	៥០០រ/ទំព័រ	បើមានអក្សរបរទេស១,៥០០រ/ទំព័រ	
ខ	ផ្ទៃក្រឡាលើសពី ៤០ ដេស៊ីម៉ែត្រការ៉េ	៧០០រ/ទំព័រ	បើមានអក្សរបរទេស២,១០០រ/ទំព័រ	
២. បណ្ណប្រកាសផ្សាយពាណិជ្ជកម្មធ្វើអំពីកៅស៊ូ កំណាត់សំពត់ ឬវត្ថុផ្សេងៗ				
ក	ផ្ទៃក្រឡាមិនលើសពី ៤០ ដេស៊ីម៉ែត្រការ៉េ	៧០០រ/ផ្ទាំង	បើមានអក្សរបរទេស២,១០០រ/ផ្ទាំង	
ខ	ផ្ទៃក្រឡាលើសពី ៤០ ដល់ ១០០ ដេស៊ីម៉ែត្រការ៉េ។ បើលើសពី ១០០ដេស៊ីម៉ែត្រការ៉េគិតជាផ្ទាំងអក្សរ ឬផ្ទាំងរូបភាព	១,០០០រ/ផ្ទាំង	បើមានអក្សរបរទេស៣,០០០រ/ផ្ទាំង	
៣. ស្លាកអាជីវកម្មដ្ឋាន				
ក	គ្មានពន្លឺលើកស្របដងផ្លូវ	១០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	២០០រ	បើមានអក្សរបរទេស ត្រូវគិតបន្ថែមក្នុងអក្សរ ១ តួនិង ក្នុង កម្ពស់ ១ ដង ឬប្រភាគ
ខ	គ្មានពន្លឺកែងដងផ្លូវ	១៥០រ/ដង២/ឆ្នាំ	៣០០រ	
គ	មានពន្លឺលើកស្របដងផ្លូវ	២,០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	៤០០រ	
ឃ	មានពន្លឺកែងដងផ្លូវ	២,៥០រ/ដង២/ឆ្នាំ	៥០០រ	
៤. ផ្ទាំងអក្សរ ឬផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់គោលបំណងពាណិជ្ជកម្ម				
ក	គ្មានពន្លឺលើកស្របដងផ្លូវ	៥០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	១,០០០រ	បើមានអក្សរបរទេស ត្រូវគិតបន្ថែមក្នុងអក្សរ ១ តួ និង ក្នុង កម្ពស់ ១ ដង ឬប្រភាគ
ខ	គ្មានពន្លឺកែងដងផ្លូវ	៧០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	១,៤០០រ	
គ	មានពន្លឺលើកស្របដងផ្លូវ	៧០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	១,៤០០រ	
ឃ	មានពន្លឺកែងដងផ្លូវ	១,០០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	២,០០០រ	
ង	ដាក់ភ្ជាប់ តភ្ជាប់ ឬគូរផ្ទាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននានា	១,៥០០រ/ដង២/ឆ្នាំ	៣,០០០រ	

១.១.៨.១១. ពន្ធប៉ាតង់¹⁷

ពន្ធប៉ាតង់ គឺជាប្រភេទពន្ធប្រចាំឆ្នាំដែលត្រូវបានកំណត់លើសកម្មភាពអាជីវកម្មនីមួយៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងកម្ពុជាដោយផ្អែកលើប្រភេទអ្នកជាប់ពន្ធ និងកម្រិតផលរបរ។

¹⁷ <https://shm.to/GDT-PatentTax> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

• ការលើកលែងពន្ធពាក់ត្រង់៖

- ស្ថាប័នរដ្ឋ បេសកកម្មទូត ឬក្នុងស៊ីវិលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
- សកម្មភាពរបស់អង្គការណាមួយ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធានសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ និងគ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យ ឬប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន។
- គ្រប់សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលមានផលប្រចាំឆ្នាំក្រោមកម្រិតផលប្រចាំឆ្នាំរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស។

• កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធពាក់ត្រង់៖

- ពន្ធពាក់ត្រង់ ត្រូវបង់ក្នុងអំឡុងពេលចាប់ពីថ្ងៃទី១ ខែមករា ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ជាញឹកញាប់ឆ្នាំ។
- ពន្ធពាក់ត្រង់ ត្រូវបង់នៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធមានទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មពិតប្រាកដ ឬនៅតាមសាខាធនាគារពាណិជ្ជដៃគូរបស់ អពជ ឬប្រព័ន្ធបង់ប្រាក់ពន្ធតាមអនឡាញ។
- ការចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្មដំបូង៖
 - រយៈពេល ៦ខែដើមឆ្នាំ (មករា-មិថុនា) ត្រូវបង់ពន្ធពាក់ត្រង់ពេញមួយឆ្នាំ។
 - រយៈពេល ៦ខែចុងឆ្នាំ (កក្កដា-ធ្នូ) ត្រូវបង់ពន្ធពាក់ត្រង់ពាក់កណ្តាល។

• អត្រាពន្ធពាក់ត្រង់ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកជាប់ពន្ធតូច ត្រូវបង់ពន្ធពាក់ត្រង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៤០០,០០០ រៀល។
- អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម ត្រូវបង់ពន្ធពាក់ត្រង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ១,២០០,០០០ រៀល។
- អ្នកជាប់ពន្ធធំ ត្រូវបង់៖
 - ពន្ធពាក់ត្រង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៣,០០០,០០០ រៀល។
 - ពន្ធពាក់ត្រង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៥,០០០,០០០ រៀល ក្នុងករណីដែលមានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ១០,០០០ លានរៀល។

១.១.៨.១២. ពន្ធប្រចាំប្រតិបត្តិការ¹⁸

ពន្ធប្រចាំប្រតិបត្តិការ អនុវត្តលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យនិង ចលនទ្រព្យ ការផ្ទេរភាគហ៊ុន កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ និងលិខិតមានលក្ខណៈ គតិយុត្ត។

¹⁸ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា១៥៥-១៦៤

- ពន្ធប្រថាប់ត្រា គឺជាប្រភេទពន្ធដែលអនុវត្តលើ៖
 - ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន។
 - ការផ្ទេរចំណែកណាមួយ ឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។
 - កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។
 - លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត រួមមានលិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន។
- ការលើកលែង និងការអនុគ្រោះពន្ធ៖
 - ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ដីក្នុងលក្ខណៈសម្បទានពីរាជរដ្ឋាភិបាល។
 - ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យក្នុងរង្វង់ញាតិ។
 - ការទទួលកម្មសិទ្ធិទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រាក់ទ័រ និងជលយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានកម្លាំងដល់ ១៥០សេះ។
 - ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យ ដែលត្រូវកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋនានានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
 - ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យរបស់បេសកកម្មទូត ឬកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
 - ការទិញចលនទ្រព្យរបស់សហគ្រាសនានាធ្វើជាទំនិញដើម្បីលក់វិញ។
- អត្រាពន្ធប្រថាប់ត្រា ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖
 - ៤% នៃតម្លៃអចលនទ្រព្យ ចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យជាសំណង់និង/ឬដី ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន ឬការផ្ទេរភាគហ៊ុន ឬផលប្រយោជន៍ប្រហាក់ប្រហែលរបស់ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យ។
 - ៤% នៃតម្លៃចលនទ្រព្យ ចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ចលនទ្រព្យ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន។
 - ០.១% នៃតម្លៃភាគហ៊ុន ចំពោះការផ្ទេរចំណែកណាមួយ ឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។
 - ០.១% នៃតម្លៃកិច្ចសន្យា ចំពោះកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។
 - ១,០០០,០០០ រៀល ចំពោះលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត រួមមានលិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន។

១.១.៨.១៣. ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់¹⁹

ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ គឺជាប្រភេទពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធនេះ កំណត់លើដីដែលគ្មានសំណង់ និងដីដែលមានសំណង់បោះបង់ស្ថិតក្នុងទីក្រុងនានា និងក្នុងតំបន់ទាំងឡាយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ មានគោលបំណង៖

- ទប់ស្កាត់រាល់រូបភាពទិញដីទុកមិនប្រើប្រាស់រង់ចាំពេលឡើងថ្លៃលក់យកកម្រៃលើស។
- ជំរុញការប្រើប្រាស់ដីធ្លីឱ្យបានសមស្រប និងមានការអភិវឌ្ឍ។
- បង្កើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងកម្លាំងការងារ។
- រួមចំណែកជាប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រមូលប្រចាំឆ្នាំតាមអត្រា ២%។ បន្ថែមពីនេះ មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ត្រូវផ្អែកលើតម្លៃដីដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មការវាយតម្លៃដីសម្រាប់ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់។ មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ និងគណៈកម្មការវាយតម្លៃដីសម្រាប់ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ត្រូវកំណត់ និងបង្កើតដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.១.៨.១៤. ពន្ធសត្តយាត²⁰

ពន្ធសត្តយាត គឺជាប្រភេទពន្ធមួយ ក្នុងចំណោមប្រភេទពន្ធផ្សេងទៀត ដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតពន្ធសត្តយាត ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩១ របស់ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋនៃកម្ពុជា។ ពន្ធសត្តយាត ត្រូវបានប្រមូលលើគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលពិឃាតសត្វគោក្របី ជ្រូក ប៉ុន្តែពន្ធសត្តយាតនេះ ត្រូវបានលុបចោលដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៨ ក្នុងន័យជួយលើកកម្ពស់ជីវភាព និងកាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋលើម្ហូបអាហារ ប្រចាំថ្ងៃ និងជួយជំរុញការងាររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលប្រកបមុខរបរក្នុងវិស័យចិញ្ចឹមសត្វ។ ការលុបចោលពន្ធសត្តយាតនេះ គឺជាការលុបចោលប្រភេទពន្ធមួយក្នុងចំណោមប្រភេទពន្ធដែលទាក់ទិននឹងអាជីវកម្មសត្វយាតដ្ឋាន (កន្លែងពិឃាតសត្វ គោ ក្របី ជ្រូក) តែប៉ុណ្ណោះ មិនមែនមានន័យថា អាជីវកម្មសត្វយាតដ្ឋាន ត្រូវរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទនោះទេ។

១.១.៨.១៥. ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន²¹

ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន គឺជាពន្ធប្រចាំឆ្នាំដែលអនុវត្តលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុង

¹⁹ <https://shm.to/GDT-UnusedLandTax> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

²⁰ សេចក្តីប្រកាសលេខ ១១៣៥ អជ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីពន្ធសត្តយាត

²¹ <https://shm.to/GDT-TaxOnMeansOfTransportation> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន សំដៅដល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ឬយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទដូចជា កប៉ាល់ សាឡុង ទូក កាណូត អូប៊ីរ រថយន្ត ក្បាលរថយន្តសណ្តោង រ៉ឺម៉កសណ្តោង ស៊ីម៉ីរ៉ឺម៉កសណ្តោង ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ត្រាក់ទ័រ និងគ្រឿងយន្តប្រហាក់ប្រហែល។

ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវបានលើកលែងចំពោះ៖

- រថយន្តគិលានសង្គ្រោះ រថយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ។
- យានយន្ត ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អង្គភាពកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងរាជអាវុធហត្ថ និងនគរបាលជាតិដែលបានចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌរបស់ស្ថាប័ននោះ។
- យានយន្ត ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ស្ថានទូត ឬស្ថានកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ ឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
- ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រាក់ទ័រ និងគ្រឿងយន្តប្រហាក់ប្រហែល និងជលយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានកម្លាំងដល់ ១៥០សេះ ឬតិចជាង។

អត្រាពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- រថយន្តទេសចរណ៍ (គិតតាមទំហំស៊ីឡាំង និងឆ្នាំផលិត)។
- រថយន្តដឹកទំនិញ (គិតលើទម្ងន់សរុប)។
- ក្បាលរថយន្តសណ្តោង រ៉ឺម៉កសណ្តោង និងស៊ីម៉ីរ៉ឺម៉កសណ្តោង (គិតលើទម្ងន់សរុប)។
- រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ (គិតលើចំនួនកៅអី)។
- ជលយាន ឬជលយានយន្តដឹកទំនិញ (គិតលើទម្ងន់ផ្ទុក)។
- ជលយាន ឬជលយានយន្តដឹកអ្នកដំណើរ (គិតលើប្រវែង)។
- ជលយាន ឬជលយានយន្តសណ្តោង និងនេសាទ (គិតលើកម្លាំងម៉ាស៊ីន)។

១.១.៨.១៦. អាករលើការស្នាក់នៅ²²

អាករលើការស្នាក់នៅ អនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់សេវាស្នាក់នៅក្នុងសណ្ឋាគារ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ សណ្ឋាគារ សំដៅដល់ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់សេវាស្នាក់នៅមានលក្ខណៈជាបន្ទប់ គ្រែ និងមានផ្តល់នូវសម្បទា និងសេវាផ្សេងៗទៀតទៅតាមប្រភេទទីកន្លែងផ្តល់សេវាស្នាក់នៅនីមួយៗ ដូចជា សណ្ឋាគារ សណ្ឋាគារអាជ្ញាធរមុន សណ្ឋាគារស្វ័យ សណ្ឋាគាររ៉ឺសត ម៉ូតែល ឡូដ បឹងកាឡូ ផ្ទះសំណាក់ឬផ្ទះភ្ញៀវ កន្លែងបោះជុំរំទេសចរណ៍ និងទីកន្លែងផ្តល់សេវាស្នាក់នៅដទៃទៀត ដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល ទោះបីជាដាក់ឈ្មោះថាជាអ្វីក៏ដោយ។

²² ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា១០០-១០៧

ពាក្យ “សណ្ឋាគារ” មិនរួមបញ្ចូលផ្ទះជួល ឬផ្ទះល្វែងជួលរយៈពេលខ្លី និងរយៈពេលវែងទេ។

អាករលើការស្នាក់នៅ ត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ២%។ មូលដ្ឋានគិតអាករលើការស្នាក់នៅ គឺជាថ្លៃស្នាក់នៅ រួមបញ្ចូលទាំងបន្ទុកផ្សេងៗ ព្រមទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរៀងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងអាករលើការស្នាក់នៅខ្លួនឯង។

១.១.៨.១៧. អាករបំភ្លឺសាធារណៈ²³

អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ អនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់នូវផលិតផលសុរា មេរ័យ ឬថ្នាំជក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អាករបំភ្លឺសាធារណៈ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- សុរា សំដៅដល់ ផលិតផលគ្រប់ប្រភេទដែលមានជាតិអាល់កុល លើកលែងតែផលិតផលអាល់កុលដែលប្រើក្នុងវិស័យវេជ្ជសាស្ត្រ។
- មេរ័យ សំដៅដល់ ទឹកស្រវឹងដែលធ្វើឡើងដោយការត្រាំគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ មានជាអាទិ៍ ស្រាបៀរ ឬភេសជ្ជៈមានជាតិស្រវឹង លើកលែងតែទឹកត្នោតជូរ និងស្រាស ដែលផលិតដោយមិនមានការកែច្នៃរក្សាគុណភាព និង/ឬរចនាសម្ព័ន្ធ តាមរូបភាពសិប្បកម្ម ឬឧស្សាហកម្ម។
- ថ្នាំជក់ សំដៅដល់ ផលិតផលទាំងមូល ឬមួយផ្នែកដែលផ្សំឡើងដោយស្លឹកថ្នាំជក់ ឬសារធាតុថ្នាំជក់ ឬសារធាតុផ្សេងៗទៀតជាវត្ថុធាតុដើម ដែលផលិតសម្រាប់យកទៅជក់ មានជាអាទិ៍ បារី បារីស៊ីហ្គា និងបារីអេឡិចត្រូនិកគ្រប់ប្រភេទ។

អាករបំភ្លឺសាធារណៈ ត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ៥% នៃមូលដ្ឋានគិតអាករ។ មូលដ្ឋានគិតអាករបំភ្លឺសាធារណៈ គឺជាថ្លៃផ្គត់ផ្គង់កត់ត្រាលើក្នុងបញ្ជីរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរៀងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងអាករបំភ្លឺសាធារណៈខ្លួនឯង។

១.១.៨.១៨. ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ²⁴

ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ គឺជាប្រភេទពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធនេះប្រមូលចំពោះអចលនទ្រព្យដែលមានតម្លៃលើសពី ១០០លានរៀល និងមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងនៅក្នុងក្រុងចំពោះអចលនទ្រព្យនៅតាមបណ្តាខេត្ត។ អចលនទ្រព្យ សំដៅដល់ ដី ផ្ទះ អាគារ និងសំណង់ផ្សេងៗដែលសង្ខេបនឹងដីនោះ។

- ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ត្រូវបានលើកលែងចំពោះ៖
 - អចលនទ្រព្យដែលជាដីធ្លីកសិកម្ម ដែលកំពុងបង្កបង្កើនផល មានជាអាទិ៍ ដីស្រែ ដីចំការ ដីដំណាំ

²³ ប្រកាសលេខ ១៦៨ សហវ.ប្រក.អពជ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីអាករបំភ្លឺសាធារណៈ

²⁴ <https://shm.to/GDT-TaxOnProperty> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២២:០៥នាទី)

កសិ-ឧស្សាហកម្ម ដឹកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វ វារីវប្បកម្ម ដីស្រែអំបិល ដែលមានបញ្ជាក់អំពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

- អចលនទ្រព្យជាកម្មសិទ្ធិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលបានចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌជាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។ ចំពោះដីរដ្ឋ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានជួលឱ្យឯកជនសាងសង់សំណង់សម្រាប់អាជីវកម្ម ដីនោះត្រូវបានលើកលែងពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ប៉ុន្តែសំណង់ត្រូវជាប់ពន្ធ។
- អចលនទ្រព្យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ ឬបុគ្គលណាមួយ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធានាសាសនា និងសប្បុរសធម៌។
- អចលនទ្រព្យជាកម្មសិទ្ធិរបស់បេសកកម្មការទូត ឬកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា។
- អចលនទ្រព្យដែលជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ រួមមាន ផ្លូវ ស្ពាន ប្រព័ន្ធផលិតទឹកស្អាតឬផលិតអគ្គិសនី ព្រលានយន្តហោះ កំពង់ផែ ស្ថានីយអយស្ម័យយាន។
- ផ្ទះ អាគារ និងសំណង់ផ្សេងៗ ដែលសាងសង់លើដីធ្លីកសិកម្ម ហើយបម្រើផ្ទាល់ និងជាអចិន្ត្រៃយ៍ដល់សកម្មភាពកសិកម្ម។
- អចលនទ្រព្យរងនូវការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ដោយករណីប្រធានសក្តិ។
- ផ្ទះ អាគារ និងសំណង់ ដែលកំពុងត្រូវបានសាងសង់តិចជាង ៨០% និងមិនទាន់បានប្រើប្រាស់ប៉ុន្តែដីត្រូវជាប់ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ។
- អចលនទ្រព្យក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ដែលបម្រើផ្ទាល់ដល់សកម្មភាពផលិតកម្ម។
- អត្រាពន្ធ ត្រូវប្រមូលប្រចាំឆ្នាំតាមអត្រា ០.១% លើមូលដ្ឋានគិតពន្ធ។
- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ គឺ ៨០% នៃតម្លៃអចលនទ្រព្យសរុប (ទាំងតម្លៃដី និងតម្លៃសំណង់) តាមអាយុកាលសំណង់ និងប្រភេទសំណង់ ដោយបន្ថយនូវទឹកប្រាក់ចំនួន ១០០ លានរៀល សម្រាប់អចលនទ្រព្យមួយ។

១.២. ចំណាត់ថ្នាក់នៃពន្ធ²⁵

១.២.១. ចំណាត់ថ្នាក់រដ្ឋបាល

ចំណាត់ថ្នាក់នេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយគណនេយ្យសាធារណៈ។ គេអាចចាត់ថ្នាក់ពន្ធទៅតាមការរៀបចំរដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋ ជាអាទិ៍ ពន្ធដែលប្រមូលដោយរដ្ឋបាលកណ្តាល (រាជរដ្ឋាភិបាល) និងពន្ធដែលប្រមូលដោយសមូហភាពដែនដីដែលរួមមាន រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ និងរដ្ឋបាលសង្កាត់។ ជាក់ស្តែង ពន្ធដែលប្រមូលចូលថវិកាជាតិមានដូចជា ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និងពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជាដើម រីឯពន្ធ

²⁵ <https://shorturl.at/cULjs> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១៨:៤៦នាទី)

ដែលត្រូវបានបញ្ញត្តិឱ្យប្រមូលចូលថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានដូចជា ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ពន្ធលើប្រាក់ ឈ្នួលផ្ទះនិងដី និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ជាដើម។

១.២.២. ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច

ពន្ធ ត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច ដោយផ្អែកលើធាតុផ្សំសេដ្ឋកិច្ចជាប់ពន្ធ។ ធាតុផ្សំសេដ្ឋកិច្ចជាប់ពន្ធរួមមានចំណូល និងចំណាយរបស់រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល។ ជាវិបាក យើងសង្កេតឃើញថាមានវត្តមាននៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបុគ្គលដូចជា ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និងពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ជាដើម។ បន្ថែមពីលើនេះ អាជ្ញាធរសាធារណៈ ក៏បានបង្កើតពន្ធលើការចំណាយផងដែរ ជាឧទាហរណ៍ អាករបំភ្លឺសាធារណៈ អាករលើការស្នាក់នៅ និងអាករលើតម្លៃបន្ថែម។

១.២.៣. ចំណាត់ថ្នាក់បច្ចេកទេស

ក. ពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិ និង ពន្ធលើបុគ្គល

ពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិ គឺជាពន្ធដែលគិតលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដោយមិនយកចិត្តទុកដាក់លើរូបបុគ្គលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទេ។ ពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិ រួមមានពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ជាដើម។

ចំណែកឯ ពន្ធលើបុគ្គល គឺជាពន្ធដែលយករូបបុគ្គលធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការកំណត់ពន្ធ ពោលគឺយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើលទ្ធភាពបង់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។ ពន្ធលើបុគ្គល ជាពន្ធដែលពិចារណាលើស្ថានភាព ជីវភាព គ្រួសារ ឬទ្រព្យធនរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីគិតពន្ធលើប្រាក់ចំណូលផលិតផល ឬមូលធន។ បុគ្គល ដែលទទួលបានប្រាក់ចំណូលតិចត្រូវបង់ពន្ធតិច រីឯបុគ្គលមានប្រាក់ចំណូលច្រើនត្រូវបង់ពន្ធច្រើន។ ពន្ធលើបុគ្គលមានដូចជា ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ជាដើម។

ខ. ពន្ធសមាមាត្រ និង ពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់

ពន្ធសមាមាត្រ គឺជាពន្ធដែលអនុវត្តកម្រិតតាមអត្រាពន្ធថេរ ទោះបីជាមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធមានការប្រែប្រួលយ៉ាងណាក្តី។ អត្រាពន្ធគិតតាមសមាមាត្រជាភាគរយ ជាអត្រាពន្ធប្រមូលតាមសមាមាត្រជាភាគរយទៅលើមូលដ្ឋានគិតពន្ធនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ។ អត្រាពន្ធគិតតាមសមាមាត្រជាភាគរយ គឺជាកម្រិតប្រមូលពន្ធថេរដែលត្រូវប្រមូលថេរទៅលើឯកតាផលិតផល អចលនទ្រព្យផ្សេងៗ ដែលត្រូវជាប់ពន្ធ។ ឧទាហរណ៍៖ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវគិតតាមអត្រាពន្ធ ៣០% ចំពោះកិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតផលប្រេងកាត និងឧស្ម័នធម្មជាតិ។ អត្រាអាករលើតម្លៃបន្ថែមគឺ ១០%។ ពន្ធប្រថាប់ត្រាជាប់អត្រា ៤%។ ពន្ធលើប្រាក់ឈ្នួលផ្ទះនិងដី ១០%។ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ០.១% និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ២%។

ចំណែកឯ ពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់អនុវត្តអត្រាពន្ធកើនឡើងជាលំដាប់ កាលណាមូលដ្ឋានគិតពន្ធមានទំហំកាន់តែធំ។ អត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ គឺជាអត្រាពន្ធ ដែលគណនាទៅតាមភាគរយ ដែលកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ព្រមជាមួយនឹងការកើនឡើងនៃចំណូលជាប់ពន្ធរបស់បុគ្គលជាប់ពន្ធ។ ជាក់ស្តែង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីកម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ និងកម្រិតប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ លេខ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៣ នៃកម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ និងអត្រាពន្ធសម្រាប់និយោជិតនិវាសនជន ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

(តារាងទី១.៣៖ កម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ)

កម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ (គិតជាវៀល)				អត្រាពន្ធ
ពី	០ វៀល	ដល់	១,៥០០,០០០ វៀល	០%
ពី	១,៥០០,០០១ វៀល	ដល់	២,០០០,០០០ វៀល	៥%
ពី	២,០០០,០០១ វៀល	ដល់	៨,៥០០,០០០ វៀល	១០%
ពី	៨,៥០០,០០១ វៀល	ដល់	១២,៥០០,០០០ វៀល	១៥%
		លើស	១២,៥០០,០០០ វៀល	២០%

គ. ពន្ធផ្ទាល់ និង ពន្ធប្រយោល

ពន្ធ អាចត្រូវបានគេធ្វើការបែងចែកជា ២ ប្រភេទគឺ ពន្ធផ្ទាល់ និងពន្ធប្រយោល។ បំណែកចែកនេះ មានលក្ខណៈបុរាណ និងត្រូវបានយកមកអនុវត្តច្រើននៅក្នុងការរៀបចំប្រព័ន្ធពន្ធដារនៃប្រទេសនីមួយៗ។

ពន្ធផ្ទាល់ គឺជាប្រភេទពន្ធដែលរដ្ឋបានកំណត់កម្រិតផ្ទាល់នៃពន្ធលើបុគ្គល ឬទ្រព្យសម្បត្តិ។ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាប់ពន្ធរួមមាន ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ។ រីឯបុគ្គលជាប់ពន្ធរួមមាន រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលដែលមានស្ថានភាពគតិយុត្តជាពាណិជ្ជករ អាជីវករ ឬកម្មសិទ្ធិករ ជាដើម។

ពន្ធប្រយោល គឺជាប្រភេទពន្ធដែលមានកម្រិតតាមការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវា។ បន្ថែមពីលើនេះ ពន្ធប្រយោលគ្របដណ្តប់លើសកម្មភាពផលិតផលផងដែរ ពីព្រោះទំនិញត្រូវបានដាក់ឱ្យឆ្លងកាត់ចលនាផលិតកម្ម។ អ្នកប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាគឺជាបុគ្គលរងពន្ធ មានន័យថាគាត់ត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធលើការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាដែលអ្នកលក់ ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវប្រមូល និងបង់ជូនរដ្ឋនាពេលក្រោយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អ្នកលក់ ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបញ្ចូលពន្ធទៅក្នុងតម្លៃទំនិញ ឬតម្លៃសេវានីមួយៗដោយបញ្ជាក់ប្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលពន្ធនេះបង់ជូនរដ្ឋ នាពេលក្រោយ។ ពន្ធប្រយោល ត្រូវបង់ដោយមិនគិតពីកម្រិតនៃផលទុនរបស់អ្នកណាឡើយ។ ពន្ធនេះ ប្រែប្រួលទៅតាមប្រភេទនៃផលិតផល ឬសេវាដែលបានប្រើប្រាស់។

ឃ. ពន្ធរបបពិត និង ពន្ធរបបម៉ៅការ

របបស្វ័យប្រកាស ឬ របបពិតដោយយោងតាមជំពូកទី ១២ របបកំណត់ពន្ធនៃប្រកាសលេខ ១០៥៩ សហគ្រាសណាមួយត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត គឺអាស្រ័យដោយទ្រង់ទ្រាយគតិយុត្តនៃសហគ្រាស ឬកម្រិត ផលរេរ ឬប្រភេទសកម្មភាពអាជីវកម្ម។ ដូចនេះសហគ្រាសនឹងត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ប្រសិនបើខ្លួនមាន លក្ខខណ្ឌណាមួយ។

របបម៉ៅការ គឺសម្រាប់តែសហគ្រាសដែលមិនត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសខាង លើ។ អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ គឺជាអ្នកជាប់ពន្ធតូចដែលស្ថិតក្រោមកម្រិតអប្បបរមា ដែលត្រូវចុះបញ្ជីជា អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស និងត្រូវកំណត់ឱ្យបង់ប្រាក់ពន្ធជាស្មើរន្ត ក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយ (៣ខែ ឬ ៦ខែ) នៃឆ្នាំប្រតិទិន។ ចំណូលពន្ធដែលប្រមូលបានពីសហគ្រាសតាមរបបម៉ៅការមានប្រមាណ ១៥% នៃចំណូលពន្ធដែលអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារប្រមូលបាន។ នៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ផ្ទាល់បានរៀបចំមូលដ្ឋាន ត្រូវបង់ពន្ធស្របតាមបញ្ជីទាំងឡាយដែលប្រគល់មកដោយការប៉ាន់ប្រមាណ ជាក់ ស្តែងណាស់ដែលជាប្រព័ន្ធនេះនឹងត្រូវចំណាយច្រើនដើម្បីគ្រប់គ្រងឱ្យបានប្រសើរឡើង។

របបបំព្រួញ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាការប្រមូលពន្ធតាមរបបបំព្រួញមិនទាន់មានបទបញ្ញត្តិណាមួយ ឬ សេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តនៅឡើយទេ។

១.៣. គោលការណ៍សារពើពន្ធ²⁶

១.៣.១. គោលការណ៍មានតម្លៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ

ក. គោលការណ៍នីត្យានុកូលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធ ត្រូវបង្កើតឡើងដោយច្បាប់។ ច្បាប់ រួមបញ្ចូលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ច្បាប់សភា និង បទបញ្ជានានាដែលចេញដោយស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៩៣ បញ្ញត្តិក្នុងមាត្រា ៥៧ កថាខណ្ឌ ទី ១ វាក្យខណ្ឌទី ១ ថាការយកពន្ធដារនឹងអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែមានច្បាប់អនុញ្ញាត។ មានច្បាប់ចែងទើប មានពន្ធ មានពន្ធទើបមានការប្រមូលពន្ធ។

តាមស្មារតីនៃបទបញ្ញត្តិខាងលើនេះ រដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ជាស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការកសាង បទដ្ឋានគតិយុត្តពន្ធដារ។ យើងសង្កេតឃើញមានការអនុម័តច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំនីមួយៗ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៤ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។ ច្បាប់ ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលជានិយាមគោលនៃពន្ធដារខ្មែរ សព្វថ្ងៃនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងឆ្នាំ ១៩៩៧។ ដើម្បីធានាបាននូវការប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍នីត្យានុកូល ភាពនៃការយកពន្ធ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចេញអនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងសារាចរ (ណែនាំ) ជាច្រើន។

²⁶ <https://shorturl.at/cULjs> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១៨:៤៦នាទី)

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ច្បាប់ពន្ធដារ ដែលបង្កើតឡើងត្រូវគោរពឆន្ទៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងការពារ ផលប្រយោជន៍រាស្ត្រ ពីព្រោះសភា និងរាជរដ្ឋាភិបាល គឺសុទ្ធតែជាស្ថាប័នដែលបង្កើតឡើងដោយ និងតំណាងឱ្យ ប្រជាពលរដ្ឋ។ កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៥១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៩៣ ចែងថា អំណាចទាំងអស់ជារបស់ ប្រជាពលរដ្ឋ។ ប្រជាពលរដ្ឋប្រើអំណាចរបស់ខ្លួនតាមរយៈរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងរាជរដ្ឋាភិបាល។ល។

ខ. គោលការណ៍សមភាពនៃពន្ធ

ការប្រមូលពន្ធពីប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ត្រូវអនុលោមតាមគោលការណ៍សមភាព។ គោលការណ៍នេះ បង្ហាញ ថាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធជូនរដ្ឋស្មើគ្នា។ ផ្អែកតាមគោលការណ៍នីត្យានុកូលភាព ពន្ធ គឺជាច្បាប់។ មាត្រា ៣១ កថាខណ្ឌទី ២ វាក្យខណ្ឌទី ២ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៩៣ បញ្ញត្តិថាប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ ជាវិបាក ពន្ធដែលបានបង្កើតឡើងត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តចំពោះប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ គ្រប់គ្នា ដោយមិនមានការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា ជំនឿ សាសនា និន្នាការនយោបាយ ដើមកំណើតជាតិ ឋានៈសង្គម ធនធាន ឬស្ថានភាពដទៃទៀតឡើយ។

តាមការអង្កេតជាបឋម យើងយល់ថាគោលការណ៍សមភាពមានគោលដៅចំពោះប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើពិនិត្យឱ្យស៊ីជម្រៅនោះ ជនបរទេសក៏អាចក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ កម្ពុជាផងដែរ ពីព្រោះនីតិពន្ធមិនកំណត់ថា ជនជាតិខ្មែរ ឬបរទេសដែលត្រូវបង់ពន្ធតាមច្បាប់ខ្មែរ។ ដូចនេះ ដែនកំណត់អនុវត្តគោលការណ៍សមភាពគ្របដណ្តប់លើជនជាតិខ្មែរ និងបរទេសទាំងឡាយណាដែលបាន ទទួលសេវាសាធារណៈពីរដ្ឋបាលកម្ពុជា។

គ. គោលការណ៍សេរីភាព

នីតិសារពើពន្ធ មិនត្រូវធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់គោលការណ៍សេរីភាពពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្មឡើយ។ មាត្រា ៦១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញចែងថា រដ្ឋជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសវិស័យកសិកម្ម សិប្បកម្ម ឧស្សាហកម្ម ចាប់ពីតំបន់ដាច់ស្រយាល ដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើគោលនយោបាយទឹក ភ្លើង ផ្លូវ និង មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន បច្ចេកទេសទំនើប និងប្រព័ន្ធតំណទាន។ រដ្ឋយកចិត្តទុកដាក់ជួយដោះស្រាយ មធ្យោបាយផលិត ការពារថ្លៃផលិតផលជូនកសិករ សិប្បករ និងជួយកម្រិតផលិតផលផងដែរ។

ឃ. គោលការណ៍ភាពចាំបាច់នៃពន្ធ

ពន្ធត្រូវប្រមូលដើម្បីធានានូវនិរន្តរភាពនៃចំណាយសាធារណៈ។ ចរិតលក្ខណៈចាំបាច់នៃពន្ធ បង្កើត ឱ្យមាននូវអំណាចធម្មានុរូបលើការត្រួតពិនិត្យសារពើពន្ធ និងលើការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះអំពើគេចវេនពន្ធ។

ង. គោលការណ៍ភាពប្រចាំឆ្នាំនៃពន្ធ

ការប្រមូលពន្ធ ត្រូវធ្វើសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំៗ។ ប៉ុន្តែនីតិពន្ធ អាចបង្កើតច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ

ដោយអនុញ្ញាតឱ្យយកហួសឆ្នាំដែលច្បាប់នោះបានចែង។ បន្ថែមពីលើនេះ គោលការណ៍ភាពប្រចាំឆ្នាំ មិនធ្វើជាឧបសគ្គនៃការសងបំណុលពន្ធ ដែលកន្លងមកអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់មិនគ្រប់។

១.៣.២. គោលការណ៍ទូទៅនៃនីតិ

ក. គោលការណ៍ដែនដី

ដូចបានលើកបង្ហាញជូនខាងលើរួចមកហើយ ពន្ធ គឺជាច្បាប់។ តាមគោលការណ៍ដែនដី នៃច្បាប់សារពើពន្ធកម្ពុជា ត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តតែលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។ ដែនដីសារពើពន្ធ គឺជាអធិបតេយ្យភាពសារពើពន្ធ។ ប៉ុន្តែអំណាចសារពើពន្ធអាចលាតសន្ធឹងហួសដែនអធិបតេយ្យភាពកម្ពុជាបានប្រសិនបើកម្ពុជាបង្កើតសន្ធិសញ្ញា ឬអនុសញ្ញាជាមួយបរទេស។ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិទាំងនេះ មានឧត្តមានភាពលើច្បាប់ជាតិ។

ខ. គោលការណ៍នៃភាពមិនប្រតិសកម្ម

ដើម្បីធានាបាននូវសន្តិសុខគតិយុត្តដល់អ្នកជាប់ពន្ធដែលជាប្រធាននៃនីតិច្បាប់សារពើពន្ធ មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តប្រកបដោយអានុភាពប្រតិសកម្មឡើយ។ ច្បាប់នេះ ត្រូវមានអានុភាពសម្រាប់អនាគតតែប៉ុណ្ណោះ។

១.៤. កត្តារួមផ្សំរបស់ពន្ធ²⁷

គោលនយោបាយពន្ធមួយរបស់រដ្ឋាភិបាល ជាទូទៅមានកត្តារួមផ្សំដូចខាងក្រោម៖

១.៤.១. បុគ្គលជាប់ពន្ធ

បុគ្គលជាប់ពន្ធ គឺជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលទាំងឡាយដែលបានកត់ត្រាចូលក្នុងបញ្ជី (ផលិតកម្ម អាជីវកម្ម និងសេវាកម្ម។ល។) របស់រដ្ឋាភិបាល ហើយរាល់សកម្មភាពផ្សេងៗ ត្រូវបានរដ្ឋទទួលស្គាល់ជា សាធារណៈ និងបានកំណត់កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ ជូនរដ្ឋាភិបាលទៅតាមការកំណត់របស់អង្គភាពពន្ធ។

- បុគ្គលជាប់ពន្ធគឺជាបុគ្គលដែលទទួលរងពន្ធដោយផ្ទាល់ និងមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ដោយផ្ទាល់ទៅអង្គភាពពន្ធ ទៅតាមច្បាប់ដែលបានកំណត់។
- បុគ្គលទទួលរងពន្ធ គឺជាបុគ្គលដែលមានចំណូលហើយទទួលបានការជះឥទ្ធិពលដោយប្រយោលពីពន្ធ។

១.៤.២. មូលដ្ឋានគិតពន្ធ

មូលដ្ឋានគិតពន្ធ គឺជាខ្នងចំណូលទាំងឡាយ ដែលចំណុះឱ្យសកម្មភាព ផលិតកម្ម អាជីវកម្ម សេវាកម្ម សិប្បកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីគណនាពន្ធអាករ។ មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រែប្រួលទៅតាមប្រភេទពន្ធនីមួយៗ។

²⁷ <https://shrtm.nu/vq64sLS> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១០:១៩នាទី)

គេអាចកំណត់ប្រភេទពន្ធនីមួយៗផ្សេងៗគ្នា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានគិតពន្ធខុសៗគ្នា។ ឧទាហរណ៍៖ អាករលើផលបរិយាប័ន ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ និងអាករពិសេស។

១.៤.៣. អត្រាពន្ធ

អត្រាពន្ធ គឺជាកម្រិតដែលកំណត់ទៅលើមូលដ្ឋានគិតពន្ធ ដើម្បីធ្វើជាបង្អែកក្នុងការគណនាប្រាក់ពន្ធ អាករ។ អត្រាពន្ធ គឺជាកម្រិតដែលបានកំណត់ត្រូវតែបង់ជូនរដ្ឋាភិបាលទៅលើមួយឯកតានៃមូលដ្ឋានគិតពន្ធ។

អត្រាពន្ធ ចែកចេញជាច្រើនប្រភេទដូចជា៖

- អត្រាពន្ធគិតតាមសមាមាត្រជាភាគរយ គឺជាអត្រាពន្ធប្រមូលតាមសមាមាត្រជាភាគរយទៅលើមូលដ្ឋាន គិតពន្ធនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ។
- អត្រាពន្ធកំណើតតាមថ្នាក់ គឺជាអត្រាពន្ធដែលគណនាទៅតាមសមាមាត្រជាភាគរយ ហើយវាកើនឡើង ជាបន្តបន្ទាប់ ព្រមជាមួយនឹងការកើនឡើងនៃចំណូលជាប់ពន្ធរបស់បុគ្គលជាប់ពន្ធ។
- កម្រិតប្រមូលថេរ គឺជាការប្រមូលថេរទៅលើឯកតាផលិតផលទំនិញ អចលនទ្រព្យផ្សេងៗដែលត្រូវ ជាប់ពន្ធ។

១.៤.៤. ឯកតាគិតពន្ធ

ឯកតាពន្ធ គឺជាឯកតាដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើជាមធ្យោបាយទូទាត់ពន្ធ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា គឺ ប្រាក់រៀល។ ប្រការ ១ នៃប្រកាសលេខ ៥៧៦ សហវ.ពជ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពីការប្រមូល ពន្ធអាករជាប្រាក់រៀលចែងថា នាយកដ្ឋានពន្ធដារ (អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ) និងគ្រប់អង្គភាពពន្ធដារទាំងអស់ ត្រូវធ្វើការប្រមូលពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទពីអ្នកជាប់ពន្ធ ជាប្រាក់រៀល។

១.៤.៥. តម្លៃគិតពន្ធ

តម្លៃគិតពន្ធ គឺជាថ្លៃទីផ្សារ ឬថ្លៃដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងដោយអង្គភាពគយចំពោះប្រភេទទំនិញដែល ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការនាំចេញ នាំចូល ដោយឆ្លងកាត់តាមច្រកព្រំដែន។

តម្លៃគិតពន្ធ គឺជាថ្លៃទីផ្សារ ឬជាតម្លៃដែលកំណត់ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ផលិតផលទំនិញឬសេវា និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ដែលត្រូវជាប់ពន្ធរបស់បុគ្គលជាប់ពន្ធ។

១.៤.៦. ការលើកលែងពន្ធ

ការលើកលែងពន្ធ គឺជាការកំណត់ទាំងឡាយរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលមានចែងក្នុងច្បាប់អំពីករណីបង់ពន្ធ ដែលជាផលប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលជាប់ពន្ធ។ រាល់ករណី ដែលត្រូវបានលើកលែងពន្ធទាំងស្រុង ឬក៏ត្រូវបាន លើកលែងពន្ធមួយផ្នែក អាស្រ័យទៅតាមលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អាជីវកម្ម។ ការលើកលែងពន្ធ បានស្តង់តាម រយៈគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះបុគ្គលជាប់ពន្ធ ដើម្បីលើកកម្ពស់វិនិយោគក្នុងស្រុក និង

បរទេស ផលិតកម្ម អាជីវកម្ម សេវាកម្ម និងអនុវត្តនូវសមភាពសង្គម។

១.៤.៧. បែបបទបង់ពន្ធ

បែបបទបង់ពន្ធ គឺជាការកំណត់ទទួលខុសត្រូវជាធរមាន និងបែបផែននៃការបង់ពន្ធចូលថវិការដ្ឋរបស់ បុគ្គលជាប់ពន្ធ។ បែបបទបង់ពន្ធ គឺជាបែបបទធ្វើលិខិតប្រកាសជូនទៅអង្គភាពពន្ធដារតាមកាលកំណត់នៃ ប្រភេទពន្ធនីមួយៗ និងជាវិធីសាស្ត្រប្រមូលប្រាក់ពន្ធដែលផ្សារភ្ជាប់ជាមួយក្របខណ្ឌនៃសិទ្ធិអំណាចការទទួល ខុសត្រូវនៃស្ថាប័នទាំងឡាយ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ។

១.៥. វិធីសាស្ត្រប្រមូលពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា²⁸

វិធីសាស្ត្រប្រមូលពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុវត្តយកពន្ធតាមវិធីសាស្ត្រ ២ គឺវិធីសាស្ត្រ ផ្ទាល់ឬពន្ធផ្ទាល់ និងវិធីសាស្ត្រប្រយោលឬពន្ធប្រយោល។

១.៥.១. វិធីសាស្ត្រផ្ទាល់ ឬពន្ធផ្ទាល់

ពន្ធផ្ទាល់ គឺជាប្រភេទពន្ធដែលរដ្ឋបានកំណត់កម្មវត្ថុផ្ទាល់នៃពន្ធលើបុគ្គល ឬទ្រព្យសម្បត្តិ។ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលជាប់ពន្ធរួមមាន ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ។ រីឯបុគ្គលជាប់ពន្ធរួមមាន រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ដែលមានស្ថានភាពគតិយុត្តជា ពាណិជ្ជករ អាជីវករ ឬកម្មសិទ្ធិករជាដើម។

ប្រភេទរបស់ពន្ធផ្ទាល់រួមមានដូចជា ពន្ធលើល្បួលផ្ទះនិងដី ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ពន្ធប្រថាប់ត្រា ពន្ធពាក់តង់ ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ពន្ធអប្បបរមា ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ និងពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ជាដើម។

❖ ចំណុចពិសេសនៃពន្ធផ្ទាល់

- បុគ្គលជាប់ពន្ធ ជាបុគ្គលត្រូវបង់ពន្ធដោយមូលដ្ឋានគិតពន្ធរបស់ពន្ធផ្ទាល់គឺជាចំណូលជាក់ស្តែងរបស់ បុគ្គលជាប់ពន្ធ។
- តារាងពន្ធផ្ទាល់មានលក្ខណៈកើនតាមសមាមាត្រ ដោយតារាងពន្ធកើនឡើងតាមសមាមាត្រទៅតាម កម្រិតចំណូល “អ្នកមានចំណូលខ្ពស់គឺបង់ពន្ធច្រើន និងអ្នកមានចំណូលទាបគឺបង់ពន្ធតិច”។

❖ តួនាទីរបស់ពន្ធផ្ទាល់

- ពន្ធផ្ទាល់ ជាឧបករណ៍បែងចែកនូវចំណូលប្រកបដោយសមភាព និងសមស្របជាទីបំផុត ដោយសារ ពន្ធផ្ទាល់យកទៅលើចំណូលដែលមានជាក់ស្តែងរបស់អ្នកបង់ពន្ធ ហើយផ្អែកទៅលើតារាងអត្រាពន្ធ កើនឡើងតាមសមាមាត្រទៅតាមកម្រិតចំណូល ដូច្នេះពន្ធផ្ទាល់មានលក្ខណៈសមភាព។
- ពន្ធផ្ទាល់ ធានាបាននូវប្រភពចំណូលយ៉ាងជ័សម្រាប់ថវិកាជាតិ។

²⁸ <https://shm.to/Poe644d> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២០:១៣នាទី)

- ពន្ធជ្នាល់ មានឥទ្ធិពលក្នុងការសម្របសម្រួលក្នុងដំណាក់កាលវិនិយោគរបស់បណ្តាអង្គភាពអាជីវកម្ម ដោយសារវាជាប្រភពនៃមូលដ្ឋានមួយ ដើម្បីអនុវត្តនូវទុនវិនិយោគរបស់បណ្តាអង្គភាពអាជីវកម្មជា សាវ័ន្តគឺយកពីប្រាក់ចំណេញ។

១.៥.២. និមិត្តសាស្ត្រប្រយោល ឬពន្ធប្រយោល

ពន្ធប្រយោល គឺជាប្រភេទពន្ធដែលមានកម្មវត្ថុជាការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាកម្ម។ បន្ថែមពីនេះ ពន្ធប្រយោល គ្របដណ្តប់លើសកម្មភាពផលិតផលផងដែរ ពីព្រោះទំនិញត្រូវបានដាក់ឱ្យឆ្លងកាត់ចលនាផលិត កម្ម។ អ្នកប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាកម្ម គឺជាបុគ្គលរងពន្ធ មានន័យថាបុគ្គលរងពន្ធត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធលើ ការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាកម្មដែលអ្នកលក់ ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវប្រមូល និងបង់ជូនរដ្ឋនាពេលក្រោយ។ ពន្ធប្រយោល ត្រូវបង់ដោយមិនគិតពីកម្រិតនៃផលទុនរបស់អ្នកណាឡើយ។ ពន្ធនេះ ប្រែប្រួលទៅតាមប្រភេទ នៃផលិតផលឬ សេវាដែលបានប្រើប្រាស់។

ពន្ធប្រយោល រួមមានជាអាទិ៍ អាករបំភ្លឺសាធារណៈ អាករលើការស្នាក់នៅ អាករលើផលរបរ អាករពិសេស អាករលើតម្លៃបន្ថែម និងពន្ធនាំចេញនាំចូលឬពន្ធគយ ជាដើម។

❖ ចំណុចពិសេសនៃពន្ធប្រយោល

- ពន្ធប្រយោល គឺជាផ្នែកមួយដែលបានបង្កើនថ្លៃទំនិញ ពោលគឺបានបង្កប់នៅក្នុងថ្លៃទំនិញ ឬសេវា ដែលអ្នកប្រើប្រាស់ជាអ្នកទទួលរងពន្ធ។
- ពន្ធប្រយោល មានលក្ខណៈមិនកើនឡើងតាមសមាមាត្រនៃចំណូលនោះទេ មានន័យថាអ្នកមាន ចំណូលទាប ឬខ្ពស់ត្រូវទទួលរងពន្ធជូចគ្នា។

❖ តួនាទីរបស់ពន្ធប្រយោល

- ពន្ធប្រយោល ជាឧបករណ៍ប្រមូលផ្តុំយ៉ាងសំខាន់នៃថវិការដ្ឋ។
- ពន្ធប្រយោល ជាឧបករណ៍សម្របសម្រួលជំរុញផលិតកម្ម សេវាកម្ម និងការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក។
- ពន្ធប្រយោល ជាឧបករណ៍បែងចែកនូវចំណូលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពីព្រោះកាលណាមានអ្នកប្រើ ប្រាស់ច្រើន ដូច្នេះពន្ធក៏ត្រូវបង់ជូនរដ្ឋច្រើនផងដែរ។

១.៦. ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស²⁹

ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ត្រូវផ្អែកលើកម្រិតផលរបរប្រចាំឆ្នាំទៅតាម វិស័យចម្បងរួមមាន វិស័យកសិកម្ម វិស័យឧស្សាហកម្ម វិស័យសេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម។ បន្ថែមពីនេះ ក្នុង ករណីផលរបរដែលអ្នកជាប់ពន្ធ បានប្រកាសមិនឆ្លុះបញ្ចាំងនូវផលរបរជាក់ស្តែងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទេនោះ

²⁹ ប្រកាសលេខ ០០៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានសិទ្ធិធ្វើចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធឡើងវិញ ដោយផ្អែកលើតម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មរបស់សហគ្រាស។ អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា ៣ ប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

១.៦.១. អ្នកជាប់ពន្ធតូច

អ្នកជាប់ពន្ធតូច គឺជាសហគ្រាសឯកបុគ្គល ឬសហគ្រាសសហកម្មសិទ្ធិដែលមានលក្ខខណ្ឌកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក. ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស

- មានផលប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ២៥០លានរៀល ដល់ ១,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម សេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
- មានផលប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ២៥០លានរៀល ដល់ ១,៦០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម ឬ
- មានផលប្រចាំឆ្នាំរយៈពេល ៣ ខែ ជាប់គ្នាណាមួយដែលបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនចរន្តចាប់ពី ៦០ លានរៀលឡើងទៅ ឬ
- រំពឹងថាមានផលប្រចាំឆ្នាំរយៈពេល ៣ ខែ ជាប់គ្នាខាងមុខ ចាប់ពី ៦០លានរៀលឡើងទៅ ឬ
- ចូលរួមដេញថ្លៃ ពិគ្រោះថ្លៃ ឬស្ទង់ថ្លៃក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា រួមទាំងភាគស៊ី។

ខ. ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្ម

- មានទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំ ២០០លានរៀល ដល់ ១,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម សេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
- មានទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំ ២០០លានរៀល ដល់ ២,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម។

១.៦.២. អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម គឺជាបុគ្គលស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក. ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស

- មានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ១,០០០លានរៀល ដល់ ៤,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ឬ
- មានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ១,០០០លានរៀល ដល់ ៦,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យសេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
- មានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ១,៦០០លានរៀល ដល់ ៨,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម ឬ
- ជាសហគ្រាស ដែលបានចុះបញ្ជីជានីតិបុគ្គល ការិយាល័យតំណាង ឬ

- ជាស្ថាប័នរដ្ឋថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ សមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា ឬគម្រោងដែលស្ថិតក្រោមស្ថាប័នទាំងនេះ ឬ
- ជាបេសកកម្មទូត និងកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា ឬគម្រោងដែលស្ថិតក្រោមស្ថាប័នទាំងនេះ។

ខ. ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្ម

- មានទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំ ១,០០០លានរៀល ដល់ ២,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម សេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
- មានទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំ ២,០០០លានរៀល ដល់ ៤,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម។

១.៦.៣. អ្នកជាប់ពន្ធនៃ

អ្នកជាប់ពន្ធនៃ គឺជាបុគ្គលស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក. ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស

- មានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ៤,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ឬ
- មានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ៦,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យសេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
- មានផលប្រចាំឆ្នាំលើសពី ៨,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម ឬ
- ជាបុគ្គលម្ចីន របស់ក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬ
- ជាសហគ្រាស ដែលបានចុះបញ្ជីជាគម្រោងវិនិយោគ មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់។

ខ. ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្ម

- មានទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំលើសពី ២,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម សេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
- មានទ្រព្យសកម្មអាជីវកម្មប្រចាំឆ្នាំលើសពី ៤,០០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម។

១.៧. រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ^{៣០}

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាអង្គការចាត់តាំងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ក្នុងន័យនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ គឺសំដៅដល់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ឬអាចហៅថាអាជ្ញាធរពន្ធដារ ឬអង្គភាពពន្ធដារ។

ស្ថានភាពទូទៅ របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានដូចខាងក្រោម។

១.៧.១. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច

- ស្ថាប័ន ដែលទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម៖

^{៣០} ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា១៩៥-២០៥

- អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានផ្តល់អំណាចឱ្យ។
- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មានកាតព្វកិច្ចប្រមូលពន្ធ អនុវត្តទណ្ឌកម្ម តាមការកំណត់នៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងប្តឹងទៅតុលាការក្នុងករណីមានការរំលោភច្បាប់។
- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ គឺជាស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល។ ការសម្រេចឱ្យរួចមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុងនូវទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលជាសិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចសម្រេចឱ្យរួចមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុងនូវទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលនេះបានក្នុងករណីទទួលបានការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.៧.២. សិទ្ធិអំណាច ក្នុងគ្រាដែលប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងស្ថានភាពអាសន្ន

- ក្នុងករណី ដែលប្រទេសជាតិប្រឈមមុខនឹងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ឬគ្រោះអាសន្ន ឬតម្រូវការចាំបាច់បន្ទាន់នានាក្នុងការធានាលំនឹងជីវភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជន និងធានាប្រក្រតីភាពនៃកិច្ចដំណើរការសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម រដ្ឋាភិបាលអាចសម្រេចផ្តល់ការអនុគ្រោះ ឬលើកលែង ឬព្យួរប្រភេទពន្ធណាមួយក្លាម មួយផ្នែកឬទាំងស្រុង តាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការផ្តល់ការអនុគ្រោះ ឬការលើកលែង ឬការព្យួរប្រភេទពន្ធណាមួយដែលបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនឹងត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើនិយ័តការរូបនីយកម្ម ដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុនាពេលបន្ទាប់។

១.៧.៣. ភាពសម្ងាត់ នៃព័ត៌មានពន្ធដារ

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងបុគ្គលគ្រប់រូបដែលជាប្រធានជាមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវរក្សាភាពសម្ងាត់នូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលបានទទួលនៅក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ចជាផ្លូវការ ហើយអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅឱ្យតែបុគ្គលដែលប្រការនេះបានអនុញ្ញាតប៉ុណ្ណោះ។
- មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យចំពោះតែ៖
 - មន្ត្រី និងភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅក្នុងពេល និងគោលដៅបំពេញភារកិច្ចតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
 - អាជ្ញាធរព្រហ្មទណ្ឌ សម្រាប់គោលដៅប្តឹងចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសពន្ធដារ។
 - តុលាការ នៅក្នុងដំណាក់កាលជម្រះក្តីដើម្បីកំណត់ពន្ធត្រូវបង់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬក៏ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
 - អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដាររបស់ប្រទេសណាមួយទៀត ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ។

- បុគ្គល ដែលទទួលបានព័ត៌មានពីបុគ្គលម្នាក់ទៀត ដែលបានការអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មានដូចការលើកឡើងនូវ កថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះ ត្រូវរក្សាភាពសម្ងាត់ព័ត៌មាននោះទៅតាមការកំណត់នៃខ្លឹមសារនេះ លើកលែងតែកម្រិតអប្បបរមាណាមួយដែលចាំបាច់ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មាននេះ។
- ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ អាចផ្តល់ទៅឱ្យម្នាក់ទៀតបាន ប្រសិនបើមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ។

១.៧.៤. ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ

ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធមានលក្ខណៈជាការដាក់ឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនោះ មានកាតព្វកិច្ចចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លុះណាតែលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងនោះ ត្រូវបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។ លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការជូនដំណឹងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលក្នុងនោះមានជាអាទិ៍ ទូរសារ សារអេឡិចត្រូនិក។
- ក្នុងករណីដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងទៅឱ្យបុគ្គល លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ លុះណាតែបានប្រគល់ឱ្យបុគ្គលនោះ ឬក៏បានធ្វើតាមប្រសិទ្ធភាពជាលិខិតអនុសិទ្ធិទៅអាសយដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនោះ។ ចំពោះការជូនដំណឹងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកក្នុង កថាខណ្ឌទី១នៃខ្លឹមសារនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់ត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើបានបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋានចុងក្រោយដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- កាលបរិច្ឆេទនៃលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងផ្សេងៗ គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រគល់ឱ្យបុគ្គល។ ក្នុងករណីលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើតាមលិខិតអនុសិទ្ធិ កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹងគឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះត្រាលើលិខិតអនុសិទ្ធិរបស់ការិយាល័យប្រៃសណីយ៍។ ក្នុងករណីការជូនដំណឹងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹងគឺជាកាលបរិច្ឆេទដែលដំណឹងត្រូវបានផ្ញើចេញ។
- លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើលក្ខខណ្ឌក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះ ត្រូវបានបំពេញរួចហើយ ទោះបីជាបុគ្គលដែលត្រូវបានជូនដំណឹងនោះបដិសេធការប្រគល់ ឬការទទួលលិខិតអនុសិទ្ធិក្តី។
- ក្នុងករណីដែលអាសយដ្ឋានរបស់បុគ្គលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ហើយបុគ្គលមិនបានជូនដំណឹងដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះទេ លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងដែលបានបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋាន

ដែលបានស្គាល់ចុងក្រោយបង្អស់ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ។

- ក្នុងករណីដោយមូលហេតុណាមួយដែលលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងមិនអាចផ្តល់ដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ដល់ កថាខណ្ឌទី៥នៃខ្លឹមសារនេះ លិខិតស្នាម ឬលិខិតជូន ដំណឹងត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបាន៖
 - បិទលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងភ្ជាប់ទៅនឹងទ្វារនិវាសនដ្ឋាន ឬទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មរបស់ អ្នកជាប់ពន្ធ ឬ
 - ផ្សព្វផ្សាយតាមសារព័ត៌មានវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ឬគេហទំព័ររបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយតម្រូវឱ្យអ្នក ជាប់ពន្ធបង្ហាញខ្លួននៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមិនឱ្យលើសពី ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទផ្សព្វផ្សាយ។

១.៧.៥. ការផ្សព្វផ្សាយ និងការពន្យល់ណែនាំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវរៀបចំសៀវភៅពន្យល់ខ្លីៗ ស្តីពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ។
- ចំពោះប្រភេទពន្ធណាមួយដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ថា គួរចុះធ្វើការពន្យល់ណែនាំនោះ មន្ត្រីពន្ធដារនៅតាមមូលដ្ឋានត្រូវចុះអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានយល់អំពីកាតព្វកិច្ច និងសិទ្ធិរបស់ អ្នកជាប់ពន្ធទាំងនោះ។

១.៧.៦. ការលើកទឹកចិត្តចំពោះការប្រមូលពន្ធ

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកសាងប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តសម្រាប់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.៧.៧. ការកាន់ កត់ត្រា រក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ

- អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវកាន់ កត់ត្រា និងរក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗដូចដែល បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ និងត្រូវដាក់បញ្ជី និងឯកសារទាំងនោះ តាមការតម្រូវជូនរដ្ឋបាល សារពើពន្ធ។
- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលពុំមានកាតព្វកិច្ចកាន់បញ្ជីគណនេយ្យតាមស្តង់ដារហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកាន់ទិនានុប្បវត្តិដោយកត់ត្រា ចុះតាមលំដាប់ ថ្ងៃ ខែ នូវចំណូល និងចំណាយផ្សេងៗទាំងអស់ដែលទាក់ទិននឹងអាជីវកម្មទៅតាម ទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។
- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនកាន់ កត់ត្រា ឬកត់ត្រាមិនត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីគណនេយ្យ ឬកំណត់ត្រានានាមិន តាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នកកំណត់នូវប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយផ្សេងៗ។

- បុគ្គលដែលត្រូវកាន់ កត់ត្រា ឬរក្សាទុកបញ្ជី ឯកសារនានា ឬទិន្នន័យប្រវត្តិ ដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬបទប្បញ្ញត្តិដទៃ ត្រូវរក្សាទុកបញ្ជី ឬឯកសារទាំងនោះក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងធំ និង៣ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូចគិតពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។
- អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវចេញវិក្កយបត្រលើរាល់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ វិធានវិក្កយបត្រ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវកត់ត្រាសេចក្តីរាយការណ៍មិនវិក្កយបត្រ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវចូលក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិ។

១.៧.៨. សិទ្ធិទទួលព័ត៌មាន

- ក្នុងគោលដៅកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ ឬដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើលិខិតជូនដំណឹងដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬតតិយជន រួមទាំងធនាគារ សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានាឱ្យ៖
 - ផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ ឬបុគ្គលពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងលិខិតជូនដំណឹងដូចជាព័ត៌មានស្តីពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ អតិថិជន ឬគណនីនៅធនាគារ។
 - បង្ហាញខ្លួនទៅតាមពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន និងដើម្បីបង្ហាញ ឬផ្តល់ឯកសារ ឬទិន្នន័យដែលបុគ្គលនោះគ្រប់គ្រងដែលមានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង។
- បន្ថែមលើព័ត៌មានដែលបានតម្រូវដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃខ្លឹមសារនេះ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវមានចុះឈ្មោះ និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មនៃបុគ្គលអ្នកជាប់ពន្ធ (ប្រសិនបើមាន) និងហត្ថលេខារបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលចេញលិខិតជូនដំណឹង។
- អ្នកជាប់ពន្ធ ឬតតិយជន រួមទាំងធនាគារ សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានាត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ ឬបញ្ជូនលិខិតឆ្លើយតបមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ។
- បុគ្គលទាំងឡាយអាចរាយការណ៍មករដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- ការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ មិនត្រូវបានរារាំងដល់ការអនុវត្តនេះ និងអនុវត្តដទៃទៀតនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

១.៧.៩. កាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី និងបច្ចុប្បន្នកម្ម

- បុគ្គលទាំងឡាយ ត្រូវចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងអំឡុងពេល ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបុគ្គលនោះចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត រួមទាំងសកម្មភាពរបស់ស្ថាប័ន ឬអង្គការនានាដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

- បុគ្គលទាំងឡាយ ត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីការផ្លាស់ប្តូរ អាសយដ្ឋាន ទ្រង់ទ្រាយ នាមករណ៍ កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម ការផ្ទេរ ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម សមាសភាពអ្នក គ្រប់គ្រង ឬអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការពន្ធដាររបស់សហគ្រាស។
- វិធាន និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជី និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.៧.១០. លិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ

- នៅពេលបានអនុវត្តការចុះបញ្ជីរួចរាល់ហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី ដែល មានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់បុគ្គល។ លេខអត្តសញ្ញាណកម្មនេះ ត្រូវយកទៅប្រើលើ គ្រប់ឯកសារទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែប្រើលេខអត្តសញ្ញាណកម្មដែលបានចែង នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។ រាល់កិច្ចសន្យាជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋត្រូវតែមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្ម សារពើពន្ធ ទើបចាត់ទុកជាការបាន។

១.៧.១១. សិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុងការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មានសិទ្ធិចុះបញ្ជីចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលច្បាប់បានកំណត់ឱ្យចុះបញ្ជី ហើយ ពុំបានមកចុះបញ្ជីក្នុងករណីនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់កាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី។

១.៨. លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ³¹

១.៨.១. ការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

ការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមទម្រង់ ពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។
- លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកជាប់ពន្ធ ឬតំណាងស្របច្បាប់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- អ្នកវិនិយោគទាំងអស់ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំខែសម្រាប់ខែនីមួយៗ និងលិខិតប្រកាស សារពើពន្ធប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ និងបង់ពន្ធអាករទាំងអស់ទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃពន្ធនីមួយៗ។
- អ្នកវិនិយោគទាំងអស់ ត្រូវភ្ជាប់នូវវិញ្ញាបនបត្ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបញ្ជាក់ពីការគោរពប្រតិបត្តិ ជាមួយលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ។

³¹ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២០៦-២០៨

- អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ឬអ្នកវិនិយោគទាំងអស់អាចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី៣នៃខ្លឹមសារនេះ តាមប្រព័ន្ធទទួលលិខិតប្រកាសអេឡិចត្រូនិករបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយមានតម្លៃស្មើគ្នានឹងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលជាច្បាប់ដើម។

១.៨.២. ការដាក់លិខិតប្រកាសព័ត៌មាន និងឯកសារផ្សេងទៀត

បុគ្គលណាមួយ ដែលបានបើកប្រាក់ឱ្យទៅបុគ្គលផ្សេងទៀតត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន និងឯកសារផ្សេងទៀតស្តីពីការបើកប្រាក់នោះ ទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

១.៨.៣. តំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ

- អ្នកជាប់ពន្ធ អាចធ្វើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យបុគ្គលដែលជាតំណាងម្នាក់ទៀតឱ្យធ្វើសកម្មភាពជំនួសមុខខ្លួនក្នុងកិច្ចការនានាទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។ អ្នកជាប់ពន្ធ អាចកំណត់ព្រំដែនសិទ្ធិអំណាចនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនេះ។ អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះរាល់សកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលជាអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ខ្លួន ឬបុគ្គលដែលបានទទួលការផ្ទេរសិទ្ធិពីខ្លួនរហូតដល់ពេលណា ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធស្តីពីការលុបចោលនូវការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ។
- បុគ្គល ដែលជាអ្នកតំណាងជាប់ពន្ធត្រូវមានសិទ្ធិជំនួសមុខឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដើម្បី៖
 - ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។
 - បង្ហាញរបាយការណ៍ ឬលិខិតស្នាមផ្សេងៗ។
 - បង់ពន្ធអាករទាំងឡាយដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
 - ធ្វើបណ្តឹងតវ៉ា។
 - បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ។
- បុគ្គល ដែលជាអ្នកតំណាងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ក្នុងអំឡុងពេល ១៥ថ្ងៃ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដោយភ្ជាប់មកនូវភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការផ្ទេរសិទ្ធិដែលមានសុពលភាព។
- បុគ្គល ដែលទទួលអាជ្ញាបណ្ណជាភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារអាចជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ និងអាចធ្វើការផ្គត់ផ្គង់សេវាទាក់ទងនឹងពន្ធដារដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។ វិធាន និងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.៩. ការកំណត់ពន្ធ³²

១.៩.១. ការកំណត់ពន្ធ

ចំនួនប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងករណី ដែលប្រាក់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានបង់តាមវិធីកាត់ទុក ហើយអ្នកជាប់ពន្ធគ្មានកាតព្វកិច្ចធ្វើប្រកាសសារពើពន្ធទេនោះ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធគឺជាការកំណត់ចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន។
- ក្នុងករណី ដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកគឺជាការកំណត់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបានគណនានៅលើលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដែលដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ក្នុងករណី ដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ប៉ុន្តែមិនបានដាក់លិខិតប្រកាស មិនបានរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីកាតណេយ្យ ឬឯកសារផ្សេងទៀតតាមការតម្រូវ ឬមិនបានផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីកំណត់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកគឺជាការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានធ្វើ និងបានប្រគល់ឱ្យបុគ្គលនោះ។ ការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីត្រូវផ្អែកលើ៖
 - ព័ត៌មាន ដែលមានចុះនៅក្នុងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនានា ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
 - ព័ត៌មាន ដែលមានចុះក្នុងលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន។
 - ព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួល។
- ប្រសិនបើមានមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលណាមួយក៏បាន។

១.៩.២. ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញត្រូវដំណើរការដូចខាងក្រោម៖

- ចំពោះការកំណត់ពន្ធ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា២០៩ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធថ្មីនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីឆ្នាំប្រតិទិនដែលការកាត់ទុកបានកើតឡើង។
- ចំពោះការកំណត់ពន្ធ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា២០៩ នៃច្បាប់ស្តីពី

³² ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២០៩-២១២

សារពើពន្ធច្នីនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេលណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ក្រោយថ្ងៃដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។
- ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលតម្រូវឱ្យដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ប្រសិនបើ មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា មានអំពើរំលោភស្តង់ដារដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏បាន តាមការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកអាចស្នើសុំធ្វើការកែតម្រូវលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា២០៩ នៃច្បាប់ស្តី ពីសារពើពន្ធច្នីនេះ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការកាន់ច្រឡំ ឬការភ្លាំងភ្លាត់ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានធ្វើ នៅក្នុងលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន។ ប្រសិនបើលទ្ធផលប្រកាសសារពើពន្ធកែតតម្រូវនោះ បណ្តាលឱ្យមានការ បង្វិលសងប្រាក់ពន្ធ ឬឥណទានពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការពិនិត្យបញ្ជាក់តាមការធ្វើសវនកម្ម។
- អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកអាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ដោយផ្អែកលើ ព័ត៌មានបន្ថែមដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមិនបានទទួលក្នុងពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ។
- ក្នុងករណី ដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធរបស់ខ្លួន ឬស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាល សារពើពន្ធកែតតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អាជ្ញាយុកាលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ កែតម្រូវ ឬកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ។
- វិធាន និងនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.៩.៣. នីតិវិធី នៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវបានដំណើរការតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវជូនលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- អ្នកជាប់ពន្ធ មានរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅអង្គភាពដែលទទួល បន្ទុកធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ។ ក្នុងរយៈពេលនេះ អ្នកជាប់ពន្ធអាចទទួលយក ឬជំទាស់ ចំពោះ ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ។ អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវចាត់ទុកថាយល់ព្រមចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ប្រសិនបើ ពុំបានឆ្លើយតប។
- ប្រសិនបើមានការជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់ពាក្យតវ៉ាទៅអគ្គនាយក

នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារតាមនីតិវិធី ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៣៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

- អង្គភាពទទួលបន្ទុកការកំណត់ពន្ធឡើងវិញរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅអង្គភាពប្រមូលពន្ធក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយការចេញលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ។

១.៩.៤. បន្ទុកភស្តុតាង

- ក្នុងករណី ដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានរក្សាទុកឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ឬក៏មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានជាក់លាក់ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមាន។
- ក្នុងករណី ដែលប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ ឬប្រាក់ចំណូលដែលបានប្រកាសដោយអ្នកជាប់ពន្ធមានភាពខុសគ្នាច្រើនធៀបទៅនឹងការទិញទេព្យសកម្ម ឬវត្ថុនានាដែលធ្វើឱ្យឃើញចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធលេចធ្លោនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃប្រាក់ចំណូលប៉ាន់ស្មានសមស្របទៅនឹងទំហំនៃចំណាយ ដើម្បីទិញទេព្យសកម្ម ឬវត្ថុនានាដែលលេចធ្លោនោះ។
- ការស្វែងរកភស្តុតាងនានាដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ ដូចក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២នៃខ្លឹមសារនេះមិនត្រឹមត្រូវ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

១.១០. សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ³³

១.១០.១. សិទ្ធិ របស់អ្នកជាប់ពន្ធ

- ទទួលបាននូវការរក្សាទុកជាការសម្ងាត់ និងត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់តែក្នុងគោលដៅដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារនូវព័ត៌មាននានាទាក់ទងនឹងកិច្ចការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដែលបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ទទួលបានព័ត៌មានជាប្រចាំ អំពីកិច្ចដំណើរការនៃប្រព័ន្ធពន្ធដារ និងនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធ។
- ទទួលបានព័ត៌មាន អំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន រួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងតវ៉ា។
- ប្តឹងតវ៉ា ចំពោះរាល់សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- បង់ពន្ធ មិនឱ្យលើសពីបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារកំណត់។

១.១០.២. កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

- ចុះបញ្ជី នៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងផ្តល់ព័ត៌មានតាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

³³ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា១៩៣

- បង់ពន្ធ តាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- កាន់ ថែរក្សា និងត្រូវបង្ហាញបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារផ្សេងៗទៀតដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- បង្ហាញខ្លួនចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលមានចុះក្នុងលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- បង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗទៀតដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

១.១១. ការប្រមូលពន្ធ^{៣៤}

១.១១.១. ការបង់ពន្ធ

ការបង់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់ និងត្រូវបង់នៅក្នុងរយៈពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានតម្រូវឱ្យធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។
- បំណុលពន្ធត្រូវដល់កំណត់ និងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ។
- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់ និងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល ៣ ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ប្រសិនបើមានមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ថាការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលណាមួយក៏បាន។
- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចេញប្រកាសនូវវិធាន និងនីតិវិធីដើម្បី៖
 - កំណត់កាលបរិច្ឆេទទារបំណុលពន្ធ ដើម្បីចៀសវាងការខាតបង់ដោយទារបំណុលពន្ធមិនបាន។
 - ចាត់ទុកបំណុលពន្ធ ជាប្រាក់ពន្ធដែលមិនអាចប្រមូលបាន។
- អាជ្ញាយុកាលនៃការរលត់សិទ្ធិទារបំណុលពន្ធមានរយៈពេល ១០ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបំណុលពន្ធត្រូវបានជូនដំណឹងទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ វិធាន និងនីតិវិធីនៃការផ្អាក ឬការបង្កង់អាជ្ញាយុកាលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១.១១.២. ការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករ

ប្រសិនបើអភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិកររបស់សហគ្រាសណាមួយដឹងឮ ឬមានចេតនាធ្វើឱ្យសហគ្រាសមិនរាយការណ៍ ឬរាយការណ៍បន្ថយនូវប្រាក់ពន្ធដោយរំលោភទៅលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬមិន

³⁴ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២១៣-២២២

ឱ្យបង់ពន្ធកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អភិបាល ឬបណ្តាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករទាំងនោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ដោយផ្ទាល់ចំពោះប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់។

១.១១.៣. ការផ្ទេរអាជីវកម្ម ឬការផ្ទេរភាគហ៊ុន និងការរួមបញ្ចូលនៃសហគ្រាស

- ក្នុងករណី មានការផ្ទេរអាជីវកម្ម ឬផ្ទេរភាគហ៊ុន ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលពន្ធ ទាំងអស់របស់អាជីវកម្ម ឬសហគ្រាស។
- ក្នុងករណី ការរំលាយបញ្ចូលគ្នានៃសហគ្រាស ២ ឬច្រើន សហគ្រាសដែលនៅបន្ត ឬកើតពីការរំលាយ បញ្ចូលគ្នានៃសហគ្រាស ២ ឬច្រើន ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលពន្ធទាំងអស់។

១.១១.៤. សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

ក. លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ និងលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធដែលបញ្ជាក់អំពីចំនួនប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ និងការផាកពិន័យជាប្រាក់ទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ អ្នកជាប់ពន្ធមានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការ ទូទាត់បំណុលពន្ធ។
- ក្នុងករណី អ្នកជាប់ពន្ធមិនបានទូទាត់បំណុលពន្ធដែលបានលើកឡើងក្នុង កថាខណ្ឌទី១ នៃខ្លឹមសារ នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។
- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចអនុវត្តវិធានការតឹងទារយ៉ាងតិច ១៥ ថ្ងៃ ក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹង រំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះ។

ខ. សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ប្រសិនបើបុគ្គល ដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធតាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារធ្វេសប្រហែស ឬ បដិសេធមិនព្រមបង់ពន្ធក្រោយពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធត្រូវបានប្រគល់ ត្រឹមត្រូវ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្រិតតម្លៃសមស្របនឹងបំណុលពន្ធ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារ បំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធយ៉ាងតិច ១៥ ថ្ងៃ មុនអនុវត្តវិធានការតឹងទារ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ។
- សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធកើតមានឡើងនៅថ្ងៃដែលលិខិត ជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ។
- បើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃខ្លឹមសារនេះ ត្រូវបានបំពេញត្រឹមត្រូវហើយនោះ សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និង

ឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានលើកឡើងក្នុង កថាខណ្ឌទី១ នៃខ្លឹមសារនេះ មានសុពលភាព និង អាទិភាពលើសិទ្ធិដទៃទៀតទាំងអស់ដែលមានពីមុនមក ឬដែលកើតឡើងក្រោយសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់ យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្ទុយពីនេះ ក្នុងច្បាប់ស្តី ពីក្បួនយន្ត និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាស ផ្សាយជាសាធារណៈអំពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបានសម្រេចឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំ គ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ រាល់សិទ្ធិប្រាតិភោគ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវបានសម្រេចឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅក្រោយ កាលបរិច្ឆេទ នៃការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មិនអាចយកមកតតាំង ជាមួយនឹងសិទ្ធិអាទិភាពរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះបានឡើយ។ បែបបទ និងនីតិវិធី នៃការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវឃាត់ទុក ចាប់យក និង ឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

- សោហ៊ុយក្នុងការឃុំគ្រង ត្រួតពិនិត្យ និងថែរក្សាលើទ្រព្យសម្បត្តិនេះ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- បុគ្គលទាំងឡាយ អាចធ្វើការតវ៉ាទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីសុំឱ្យលើកសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និង ឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដែលបានលើកឡើងក្នុង កថាខណ្ឌទី១ នៃខ្លឹមសារនេះ ដោយលើក ឡើងនូវកំហុសឆ្គងក្នុងការដាក់សិទ្ធិនោះ។
- ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានពិនិត្យឃើញថា ការដាក់សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យ សម្បត្តិនោះមានការខុសឆ្គង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការលើកសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញ ព្រមទាំងចុះក្នុងលិខិត បញ្ជាក់នោះថា ការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងនោះមានការខុសឆ្គង។

គ. សិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផល សិទ្ធិចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និងការរឹបអូស

សិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផល សិទ្ធិចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និងការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងករណីចាំបាច់ និងដើម្បីធានានូវការទូទាត់បំណុលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និង អាស្រ័យផលលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបានឃាត់ទុក។
- ក្រៅពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផល ដូចដែលបានលើកឡើងក្នុង កថាខណ្ឌទី១ នៃខ្លឹមសារនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចប្តឹងទៅតុលាការដើម្បីរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធ ក្នុងគោលដៅធានាការ ទូទាត់ក្នុងអំឡុងពេលដែលមិនទាន់មានសេចក្តីសម្រេចរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធជាស្ថាពរ និង

ក្នុងករណីដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតតាមដីកាសម្រេចពីតុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ក្នុងទម្រង់ជាការលក់ឡាយឡង ហើយប្រាក់ដែលបានមកពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងគណនីបណ្តោះអាសន្នមួយរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

- បុគ្គល ដែលមានភារៈកាន់កាប់ និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវរដ្ឋបាលសារពើពន្ធវិបអូស ដូចដែលបានលើកឡើងក្នុង កថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះ មិនអាចបង្វិលទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធវិញ ឬក៏យកទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗបានទេ លើកលែងតែការទូទាត់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានអនុញ្ញាត។
- ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិជាសាច់ប្រាក់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចវិបអូសសាច់ប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬសាច់ប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធនឹងត្រូវទទួលបានដោយមិនចាំបាច់អនុវត្តតាមនីតិវិធី ដូចដែលបានលើកឡើងក្នុង កថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះ។

ឃ. ការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានវិបអូស

ក្នុងករណី ដែលមានការលក់នូវទ្រព្យសម្បត្តិបន្ទាប់ពីមានការវិបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ចំនួនទឹកប្រាក់លក់បានដែលលើសអំពីបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្រោមច្បាប់នេះ ត្រូវបង្វិលទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធវិញ លើកលែងតែមានការចាត់ចែងផ្សេងពីនេះ ដោយតុលាការស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

ង. ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារ

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចឃាត់ទុកគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធហើយ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តតាមក្រោយពីប្រគល់លិខិតនោះទៅឱ្យធនាគារ។ ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារក្នុងខ្លឹមសារនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការឃាត់ទុកប្រតិបត្តិការតាមគ្រប់ទម្រង់។
- តាមរយៈការជូនដំណឹងឱ្យឃាត់ទុកគណនីធនាគារនេះ ធនាគារមិនអាចបើកគណនីថ្មីទៀតឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដដែលបានទេ ហើយក៏មិនអាចធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗចេញពីគណនីនោះបានឡើយ លើកលែងតែមានការបង់ប្រាក់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ឱ្យ ដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់និងការផាកពិន័យជាប្រាក់ផ្សេងទៀត។
- គណនីធនាគារ ដែលបានឃាត់ទុកអាចបើកឱ្យប្រើវិញបាន លុះត្រាតែមានលិខិតជូនដំណឹងពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ធនាគារ ដែលមិនបានអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងក្នុង កថាខណ្ឌទី១ នៃខ្លឹមសារនេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវកម្រិតទឹកប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅ

ពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ។

ច. ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល។ ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល សំដៅដល់ការឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយនូវទំនិញនាំចូលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងទំនិញដែលត្រូវនាំចេញដោយអ្នកជាប់ពន្ធតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្ត ភ្លាមក្រោយពេលដែលលិខិតនោះ បានប្រគល់ឱ្យរដ្ឋបាលគយ។
- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចរឹបអូស ប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផល និងចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវទំនិញ របស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ។
- ការអនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូលរួចពីការបញ្ឈប់ ត្រូវអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាល សារពើពន្ធ។
- ទំនិញឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយដែលមិនមែនជាប់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានរួចផុតពីការឃាត់ទុកដោយ មានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

ឆ. ការទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាត និងអាជ្ញាបណ្ណ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចចេញលិខិតជូនដំណឹងទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចស្នើសុំឱ្យទុកជាមោឃៈ នូវលិខិតអនុញ្ញាត និងអាជ្ញាបណ្ណផ្សេងៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពណាមួយ។

១.១២. បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ នៃទោសប្បញ្ញត្តិ³⁵

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ នៃទោសប្បញ្ញត្តិមានដូចតទៅ៖

១.១២.១. ការធ្វេសប្រហែស

អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែស ប្រសិនបើប្រាក់ពន្ធបង់ មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារមិនលើសពី ១០% ឬមិនបានបង់ ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀតបានកំណត់។

១.១២.២. ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ

អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ប្រសិនបើប្រាក់ពន្ធ បានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារលើសពី ១០%។

³⁵ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២២៣-២២៧

១.១២.៣. អំពើរំខង្គៈ ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ត្រូវបានចាត់ទុកជា អំពើរំខង្គៈការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារចំពោះអំពើដែលប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីការកំណត់របស់ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដូចខាងក្រោម៖

- ការមិនបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ស្របតាមការកំណត់របស់ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- ការមិនបានជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អំពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននៃការចុះបញ្ជី។
- ការមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។
- ការមិនបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកត់ត្រាដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រ។
- ការមិនផ្តល់ព័ត៌មាន ឬមិនបញ្ជូនរបាយការណ៍តាមការស្នើសុំ។
- ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ធ្វើការពិនិត្យបញ្ជីកាតគណនេយ្យ ឬឯកសារផ្សេងៗ។
- ការមិនបានរក្សាបញ្ជីកាតគណនេយ្យ និងឯកសារផ្សេងទៀត។
- ការព្យាយាមរារាំងការកំណត់ និងការប្រមូលពន្ធ។
- ការកសាង ឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានក្លែងបន្លំ។
- ការលាក់ទុក ឬបំផ្លាញចោលដោយចេតនានូវបញ្ជីកាតគណនេយ្យ កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានផ្សេងៗ។
- ការចេញវិក្កយបត្រក្លែងបន្លំ។
- ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធចូលគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មដើម្បីកំណត់ និងប្រមូលពន្ធ។

១.១២.៤. ការគេចវេនពន្ធ

- ការគេចវេនពន្ធ គឺជាអំពើណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយចេតនា និងមានការរៀបចំទុកជាមុន ដែលនាំឱ្យបាត់ប្រាក់ពន្ធ ដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យបង់។
- ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការគេចវេនពន្ធផងដែរ ចំពោះករណីណាមួយដូចខាងក្រោម៖
 - ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង ២ លើក ជាប់ពីគ្នាក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ នៃឆ្នាំប្រតិទិន។
 - ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង ៣ លើក ឬច្រើនជាងនេះជាប់ពីគ្នាក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ នៃឆ្នាំប្រតិទិន។

១.១២.៥. មូលហេតុ នៃការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា

- ការសម្របសម្រួលជាមួយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តាមរយៈការបង់ប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់នាំឱ្យបណ្តឹងអាជ្ញារលត់ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។ ក្នុងករណី ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធយល់ព្រមធ្វើការសម្របសម្រួល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពីការសម្របសម្រួលនេះ ហើយបញ្ជូនទៅស្ថាប័នអយ្យការ ឬស្ថាប័នតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច។
- បទប្បញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី១ នៃខ្លឹមសារនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត។

១.១៣. ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល³⁶

១.១៣.១. ប្រភេទទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល

ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធរួមមាន ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ ការផាកពិន័យជាប្រាក់ ការព្យួរប្រការដកហូតអាជ្ញាបណ្ណ ការបិទអាជីវកម្មជាបណ្តោះអាសន្ន និងទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ជាសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលតាមការកំណត់របស់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។ ការតវ៉ា ចំពោះការសម្រេចរបស់អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

១.១៣.២. ការអនុវត្តពន្ធបន្ថែម

- ពន្ធបន្ថែម ត្រូវអនុវត្តចំពោះអំពើល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- ពន្ធបន្ថែម សម្រាប់ការបង់ពន្ធខ្វះ ឬការបង់យឺត ត្រូវគណនាដាច់ដោយឡែកពីការផាកពិន័យជាប្រាក់ ចំពោះការប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- ក្នុងករណី មានការបង់ពន្ធខ្វះ ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ត្រូវដល់កំណត់ និងត្រូវបង់តាមបែបបទដូចគ្នា នឹងការអនុវត្តចំពោះប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្វះនោះ។
- ទោះបីក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តពន្ធបន្ថែមមិនមានផលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌចំពោះអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឡើយ។

១.១៣.៣. ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់

ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

³⁶ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា២៣១-២៣៥

- ចំពោះបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តអំពើធ្វេសប្រហែសដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ១០% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះប្របង់យឺត ឬក្របខ័ណ្ឌការប្រាក់ ១.៥% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។
- ចំពោះបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តអំពើធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ២៥% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ ឬក្របខ័ណ្ឌការប្រាក់ ១.៥% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។
- ក្នុងករណី ការកំណត់ពន្ធជាឯកតាភាគី ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ៤០% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ ឬក្របខ័ណ្ឌការប្រាក់ ១.៥% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។
- ក្នុងករណី ការកំណត់ពន្ធជាឯកតាភាគីចំពោះការមិនដាក់លិខិតប្រកាស ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ៤០% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ ឬក្របខ័ណ្ឌការប្រាក់ ១.៥% នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់សម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។
- ប្រសិនបើបុគ្គលមិនបានបង់ពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទាញបំណុលពន្ធ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ២៥% នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត ឬក្នុងការប្រាក់ ១.៥% នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់។
- ពន្ធបន្ថែម ចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងពន្ធប្រថាប់ត្រា ត្រូវស្មើនឹង ១០០% នៃប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់។
- ការប្រាក់ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងខ្លឹមសារនេះ ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី១ នៃខែបន្ទាប់ ពីខែដែលត្រូវបង់ពន្ធ។ ចំពោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ការប្រាក់ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី១ នៃខែបន្ទាប់ ដែលជាខែផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់លិខិតប្រកាសលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ។ ការប្រាក់ មិនត្រូវអនុវត្តទេ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ឬក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទាញបំណុលពន្ធ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

១.១៣.៤. ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

ត្រូវព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

១.១៣.៥. ការផាកពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើរាំងស្ទះ

ការផាកពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ៥,០០០,០០០រៀល ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដោយពុំទាន់គិតដល់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលផ្សេងទៀត ចំពោះបុគ្គលដែលធ្លាប់ត្រូវបានទទួលការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធលើសពី ២លើក ហើយនៅតែប្រព្រឹត្តនូវអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា២២៥នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១០,០០០,០០០រៀល ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដោយពុំទាន់គិតដល់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលផ្សេងទៀត ចំពោះបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ កថាខណ្ឌទី៥ កថាខណ្ឌទី៦ កថាខណ្ឌទី៧ និងកថាខណ្ឌទី៨ នៃមាត្រា២២៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- ក្នុងករណីដែលបុគ្គល ដែលត្រូវបានសម្រេចឱ្យបង់ប្រាក់ផាកពិន័យ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ឬ កថាខណ្ឌទី២ នៃខ្លឹមសារនេះរួចហើយ ហើយបុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ដល់ កថាខណ្ឌទី៨ នៃមាត្រា២២៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធម្តងទៀត បុគ្គលនោះត្រូវមានទោសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងក្នុងនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

២.១. ប្រវត្តិរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ^{៣៧}

នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដំបូងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ១៩៥៣។ បន្ទាប់មកនៅថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ប្រព័ន្ធពន្ធដារនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានលុបបំបាត់ចោលទាំងស្រុងដោយរបប ប៉ុល ពត ដោយសារក្នុងសម័យកាលនោះប្រទេសកម្ពុជាបានធ្លាក់ក្នុងដៃទាហានខ្មែរក្រហម ហើយរបបសាធារណៈរដ្ឋខ្មែរក៏បានដួលរលំជាស្ថាពរ ទើបធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងនៃរបបថ្មីមួយទៀតដែលដឹកនាំដោយពួក ប៉ុល ពត។ រហូតមកដល់ថ្ងៃទី០៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រទេសកម្ពុជាបានរំដោះខ្លួនចេញពីរបប ប៉ុល ពត ដ៏សែនមហាយោឃោយោយង់យួងដោយបាននាំមកនូវជូនប្រជាពលរដ្ឋវិញនូវសិទ្ធិសេរីភាពទាំងអស់ ដែលសិទ្ធិសេរីភាពទាំងនោះត្រូវបានរបប ប៉ុល ពត កំចាត់បង់ក្នុងរបប ៣ ឆ្នាំ ៨ ខែ ២០ ថ្ងៃ។ បន្ទាប់ពីប្រទេសកម្ពុជា ទទួលបានសន្តិភាពឡើងវិញដែលជាមហាជ័យជំនះរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាលើបនប្រល័យពូជសាសន៍ ពេលនោះប្រទេសកម្ពុជាបានស្តារ និងបានកសាងខ្សែសេដ្ឋកិច្ចជាតិឱ្យមានស្ថិរភាពជាបណ្តើរៗតាំងពីពេលនោះមក រហូតមកដល់ឆ្នាំ ១៩៨២ នាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញដោយដំណាក់កាលដំបូងអនុវត្តនៅរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តចំនួន៧ ក្រោយមកបន្តទៅខេត្តចំនួន១០ផ្សេងទៀត (របបម៉ៅការ)។ បន្ថែមពីនេះ នាយកដ្ឋានពន្ធដារដែលបានបង្កើតឡើងវិញនៅឆ្នាំ១៩៨២នោះ គឺត្រូវបានតម្កើងជាអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយអនុក្រឹត្យលេខ១៣៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។

២.២. ទិដ្ឋភាពទូទៅរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ^{៣៨}

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ គឺជាដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលមានប្រព័ន្ធចាត់តាំងឯកភាពទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យទូទាំងប្រទេសនូវការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតាមការកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មានរចនាសម្ព័ន្ធ និងមាននាយកដ្ឋានដែលជាសេនាធិការរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារដែលមានភារកិច្ចបំពេញមុខងារដូចខាងក្រោម៖

❖ ថ្នាក់កណ្តាល

- នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងកិច្ចការទូទៅ៖

^{៣៧} <https://shrtm.nu/zlXq0ee> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង០៩:៣៧នាទី)

^{៣៨} ប្រកាសលេខ ១២៣២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ ក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិកម្ម កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការងាររដ្ឋបាល និងកិច្ចការទូទៅ។
 - សម្របសម្រួល និងសហការជាមួយអង្គភាពពន្ធដារ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងផ្នែកឯកជននានាលើការងាររដ្ឋបាល កិច្ចការទូទៅ សវនកម្មពិសេស ការពិគ្រោះយោបល់ ទំនាក់ទំនងសាធារណៈ ការចុះបញ្ជីពន្ធដារ សវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - រៀបចំ ចងក្រង ថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងនូវបណ្តាឯកសារ និងលិខិតស្នាមនានារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - គ្រប់គ្រង បែងចែក និងប្រគល់រាល់ឯកសារលិខិតស្នាមទាំងអស់ដែលមានប្រភពពីក្នុង និងក្រៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - បញ្ជូន សម្របសម្រួល និងតាមដានការណែនាំរបស់អគ្គនាយក ឬថ្នាក់ដឹកនាំនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារដល់អង្គភាពក្រោមចំណុះអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពការងារ។
 - ទទួលបន្ទុកជាអ្នកនាំពាក្យរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារលើកិច្ចការទូទៅ។
 - ចាត់ចែងការងារពិធីការ និងសហការរៀបចំកម្មវិធីផ្សេងៗរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - ធ្វើសវនកម្មពិសេសលើអ្នកជាប់ពន្ធដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ តាមតម្រូវការចាំបាច់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - រៀបចំទម្រង់ បែបបទ មធ្យោបាយទំនាក់ទំនង និងផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធតាមគ្រប់មធ្យោបាយ។
 - គ្រប់គ្រងរាល់កិច្ចការងារចុះបញ្ជីពន្ធដារ។
 - បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
 - គ្រប់គ្រងកិច្ចការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការសម្របសម្រួលការងាររដ្ឋបាល និងកិច្ចការទូទៅ។
 - ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
 - បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកដ្ឋាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- **នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ និងបុគ្គលិក៖**
- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារ

អន្តរជាតិក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារ ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការងារហិរញ្ញវត្ថុ និងបុគ្គលិក។

- ផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈបរិក្ខារសម្រាប់ដំណើរការការងាររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- រៀបចំ គ្រប់គ្រង ថែរក្សាការពារ និងជួសជុលទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារឱ្យបានល្អ។
- គ្រប់គ្រង និងផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈបរិក្ខារសម្រាប់ដំណើរការការងាររបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- ត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់សម្ភារៈបរិក្ខារដែលទទួលបានពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រភពផ្សេងៗ ដើម្បីធានាឱ្យការប្រើប្រាស់សម្ភារៈបរិក្ខារទាំងនោះបានត្រឹមត្រូវ និងចំទិសដៅ។
- បោះពុម្ព និងគ្រប់គ្រងរាល់ឯកសារលិខិតស្នាមដែលទាក់ទងនឹងការងារជំនាញ និងការងាររដ្ឋបាលពន្ធដារ។
- ស្នើសុំ និងបើកផ្តល់ថវិកាសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់រាល់មធ្យោបាយ និងសម្ភារៈបរិក្ខារចាំបាច់សម្រាប់បំពេញការងារដល់គ្រប់នាយកដ្ឋាន និងសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ។
- កត់ត្រា និងរក្សាទុកបញ្ជីគណនេយ្យ និងលិខិតយុត្តិការផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងចំណូលចំណាយរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារឱ្យបានត្រឹមត្រូវ គ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលា។
- ត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់ថវិកាដែលទទួលបានពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រភពផ្សេងៗ ដើម្បីធានាឱ្យការប្រើប្រាស់ថវិកាទាំងនោះបានត្រឹមត្រូវ និងចំគោលដៅ។
- រៀបចំ និងអនុវត្តគោលនយោបាយថែរក្សាសំណុំឯកសារមន្ត្រីពន្ធដារ វាយតម្លៃការប្រតិបត្តិការងារលើកសរសើរ ដាក់ពិន័យ និងគាំពារមន្ត្រីពន្ធដារ។
- រៀបចំប្រាក់បៀវត្ស ក្របខ័ណ្ឌប្រាក់កម្រៃ របបឧបត្ថម្ភបន្ទុកគ្រួសារ គោលនយោបាយធានារ៉ាប់រងសង្គម របបសម្រាកលំហែ ដំឡើងកាំប្រាក់បៀវត្ស គ្រប់គ្រងស្ថិតិ និងឥណទានបៀវត្សមន្ត្រីប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនមន្ត្រីពន្ធដារ។
- រៀបចំសំណើទៅថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋាន ដើម្បីដាក់ជូនក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុពិនិត្យ និងសម្រេចស្តីពីការជ្រើសរើស តែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ លុបឈ្មោះចេញពីក្របខ័ណ្ឌ សុំឈប់ពីការងារ និងដាក់ឱ្យចូលនិវត្តន៍នូវមន្ត្រីពន្ធដារ។
- រៀបចំ ណែនាំ បង្ហាត់បង្ហាញពីអាកប្បកិរិយារបស់មន្ត្រីពន្ធដារដើម្បីផ្តល់សេវាដល់សាធារណៈជន។
- រៀបចំសិក្ខាសាលា អប់រំ ផ្សព្វផ្សាយ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាសាធារណៈ។
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន និងអង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រី និងការងារនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។

- រៀបចំ និងអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- សម្របសម្រួល ចូលរួម និងរៀបចំគម្រោងថវិការបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកដ្ឋាននៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- **នាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ៖**
 - ចូលរួមរៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងរាជរដ្ឋាភិបាល។
 - សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការរៀបចំការងារនីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ និងការងារនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
 - រៀបចំសេចក្តីព្រាងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
 - សិក្សា និងរៀបចំលើកសំណើវិសោធនកម្មច្បាប់ និងកែប្រែលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា ទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
 - ពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើបញ្ហាទាក់ទងនឹងនីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិក្នុងវិស័យពន្ធដារ ក៏ដូចជាការងារកែទម្រង់នានា។
 - ចងក្រងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងកិច្ចព្រមព្រៀងនានា ទាក់ទងនឹងពន្ធដារជាភាសាជាតិ ឬភាសាបរទេស។
 - តាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធ។
 - ផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា។
 - រៀបចំ និងចូលរួមចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្តីពីពន្ធដារជាមួយបណ្តាប្រទេសនានា។
 - សម្របសម្រួល និងធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាលក្ខណៈទ្វេភាគី ឬពហុភាគីជាមួយបណ្តាប្រទេស និងអង្គការអន្តរជាតិនានា ទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
 - រៀបចំ និងចងក្រងបែបបទរដ្ឋបាលសម្រាប់ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្តីពីពន្ធដារ។
 - គ្រប់គ្រងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្តីពីពន្ធដារជាមួយប្រទេសដៃគូ។
 - កសាងផែនការស្តីពីការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាប្រចាំឆ្នាំ។

- ចូលរួមរៀបចំ ពិនិត្យ ដោះស្រាយ និងតាមដានការអនុវត្តបណ្តឹងតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- ចូលរួម និងសម្របសម្រួលលើការងារស្តីពីវិវាទ និងនីតិវិធីព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមកក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្តីពីពន្ធដារ។
- រៀបចំវិធីសាស្ត្រ និងកសាងផែនការសម្រាប់ព្យាករណ៍ចំណូលសារពើពន្ធ។
- រៀបចំចងក្រងបូកសរុបស្ថិតិអ្នកជាប់ពន្ធ និងចំណូលសារពើពន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- តាមដានវិភាគ និងវាយតម្លៃលទ្ធផលអនុវត្តបានពីការប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធ ដើម្បីផ្តល់អនុសាសន៍ក្នុងការឈានទៅសម្រេចផែនការ ឬលើសផែនការ។
- សម្របសម្រួល និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទិន្នន័យ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្តីពីពន្ធដារសហប្រតិបត្តិការទូទាត់ ពហុភាគី និងវេទិកានានាស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន។
- តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការសម្របសម្រួលការងារនីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិស្តីពីពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **នាយកដ្ឋានពន្ធចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ ក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ។
- រៀបចំ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានទាក់ទងពន្ធលើចលនទ្រព្យ (ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ) ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ពន្ធប្រថាប់ត្រាលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ និងសិទ្ធិកាន់កាប់ចលនទ្រព្យនិងអចលនទ្រព្យ និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- ប្រមូលពន្ធប្រថាប់ត្រាលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ចលនទ្រព្យនិងអចលនទ្រព្យ ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ។
- រៀបចំមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើចលនទ្រព្យ (ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ) ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ពន្ធប្រថាប់ត្រា និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

ព្រមទាំងផ្តល់យោបល់លើការកំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធ របស់សាខាពន្ធដារខត្ត-ខណ្ឌ ជូនអគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ តាមការចាំបាច់។

- រៀបចំ និងគ្រប់គ្រងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានទាក់ទងនឹងចលនទ្រព្យ (ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ) និងអចលនទ្រព្យក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- សម្របសម្រួលការងារជាមួយនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធតូចនិងមធ្យម និងទីចាត់ការពន្ធដារ រាជធានីភ្នំពេញលើការងារពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធចលនទ្រព្យ (ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងយានជំនិះ គ្រប់ប្រភេទ) ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ពន្ធប្រថាប់ត្រា និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់។
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការ រៀបចំការងារគ្រប់គ្រងពន្ធចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ រួមទាំងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរ ជាតិ ក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារ ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- ចូលរួមរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬសេចក្តីណែនាំពាក់ព័ន្ធវិស័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- រៀបចំ អភិវឌ្ឍ និងគ្រប់គ្រងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- រៀបចំ អភិវឌ្ឍ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានពន្ធដារ សម្រាប់បម្រើឱ្យអង្គភាពក្រោមឱវាទ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- រៀបចំ គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍគេហទំព័រ អនុគេហទំព័រ និងសារអេឡិកត្រូនិករបស់អគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធដារ។
- រៀបចំ គ្រប់គ្រង និងផលិតពហុព័ត៌មានដែលមានជាអាទិ៍ភាពយន្ត គំនូរជីវចល ខ្សែអាត់សំឡេង ទស្សនាវដ្តី ខិតប័ណ្ណ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយនិងអប់រំអ្នកជាប់ពន្ធ តាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និងបណ្តាញសង្គម។

- សិក្សាស្រាវជ្រាវលើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានថ្មីៗ និងការបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងនីតិវិធីអនុវត្តការងារនាពេលអនាគតដើម្បីលើកសំណើសុំកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងវិស័យពន្ធដារតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- បង្ការ និងទប់ស្កាត់ហានិភ័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- សិក្សាលើតម្រូវការធនធានសម្រាប់ដំណើរការទំនើបការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងស្វ័យប្រវត្តិកម្មលើវិស័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ជាពិសេសលើការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការប្រមូលចំណូលពន្ធដារ តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- ប្រមូលផ្តុំ និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យពីប្រព័ន្ធពន្ធដារអេឡិកត្រូនិករបស់អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីតម្កល់ទុកក្នុងឃ្លាំងទិន្នន័យ និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាទិន្នន័យប្រមូលផ្តុំ។
- សិក្សាអំពីតម្រូវការសម្ភារៈបរិក្ខារបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដើម្បីលើកគម្រោងស្នើសុំសម្រាប់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- ផ្តល់សេវាបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាព។
- រៀបចំបណ្តុះបណ្តាលដល់អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារលើវិស័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានាក្នុងការរៀបចំការងារបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការសម្របសម្រួលការងារបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- សហការ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **នាយកដ្ឋានស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការងារប្រមូលព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធ និងស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- គ្រប់គ្រង អនុវត្ត ត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារពាក់ព័ន្ធការងារប្រមូលព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធ និងស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

លើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការរៀបចំការងារស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងក្នុងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- កំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងវិភាគហានិភ័យអ្នកជាប់ពន្ធដែលជាមុននៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- សហការ និងសម្របសម្រួលជាមួយស្ថាប័ន ឬអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ លើការងារប្រមូលព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធ ធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងរៀបចំពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- រៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធការប្រមូលព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធ និងស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ ក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ។
- គ្រប់គ្រង និងប្រមូលពន្ធពីអ្នកជាប់ពន្ធនៃទូទាំងប្រទេស។
- ផ្តល់សេវាដល់អ្នកជាប់ពន្ធនៃ ដើម្បីពង្រឹងការគោរពបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- គ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៃ។
- រៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្មលើឯកសារ និងសវនកម្មមានកម្រិត។
- រៀបចំការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធនៃ និងទេសចរណ៍ប្រទេស។
- រៀបចំផែនការ និងអនុវត្តនីតិវិធីទារបំណុលពន្ធ។
- ចុះបញ្ជី និងគ្រប់គ្រងភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ។
- ប្រមូលពន្ធប្រចាំប្រាំបីកើតសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ និងលើការផ្ទេរ

ភាគហ៊ុនពាក់ព័ន្ធអ្នកជាប់ពន្ធធំ។

- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការរៀបចំការងារគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ។
- តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការសម្របសម្រួលការងារគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ។
- សហការ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ ក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជាប់ពន្ធតូចនិងមធ្យម។
- គ្រប់គ្រងលើរាល់ការងារទាក់ទងនឹងការប្រមូលពន្ធដែលប្រមូលដោយសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌលើអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម ព្រមទាំងពន្ធតែមប្រើក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- គ្រប់គ្រង ពិនិត្យ រៀបចំកម្មវិធី និងណែនាំអនុវត្តការងារសវនកម្មលើឯកសារ និងសវនកម្មមានកម្រិតសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម។
- រៀបចំការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម។
- គ្រប់គ្រង ពិនិត្យ រៀបចំកម្មវិធី និងណែនាំអនុវត្តការងារបំណុលពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម។
- ពិនិត្យ និងផ្តល់មតិលើរាល់ឯកសារទាក់ទងទៅនឹងការចុះបញ្ជី និងផ្តល់សេវាដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ការធ្វើសវនកម្ម និងការទារបំណុលពន្ធដើម្បីដាក់ជូនអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារពិនិត្យសម្រេច។
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការរៀបចំការងារគ្រប់គ្រងសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ និងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក្នុងការសម្របសម្រួលការងារពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យមរបស់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់

ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **នាយកដ្ឋានសវនកម្មសហគ្រាស៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារ អន្តរជាតិ ក្នុងការងាររៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារ ការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសវនកម្មលើអ្នកជាប់ពន្ធទូទាំងប្រទេស។
- រៀបចំគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីសវនកម្មលើក្រុមហ៊ុនពហុជាតិដែលទាក់ទិនទៅនឹងវិធាននៃពន្ធ អន្តរជាតិ ជាអាទិ៍មាន ការគេចវេ៖ បន្ត ឬបំបាត់ប្រាក់ពន្ធដោយខុសច្បាប់ ការចៀសវាងពន្ធ ជាអាទិ៍ មានការរៀបចំផែនការបង់ពន្ធ ឬការបន្ថយប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់តាមរយៈភាពចន្លោះប្រហោងនៃច្បាប់ និងការផ្ទេរថ្លៃរវាងបុគ្គលជាប់ទាក់ទិនដើម្បីផ្ទេរប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធពីសហគ្រាសមួយទៅ សហគ្រាសមួយ រួមទាំងការរៀបចំថ្លៃទុកជាមុនដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាការផ្ទេរថ្លៃ។
- ធ្វើសវនកម្មពេញលេញលើគ្រប់ប្រភេទពន្ធ និងគ្រប់អ្នកជាប់ពន្ធទូទាំងប្រទេស។
- រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់គាំទ្រកម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព និងគោលដៅនានានៃសវនកម្មទូទាំង ប្រទេស។
- ប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានចាំបាច់របស់អ្នកជាប់ពន្ធពីអង្គភាពពន្ធដារនានា និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកំណត់ហានិភ័យសម្រាប់កសាងកម្មវិធីសវនកម្ម។
- កសាងផែនការកម្មវិធីសវនកម្ម និងបែងចែកសវនករដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្ម ដោយកំណត់ គោលដៅអាទិភាពលើអ្នកជាប់ពន្ធដែលមានហានិភ័យ។
- កំណត់ចេញនូវលទ្ធផលសវនកម្ម និងផ្តល់ព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការកំណត់ពន្ធឡើង វិញជូនអ្នកជាប់ពន្ធ និងជូនទៅអង្គភាពពន្ធដារដែលពាក់ព័ន្ធ និងចូលរួមប្រមូលបំណុលដែល អង្គភាពពាក់ព័ន្ធមិនអនុវត្ត។
- រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផលនៃកម្មវិធីសវនកម្មប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ។
- កំណត់បញ្ហា ដើម្បីកែលម្អគោលនយោបាយសវនកម្ម កម្មវិធីសវនកម្ម និងប្រព័ន្ធសវនកម្ម។
- ពិនិត្យឡើងវិញនូវរាល់កម្មវិធីសវនកម្ម ការងារសវនកម្ម លទ្ធផលសវនកម្ម ដើម្បីធានាគុណភាព និងភាពត្រឹមត្រូវនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញស្របតាមគោលនយោបាយសវនកម្ម។
- វាយតម្លៃលទ្ធផលការងាររបស់សវនករ។
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការ

រៀបចំការងារសវនកម្មសហគ្រាស និងការងារនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។

- តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការសម្របសម្រួលការងារសវនកម្មសហគ្រាស។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាន។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់នាយកដ្ឋាន ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **សាលាជាតិពន្ធដារ (ថ្នាក់ស្មើនាយកដ្ឋាន)៖**

- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រផែនការ នីតិវិធី កម្មវិធី និងស្តង់ដារការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសាលាជាតិពន្ធដារ។
- បង្កើន និងពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងផ្នែកឯកជន តាមរយៈការផ្តល់ចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- សិក្សា ស្រាវជ្រាវ និងជ្រើសរើសមុខវិជ្ជាដើម្បីបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីសិក្សាស្តីពីពន្ធដារ។
- រៀបចំ ចងក្រង ប្រមូលព័ត៌មាន និងឯកសារសម្រាប់ការផ្តល់ចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- ជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនសម្រាប់ដំណើរការនៃការបណ្តុះបណ្តាល។
- រៀបចំកម្មវិធីប្រឡងវាយតម្លៃលទ្ធផល និងលើកសំណើប្រគល់វិញ្ញាបនបត្រ និងសញ្ញាបត្រ។
- ពង្រឹង និងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន សាលា និងអង្គការជាតិនិងអន្តរជាតិក្នុងការផ្តល់ចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងស្ថាប័ននានា ក្នុងការរៀបចំការងារផ្តល់ចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងពន្ធដារ និងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- តំណាងឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការសម្របសម្រួលការងារផ្តល់ចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងសាលា។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់សាលា ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

• **ទីចាត់ការពន្ធដាររាជធានីភ្នំពេញ (ថ្នាក់ស្មើនាយកដ្ឋាន)៖**

- ចាត់ចែង សម្របសម្រួល សហការ និងជាតំណាងតែមួយគត់របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារលើ

ការងារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារប្រមូលចំណូលពន្ធរបស់សាខាពន្ធដារខណ្ឌ និងកិច្ចការពន្ធដារ ដទៃទៀតជាមួយសាលារាជធានីភ្នំពេញ។

- គ្រប់គ្រងលើរាល់ការងារទាក់ទងនឹងការប្រមូលចំណូលពន្ធអាករដែលប្រមូលដោយសាខាពន្ធដារ ខណ្ឌទាំងអស់លើអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យមនៅរាជធានីភ្នំពេញ។
- ចូលរួមជាមួយនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម ក្នុងការងាររៀបចំកម្មវិធីសវនកម្មលើ ឯកសារ សវនកម្មមានកម្រិត និងសវនកម្មបង្វិលសងរបស់សាខាពន្ធដារខណ្ឌទាំងអស់នៅរាជធានី ភ្នំពេញ។
- គ្រប់គ្រង សម្របសម្រួល ណែនាំ និងពិនិត្យការអនុវត្តនីតិវិធីទារបំណុលពន្ធ។
- គ្រប់គ្រង សម្របសម្រួល ណែនាំ និងពិនិត្យការងារចុះបញ្ជីសេវាអ្នកជាប់ពន្ធ សវនកម្មនិងការទារ បំណុលពន្ធ។
- ចាត់ចែង សម្របសម្រួល ផ្តល់មតិ និងបញ្ជូនរាល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការងារចុះបញ្ជី សេវាអ្នកជាប់ ពន្ធ សវនកម្ម និងការទារបំណុលពន្ធ ជូននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងទីចាត់ការ។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់ទីចាត់ការ ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនថ្នាក់ ដឹកនាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត តាមការកំណត់របស់អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

❖ ថ្នាក់មូលដ្ឋាន

នៅខណ្ឌនានានៃរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តនីមួយៗមានសាខាពន្ធដារខណ្ឌ និងសាខាពន្ធដារខេត្ត ដែលដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូបមានឋានៈស្មើអនុប្រធាននាយកដ្ឋាននៅថ្នាក់កណ្តាល និងអនុប្រធានសាខា ពន្ធដារមួយចំនួនមានឋានៈស្មើប្រធានការិយាល័យនៅថ្នាក់កណ្តាលជាជំនួយការ។

នៅស្រុក ក្រុង មានការិយាល័យពន្ធដារស្រុក ក្រុង មានថ្នាក់ស្មើការិយាល័យនៃសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ និងដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប អមដោយអនុប្រធានមួយចំនួនជាជំនួយការ។

សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ បំពេញមុខងារជាសេនាធិការឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ លើការងារគ្រប់គ្រង អ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម ស្ថិតក្នុងមណ្ឌលដែនដីរបស់ខ្លួន និងមានភារកិច្ចដូចតទៅ៖

- គ្រប់គ្រង និងប្រមូលពន្ធពីអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម។
- ផ្តល់សេវាដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីពង្រឹងការគោរពបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- គ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម។

- រៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីសវនកម្មលើឯកសារ និងសវនកម្មមានកម្រិត និងសវនកម្មបង្វិលសង។
- រៀបចំផែនការ និងអនុវត្តការទារបំណុលពន្ធ។
- ចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ ចេញប័ណ្ណប៉ាតង់ កាន់កាប់ថវិកាបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ ចុះបញ្ជីពន្ធអចលនទ្រព្យ និងចេញវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីតាមប្រភេទពន្ធនានាដែលតម្រូវដោយច្បាប់ និងកត់ត្រាទិន្នន័យបច្ចុប្បន្នភាពអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។
- ទទួលបន្ទុកក្នុងការប្រមូលពន្ធ មានជាអាទិ៍ ពន្ធប្រថាប់ត្រាលើកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ និងលើការផ្ទេរភាគហ៊ុនពាក់ព័ន្ធអ្នកជាប់ពន្ធតូចនិងមធ្យម ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ពន្ធលើឈ្នួលផ្ទះនិងដី និងពន្ធតែមប្រើ។
- សហការ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការងារនានាពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។
- បណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីក្នុងសាខា។
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងារ ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ជូនដល់ការងារពន្ធដាររាជធានីភ្នំពេញសម្រាប់សាខាពន្ធដារខណ្ឌ និងជូននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យមសម្រាប់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ។
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតតាមការកំណត់របស់អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ដោយឡែកចំពោះសាខាពន្ធដារខេត្ត ត្រូវបានបន្ថែមភារកិច្ចឱ្យប្រមូលពន្ធប្រថាប់ត្រាលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ចលនទ្រព្យនិងអចលនទ្រព្យ និងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់។

២.៣. ទស្សនវិស័យ បេសកកម្ម និងគុណតម្លៃរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ³⁹

២.៣.១. ទស្សនវិស័យ

អង្គភាពពន្ធដារ ជាអង្គភាពសាធារណៈដែលត្រូវបានជឿជាក់ គោរព និងទទួលស្គាល់លើគុណភាព និងជំនាញក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធដារ ដើម្បីជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។

២.៣.២. បេសកកម្ម

អង្គភាពពន្ធដារ ផ្តល់នូវសេវាដែលមានគុណភាព និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារប្រកបដោយភាពសុចរិត និងស្មើភាពចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ ដើម្បីជំរុញអនុលោមភាពដោយស្ម័គ្រចិត្តឈានទៅសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍ និងលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។

២.៣.៣. គុណតម្លៃ

គុណតម្លៃរបស់អង្គភាពពន្ធដារដូចខាងក្រោម៖

³⁹ <https://www.tax.gov.kh/km/about-us> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី០៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២៣:១៦នាទី)

- **ការអនុវត្ត៖** អនុវត្តវិធាននៃច្បាប់ គាំទ្រប្រជាពលរដ្ឋដែលប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងតឹងរឹងចំពោះជនដែលមិនអនុលោមតាមច្បាប់។
- **វិជ្ជាជីវៈ** ប្តេជ្ញាចិត្តប្រើវិជ្ជាជីវៈ និងជំនាញ ដើម្បីផ្តល់នូវសេវាដែលមានភាពសាមញ្ញ និងងាយស្រួល។
- **សុវត្ថិភាព៖** ប្រើប្រាស់ធនធានឱ្យទាន់ពេលវេលា និងមានប្រសិទ្ធភាព។
- **សុចរិតភាព៖** ផ្តល់សេវាឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដោយស្មើភាព និងតម្លាភាព។
- **គោរពភាព៖** ផ្តល់សេវាឱ្យប្រជាពលរដ្ឋប្រកបដោយភាពថ្លៃថ្នូរ និងការគោរព។
- **ភាពបត់បែន៖** ឆ្លើយតបយ៉ាងសកម្មទៅនឹងបញ្ហាប្រឈម និងទាញយកប្រយោជន៍ ពីគ្រប់ឱកាសដែលមាន។

២.៤. ស្លាកសញ្ញា និងអត្ថន័យស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ⁴⁰

២.៤.១. ស្លាកសញ្ញា

(រូបភាពទី២.១៖ ស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ)

២.៤.២. អត្ថន័យនៃស្លាកសញ្ញារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រើប្រាស់និមិត្តសញ្ញាដើម្បីបោះពុម្ពឯកសារ និងលិខិតស្នាមផ្សេងៗ និងនៅលើឯកសណ្ឋានរបស់មន្ត្រីរាជការនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម៖

- រូបនាគទាំងពីរ ដែលស្ថិតនៅផ្នែកខាងលើអមសងខាងពន្លឺពណ៌ដង្កូវ ជានិមិត្តរូបរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេស ដែលកំពុងគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តមន្ត្រីរាជការ អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការគោរពប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ។

⁴⁰ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីឯកសណ្ឋានរបស់មន្ត្រីរាជការនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លេខ២៥៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣

- ពន្លឺឥណទាននៅពេលលើក តំណាងឱ្យអរិយធម៌ខ្មែរ និងបង្ហាញពីភាពរីកចម្រើននៃប្រទេសកម្ពុជា។
- រូបស៊ីង្គទាំងពីរ ដែលកំពុងទ្រជើងពាន គឺជាកម្លាំងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបដែលគាំទ្រ និងគោរពច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ។
- សៀវភៅដែលមានអក្សរ “ច្បាប់ពន្ធដារ” ដែលទ្រដោយជើងពាន គឺតំណាងឱ្យច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- ក្បាច់ផ្តែរ ដែលស្ថិតនៅផ្នែកខាងក្រោមជើងពាន និងរូបស៊ីង្គទាំងពីរ គឺដើម្បីគាំទ្រ រក្សាលំនឹង។

២.៥. ទីតាំងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ⁴¹

ទីស្នាក់ការកណ្តាល នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានអាសយដ្ឋាននៅអាគារកែងមហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី (១១០) និងម៉ៅសេទុង (២៤៥) សង្កាត់ទឹកល្អក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ។

(រូបភាពទី២.២៖ ទីស្នាក់ការកណ្តាល អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ)

- លេខកូដប្រៃសណីយ៍៖ ១២០៤០៤
- ទូរស័ព្ទ៖ (៨៥៥) ២៣ ២៦៦ ៦៦៨
- អ៊ីម៉ែល៖ gdt@tax.gov.kh
- វេបសាយ៖ <https://www.tax.gov.kh/km>

⁴¹ <https://www.tax.gov.kh/km/contact/0> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី០៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២៣:២៩នាទី)

២.៦. តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ^{៤២}

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានតួនាទី និងភារកិច្ច ដូចតទៅ៖

- ចូលរួមរៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងបរិបទអន្តរជាតិ។
- រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានស្តីពីពន្ធដារ កំណត់បញ្ជីឯកសារ និងលិខិតយុត្តិការនានាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ។
- ប្រមូលប្រាក់ពន្ធគ្រប់ប្រភេទបង់ចូលថវិកាជាតិ។
- ចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ។
- ផ្តល់ការអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធអំពីកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធ ផ្តល់សេវា និងព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធដើម្បីបង់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- កសាងកម្មវិធីសវនកម្ម និងធ្វើសវនកម្មលើអ្នកជាប់ពន្ធ។
- កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធ ប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់យឺតយ៉ាវ ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- ស៊ើបអង្កេតបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- អនុវត្តវិធានការតឹងទាប និងទោសទណ្ឌតាមច្បាប់ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- ធ្វើទំនើបកម្មរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- រៀបចំ និងអនុវត្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាតិ និងអន្តរជាតិនានាទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- រៀបចំផែនការជ្រើសរើស បណ្តុះបណ្តាល និងកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។
- ចូលរួមរៀបចំគម្រោងថវិកាជាតិ និងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ។

២.៧. សិទ្ធិអំណាចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ^{៤៣}

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មានកាតព្វកិច្ច និងអំណាចក្នុងការចុះធ្វើសវនកម្ម ត្រួតពិនិត្យភាពត្រឹមត្រូវនៃការប្រកាស និងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។ ក្នុងករណី ដែលអ្នកជាប់ពន្ធមានការធ្វេសប្រហែសធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ឬបានប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះ ឬបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ អ្នកជាប់ពន្ធនឹងត្រូវទទួលរងទោសទណ្ឌខាងរដ្ឋបាល ព្រមទាំងទោសទណ្ឌផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពី

^{៤២} ប្រកាសលេខ ១២៣២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

^{៤៣} សេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ៦៣៥ អពជ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

សារពើពន្ធ។ បន្ថែមពីនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនឹងអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងមាត់នូវវិធានការតឹងទារ ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា១០៩ ដល់ មាត្រា១១៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ក្នុងនោះមានការបញ្ឈប់ការនាំចេញ-នាំចូល ការឃាត់ ទុកគណនីធនាគារ ការបិទអាជីវកម្ម ការស្នើសុំឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្ម ព្រមទាំងការប្តឹងទៅតុលាការចោទប្រកាន់ ពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

២.៨. សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ^{៤៤}

បច្ចុប្បន្ន នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមាន សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ សរុបចំនួន ៣៣ សាខា ដែលក្នុងនោះមានសាខាពន្ធដារខណ្ឌចំនួន ៩ សាខា និងសាខាពន្ធដារខេត្តចំនួន ២៤ សាខា។ (តារាងទី២.១៖ សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌទាំង ៣៣ សាខា នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ)

សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌទាំង ៣៣ សាខា នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	
សាខាពន្ធដារខណ្ឌ (៩ សាខា)	ព័ត៌មានផ្សេងៗ
១. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ឫស្សីកែវ	- អាសយដ្ឋាន៖ អគារ១០២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ សង្កាត់គីឡូម៉ែត្រលេខ៦ ខណ្ឌឫស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ២៦៦ ៦៦៨ - អ៊ីម៉ែល៖ russeykeo@tax.gov.kh
២. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ដូនពេញ	- អាសយដ្ឋាន៖ ផ្ទះលេខ១៦៦ ផ្លូវលេខ ១៣០ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី២ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៧២៥ ៦៧៣ - អ៊ីម៉ែល៖ daunpenh@tax.gov.kh
៣. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ៧មករា	- អាសយដ្ឋាន៖ ដីឡូលេខ០៥ ផ្លូវលេខ១៥០ សង្កាត់វាលវែង ខណ្ឌ៧មករា រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៨៨០ ៦៥៣ - អ៊ីម៉ែល៖ 7makara@tax.gov.kh
៤. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ មានជ័យ	- អាសយដ្ឋាន៖ អគារលេខ ៣៤C ផ្លូវ៣៦១ កែង៦៤២ សង្កាត់ច្បារអំពៅ១ ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៦៧ ០០ ៥៦៧

⁴⁴ <https://www.tax.gov.kh/km/structure> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី០៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២៣:៥២នាទី)

	អ៊ីម៉ែល: meanchey@tax.gov.kh
៥. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ចំការមន	- អាសយដ្ឋាន: អាគារលេខ២៨ ផ្លូវលេខ៤៨៨ សង្កាត់ផ្សារដើមថ្កូវ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ: ០៩២ ៩៥៧ ១៧១ - អ៊ីម៉ែល: chamkarmorn@tax.gov.kh
៦. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ទួលគោក	- អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ២៤ ផ្លូវ២៨៧ សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៨៨០ ៨៨៩ - អ៊ីម៉ែល: tuolkork@tax.gov.kh
៧. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ដង្កោ	- អាសយដ្ឋាន: អាគារលេខ ២៩៣ កែងផ្លូវ២១៧ ភូមិល្អស សង្កាត់ជើងឯក ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ: ០៧០ ៩៤០ ៧៧៦ - អ៊ីម៉ែល: dangkor@tax.gov.kh
៨. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ សែនសុខ	- អាសយដ្ឋាន: អាគារលេខ៩ ផ្លូវលេខ១០១៩(ហាណូយ) សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ២៦៦ ៦៦៨ - អ៊ីម៉ែល: sensok@tax.gov.kh
៩. សាខាពន្ធដារខណ្ឌ ពោធិ៍សែនជ័យ	- អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ២៣៤B ផ្លូវលេខ២០០៧ សង្កាត់កាកាប១ ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ - ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៨៩០ ៣៣២ - អ៊ីម៉ែល: porsenchey@tax.gov.kh
សាខាពន្ធដារខេត្ត (២៤ សាខា)	ព័ត៌មានផ្សេងៗ
១. សាខាពន្ធដារខេត្ត កណ្តាល	- អាសយដ្ឋាន: អាគារលេខ២៦ ផ្លូវ១០៨ ភូមិតាខ្មៅ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល - ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៤២៥ ៧៩៨ - អ៊ីម៉ែល: kandal@tax.gov.kh

២. សាខាពន្ធដារខេត្ត កំពង់ចាម	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្ទះលេខ៥ ភូមិទី១៥ ផ្លូវខេមរភូមិន្ទ សង្កាត់កំពង់ចាម ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម • ទូរស័ព្ទ៖ ០៤២ ២១០ ០០១ / ០៤២ ២១០ ៨៧៧ • អ៊ីម៉ែល៖ kampongcham@tax.gov.kh
៣. សាខាពន្ធដារខេត្ត បាត់ដំបង	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្ទះលេខ២ ផ្លូវជាតិលេខ៥ ភូមិចេក៤ សង្កាត់រតនៈ ក្រុងបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង • ទូរស័ព្ទ៖ ០៥៣ ៩៥៣ ៩៦៧ • អ៊ីម៉ែល៖ kampongcham@tax.gov.kh
៤. សាខាពន្ធដារខេត្ត ព្រៃវែង	• អាសយដ្ឋាន៖ អាគារកែងផ្លូវលេខ៥ ផ្លូវលេខ៣ ភូមិ២ សង្កាត់កំពង់លាវ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង • ទូរស័ព្ទ៖ ០៤៣ ២១០ ២១៤ • អ៊ីម៉ែល៖ preyveng@tax.gov.kh
៥. សាខាពន្ធដារខេត្ត សៀមរាប	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវជាតិលេខ៦ ភូមិសាលាកន្សែង សង្កាត់ ស្វាយដង្គំ ក្រុងសៀមរាប ខេត្តសៀមរាប • ទូរស័ព្ទ៖ ០៦៣ ៩៦៤ ៦៦៥ • អ៊ីម៉ែល៖ siamreap@tax.gov.kh
៦. សាខាពន្ធដារខេត្ត កំពង់ធំ	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវជាតិលេខ៦ ភូមិបល្ល័ង្កលិច សង្កាត់ដំរី ជាន់ខ្លា ក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ • ទូរស័ព្ទ៖ ០៦២ ២១០ ២១៤ • អ៊ីម៉ែល៖ kampongthom@tax.gov.kh
៧. សាខាពន្ធដារខេត្ត តាកែវ	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវលេខ៣ ភូមិ១ សង្កាត់រកាក្នុង ក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ • ទូរស័ព្ទ៖ ០៣២ ៩៣១ ២៣៩ • អ៊ីម៉ែល៖ takeo@tax.gov.kh
៨. សាខាពន្ធដារខេត្ត ស្វាយរៀង	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវលេខ១១៤ ភូមិរោងបន្លែ សង្កាត់ស្វាយរៀង ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង • ទូរស័ព្ទ៖ ០៤៤ ៧១៥ ៣៨៣

	• អ៊ីម៉ែល: svayrieng@tax.gov.kh
៩. សាខាពន្ធដារខេត្ត ពោធិ៍សាត់	• អាសយដ្ឋាន: ផ្លូវជាតិលេខ៥ ភូមិមាន់ចៃ សង្កាត់ព្រៃញី ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ • ទូរស័ព្ទ: ០១២ ៩៧៩ ៧២៦ / ០១៧ ៤២៩ ៧៧៥ • អ៊ីម៉ែល: pursat@tax.gov.kh
១០. សាខាពន្ធដារខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង	• អាសយដ្ឋាន: ភូមិឃ្លាំងប្រាក់ សង្កាត់ប្ដូរ ក្រុងកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង • ទូរស័ព្ទ: ០២៦ ៩៨៨ ៦៦៤ • អ៊ីម៉ែល: kampongchhnang@tax.gov.kh
១១. សាខាពន្ធដារខេត្ត កំពង់ស្ពឺ	• អាសយដ្ឋាន: ផ្លូវជាតិលេខ៤ ភូមិត្រពាំងលើក សង្កាត់រកាធំ ក្រុងច្បារមន ខេត្តកំពង់ស្ពឺ • ទូរស័ព្ទ: ០២៥ ៩៨៧ ៣៨៩ • អ៊ីម៉ែល: kampongspeu@tax.gov.kh
១២. សាខាពន្ធដារខេត្ត កំពត	• អាសយដ្ឋាន: ផ្លូវលេខ៧២៩ ភូមិ១ឧសភា សង្កាត់កំពង់កណ្តាល ក្រុងកំពត ខេត្តកំពត • ទូរស័ព្ទ: ០៩២ ២៩៨ ៥៩៨ • អ៊ីម៉ែល: kampot@tax.gov.kh
១៣. សាខាពន្ធដារខេត្ត ព្រះសីហនុ	• អាសយដ្ឋាន: វិថី ២៨មិថុនា ភូមិ១ សង្កាត់លេខ៣ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ • ទូរស័ព្ទ: ០៨៧ ៥៦៨ ៣៤៥ • អ៊ីម៉ែល: preahsihanouk@tax.gov.kh
១៤. សាខាពន្ធដារខេត្ត កោះកុង	• អាសយដ្ឋាន: ផ្លូវលេខ៩០០ កែង៩៩៩ ភូមិ២ សង្កាត់ស្មាច់មានជ័យ ក្រុងខេមរភូមិន្ទ ខេត្តកោះកុង • ទូរស័ព្ទ: ០៣៥ ៩៣៦ ០៤១ • អ៊ីម៉ែល: kohkong@tax.gov.kh

១៥. សាខាពន្ធដារខេត្ត ព្រះវិហារ	• អាសយដ្ឋាន៖ ភូមិអណ្តូងពោធិ៍ សង្កាត់កំពង់ប្រណាក ក្រុងព្រះវិហារ ខេត្តព្រះវិហារ • ទូរស័ព្ទ៖ ០៩៧ ៧៤៥ ៤៦០០ • អ៊ីម៉ែល៖ preahvihear@tax.gov.kh
១៦. សាខាពន្ធដារខេត្ត ក្រចេះ	• អាសយដ្ឋាន៖ ភូមិក្រចេះ សង្កាត់ក្រចេះ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ • ទូរស័ព្ទ៖ ០៧២ ២១០ ២៦៣ • អ៊ីម៉ែល៖ kratie@tax.gov.kh
១៧. សាខាពន្ធដារខេត្ត រតនគិរី	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវលេខ២០ ភូមិថ្មីជា សង្កាត់បឹងកន្សែង ក្រុងបានលុង ខេត្តរតនគិរី • ទូរស័ព្ទ៖ ០៩៧ ៦៤១១ ៥៥៥ • អ៊ីម៉ែល៖ ratanakkiri@tax.gov.kh
១៨. សាខាពន្ធដារខេត្ត មណ្ឌលគិរី	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវលេខ៣៧៦៣ ភូមិកណ្តាល សង្កាត់ ស្ពានមានជ័យ ក្រុងសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី • ទូរស័ព្ទ៖ ០៨៨ ៨៧៧ ១១៤១ • អ៊ីម៉ែល៖ mondulkiri@tax.gov.kh
១៩. សាខាពន្ធដារខេត្ត បន្ទាយមានជ័យ	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវជាតិ៥ ភូមិក្បាលស្ពាន សង្កាត់ព្រះពន្លា ក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ • ទូរស័ព្ទ៖ ០៥៤ ៩៥៨ ៩៩២ • អ៊ីម៉ែល៖ banteaymeanchey@tax.gov.kh
២០. សាខាពន្ធដារខេត្ត ស្ទឹងត្រែង	• អាសយដ្ឋាន៖ ភូមិស្ពានថ្មី សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង • ទូរស័ព្ទ៖ ០៨៨ ៩៩ ៣៨ ៤៥៣ • អ៊ីម៉ែល៖ stoengtremg@tax.gov.kh
២១. សាខាពន្ធដារខេត្ត កែប	• អាសយដ្ឋាន៖ ផ្លូវលេខ២៣៥០ ភូមិកែប សង្កាត់កែប ក្រុងកែប ខេត្តកែប • ទូរស័ព្ទ៖ ០៣៦ ២១០ ០៩៦

	• អ៊ីម៉ែល៖ kep@tax.gov.kh
២២. សាខាពន្ធដារខេត្ត ប៉ៃលិន	• អាសយដ្ឋាន៖ ភូមិប៉ាហ៊ីត្បុង សង្កាត់ប៉ៃលិន ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន • ទូរស័ព្ទ៖ ០១២ ៧៩១ ៤៣០ • អ៊ីម៉ែល៖ pailin@tax.gov.kh
២៣. សាខាពន្ធដារខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ	• អាសយដ្ឋាន៖ ទល់មុខវិមានឯករាជ្យ ភូមិបុរីរដ្ឋបាល សង្កាត់សំរោង ក្រុងសំរោង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ • ទូរស័ព្ទ៖ ០៨៩ ២១១ ៦១១ • អ៊ីម៉ែល៖ odormeanchey@tax.gov.kh
២៤. សាខាពន្ធដារខេត្ត ត្បូងឃ្មុំ	• អាសយដ្ឋាន៖ ភូមិនិតមលើ ឃុំស្រឡប់ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ (ជាប់ខាងត្បូងសាលាឧទ្ធរណ៍ខេត្តត្បូងឃ្មុំ) • ទូរស័ព្ទ៖ ០៤៥ ២១០ ០២១ • អ៊ីម៉ែល៖ tboungkhmum@tax.gov.kh

២.៩. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ⁴⁵

(រូបភាពទី២.៣៖ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ)

⁴⁵ <https://shrtm.nu/WVYaF9T> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី០៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង២៣:០៥នាទី)

ជំពូកទី៣

អាករលើតម្លៃបន្ថែម

ជំពូកទី៣

អាករលើតម្លៃបន្ថែម

៣.១. ស្ថានភាពទូទៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម

គោលគំនិតនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានលើកឡើងដោយអ្នកឧស្សាហកម្មជនជាតិអាឡឺម៉ង់បណ្ឌិត Wilhelm Von Siemens ក្នុងឆ្នាំ ១៩១៨។ បន្ទាប់មកនៅថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥៤ អាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាលើកដំបូងដោយអាជ្ញាធរសារពើពន្ធជនជាតិបារាំង។

បន្ថែមពីនេះ ចំពោះប្រទេសកម្ពុជាវិញចាប់ផ្តើមអនុវត្ត អតប នៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៩។ អតប ជាពន្ធលើការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាដែលត្រូវប្រមូលនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់ដែលតម្លៃត្រូវបានបូកបន្ថែមចាប់ពីដំណាក់កាលដំបូងរហូតដល់ការលក់ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ ដែលជាអ្នកទទួលបន្ទុកពន្ធ ក្នុងខ្លឹមសារនេះមានន័យថា អតប ជាប្រភេទអាករលើការប្រើប្រាស់ដែលយកលើទំនិញ និងសេវាដែលជាទទួលបន្ទុកពន្ធរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អ្នកប្រើប្រាស់ទំនិញ និងសេវាកម្មផ្ទាល់ខ្លួនចុងក្រោយមិនអាចទទួលបានមកវិញនូវឥណទានអាករលើតម្លៃបន្ថែមលើការទិញនោះទេ។ សហគ្រាសដែលអាចទទួលបានឥណទានអាករលើតម្លៃបន្ថែម លុះត្រាតែការទិញផលិតផល និងសេវាកម្មទាំងនោះដើម្បីផលិតបន្តនូវទំនិញ និងសេវាដែលអាចជាការលក់បន្តទៅសហគ្រាសមួយទៀតក្នុងសង្វាក់ផលិតកម្ម ឬលក់ផ្ទាល់ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ។ លើសពីនេះ នៅថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ស្តីពីការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ចេញនូវយន្តការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកលើទំនិញឌីជីថល និងសេវាឌីជីថល សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនដែលមិនមានគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តស្របតាមនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។⁴⁶

ទន្ទឹមនឹងនេះ សម្រាប់របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តថវិកាឆមាសទី១ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២៤ ដែលបានចុះនៅថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទាក់ទិននឹងការអនុវត្តចំណូលពន្ធដារ(ថ្នាក់ជាតិ) ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការកៀរគរចំណូលពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម (របបផ្ទៃក្នុង) គឺពន្ធដារបានទទួលចំណូលពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលគ្របដណ្តប់ប្រមាណ ២៦.០% នៃចំណូលពន្ធដារថវិកាថ្នាក់ជាតិសរុប ដែលអនុវត្តបាន ៤៥.២% នៃច្បាប់

⁴⁶ <https://shrtm.nu/GZ55ALA> (ចូលទស្សនា ថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១៩:៣៦នាទី)

ហិរញ្ញវត្ថុ។ ប៉ុន្តែបើផ្ដោតទៅលើការកៀរគរចំណូលពីគ្រប់សមាសភាពពន្ធ-អាករទាំងអស់ គឺចំណូលពន្ធដារ (ថ្នាក់ជាតិ) អនុវត្តបាន ៤៧.៩% នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ គឺទាបជាង ១០.៩% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុង ឆ្នាំ២០២៣ ដែលអនុវត្តបាន៥៨.៨% នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ បើគិតជាសាច់ប្រាក់ចំណូលពន្ធដារចម្រុះ ២.៩% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២៣។ ជាមួយ ការប្រមូលចំណូលពន្ធដារនៅឆ្នាំទី១ ឆ្នាំ២០២៤ គឺអនុវត្ត បានទាបជាងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ដោយសារចំណូលពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងអាករពិសេសលើ មុខទំនិញ និងសេវាក្នុងស្រុកបានធ្លាក់ចុះខ្លាំង។^{៤៧}

៣.២. ការចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម

៣.២.១. ការចុះបញ្ជីជាបុគ្គលជាប់អាករ^{៤៨}

អ្នកជាប់ពន្ធ តាមរបបស្វ័យប្រកាសដែលបានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៩ នៃច្បាប់ ស្តីពីសារពើពន្ធ គឺជាបុគ្គលជាប់អាករ។ បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំទៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារដើម្បីធ្វើ ការចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមឱ្យបានស្រេចចាប់ពីក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះ ក្លាយជា បុគ្គលជាប់អាករ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៧៧ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

រាល់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ដែលមិនមានគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែល ធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមសាមញ្ញដោយផ្អែកតាម ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី កសហវ។

បុគ្គលជាប់អាករ ដែលបានចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមនឹងត្រូវទទួលបាននូវវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករ លើតម្លៃបន្ថែម ដែលមានលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ និងកាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី។ កាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី ចាប់ផ្តើមពីដើមខែ បន្ទាប់ពីខែដែលកាតព្វកិច្ចដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះ បញ្ជីបានកើតមានឡើង។

បុគ្គលជាប់អាករ ដែលបានចុះបញ្ជីត្រូវដាក់តាំង ឬព្យួរវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីដែលបានចេញឱ្យនៅទីកន្លែង អាជីវកម្មជាសំខាន់របស់ខ្លួន។

៣.២.២. ការលុបចោលការចុះបញ្ជី^{៤៩}

បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារឱ្យលុបចោលការចុះបញ្ជី របស់ខ្លួន ប្រសិនបើបុគ្គលនោះឈប់ធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដោយមានតម្លៃដែលជាចំណែកមួយនៃ

^{៤៧} របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តថវិកាឆ្នាំទី១ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៤ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤ ទំព័រ១១៤

^{៤៨} រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៤-៥

^{៤៩} រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៦-១០

សកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានសិទ្ធិលុបចោលការចុះបញ្ជីរបស់៖

- បុគ្គល ដែលបានស្នើសុំលុប យោងតាមអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៦។
- បុគ្គល ដែលមិនបានស្នើសុំលុបការចុះបញ្ជី ដោយអគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារយល់ឃើញថា បុគ្គលនោះគ្មានការតម្រូវ ឬគ្មានសិទ្ធិចុះបញ្ជី។
- បុគ្គល ដែលមិនបានដាក់ពាក្យស្នើសុំលុបចោលការចុះបញ្ជី ក៏ប៉ុន្តែមិនប្រកាសអំពីការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ក្នុងរយៈពេល ៣ខែ ប្រតិទិនជាប់គ្នា។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់បុគ្គលជាប់អាករពីការសម្រេចយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រមលុបចោលការចុះបញ្ជីក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយពេលទទួលពាក្យស្នើសុំលុបចោលការចុះបញ្ជី ឬក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយការសម្រេចលុបចោលការចុះបញ្ជី។

នៅពេលដែលបុគ្គលជាប់អាករត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជី បុគ្គលជាប់អាករនោះត្រូវបានចាត់ទុកថា បានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនូវទំនិញទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងដៃ រួមទាំងទ្រព្យសកម្មផង ហើយត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការបង់អាករលើធាតុចេញលើរាល់ទំនិញទាំងអស់នោះ ដែលបានទទួលឥណទានអាករលើធាតុចូលច្បាប់ហើយ។ អាករលើធាតុចេញដែលត្រូវបង់ ត្រូវផ្អែកតាមតម្លៃទីផ្សារនៃទំនិញនៅពេលលុបចោលការចុះបញ្ជីនោះ។

ការលុបចោលការចុះបញ្ជីរបស់បុគ្គល ពុំមានផលប៉ះពាល់ដល់កាតព្វកិច្ចបំណុល និងទណ្ឌកម្មរបស់បុគ្គល ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ រួមទាំងការតម្រូវឱ្យដាក់លិខិតប្រកាសដែលបុគ្គលបានធ្វើ ឬមិនបានធ្វើនៅពេលដែលខ្លួនជា បុគ្គលជាប់អាករ។

៣.៣. ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ

៣.៣.១. ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ⁵⁰

ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ សំដៅដល់៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ការដកយកទំនិញ ឬសេវា មកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ការផ្តល់ជាអំណោយ ឬការផ្គត់ផ្គង់ក្រោមតម្លៃពិតនូវទំនិញ ឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ការនាំចូលទំនិញមកក្នុងដែនគយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

⁵⁰ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា៥៩

៣.៣.២. ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ^{៥១}

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករមានដូចខាងក្រោម៖

- សេវាសិក្សាអប់រំ។
- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ។
- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យនិងគ្លីនិក សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រ និងការលក់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រដែលទាក់ទងនឹងការបំពេញសេវាទាំងនេះ។
- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ដោយប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈដែលជាមុខសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋ។
- សេវាធានារ៉ាប់រង។
- ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលអគ្គិសនី និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត។
- ផលិតផលកសិកម្មមិនទាន់កែច្នៃផលិតក្នុងស្រុក។
- សេវាប្រមូលសំរាម និងកាកសំណល់រឹងប្រភេទ។
- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ដែលរួចពន្ធគយក្នុងកម្រិតតម្លៃដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- សកម្មភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈដែលបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ចំពោះបេសកកម្មទូត និងអង្គការអន្តរជាតិ យោងតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធលេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា៦៤។

៣.៤. ទឹកនៃផ្គត់ផ្គង់^{៥២}

ទឹកនៃផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើទំនិញនោះ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះបីមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិចាត់ចែងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ចំពោះករណី ដែលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវមានការដឹកជញ្ជូន ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើទំនិញស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅពេលដែលការដឹកជញ្ជូនត្រូវបានចាប់ផ្តើម។

^{៥១} ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា៦៣

^{៥២} រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា២៣

- ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើសេវានោះ បានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រៀបរៀងតែ៖
 - ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទិននឹងអចលនទ្រព្យត្រូវកំណត់ថា សេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងដែលអចលនទ្រព្យនោះស្ថិតនៅ។
 - ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទិននឹងការដឹកជញ្ជូនត្រូវកំណត់ថា សេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងនៃការដឹកជញ្ជូននោះ។
- ចំពោះសេវា ដែលបានផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយបុគ្គលអនិវាសនជន បុគ្គលជាប់អាករដែលជាអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវគិតអាករជំនួសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងបង់ប្រាក់អាករជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធប្រសិនបើអ្នកផ្គត់ផ្គង់នោះ ពុំមានគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ទំនិញ ត្រូវចាត់ទុកថាបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើទំនិញនោះ ត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងដែនគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣.៥. ពេលផ្គត់ផ្គង់⁵³

ពេលផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ ដើម្បីគណនាប្រាក់អាករសម្រាប់រយៈពេលជាប់អាករនីមួយៗ ដែលបុគ្គលជាប់អាករត្រូវប្រកាសបង់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ៖

- ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖
 - ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា គឺជាពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ ឬជាពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់បានចេញវិក្កយបត្រប្រសិនបើវិក្កយបត្រនោះ ត្រូវបានចេញមុនពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ។ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចេញវិក្កយបត្រយ៉ាងយឺតបំផុត ៧ថ្ងៃ ក្រោយការបញ្ជូនទំនិញ ឬការបំពេញសេវា ឬក្រោយការទូទាត់ ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ត្រូវបានធ្វើឡើងមុនការបញ្ជូនទំនិញ ឬការបំពេញសេវា។
 - ក្នុងករណី ដែលទំនិញត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលទំនិញនោះត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ដំបូង។
 - ក្នុងករណីទំនិញ ឬសេវាត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្នុងលក្ខណៈជាអំណោយ ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលទំនិញត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី ឬពេលដែលសេវាផ្គត់ផ្គង់ឱ្យត្រូវបានបំពេញរួចរាល់។

⁵³ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា២៥

- ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញក្រោមកិច្ចសន្យាជួល ដោយមានលក្ខខណ្ឌទិញផ្តាច់ ឬកតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាពេលដែលទំនិញត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី។
- ទំនិញ ឬសេវា ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានផ្គត់ផ្គង់រួចរាល់ ចំពោះចំណែកដែលបានផ្គត់ផ្គង់រួចរាល់ក្នុងរយៈពេលនៃកិច្ចសន្យា ឬរយៈពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ ហើយពេលផ្គត់ផ្គង់នៃចំណែកដែលបានផ្គត់ផ្គង់រួចរាល់នីមួយៗ គឺជាកាលបរិច្ឆេទមុនគេក្នុងចំណោមកាលបរិច្ឆេទដែលការទូទាត់ត្រូវដល់កំណត់ និងកាលបរិច្ឆេទដែលបានទទួលការទូទាត់។ ពេលផ្គត់ផ្គង់ ក្នុងកថាខណ្ឌនេះ អនុវត្តចំពោះទំនិញត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្រោមកិច្ចសន្យាជួល ឬទំនិញ ឬសេវា ត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្រោមកិច្ចសន្យា ឬច្បាប់ដែលចែងអំពីការទូទាត់ច្រើនលើក ឬសេវាត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ជាប់បន្ត។
- ចំពោះការនាំចូលទំនិញ ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលអ្នកនាំចូលដាក់លិខិតប្រកាសជូនរដ្ឋបាលគយស្របតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។

៣.៦. តម្លៃជាប់អាករ អត្រាអាករ និងកំណត់ប្រាក់អាករ

៣.៦.១. តម្លៃជាប់អាករ⁵⁴

តម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- តម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ គឺជាថ្លៃទំនិញ ឬសេវា ដែលបុគ្គលជាប់អាករគិតយកពីអតិថិជនដែលជាអ្នកទិញ។ តម្លៃជាប់អាករ រួមមានថ្លៃទំនិញ ឬសេវា តម្លៃដឹកជញ្ជូន និងខ្ទង់ដទៃទៀតដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យបុគ្គលជាប់អាករ រួមបញ្ចូលអាករនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្គត់ផ្គង់នោះ លើកលែងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម។
- ក្នុងករណី ដែលការទូទាត់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករជាសំណងអ្វីមួយក្រៅពីប្រាក់កាស ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ ឬប្រយោលដល់អ្នកលក់ សំណងនោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងតម្លៃជាប់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារ។
- តម្លៃជាប់អាកររបស់ទំនិញនាំចូល គឺជាតម្លៃគិតពន្ធគយ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធគយ និងអាករនានានៅពេលនាំចូល។
- ប្រសិនតម្លៃជាប់អាកររបស់ទំនិញ ឬសេវា ដែលបានផ្គត់ផ្គង់មិនតំណាងឱ្យតម្លៃពិតទៅនោះ អង្គភាពពន្ធដារអាចកំណត់ចេញនូវតម្លៃមួយសម្រាប់ទំនិញ ឬសេវា ហើយតម្លៃនោះត្រូវបានចាត់ទុកជាតម្លៃត្រឹមត្រូវរហូតដល់ពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ផ្សេងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានយល់ព្រម។
- តម្លៃជាប់អាករនៃទំនិញ ដែលបានប្រើប្រាស់រួចដែលបុគ្គលជាប់អាករបានទិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីលក់ជាប្រចាំ ឬលក់ជំនួសមុខឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាចំនួនលម្អៀងរវាងថ្លៃលក់ និងថ្លៃទិញ ឬជាប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីការលក់ទំនិញនោះ។

⁵⁴ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា២៦

៣.៦.២. អត្រាអាករ⁵⁵

អត្រាអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- អាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ១០% លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- អាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ០% លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗ ចំពោះទំនិញនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករដែលបានបំពេញនៅក្រៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣.៦.៣. កំណត់ប្រាក់អាករ⁵⁶

ប្រាក់អាករ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- អាករ ដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធលេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា៦៥ ត្រូវចាត់ទុកជាបំណុលចំពោះរដ្ឋនៅពេលផ្គត់ផ្គង់។
- ប្រាក់អាករ ត្រូវបង់ជូនរដ្ឋស្មើនឹងប្រាក់អាករលើធាតុចេញសរុបតាមអត្រាក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា៦៥ ដកឥណទានអាករលើធាតុ ចូលដែលបានអនុញ្ញាតសរុបក្នុងខែជាមួយគ្នា។

៣.៧. ឥណទានអាករលើធាតុចូល

៣.៧.១. អាករលើធាតុចូលដែលរលើសស្មើសំឡេង⁵⁷

ឥណទានអាករលើធាតុចូល នៅពេលបុគ្គលត្រូវបានចុះបញ្ជីជាបុគ្គលជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចខាង ក្រោម៖

- បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវបានអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករលើធាតុចូល ដែលបានបង់ ឬត្រូវបង់ចំពោះការផ្គត់ ផ្គង់ជាប់អាករទាំងអស់នូវទំនិញ រួមទាំងទ្រព្យសកម្មជាមូលធនដែលបុគ្គលបានទទួលមុនពេលចុះបញ្ជី។
- លក្ខខណ្ឌនៃការអនុញ្ញាតឱ្យជាឥណទាន ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖
 - ទំនិញ ត្រូវបានទិញសម្រាប់ការលក់ជាប់អាករ ឬសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ របស់បុគ្គលជាប់អាករ។
 - ទំនិញ ដែលមានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើពន្ធត្រូវនៅក្នុងដែនកាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី។

⁵⁵ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា២៧

⁵⁶ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ មាត្រា៦៦

⁵⁷ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា១១-១២ និងមាត្រា១៩

- ការផ្គត់ផ្គង់ ឬការនាំចូលទាំងនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងមិនលើសពី ៦០ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី។
- ពាក្យស្នើសុំឥណទាន ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមទម្រង់ដែលអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានកំណត់។
- ត្រូវមានឯកសារភស្តុតាងត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់ ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបញ្ជាក់ថាបុគ្គលបានបង់អាករពិតមែនដែលអាចអនុញ្ញាតជាឥណទាន។

នៅពេលបុគ្គលជាប់អាករ គណនាប្រាក់អាករដែលត្រូវបង់ក្នុងខែ បុគ្គលជាប់អាករនោះត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យជាឥណទានសម្រាប់តែអាករដែលបានបង់លើ៖

- រាល់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ដែលបុគ្គលជាប់អាករបានទទួលក្នុងខែ ឬយ៉ាងយឺតបំផុត ៦០ថ្ងៃ ក្រោយពេលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់។
- រាល់ការនាំចូលទំនិញ ដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងខែ ឬយ៉ាងយឺតបំផុត ៦០ថ្ងៃ ក្រោយពេលនាំចូល។
- ឥណទានអាករលើធាតុចូល ត្រូវកើតមានឡើងនៅពេលដូចខាងក្រោម៖
 - នៅពេលដែលទំនិញ ឬសេវាត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ឱ្យបុគ្គលជាប់អាករ ឬនាំចូលដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
 - នៅពេលបុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវបានចុះបញ្ជី ក្នុងករណីឥណទានអាករ ដូចមានចែងក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា១១។

ឥណទានអាករ ត្រូវបានអនុញ្ញាតផ្តល់ឱ្យតែចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ឬការនាំចូលសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករតែប៉ុណ្ណោះ។

ដើម្បីស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូល ដែលអាចកាត់កងបាន បុគ្គលជាប់អាករត្រូវមាន៖

- ច្បាប់ដើម នៃវិក្កយបត្រអាករដែលចេញដោយបុគ្គលជាប់អាករជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់។
- ប្រតិវិធីនាំចូល និងបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ពន្ធដារភស្តុតាងនៃទឹកប្រាក់អាករដែលបានបង់លើការនាំចូលទំនិញ។

៣.៧.២. អាករលើធាតុចូលដែលមិនអាចស្នើសុំឥណទាន⁵⁸

បុគ្គលជាប់អាករ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជាឥណទានអាករលើធាតុចូលទេ ចំពោះប្រាក់អាករដែលបានបង់លើ៖

- ចំណាយទទួលភ្ញៀវ ការកម្សាន្ត ឬការសម្រាកលម្អៃ លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អាករប្រកបអាជីវកម្មជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ការទទួលភ្ញៀវ ការកម្សាន្ត ឬការសម្រាកលម្អៃ។
- ការទិញ ឬការនាំចូលថយន្ត លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អាករប្រកបអាជីវកម្មជាអ្នកលក់ ឬជួលថយន្ត។

⁵⁸ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា១៣

- ការទិញ ឬការនាំចូលផលិតផលតេលសិលាមួយចំនួន លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អាករប្រកបអាជីវកម្ម ជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលតេលសិលាទាំងនោះ។
សម្រាប់គោលដៅនៅក្នុងខ្លឹមសារទាំងនេះ៖
 - ការទទួលភ្ញៀវ សំដៅដល់ ការផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបអាហារ ភេសជ្ជៈ ថ្នាំជក់ កន្លែងស្នាក់អាស្រ័យ ឬបដិសណ្ឋារកិច្ច ណាមួយ។
 - រថយន្ត សំដៅដល់ រថយន្តសម្រាប់តែដឹកមនុស្ស ដែលមានកន្លែងអង្គុយមិនលើសពី ១០ កៅអី។
 - ផលិតផលតេលសិលា សំដៅដល់ ប្រេងសាំងធម្មតា ប្រេងសាំងស៊ុបពែរ ប្រេងម៉ាស៊ូត និងប្រេងអ៊ែល។
- ៣.៧.៣. អាករលើធាតុចូលជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ⁵⁹**

ក្នុងករណី ទំនិញ ឬសេវាទិញចូលត្រូវបានប្រើប្រាស់មួយចំណែកជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងមួយចំណែកទៀតជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ឥណទានអាករលើធាតុចូលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យតែចំពោះចំណែកដែលបានប្រើប្រាស់ជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីនេះ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវធ្វើការកត់ត្រា និងបែងចែកឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវទឹកប្រាក់អាករលើធាតុចូលដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងអាករលើធាតុចូលដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ។ អាករលើធាតុចូលដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតជាឥណទានអាករលើធាតុចូលទេ។

ក្នុងករណី ដែលអាករលើធាតុចូលនៅក្នុងរយៈពេលជាប់អាករមិនអាចបែងចែកបានរវាងការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ចំនួនឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលអាចផ្តល់ឱ្យត្រូវគណនាតាមរូបមន្ត

$$ក \times \frac{ខ}{គ}$$

- ក = ទឹកប្រាក់សរុប នៃអាករលើធាតុចូលក្នុងរយៈពេលជាប់អាករ។
- ខ = តម្លៃសរុបមិនទាន់គិតអាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ដែលធ្វើឡើងដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងរយៈពេលជាប់អាករ។
- គ = តម្លៃសរុបមិនទាន់គិតអាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករដែលធ្វើឡើងដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងរយៈពេលជាប់អាករ លើកលែងតែតម្លៃនៃការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនៃការផ្ទេរអាជីវកម្ម។

ក្នុងករណី ដែលប្រភាគ $\frac{ខ}{គ}$ មានតម្លៃតិចជាង ០.០៥ បុគ្គលជាប់អាករមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករលើធាតុចូល នៅក្នុងរយៈពេលជាប់អាករទេ។

⁵⁹ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា១៤-១៦

ក្នុងករណី ដែលប្រភាគ $\frac{2}{3}$ មានតម្លៃច្រើនជាង ០.៩៥ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវបានអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករលើធាតុចូលទាំងអស់ នៅក្នុងរយៈពេលជាប់អាករ។

ក្នុងករណី ដែលប្រភាគ $\frac{2}{3}$ មានតម្លៃចាប់ពី ០.០៥ ដល់ ០.៩៥ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវបានអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករលើធាតុចូលតាមសមាមាត្រនៃរូបមន្ត។

ប៉ុន្តែក្នុងករណី ដែលបុគ្គលជាប់អាករធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករផង និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករផង មានផលវិបាកដោយសារការអនុវត្តតាម កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១៥ នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ នេះ បុគ្គលជាប់អាករអាចអនុវត្តតាមរបៀបមួយផ្សេងទៀត ដូចខាងក្រោមនេះ ដើម្បីគណនាអាករលើធាតុចូលដែលអាចកាត់កងបាន៖

- បែងចែក អាករលើធាតុចូលនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងអាករលើធាតុចូលនៃការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ក្នុងករណីនេះ បុគ្គលជាប់អាករអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ តែមិនអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករទេ។
- ចំពោះអាករលើធាតុចូលនៅសល់ដែលមិនអាចបែងចែកបាន ឥណទានអាករត្រូវគណនាតាមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១៥ នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤។

ឧទាហរណ៍ទី១៖ (ករណីចំណាយអាចបែងចែកបាន)⁶⁰

មន្ទីរពេទ្យមួយនៅក្នុង ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ មានចំណូលរួមទាំងពន្ធអាករនានាស្មើ ១៥០,០០០,០០០៛ ក្នុងនោះ ១៣០,០០០,០០០៛ បានមកពីឱសថស្ថាន និងចំណូលពីសេវាកម្មភោជនីយដ្ឋាន ២០,០០០,០០០៛។ នៅលើរបាយការណ៍ចំណាយមានដូចខាងក្រោម៖

- ទិញឱសថសម្រាប់លក់ ១៥,០០០,០០០៛
- ចំណាយទូរស័ព្ទលើតុ ១០០,០០០៛
- ទិញសម្ភារៈសម្រាប់ព្យាបាល ២៥,០០០,០០០៛
- ចំណាយលើការទិញម្ហូបអាហារក្នុងភោជនីយដ្ឋាន ២០,០០០,០០០៛
- ចំណាយប្រេងសាំងសម្រាប់ចាក់រថយន្តដឹកអ្នកជម្ងឺ ២០,០០០,០០០ និងដឹកឱសថ ៧,០០០,០០០៛
- ចំណាយផ្សេងៗ (*)ស្មើ ៦,០០០,០០០៛ សម្រាប់កន្លែងលក់ឱសថ និងមន្ទីរពេទ្យ ២៨,០០០,០០០៛

សំគាល់៖ សញ្ញា (*) តំណាងឱ្យការទូទាត់ទៅឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលមិនបានចុះបញ្ជី អតប។ ក្រៅពីនេះ រាល់ការ

⁶⁰ ឆាយ ជាហេង, ករណីសិក្សា អតប (២០២៣), ទំព័រទី០៨

ទូទាត់ប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធចុះបញ្ជី អតប និងមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវវិក្កយបត្រ អតប។

សំណួរ៖ គណនា អតប ត្រូវបង់ និងឥណទាន អតប? (ដោយដឹងថាមានឥណទានយោង អតប (VAT_{Credit} Carried Forward) ពីខែមុនស្មើ ៣,០០០,០០០រៀល។

ដំណោះស្រាយឧទាហរណ៍ទី១៖ (ករណីចំណាយអាចបែងចែកបាន)

+ គណនា VAT_{Output} នៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ

- ចំណូលពីឱសថស្ថាន ១៣០,០០០,០០០រៀល

- ចំណូលពីសេវាកម្មភោជនីយដ្ឋាន ២០,០០០,០០០រៀល

⇒ សរុបការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ១៥០,០០០,០០០រៀល

ផលរបបគ្មានអាករ = ១៥០,០០០,០០០រៀល / ១.១ = ១៣៦,៣៦៣,៦៣៦រៀល

ដូចនេះ: $VAT_{Output} = ១៣៦,៣៦៣,៦៣៦រៀល \times ១០\% = ១៣,៦៣៦,៣៦៤រៀល$

+ គណនា VAT_{Input}

- ទិញឱសថ ១៥,០០០,០០០រៀល

- ចំណាយទូរស័ព្ទលើតុ ១០០,០០០រៀល

- ទិញសម្ភារៈសម្រាប់ព្យាបាល ០រៀល

- ចំណាយលើទិញម្ហូបអាហារ ២០,០០០,០០០រៀល

- ចំណាយប្រេងសាំងសម្រាប់ដឹកឱសថ ០រៀល

- ចំណាយផ្សេងសម្រាប់ឱសថ ០រៀល

⇒ មូលដ្ឋានគិតអាករ ៣៥,១០០,០០០រៀល

ដូចនេះ: $VAT_{Input} = ៣៥,១០០,០០០រៀល \times ១០\% = ៣,៥១០,០០០រៀល$

+ គណនា អតប ត្រូវបង់ និងឥណទាន អតប

⇒ $VAT_{Output} - (VAT_{Input} + VAT_{Credit\ Carried\ Forward})$

⇒ ១៣,៦៣៦,៣៦៤រៀល - (៣,៥១០,០០០រៀល + ៣,០០០,០០០រៀល) = ៧,១២៦,៣៦៤រៀល

ដូចនេះ: $VAT_{Payable} = ៧,១២៦,៣៦៤រៀល$

ឧទាហរណ៍ទី២៖ (ករណីមិនអាចបែងចែកបាន)^{៦១}

មន្ទីរពេទ្យមួយនៅក្នុង ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ មានចំណូលពីការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនៃសេវាពិគ្រោះជំងឺ ១៥០,០០០,០០០រៀល និងចំណូលផ្សេងៗទៀតរួមទាំងពន្ធអាករនានាស្មើ ១៥០,០០០,០០០រៀល ក្នុងនោះ ១៣០,០០០,០០០រៀល បានមកពីឱសថស្ថាន និងចំណូលពីសេវាកម្មភោជនីយដ្ឋាន ២០,០០០,០០០រៀល នៅលើរបាយការណ៍ចំណាយមានដូចខាងក្រោម៖

- ទិញឱសថសម្រាប់លក់	១៥,០០០,០០០រៀល
- ចំណាយទូរស័ព្ទលើតុ	១០០,០០០រៀល
- ទិញសម្ភារៈសម្រាប់ព្យាបាល	២៥,០០០,០០០រៀល
- ចំណាយលើការទិញម្ហូបអាហារក្នុងភោជនីយដ្ឋាន	២០,០០០,០០០រៀល
- ចំណាយប្រេងសាំងសម្រាប់ចាក់ថយន្ត	២៧,០០០,០០០រៀល
- ចំណាយផ្សេងៗ (*)	៣៤,០០០,០០០រៀល

សំគាល់៖ សញ្ញា (*) តំណាងឱ្យការទូទាត់ទៅឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលមិនបានចុះបញ្ជី អតប។ ក្រៅពីនេះ រាល់ការទូទាត់ប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធចុះបញ្ជី អតប និងមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវវិក្កយបត្រ អតប។

សំណួរ៖ គណនា អតប ត្រូវបង់ និងឥណទាន អតប? (ដោយដឹងថាមានឥណទានយោង អតប (VAT_{Credit} Carried Forward) ពីខែមុនស្មើ ៣,០០០,០០០រៀល។

ដំណោះស្រាយឧទាហរណ៍ទី២៖ (ករណីចំណាយមិនអាចបែងចែកបាន)

+ គណនា VAT_{Output} នៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ

- ចំណូលពីឱសថស្ថាន	១៣០,០០០,០០០រៀល
- ចំណូលពីសេវាកម្មភោជនីយដ្ឋាន	២០,០០០,០០០រៀល
⇒ សរុបការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ	១៥០,០០០,០០០រៀល

$$\text{ផលរបបគ្មានអាករ} = ១៥០,០០០,០០០\text{រៀល} / ១.១ = ១៣៦,៣៦៣,៦៣៦\text{រៀល}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \text{VAT}_{\text{Output}} = ១៣៦,៣៦៣,៦៣៦\text{រៀល} \times ១០\% = ១៣,៦៣៦,៣៦៤\text{រៀល}$$

^{៦១} ឆាយ ជាហេង, ករណីសិក្សា អតប (២០២៣), ទំព័រទី០៩

+ គណនា VAT_{Input}

- ទិញឱសថសម្រាប់លក់	១៥,០០០,០០០រ
- ចំណាយទូរស័ព្ទលើតុ	១០០,០០០រ
- ទិញសម្ភារៈសម្រាប់ព្យាបាល	០រ
- ចំណាយលើទិញម្ហូបអាហារក្នុងភោជនីយដ្ឋាន	២០,០០០,០០០រ
- ចំណាយប្រេងសាំង	០រ
- ចំណាយផ្សេងៗ	០រ
⇒ មូលដ្ឋានគិតអាករ	៣៥,១០០,០០០រ
⇒ សរុប VAT _{Input} = ៣៥,១០០,០០០រ x ១០% = ៣,៥១០,០០០រ	

$$\text{ដោយ } \frac{2}{3} = \frac{១៣៦,៣៦៣,៦៣៦}{១៥០,០០០,០០០ + ១៣៦,៣៦៣,៦៣៦} = \frac{១៣៦,៣៦៣,៦៣៦}{២៨៦,៣៦៣,៦៣៦} = ៤៧.៦២\%$$

$$\Rightarrow \text{VAT}_{\text{Input}} \text{ អាចកាត់កងបាន} = ក \times \frac{2}{3} = ៣,៥១០,០០០ \times ៤៧.៦២\% = ១,៦៧១,៤២៩$$

ដូចនេះ VAT_{Input} = ១,៦៧១,៤២៩

+ គណនា អតប ត្រូវបង់ និងឥណទាន អតប

$$\Rightarrow \text{VAT}_{\text{output}} - (\text{VAT}_{\text{Input}} + \text{VAT}_{\text{Credit Carried Forward}})$$

$$\Rightarrow ១៣,៦៣៦,៣៦៤ - (១,៦៧១,៤២៩ + ៣,០០០,០០០) = ៨,៩៦៤,៩៣៥$$

ដូចនេះ VAT_{Payable} = ៨,៩៦៤,៩៣៥

៣.៨. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា

៣.៨.១. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដល់អ្នកប្រើប្រាស់⁶²

បុគ្គលជាប់អាករ ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដល់អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសត្រូវកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ និងកំណត់ត្រានានា ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា២៩ នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ ហើយត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងករណី ដែលបានចេញវិក្កយបត្រធម្មតា ប្រសិនបើនៅលើវិក្កយបត្រមានបញ្ជាក់ចំនួនទឹកប្រាក់អាករដោយឡែកនោះ ប្រាក់អាករដល់កំណត់ក្នុងខែត្រូវគណនាចេញពីកំណត់ត្រាការលក់។

⁶² រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៣០

- ប្រសិនបើនៅលើវិក្កយបត្រគ្មានបញ្ជាក់ចំនួនទឹកប្រាក់អាករដោយឡែកទេ ឬបុគ្គលជាប់អាករធ្វើការលក់ រាយដោយមិនបានចេញវិក្កយបត្រ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវកាន់កំណត់ត្រាលក់សរុបប្រចាំថ្ងៃនៃការលក់ ជាប់អាករ និងការលក់មិនជាប់អាករ។ ក្នុងការគណនាប្រាក់អាករត្រូវយកតម្លៃសរុបមានអាករនៃការ លក់ទៅគុណនឹងប្រភាគអាករ។

ប្រភាគអាករសម្រាប់អត្រា ១០% គឺ $\frac{១}{១១}$ ។ ដើម្បីរកតម្លៃជាប់អាករ ត្រូវយកតម្លៃសរុបនៃការលក់ ដក ទឹកប្រាក់អាករចេញ។

ឧទាហរណ៍៖ ការលក់ប្រចាំថ្ងៃគិតទាំង អតប មានចំនួន ១១,០០០រៀល ។ គណនា អតប ត្រូវបង់។

+ របៀបទី១៖ មូលដ្ឋានគិតអាករ = $\frac{១១,០០០}{១.១} = ១០,០០០$ រៀល

អតប ត្រូវបង់ = $១០,០០០ \times ១០\% = ១,០០០$ រៀល

+ របៀបទី២៖ អតប ត្រូវបង់ = $\frac{១១,០០០ \times ១}{១១} = ១,០០០$ រៀល

៣.៨.២. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដោយសហគ្រាសជាភ្នាក់ងារ⁶³

លក្ខខណ្ឌនៃការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដោយសហគ្រាសជាភ្នាក់ងារ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាធ្វើឡើងដោយសហគ្រាសជាភ្នាក់ងារ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍របស់ សហគ្រាសមួយទៀតដែលជាសហគ្រាសដើម ត្រូវបានចាត់ទុកជាការផ្គត់ផ្គង់សហគ្រាសដើមនោះ។
- សហគ្រាសជាភ្នាក់ងារ ត្រូវគិតអាករលើប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីការធ្វើសេវាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ឱ្យសហគ្រាសដើម ហើយប្រាក់អាករនេះគឺជាអាករលើធាតុចូលរបស់សហគ្រាសដើម។
- វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់អនុវត្តនៅក្នុងខ្លឹមសារនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣.៩. ការប្រមូលអាករលើការនាំចូល⁶⁴

ការប្រមូលអាករនៅពេលនាំចូល ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- អាករដល់កំណត់នៅពេលនាំចូល និងត្រូវប្រមូលដោយរដ្ឋបាលគយ ហើយត្រូវបានចាត់ចែងតាមរបៀប ដូចគ្នានឹងពន្ធគយ។
- តម្លៃជាប់អាករនៃការនាំចូលទំនិញ គឺជាចំនួនសរុបនៃ៖
 - តម្លៃទំនិញ សម្រាប់គិតពន្ធគយស្របតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីគយ។

⁶³ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៣១

⁶⁴ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៣២

- ចំនួនទឹកប្រាក់នៃពន្ធគយ និងអាករនានានៅពេលនាំចូលក្រៅពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម។
- រដ្ឋបាលគយ ត្រូវផ្តល់ឱ្យអ្នកនាំចូលនូវប្រតិទិននៃគយនាំចូលមួយច្បាប់ ដែលក្នុងនោះត្រូវមាន៖
 - លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ប្រសិនបើអ្នកនាំចូលជាបុគ្គលជាប់អាករ។
 - សរសេរថា “គ្មាន” ក្នុងប្រអប់សម្រាប់លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ប្រសិនបើអ្នកនាំចូលមិនមែនជាបុគ្គលជាប់អាករ។
 - បង្កាន់ដៃបង់ពន្ធគយ ដែលមានបញ្ជាក់នូវចំនួនប្រាក់អាករដែលបានបង់។
 - បញ្ជាក់អំពីសុពលភាព នៃការបង្វិលសងប្រាក់អាករ ប្រសិនបើអ្នកនាំចូលជាបុគ្គលជាប់អាករ។
 - បញ្ជាក់អំពីសុពលភាពនៃការបង្វិលសងប្រាក់អាករ ប្រសិនបើអ្នកនាំចូលមិនមែនជាបុគ្គលជាប់អាករ។

៣.១០. នីតិវិធីនៃការស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម^{៦៥}

ដើម្បីធានាឱ្យការបង្វិលសង អតប ប្រព្រឹត្តទៅបានឆាប់រហ័ស មានតម្លាភាព និងធានាការទូទាត់ថវិកា បង្វិលសងបានទាន់ពេលវេលាស្របតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ អ្នកជាប់ពន្ធជាមួយ ឬអ្នកជាប់ពន្ធធំ ដែលស្នើសុំបង្វិលសង អតប ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលមានការនាំចេញជាសំខាន់ ឬចុះបញ្ជីជាសហគ្រាសវិនិយោគដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងបុគ្គលជាប់អាករដទៃទៀតដែលមានឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសចាប់ពី ៣ខែ ជាប់គ្នាឡើងទៅ អាចធ្វើការស្នើសុំបង្វិលសង អតប ដោយត្រូវបោះពុម្ពពាក្យស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមតាមប្រព័ន្ធ E-Filing។ ដើម្បីទទួលបានការបង្វិលសងឆាប់រហ័ស អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសអាករលើធាតុចេញ អាចធ្វើការស្នើសុំបង្វិលសងក្នុងរយៈពេល ៣ខែ ប្រាំខែ ឬ យ៉ាងយូរ ១ឆ្នាំ ដោយចៀសវាងការរក្សាទុកឥណទាន អតប យោងបង្កើនច្រើនឆ្នាំ ដែលធ្វើឱ្យបង្កើនបន្ទុកដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងចំណាយពេលវេលាយូរក្នុងការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់វិក្កយបត្រ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនានា។ ក្នុងករណី អ្នកជាប់ពន្ធបង្កើនឥណទានអាករលើធាតុចូលមិនបានស្នើសុំបង្វិលសងលើសពី១ឆ្នាំ រយៈពេលបង្វិលសង ដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ៥៧៦ សហវ.ប្រកចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីយន្តការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមនឹងពុំត្រូវបានអនុវត្តឡើយ។
- ការបង្វិលសងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតផ្តល់ជូនទេ ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធបង្កើនឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសពីរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (N-3)។ ដោយឡែក ចំពោះឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលមិនទាន់ស្នើសុំ

^{៦៥} សេចក្តីណែនាំលេខ ០១៨ សហវ.ស.ណ.ន.អពជ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំឥណទាន និងការស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម

បង្វិលសងពីឆ្នាំមុនៗកន្លងមក (មុនឆ្នាំ២០២០) អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់លិខិតស្នើសុំបង្វិលសងមក អពជ មិនត្រូវឱ្យហួសពីដំណាច់ឆ្នាំ២០២៣ នេះឡើយ ពុំនោះទេការបង្វិលសងនឹងមិនត្រូវបានផ្តល់ជូនឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវបានអនុញ្ញាតផ្តល់ជូនចំពោះតែឥណទានអាករលើធាតុចូលទាំងឡាយណា ដែលមានឯកសារភស្តុតាងគាំទ្រ និងទិន្នន័យនៃការប្រកាសបង់ពន្ធរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រឹមត្រូវ។

- ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានគណនីធនាគារ និងព័ត៌មានសហគ្រាសឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលា។
- ត្រូវផ្តល់ឯកសារ និងបញ្ជីគណនេយ្យអាករលើតម្លៃបន្ថែមតាមការតម្រូវនានាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលាកំណត់របស់ អពជ ពុំនោះទេការស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែមនឹងត្រូវបានព្យួរទុក ឬបដិសេធ រហូតដល់ថ្ងៃដែល អពជ បានទទួលឯកសារ និងបញ្ជីទាំងនោះ។
- អពជ អាចធ្វើការព្យួរទុកការបង្វិលសង អតប ជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីសហគ្រាសណាមួយស្នើសុំបង្វិលសងមានជាប់ជំពាក់បំណុលពន្ធ ឬបានទទួលរងនូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ រហូតសហគ្រាសនោះ បានដោះស្រាយបំណុលពន្ធ ឬចូលខ្លួនមកដោះស្រាយការកំណត់ពន្ធឡើងវិញរួចរាល់។

៣.១១. ការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបលើតម្លៃបន្ថែម^{៦៦}

៣.១១.១. លក្ខខណ្ឌសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតប

បុគ្គលជាប់អតបដែលបានចេញវិក្កយបត្រអតប ឬបានដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំខែរួចហើយ បុគ្គលជាប់អតបនោះ អាចធ្វើការកែតម្រូវទឹកប្រាក់ អតប ឡើងវិញបាន បើសិនជាមានហេតុការណ៍ ដូចខាងក្រោមនេះបានកើតឡើង៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានលុបចោល ឬ
- ចរិតនៃការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានប្រែប្រួល ឬបានផ្លាស់ប្តូរជាមូលដ្ឋាន ឬ
- អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាពីមុនមកត្រូវបានប្រែប្រួល ឬបានផ្លាស់ប្តូរដោយកិច្ចព្រមព្រៀងថ្មីជាមួយនឹងអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ ដោយមូលហេតុនៃការបញ្ចុះថ្លៃ ឬដោយហេតុផលផ្សេងទៀត ឬ
- ទំនិញ ឬចំណែកណាមួយនៃទំនិញ ឬសំបកវេចខ្ចប់ត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់មកអ្នកផ្គត់ផ្គង់វិញ ឬសេវាមិនត្រូវបានបំពេញរួចរាល់។

^{៦៦} សេចក្តីណែនាំលេខ ១២៨០ អពជ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់ អតប នៅក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬក្រោយពេលចេញវិក្កយបត្រ

៣.១១.២. វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតប

វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់ អតប មានដូចតទៅ៖

- ក្នុងករណី មានការកែតម្រូវ ដូចមាននៅក្នុងចំណុច ៣.១១.១ នៃខ្លឹមសារនេះ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវធ្វើការកែតម្រូវទឹកប្រាក់ អតប របស់ខ្លួនដូចតទៅ៖
 - ក. បើសិន ជាប្រាក់អតបលើធាតុចេញកែតម្រូវ មានចំនួនលើសពីប្រាក់អតបលើធាតុចេញ ដែលបុគ្គលជាប់អតបបានកត់ត្រា ចំនួនលើសត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រាក់អតប ដែលបុគ្គលជាប់អតបបានប្រមូលនៅក្នុងខែ ដែលហេតុការណ៍ដូចមាននៅក្នុងចំណុច ៣.១១.១ នៃខ្លឹមសារនេះ បានកើតឡើង។
 - ខ. បើសិនជាប្រាក់អតបលើធាតុចេញ ដែលបុគ្គលជាប់អតបបានកត់ត្រាមានចំនួនលើសពីប្រាក់អតបលើធាតុចេញកែតម្រូវ ចំនួនលើសត្រូវបានចាត់ទុកជា ឥណទានអតបរបស់បុគ្គលជាប់អតបដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់ខែ ដែលហេតុការណ៍ ដូចមាននៅក្នុងចំណុច ៣.១១.១ នៃខ្លឹមសារនេះបានកើតឡើង។
- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យបុគ្គលដែលមិនមែនជាបុគ្គលជាប់អតប ប្រាក់អតបលើសដូចមាននៅក្នុងវាក្យខណ្ឌ ខ ចំណុច ៣.១១.២ នៃខ្លឹមសារនេះ មិនត្រូវអនុញ្ញាតជាឥណទានអតបនោះទេ លើកលែងតែបុគ្គលជាប់អតបបានទូទាត់សងប្រាក់អតបលើសឱ្យអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់វិញជាសាច់ប្រាក់ ឬជាការកាត់កងនឹងបំណុល ដែលអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ជំពាក់បុគ្គលជាប់អតប។
- ក្នុងករណី ដែលបុគ្គលជាប់អតបបានចេញវិក្កយបត្រអតប ហើយចំនួនប្រាក់អតបដែលកត់ត្រាលើវិក្កយបត្រមានចំនួនលើសពីប្រាក់អតបកែតម្រូវនៃការផ្គត់ផ្គង់ បុគ្គលជាប់អតបដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញលិខិតឥណទានអតប (Credit Note) ទៅឱ្យអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់។
- ក្នុងករណី ដែលបុគ្គលជាប់អតប បានចេញវិក្កយបត្រអតប ហើយចំនួនប្រាក់អតបដែលកត់ត្រាលើវិក្កយបត្រមានចំនួនតិចជាងប្រាក់អតបកែតម្រូវនៃការផ្គត់ផ្គង់ បុគ្គលជាប់អតបដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញលិខិតឥណទានអតប (Debit Note) ទៅឱ្យអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់។
- បុគ្គលជាប់អតប ជាអ្នកធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ឬជាអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ ដែលបានចេញ ឬបានទទួលលិខិតឥណទាន ឬលិខិតឥណទានអតប ត្រូវកត់ត្រាចលនាទឹកប្រាក់ នៃលិខិតឥណទាន ឬលិខិតឥណទានអតប ដូចគ្នានឹងចលនាទឹកប្រាក់ នៃវិក្កយបត្រអតបដែរ។
- រាល់ការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតប បុគ្គលជាប់អតបជាអ្នកធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ និងជាអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវធ្វើការកត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងមានឯកសារភស្តុតាងបញ្ជាក់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ហេតុការណ៍ដែល

នាំឱ្យមានការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបនេះ រួមមាន ឯកសារប្រគល់-ទទួលទំនិញ ឯកសារផ្គត់ផ្គង់សេវា និងឯកសារបញ្ជាក់ការទូទាត់ប្រាក់ ជាដើម។

៣.១១.៣. ការប្រើប្រាស់លិខិតឥណទាន និងលិខិតឥណទានអតប

បុគ្គលជាប់អតប អាចចេញលិខិតឥណទាន (Debit Note) ឬលិខិតឥណទានអតប (Credit Note) បានច្រើនដង នៅក្នុងខែ ឬក្រោយពេលប្រកាសពន្ធប្រចាំខែ ដើម្បីធ្វើការកែតម្រូវប្រាក់អតបលើវិក្កយបត្រ ដែលបានចេញរួច ប៉ុន្តែទឹកប្រាក់អតបសរុបនៃការចេញលិខិតឥណទានអតប មិនត្រូវលើសពីទឹកប្រាក់អតប ដែលធ្វើការកែតម្រូវលើវិក្កយបត្រនោះទេ។

រាល់ការចេញលិខិតឥណទាន (Debit Note) ឬលិខិតឥណទានអតប (Credit Note) ជាចំខាតត្រូវ យោងលេខរៀងវិក្កយបត្រដែលត្រូវកែតម្រូវ និងត្រូវបញ្ជាក់មូលហេតុច្បាស់លាស់អំពីការកែតម្រូវនោះ។

ទម្រង់លិខិតឥណទាន ឬលិខិតឥណទានអតបត្រូវមាននិទ្ទេសសំខាន់ៗដែលមានចែងក្នុង ប្រការ៤ នៃ ប្រកាសលេខ ៧២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្ររបស់ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីណែនាំលេខ២៧៦១៧ អពជ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ រួមទាំងវិក្កយបត្រដែលត្រូវចេញថ្មីផងដែរ លើកលែងតែលិខិតឥណទានអតបត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់ដូចគ្នានឹងអត្រាប្តូរប្រាក់លើវិក្កយបត្រដែលត្រូវ កែតម្រូវ។

៣.១២. វិធានវិក្កយបត្រ⁶⁷

៣.១២.១. ទម្រង់វិក្កយបត្រ

វិក្កយបត្រមាន ២ ប្រភេទ គឺ វិក្កយបត្រអាករ និងវិក្កយបត្រធម្មតាដែលមានកំណត់និទ្ទេសនៅលើ វិក្កយបត្រនីមួយៗដូចតទៅ៖

ក. វិក្កយបត្រអាករមាននិទ្ទេសដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះសហគ្រាស អាសយដ្ឋាន និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់អ្នកលក់ ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់
- លេខរៀងវិក្កយបត្រតាមលំដាប់ និងកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ
- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកទិញ ព្រមទាំងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ
- សេចក្តីបរិយាយមុខទំនិញឬសេវា បរិមាណ និងថ្លៃ
- តម្លៃសរុបនៃប្រភេទទំនិញនីមួយៗ ដែលមិនទាន់គិតអាករនានា
- ប្រាក់អាករនីមួយៗ (ករណីទំនិញ ឬសេវាត្រូវជាប់អាករពិសេស អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ ឬ/និង

⁶⁷ ប្រកាសលេខ ៧២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ ប្រការ៤-៧

អាករលើការស្នាក់នៅ) និងអាករលើតម្លៃបន្ថែម

- ហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់អ្នកលក់ និងអ្នកទិញ (ចំពោះអ្នកទិញដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស)។

ខ. វិក្កយបត្រធម្មតា មាននិទ្ទេសដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះសហគ្រាស អាសយដ្ឋាន និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់អ្នកលក់ ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់
- លេខរៀងវិក្កយបត្រតាមលំដាប់ និងកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ
- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកទិញ
- សេចក្តីបរិយាយមុខទំនិញឬសេវា បរិមាណ និងថ្លៃ
- តម្លៃរួមបញ្ចូលទាំងអាករនានានៃទំនិញនីមួយៗ
- ហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់អ្នកលក់។

៣.១២.២. នីតិវិធី នៃការចេញវិក្កយបត្រ

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធធំដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាត្រូវចេញវិក្កយបត្រអាករទៅឱ្យអតិថិជនដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស និងចេញវិក្កយបត្រធម្មតាទៅឱ្យអតិថិជនដែលជាអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ។

អ្នកជាប់ពន្ធតូច ត្រូវចេញវិក្កយបត្រធម្មតាទៅឱ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួន។

អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរក្នុងការសរសេរ ឬបោះពុម្ពវិក្កយបត្រ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អ្នកជាប់ពន្ធអាចប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ និងភាសាបរទេស ប៉ុន្តែត្រូវដាក់ភាសាបរទេសនៅក្រោមភាសាខ្មែរ។

អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវរៀបចំវិក្កយបត្រ និងចេញវិក្កយបត្រតាមលំដាប់លេខរៀងសម្រាប់រយៈពេល ១ឆ្នាំយ៉ាងតិច។ វិក្កយបត្រ ត្រូវរក្សាទុកក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំ និងក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច។

៣.១២.៣. ការលើកលែងអនុវត្តវិក្កយបត្រ

ការអនុវត្តវិធាន នៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ ត្រូវបានលើកលែងចំពោះប្រតិបត្តិការមួយចំនួនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មដទៃទៀត ដែលមិនអាចចេញវិក្កយបត្របាន។ ការលើកលែងការអនុវត្ត ត្រូវជំនួសដោយកំណត់ត្រា និងឯកសារច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ ដែលអាចត្រួតពិនិត្យបាន។

៣.១២.៤. ឥណទានអាករលើធាតុចូល និងការកាត់កងចំណាយ

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធធំអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលប្រចាំខែ ដែលត្រូវអនុវត្ត

តាមប្រព័ន្ធអនុញ្ញសម្រាប់គ្រប់គ្រងអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវច្បាប់ចម្លងនៃវិក្កយបត្រអាករ ឬជាឯកសារស្នើសុំចេញពីច្បាប់ដើម នៃវិក្កយបត្រនីមួយៗ។ វិក្កយបត្រអាករណាមួយដែលមានលក្ខណៈមិនត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ដែលបានកំណត់ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ការស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលទេ។

អ្នកជាប់ពន្ធផ្សេងៗ និងអ្នកជាប់ពន្ធធំ ដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ពីអ្នកជាប់ពន្ធតូចមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឥណទានអាករលើធាតុចូលឡើយ ប៉ុន្តែអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការកាត់កងជាចំណាយសម្រាប់គណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។

៣.១២.៥. ទោសទណ្ឌ

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌ ក្នុងករណីដែលបុគ្គលណាមួយបានចេញវិក្កយបត្រដោយក្លែងបន្លំ បុគ្គលនោះនឹងត្រូវបានតម្រូវឱ្យបង់ទឹកប្រាក់អាករនានា ដែលមានបង្ហាញលើវិក្កយបត្រក្នុងរយៈពេល ៧ថ្ងៃក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ។

ការមិនចេញវិក្កយបត្រ ឬចេញវិក្កយបត្រមិនត្រឹមត្រូវ ឬក្លែងបន្លំត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើរាំងស្ទះក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដែលត្រូវរងនូវទោសទណ្ឌ មានជាអាទិ៍ ការបិទអាជីវកម្មក្នុងមួយរយៈពេលដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ឬការប្តឹងចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដែលត្រូវទទួលបានការផ្ដន្ទាទោសជាតិពិន័យជាប្រាក់ដល់ ១០,០០០,០០០រៀល ឬជាប់ពន្ធនាគាររហូតដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ។

៣.១៣. បញ្ជីគណនេយ្យ កំណត់ត្រា និងព័ត៌មាន^{៦៨}

បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវកាន់កត់ត្រាបញ្ជីគណនេយ្យនៃការផ្គត់ផ្គង់ទាំងអស់ដែលបានធ្វើ និងបានទទួលនៅក្នុងដំណើរការប្រកបអាជីវកម្ម រួមទាំងការផ្គត់ផ្គង់ដែលជាប់អាករតាមអត្រា ០% និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ។ សម្រាប់គោលដៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម បុគ្គលជាប់អាករត្រូវកាន់ និងរក្សាបញ្ជីគណនេយ្យ កំណត់ត្រា និងព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

- គណនីអាករលើតម្លៃបន្ថែមប្រចាំខែដែលបញ្ជាក់អំពីអាករលើធាតុចេញសរុប អាករលើធាតុចូលសរុប ប្រាក់អាករត្រូវបង់ ឬឥណទានអាករលើសត្រូវយោងទៅមុខ ឬដល់កំណត់ត្រាបង្វិលសងវិញ។
- កំណត់ត្រាទិញ ដែលលម្អិតអំពីការទិញដែលបានបង់អាករ និងការទិញទាំងអស់ដែលគ្មានបង់អាករច្បាប់ដើមនៃវិក្កយបត្រអាករសម្រាប់ការទិញក្នុងស្រុកដែលបានបង់អាករ ប្រតិទិននៃគយនាំចូលបញ្ជាក់ដោយរដ្ឋបាលគយដែលបង្ហាញអំពីប្រាក់អាករបានបង់ និងវិក្កយបត្រទិញដែលគ្មានបង់អាករ។

^{៦៨} រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា២៩

- កំណត់ត្រាលក់ទាំងអស់ ដែលរួមមានការលក់ជាប់អាករតាម អត្រា១០% អត្រា០% និងការលក់មិនជាប់អាករ។ ច្បាប់ដើម នៃវិក្កយបត្រទាក់ទិននឹងការលក់ជាប់អាករ និងលក់មិនជាប់អាករ។
- លិខិតឥណទាន និងលិខិតឥណទានដែលបានចេញ និងបានទទួល។
- កំណត់ត្រាលើរាល់ការនាំចេញនូវទំនិញ ឬសេវាតាមអត្រា ០% ព្រមទាំងប្រតិវេទន៍គយនាំចេញច្បាប់ដើមនៃវិក្កយបត្រដែលបានចេញឱ្យអ្នកទិញបរទេស ឯកសារដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ការនាំចេញទំនិញលិខិតបញ្ជាទិញឬកិច្ចសន្យាជាមួយអ្នកទិញបរទេស និងភស្តុតាងនៃការទូទាត់ប្រាក់តាមវិធីផ្ទេរប្រាក់តាមធនាគារដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬតាមលិខិតឥណទាន។ ចំពោះលិខិតឥណទានត្រូវមានចុះបញ្ជីឱ្យបើកប្រាក់ទូទាត់ពីធនាគារ បានចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលបានទទួលការយល់ព្រមណាមួយ។
- កំណត់ត្រាចលនាសាច់ប្រាក់របស់អ្នកលក់រាយដែលរួមមានបញ្ជីបេឡា និងបញ្ជីប្រាក់នៅធនាគារបណ្ណចំណាយប្រាក់បេឡា និងកំណត់ត្រាគណនេយ្យផ្សេងទៀត រួមទាំងច្បាប់ដើមនៃបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ ឬបញ្ជីលម្អិតអំពីចំនួនទឹកប្រាក់នៃការលក់ដូរប្រចាំថ្ងៃ។
- កំណត់ត្រាតាមទម្រង់ឌីជីថល ប្រសិនបើបុគ្គលជាប់អាករប្រើប្រាស់បញ្ជីគណនេយ្យដោយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- ព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីការគណនាអាករលើធាតុចូល ក្នុងករណីដែលបុគ្គលជាប់អាករធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករផង និងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករផង។
- ឯកសារកំណត់ត្រានានា និងទម្រង់ស្នើសុំឥណទានអាករនៅពេលចុះបញ្ជីពន្ធដារ។
- កំណត់ត្រាស្តុក ដែលបង្ហាញអំពីការបញ្ចូលបញ្ចេញទំនិញ និងកំណត់ត្រាផលិតកម្ម។
- កំណត់ត្រាបញ្ជាទិញ និងបណ្ណប្រគល់ទំនិញ។
- លិខិតឆ្លើយឆ្លងអាជីវកម្ម។
- សៀវភៅការងារ។
- របាយការណ៍គណនេយ្យប្រចាំឆ្នាំ រួមមានគណនីលទ្ធផល តារាងតុល្យការ និងតារាងព័ត៌មានបន្ថែម។
- កំណត់ត្រាខាងធនាគារ រួមមានសម្រង់គណនីគល់សៀវភៅមូលប្បទានបត្រ និងបណ្ណបង់ប្រាក់ចូលធនាគារ។

កំណត់ត្រាទាំងអស់ ត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមទម្រង់ដែលអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានកំណត់ ឬបានទទួលស្គាល់ ហើយត្រូវថែរក្សាតាមលំដាប់ថ្ងៃខែ និងលេខរៀង និងត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ។

៣.១៤. ការបញ្ឈប់ និងការផ្ទេរអាជីវកម្ម^{៦៩}

៣.១៤.១. ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម

បុគ្គលជាប់អាករ ដែលបញ្ឈប់អាជីវកម្ម ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមទម្រង់ដែល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ ក្រោយការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម។ បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវដាក់ លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធចុងក្រោយ ដែលក្នុងនោះទំនិញដែលនៅសល់ក្នុងស្តុកត្រូវចាត់ទុកថា បានលក់ និង ត្រូវបង់ប្រាក់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារនៅពេលបញ្ឈប់អាជីវកម្មនោះ។

៣.១៤.២. ការផ្ទេរអាជីវកម្ម

ការផ្ទេរអាជីវកម្ម ពីបុគ្គលជាប់អាករម្នាក់ទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀត មិនត្រូវជាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមទេ ក្នុង ករណីការផ្ទេរនោះត្រូវបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

- អាជីវកម្មត្រូវបានផ្ទេរពីបុគ្គលជាប់អាករម្នាក់ទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀត ដើម្បីបន្តធ្វើអាជីវកម្មក្រោមកម្មសិទ្ធិថ្មី។
- បុគ្គលជាប់អាករដែលផ្ទេរអាជីវកម្ម ត្រូវជូនដំណឹងទៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារអំពីការផ្ទេរអាជីវកម្មក្នុង រយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្ទេរ។
- បុគ្គលដែលទទួលអាជីវកម្ម ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលទទួលអាជីវកម្ម និងត្រូវ បន្តអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះទំនិញក្នុងស្តុក និងទ្រព្យសកម្មដែលបានទទួលនៅពេលធ្វើការ ផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងទ្រព្យសកម្មទាំងនោះ។
- បុគ្គលដែលទទួលអាជីវកម្ម ត្រូវរក្សាទុកឯកសារអាករដែលទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មដែលបានផ្ទេរនោះ ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ។

៣.១៥. អាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះអាជីវកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក^{៧០}

លក្ខខណ្ឌនៃការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថល ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីអាជីវកម្មទៅអ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីបុគ្គលជាប់ អាករទៅអ្នកប្រើប្រាស់។
- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីអាជីវកម្មទៅអាជីវកម្ម គឺជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាពីបុគ្គលអនិវាសនជន ឬបុគ្គលជាប់អាករទៅបុគ្គលជាប់អាករ។

បុគ្គលអនិវាសនជន ដែលបានចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមសាមញ្ញរួចហើយ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដូច ខាងក្រោម៖

^{៦៩} រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៣៤-៣៥

^{៧០} រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ មាត្រា៣៦-៤០

- ត្រូវប្រមូលអាករ អំពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថលទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ ហើយធ្វើការប្រកាស និងបង់ប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមជារៀងរាល់ខែជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន ដោយពុំអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករលើធាតុចូលទេ។
- មិនត្រូវធ្វើការប្រមូលអាករ អំពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថលទៅឱ្យបុគ្គលជាប់អាករដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសនោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើការប្រកាសជារៀងរាល់ខែជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន។

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថល ឬរាល់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកពីបុគ្គលអនិវាសនជន ត្រូវប្រមូលអាករតាមវិធីគិតអាករជំនួស ហើយធ្វើការប្រកាស និងបង់ប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន។

ពេលផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- សម្រាប់បុគ្គលអនិវាសនជន ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលមុនគេ ក្នុងចំណោមពេលដែលវិក្កយបត្រត្រូវបានចេញ ឬពេលទំនិញឌីជីថលត្រូវបានប្រគល់ ឬសេវាឌីជីថលត្រូវបានបំពេញ ឬការទូទាត់ត្រូវបានទទួល។
- សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលមុនគេ ក្នុងចំណោមពេលដែលទំនិញឌីជីថលត្រូវបានប្រគល់ ឬសេវាឌីជីថលត្រូវបានបំពេញ ឬការទូទាត់ត្រូវបានដល់កំណត់ ឬបានទូទាត់។

ប្រាក់អាករ ដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់តាមវិធីគិតអាករជំនួស ត្រូវបានអនុញ្ញាតជាឥណទានអាករលើធាតុចូល។

៣.១៦. ការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

កន្លងមក អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានខិតខំប្រឹងប្រែងកែលម្អ និងជំរុញអនុលោមភាព និងនីតិវិធីនិងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងពន្ធ-អាករនានា នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីទទួលបាននូវលទ្ធផលនៃការងារឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តនៃស្ថានភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក្តី នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលត្រូវបន្តដោះស្រាយ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃកំណែទម្រង់ទៅលើនីតិវិធីនិងវិធីសាស្ត្រនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងការធ្វើវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត និងការដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ និងចំណោមដៅ។

ហេតុដូច្នេះនេះ បន្ទាប់ពីយើងខ្ញុំបានសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការអនុវត្ត អតប និងការគ្រប់គ្រងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររួចមក យើងខ្ញុំបានវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ ដូចខាងក្រោម។

៣.១៦.១. ការវិភាគចំណុចខ្លាំង

ក្នុងការវិភាគទៅលើចំណុចខ្លាំងនេះ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការវិភាគទៅលើការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងការគ្រប់គ្រងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម៖

- អាករលើតម្លៃបន្ថែម ជាពន្ធលើការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវា ដែលត្រូវប្រមូលនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់ ដែលតម្លៃត្រូវបានបូកបន្ថែមចាប់ពីដំណាក់កាលដំបូងរហូតដល់ការលក់ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយដែលជាអ្នកទទួលបន្ទុកពន្ធ ដែលបានចូលរួមចំណែកនៃថវិកាជាតិយ៉ាងសំខាន់ក្នុងទ្រទ្រង់ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមជាតិ។
- អាករលើតម្លៃបន្ថែម ជាប្រភេទពន្ធមួយដែលត្រូវបានប្រមូលពីគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ចទាំងអស់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ពីព្រោះវាមានលក្ខណៈជាប្រភេទពន្ធប្រយោល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់តែងតែមានការចំណាយទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែលពួកគេបានចំណាយ ដែលក្នុងនោះយើងបានសង្កេតឃើញថា រាល់ការចំណាយទាំងនោះត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងអាករលើតម្លៃបន្ថែមរួចជាស្រេចដែលភាគច្រើនត្រូវបានបង្កប់ចូលទៅក្នុងតម្លៃទំនិញ ឬសេវាទោះបីជាប្រជាពលរដ្ឋមិនបានបង់ដោយផ្ទាល់ក្តីជាមួយអង្គភាពពន្ធដារ ប៉ុន្តែវាត្រូវបានប្រមូលដោយប្រយោលរួចជាស្រេច ជាពិសេសវាមានលទ្ធភាពក្នុងការកៀរគរចំណូលពន្ធបានលឿន និងបង្កឱ្យមានលទ្ធភាពក្នុងការប្រមូលផ្តុំនូវប្រភពចំណូលពន្ធបានច្រើនពីគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ចទាំងអស់។
- ការដាក់ចេញនូវយន្តការនៃការអនុវត្តច្បាប់ និងការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ជាបន្តបន្ទាប់របស់អង្គភាពពន្ធដារបានធ្វើឱ្យការកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលពន្ធកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបង្កើនចំណូលសម្រាប់ធ្វើការទ្រទ្រង់នូវចំណាយសេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល ដើម្បីធានាសុខុមាលភាពក្នុងសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច និងដើម្បីធានាសមភាពក្នុងសង្គមនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋ។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានបង្កើនអនុលោមភាពសារពើពន្ធ តាមរយៈការលើកកម្ពស់គុណភាពភាពច្បាស់លាស់ តម្លាភាព គណនេយ្យភាព ការផ្តល់សេវា និងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់ តែម៉ឺងម៉ាត់ ស្មើភាព និងជឿទុកចិត្តបាន។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បាននិងកំពុងបន្តធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីក្លាយជាដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ២.០ បូក ដោយស្របតាមនិន្នាការវិវត្តន៍របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងតំបន់ និងសកលលោកៈទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធឌីជីថល ដោយមានការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរនៃបច្ចេកវិទ្យា ភាពរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមឌីជីថល និងភាពចាំបាច់ក្នុងការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធស្របតាមគោលការណ៍

អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាលកិច្ចល្អ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារកំពុងចាប់យកឱកាសទាំងនោះ ក្នុងការបន្តធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីក្លាយជារដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ២.០ បូក សម្រាប់គាំទ្រដល់ការប្រមូលចំណូលពន្ធដារ និងលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ។

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បាននិងកំពុងបន្តធ្វើទំនើបកម្មលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ពីព្រោះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមូលដ្ឋានគ្រឹះចាំបាច់នៃដំណើរការប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។ បន្ថែមពីនេះ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដែលរួមមានជាអាទិ៍ មជ្ឈមណ្ឌលទិន្នន័យ សេរ៉ូបករណ៍ ឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ ឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ បណ្តាញតភ្ជាប់ និងអ៊ីនធឺណិត ដែលជាផ្នែករឹង និងទន់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការគាំទ្រដល់ដំណើរការនៃប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានពង្រឹងសន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដើម្បីធានានិរន្តរភាពរដ្ឋបាលសារពើពន្ធឌីជីថលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្ត និងគ្រប់គ្រងនៃនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលពន្ធស្តីពីច្បាប់សារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ដោយស្របតាមគោលនយោបាយ និងការរីកចម្រើននៃសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល ដែលជាគោលដៅចម្បងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សំដៅឆ្លើយតបតម្រូវការនៃការបន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រតិបត្តិការទាំងមូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ទាំងមុខងារប្រតិបត្តិការស្នូល និងមុខងារគាំទ្រ និងជាពិសេសគឺការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងវិជ្ជាជីវៈពន្ធដាររបស់មន្ត្រីរាជការពន្ធដារគ្រប់រូប។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងសង្គតិភាពការងារ តាមរយៈសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ពីព្រោះមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង គឺជាយន្តការគន្លឹះរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សម្រាប់តាមដានត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង ដើម្បីពង្រឹងប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចស្ថាប័នក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ សំដៅជំរុញការប្រមូលចំណូលពន្ធផ្ទៃក្នុងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព ដែលគាំទ្រដល់ការកែទម្រង់ដ៏ឆាប់រហ័សរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារឱ្យកាន់តែមានសុក្រឹតភាព។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនៃការចំណាយឱ្យសមស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាជាតិ។
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធតាមរយៈមជ្ឈមណ្ឌលពិគ្រោះយោបល់តាមទូរស័ព្ទ (Call Center), កម្មវិធីជជែកផ្ទាល់តាមសារឆ្លើយឆ្លងជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធ (GDT Live Chat) និងបញ្ជីផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធ។

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បាននិងកំពុងបន្តដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និងសំណូមពរនានារបស់វិស័យឯកជនក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ តាមរយៈកិច្ចប្រជុំនានា វេទិកាស្តីពីពន្ធដារ និងកម្មវិធីពិគ្រោះយោបល់ផ្សេងៗ។

៣.១៦.២. ការវិភាគចំណុចខ្សោយ

ទន្ទឹមនឹងនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិភាគទៅលើចំណុចខ្សោយ យើងខ្ញុំក៏មានការវិភាគទៅលើការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងការគ្រប់គ្រងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម៖

- អាករលើតម្លៃបន្ថែម បានដាក់បន្ទុកទៅលើអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនៃការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាដែលត្រូវជាប់ពន្ធដែលមានលក្ខណៈជាប្រយោល ពីព្រោះអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយគឺជាអ្នកទទួលបានពន្ធហេតុដូច្នេះធ្វើឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់មានការថ្លឹងថ្លែងចំពោះការប្រើប្រាស់ទំនិញ ឬសេវារបស់ខ្លួន ដោយសារវានឹងជះឥទ្ធិពលដល់ការទទួលបានបន្ទុកពន្ធរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ កាលណាពួកគេប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើនដូចនេះការបង់ពន្ធនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ក៏ត្រូវបង់ពន្ធច្រើនដូចគ្នាផងដែរ។
- វប្បធម៌បង់ពន្ធនៅក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន នៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននូវមានកម្រិត ដោយសារតែអ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននៅមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការប្រកាសពន្ធ និងការគណនាប្រាក់ពន្ធនៅឡើយ ដែលតម្រូវឱ្យអង្គភាពពន្ធដារមានវិធានការការងារជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីឱ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងឧត្តមានុវត្តន៍ជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- ការអនុវត្តវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្ររបស់អ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននូវមានកម្រិតដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការចេញវិក្កយបត្រទៅអតិថិជនរបស់ខ្លួន ជាពិសេសគឺអ្នកជាប់ពន្ធតូចមួយចំនួន ពីព្រោះយើងបានសង្កេតឃើញថា អ្នកជាប់ពន្ធតូចមួយចំនួននូវមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីការរៀបចំវិក្កយបត្រ ការបោះពុម្ពវិក្កយបត្រ លំដាប់លេខរៀងវិក្កយបត្រ និងការរក្សាទុកវិក្កយបត្រសម្រាប់ការធ្វើសវនកម្មពីអង្គភាពពន្ធដារឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវឡើយនោះទេ ដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់អង្គភាពពន្ធដារក្នុងការប្រមូលពន្ធ និងជាអំពើរាំងស្ទះក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។
- ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគាំទ្រការដំឡើងការអនុវត្តច្បាប់នៅមានកម្រិត ពីព្រោះពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រព័ន្ធដីជម្រកតែងតែមានការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរ ដែលតម្រូវឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ចាំបាច់ក្នុងការធ្វើការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៃប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីទិសដៅឆ្លើយតបនៃការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរដែលអាចបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធ និងការផ្តល់គុណភាពសេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ និងបញ្ហាផ្សេងៗទៀតដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

យោងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវកន្លងមក យើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថានីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលពន្ធ នៃអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ព្រមទាំងពន្ធនិងអាករនានា នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលអនុវត្តតាមរបបស្វ័យប្រកាស ត្រូវបានកែសម្រួល និងវិសោធនកម្មជាដើម។ ដើម្បីពង្រឹងវិធីសាស្ត្រនៃការអនុវត្តការប្រមូលពន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាព ក្នុងគោលបំណង ដើម្បីឱ្យការប្រមូលពន្ធមានភាពល្អន ត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ ដែលអាចឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធមានការយល់ដឹង អំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការចូលរួមកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ប្រទេសជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យើងខ្ញុំ សង្កេតឃើញថា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការតាក់តែងច្បាប់ នីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធ រយៈពេលនៃការបង់ពន្ធ ការគណនារកប្រាក់ពន្ធ និងការអនុវត្ត ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដើម្បីកែប្រែច្បាប់ ស្តីពីសារពើពន្ធឱ្យកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរសមស្របទៅតាមជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងផងដែរ។ ជាមួយមក ការប្រមូលពន្ធ និងការបង់ពន្ធគឺមានលក្ខណៈ សុគតស្មាញខ្លាំង ដែលតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់សិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជម្រៅជាមួយគ្នាផងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីឱ្យភាពវិជ្ជមាននៃការកើនឡើងនូវប្រាក់ពន្ធ កំណើននៃការប្រើប្រាស់ និងកំណើននៃ ការផលិត ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ត្រូវមានការយល់ដឹង និងត្រូវចូលរួមគោរពច្បាប់ទាំងអស់គ្នាដែលត្រូវមាន កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីឱ្យប្រទេសជាតិភាពប្រសើរឡើង ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ពីព្រោះពន្ធគឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់ពលរដ្ឋគ្រប់គ្នានៅក្នុងសង្គម និងប្រទេសជាតិរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវតែអនុវត្ត ជាចាំបាច់ ជាពិសេសអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការទ្រទ្រង់នូវសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិ និងដើម្បីឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលមានថវិកាជាតិគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការយកទៅចំណាយដោយមិនចាំបាច់បោះពុម្ពលុយ ដែលអាចបង្កឱ្យមានបញ្ហាអតិផរណា។

ជាចុងក្រោយ តាមរយៈការសន្និដ្ឋានរបស់យើងខ្ញុំ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាបងប្អូនទាំងអស់គ្នានឹងមានការ ចាប់អារម្មណ៍ និងយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើពន្ធដារ ពីព្រោះអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃស្ថាប័នរដ្ឋនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានជំរុញឱ្យសេដ្ឋកិច្ច ប្រទេសកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍ និងដើម្បីឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលមានថវិកាជាតិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងទ្រទ្រង់ដល់ការចំណាយ ផ្សេងៗនៅក្នុងប្រទេសជាតិទាំងមូលផងដែរ ហេតុដូច្នេះការសិក្សាពីច្បាប់ពន្ធគឺមានសារៈសំខាន់។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

យោងតាមរយៈការសន្និដ្ឋាននៃការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ អំពីនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងការគ្រប់គ្រងអង្គភាពរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ យើងខ្ញុំបានសង្កេតឃើញថាកាតព្វកិច្ចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធមានជាធរមានគឺគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការដាក់ចេញនូវយន្តការការអនុវត្តយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពរួចទៅហើយ បូករួមទាំងការវិវត្តនៃការផ្លាស់ប្តូរ ការកែទម្រង់យ៉ាងច្រើនទៅលើប្រព័ន្ធគោលនយោបាយសារពើពន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងការផ្តល់សេវាជូនចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសកាន់តែប្រសើរឡើង។ លើសពីនេះទៅទៀត អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក៏បានដាក់ចេញនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាននៃនីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងការគ្រប់គ្រងអង្គភាពរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនាពេលបច្ចុប្បន្ន គឺមានភាពសមស្របទៅតាមស្ថានភាពនៃប្រទេសជាតិជាក់ស្តែងផងដែរ។

ប៉ុន្តែទោះបីជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មាននិងកំពុងអនុវត្តដូចបានរៀបរាប់ខាងលើក៏ដោយ យើងខ្ញុំក៏បានកត់សម្គាល់ទៅចំណុចខ្សោយផងដែរ ដោយបានយល់ឃើញថាវប្បធម៌បង់ពន្ធនៅក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្នគឺមានអ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននូវមានកម្រិត ដោយសារតែអ្នកជាប់ពន្ធនៅមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីបែបបទ និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រកាសពន្ធ ការគណនាប្រាក់ពន្ធ និងវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅឡើយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគាំទ្រការងារជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នៅមានកម្រិត ពីព្រោះពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រព័ន្ធខ្ចីដីថតតែងតែមានការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរ ដែលអាចបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធ ការផ្តល់គុណភាពសេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ និងបញ្ហាផ្សេងៗទៀតដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់អង្គភាពពន្ធដារ។ ហេតុដូច្នេះ បន្ទាប់ពីបានសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការវិភាគទៅលើចំណុចខ្សោយ និងសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមរួចមក យើងខ្ញុំក៏មានការផ្តល់នូវអនុសាសន៍មួយចំនួន ដើម្បីជាការចូលរួមចំណែកក្នុងផ្តល់មតិយោបល់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម៖

- តាមរយៈទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងនៃវប្បធម៌បង់ពន្ធនៅក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ការយល់ដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននូវមានកម្រិត ដោយសារតែអ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននៅមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីបែបបទ និងវិធីសាស្ត្រនៃការប្រកាសពន្ធ ការគណនាប្រាក់ពន្ធ និងវិធាននៃអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធនៅឡើយ។ ហេតុដូច្នេះនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារគួរតែមានវិធានការបន្ថែម និងកំណែទម្រង់ជាបន្តបន្ទាប់ និងតាមរយៈរូបភាពណាក៏ដោយ ដើម្បីផ្តល់សេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យកាន់តែមានភាពសាមញ្ញ ហ័ស ងាយស្រួល និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធកាន់តែជ្រាបយល់ច្បាស់អំពីនីតិវិធី និង

វិធីសាស្ត្រនៃការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

- អង្គភាពពន្ធដារគួរតែមានវិធានការ និងបច្ចេកទេសបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្រៀន ការណែនាំ ឬតាមរូបភាពណាក៏ដោយ អំពីវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ ពីព្រោះបច្ចុប្បន្នពាក់ព័ន្ធនឹងរបៀបនៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្ររបស់អ្នកជាប់ពន្ធមួយចំនួននូវមានកម្រិត ដែលទាក់ទងទៅនឹងការចេញវិក្កយបត្រទៅអតិថិជនរបស់ខ្លួន ជាពិសេសគឺអ្នកជាប់ពន្ធតូចមួយចំនួន ពីព្រោះយើងបានសង្កេតឃើញថាអ្នកជាប់ពន្ធតូចមួយចំនួននូវមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីការរៀបចំវិក្កយបត្រ ការបោះពុម្ពវិក្កយបត្រលំដាប់លេខរៀងវិក្កយបត្រ និងការរក្សាទុកវិក្កយបត្រសម្រាប់ការធ្វើសវនកម្មពីអង្គភាពពន្ធដារឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវឡើយនោះទេ ដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់អង្គភាពពន្ធដារក្នុងការប្រមូលពន្ធ និងជាអំពើរាំងស្ទះក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កាលណាបណ្តាអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់បានជ្រាបយល់ច្បាស់អំពីគោលបំណងនៃវិធានប្រើប្រាស់វិក្កយបត្របានត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ នាំឱ្យការប្រមូលពន្ធរបស់អង្គភាពពន្ធដារកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការកៀរគរចំណូលពន្ធដែលធ្វើឱ្យវិភាគមានការកើនឡើង និងដើម្បីធានានូវការចំណាយផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិផងដែរ។
- ដើម្បីទិសដៅឆ្លើយតបនៃការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរ នៃប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគាំទ្រការងារជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ដែលនៅមានកម្រិតនោះ ដែលជាហេតុអាចបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់អង្គភាពពន្ធដារក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធ ការផ្តល់គុណភាពសេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ និងបញ្ហាផ្សេងៗទៀតដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់អង្គភាពពន្ធដារ។ ហេតុដូច្នេះនេះ អង្គភាពពន្ធដារត្រូវតែមានវិធានការ និងបន្តធ្វើទំនើបកម្មលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដើម្បីធ្វើទំនើបការរូបនីយកម្ម និងបរិវត្តកម្មឌីជីថលនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកម្ពុជា ក្នុងទិសដៅចូលរួមក្នុងការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ និងរដ្ឋបាលកិច្ចល្អ។ បន្ថែមពីនេះ ស្ថិតក្នុងបរិការណ៍នៃបរិវត្តកម្មឌីជីថល អង្គភាពពន្ធដារត្រូវតែផ្តល់អាទិភាពលើការធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថល ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវនិរន្តរភាព ប្រសិទ្ធភាព ភាពរីកចម្រើន និងភាពប្រកួតប្រជែង ជាពិសេសការធានានូវសន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ជីវីមាំ គឺពិតជាមានភាពចាំបាច់បំផុតក្នុងការចៀសវាង និងបង្ការការវាយប្រហារដែលធ្វើឱ្យមានការខូចខាត និងបាត់បង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ជាពិសេសទៅទៀតនោះគឺទិន្នន័យរបស់អង្គភាពពន្ធដារ។
- ក្នុងនោះដែរក្នុងនាមជាអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់គ្នាមានស្មារតី ទទួលខុសត្រូវ និងចូលរួមសហការ ដោយមានមនសិការដាស់តឿនខ្លួនឯង អំពីភារកិច្ចដែលខ្លួនត្រូវបំពេញ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារផងដែរ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត

- សេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ៦៣៥ អពជ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
- ប្រកាសលេខ ១២៣២ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- ប្រកាសលេខ ៧២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ
- សេចក្តីបំភ្លឺលេខ ១១៣៥ អពជ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីពន្ធសក្កយាត
- ប្រកាសលេខ ០០៩ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស
- សេចក្តីណែនាំលេខ ១២៨០ អពជ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់ អតប នៅក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬក្រោយពេលចេញវិក្កយបត្រ
- ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣
- សេចក្តីណែនាំលេខ ០១៨ សហវ.ស.ណ.ន.អពជ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំឥណទាន និងការស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីឯកសណ្ឋានរបស់មន្ត្រីរាជការនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លេខ២៥៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា៖ អនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ៤៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤
- ប្រកាសលេខ ១៦៨ សហវ.ប្រក.អពជ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីអាករបំភ្លឺសាធារណៈ
- របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តថវិកាធម្មាសទី១ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២៤ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

គេហទំព័រ

- <https://shorturl.at/cULjs>
- <http://www.khmerdocs.com/files/docs/docs420716266750.pdf>
- <https://shrtm.nu/vq64sLS>

- <https://shrtm.nu/SryU5Ti>
- <https://www.khsearch.com/qna/29032>
- <https://shrtm.nu/zlXq0ee>
- <https://economy.ams.com.kh/43495>
- <https://www.tax.gov.kh/en>
- <https://mef.gov.kh/>
- <https://keomarang1.blogspot.com/2014/12/blog-post.html>

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ប្រកាស ស្តីពីវិធានប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ អនុក្រឹត្យ ស្តីពីការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖ សេចក្តីណែនាំ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបនៅក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់
ឬក្រោយពេលចេញវិក្កយបត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤៖ សេចក្តីណែនាំ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំឥណទាន និងការស្នើសុំបង្វិលសងអតប

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥៖ ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានអ្នកជាប់ពន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦៖ ពាក្យស្នើសុំបើកដំណើរការវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ក្រោយការព្យួរទុក

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧៖ លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែម

ឧបសម្ព័ន្ធទី៨៖ លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែម (បន្ទុករបស់រដ្ឋ)

ឧបសម្ព័ន្ធទី៩៖ ពាក្យស្នើសុំ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករលើការនាំចូលទំនិញដោយ បេសកកម្មការទូត កុងស៊ុល និងអង្គការអន្តរជាតិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១០៖ ពាក្យស្នើសុំ បង្វិលសងប្រាក់អាករលើការទិញទំនិញដោយ បេសកកម្មការទូត កុងស៊ុល និងអង្គការអន្តរជាតិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១១៖ ពាក្យស្នើសុំ ចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមសាមញ្ញសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១២៖ លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែម ចំពោះប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក
សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាឌីជីថល
ពីអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន (បង់តាមវិធីគិតអាករជំនួស)

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៣៖ លិខិតប្រកាសអតបប្រចាំខែចំពោះប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់
អ្នកផ្គត់ផ្គង់អនិវាសនជនចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមសាមញ្ញ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១
ប្រកាស ស្តីពីវិធានប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ប្រកាស
ស្តីពី
វិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១១៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការកែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- យោងតាមតម្រូវការចាំបាច់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- យោងតាមសំណើរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

សម្រេច

ប្រការ ១.- គោលបំណង

ប្រកាសនេះ មានគោលបំណងពង្រឹងការអនុវត្តវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនិងគុណភាពក្នុងការប្រមូលពន្ធអាករនានា។

ប្រការ ២.- គោលដៅ

ប្រកាសនេះ មានគោលដៅដាក់ចេញនូវវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ។

ប្រការ ៣.- វិសាលភាព

ប្រកាសនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធស្របតាមមាត្រា ១០១ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

ប្រការ ៤.- ទម្រង់វិក្កយបត្រ

១. វិក្កយបត្រមានពីរប្រភេទគឺ វិក្កយបត្រអាករ និងវិក្កយបត្រធម្មតា។

ក. វិក្កយបត្រអាករមានទម្រង់ដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះសហគ្រាស អាសយដ្ឋាន និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់អ្នកលក់ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់
- លេខរៀងវិក្កយបត្រតាមលំដាប់ និងកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ
- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកទិញ ព្រមទាំងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ
- សេចក្តីបរិយាយមុខទំនិញឬសេវា បរិមាណ និងថ្លៃ
- តម្លៃសរុបនៃប្រភេទទំនិញនីមួយៗដែលមិនទាន់គិតអាករនានា
- ប្រាក់អាករនីមួយៗ (ករណីទំនិញឬសេវាត្រូវជាប់អាករពិសេស អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ ឬ និង អាករលើការស្នាក់នៅ) និងអាករលើតម្លៃបន្ថែម
- ហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់អ្នកលក់និងអ្នកទិញ (ចំពោះអ្នកទិញដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស)។

ខ. វិក្កយបត្រធម្មតាមានទម្រង់ដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះសហគ្រាស អាសយដ្ឋាន និងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់អ្នកលក់ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់
- លេខរៀងវិក្កយបត្រតាមលំដាប់ និងកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ
- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកទិញ
- សេចក្តីបរិយាយមុខទំនិញឬសេវា បរិមាណ និងថ្លៃ
- តម្លៃមូលដ្ឋានទាំងអស់នៃទំនិញនីមួយៗ
- ហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់អ្នកលក់។

២. អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធនឹង ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា ត្រូវចេញវិក្កយបត្រអាករដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ក នៃកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការនេះ ទៅឱ្យអតិថិជនដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស និងចេញវិក្កយបត្រធម្មតាដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការនេះ ទៅឱ្យអតិថិជនដែលជាអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ។

៣. អ្នកជាប់ពន្ធច្រូនត្រូវចេញវិក្កយបត្រធម្មតា ដូចមានចែងក្នុងវាក្យទ័ណ្ឌ ១ នៃកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការនេះ ទៅឱ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួន។

៤. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរក្នុងការសរសេរបោះពុម្ពវិក្កយបត្រ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អ្នកជាប់ពន្ធ អាចប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរនិងភាសាបរទេស ប៉ុន្តែត្រូវដាក់ភាសាបរទេសនៅក្រោមភាសាខ្មែរ។

៥. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវរៀបចំវិក្កយបត្រស្របតាមគំរូដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធភ្ជាប់ជាមួយប្រកាសនេះ និងត្រូវ ចេញវិក្កយបត្រតាមលំដាប់លេខរៀងសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំជាងគិត។ វិក្កយបត្រត្រូវរក្សាទុកក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំ និងក្នុងរយៈពេល ០៣ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធច្រូន។

ប្រការ ៥.- ការលើកលែងអនុវត្តវិក្កយបត្រ

ការអនុវត្តវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រដូចមានចែងក្នុងប្រការ៤ នៃប្រកាសនេះ ត្រូវបានលើកលែង ចំពោះប្រតិបត្តិការមួយចំនួនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំង ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មដទៃទៀតដែលមិនអាចចេញវិក្កយបត្របាន។ ការលើកលែងការអនុវត្តដូចមានចែងក្នុង ប្រការនេះ ត្រូវបានសម្រេចដោយកំណត់ត្រានិងឯកសារច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវដែលអាចត្រួតពិនិត្យបាន។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវរៀបចំសេចក្តីណែនាំស្តីពីការអនុវត្តប្រការនេះ។

ប្រការ ៦.- ឥណទានអាករលើធាតុចូល និងការកាត់កងចំណាយសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នក ជាប់ពន្ធធំ

១. អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលប្រចាំខែដែលត្រូវអនុវត្តតាម ប្រព័ន្ធអនុវត្តច្បាស់សម្រាប់គ្រប់គ្រងអាករលើតម្លៃបន្ថែមរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយ នូវច្បាប់ចម្លងនៃវិក្កយបត្រអាករ ឬជាឯកសារស្ថានភាពចេញច្បាប់ដើម នៃវិក្កយបត្រនីមួយៗ។ វិក្កយបត្រអាករ ណាមួយដែលមានលក្ខណៈមិនត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ដូចមានកំណត់ក្នុងវាក្យទ័ណ្ឌ ក នៃកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការ៤ នៃប្រកាសនេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ការស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលទេ។

២. អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមឬអ្នកជាប់ពន្ធធំដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ពីអ្នកជាប់ពន្ធច្រូន មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ឥណទានអាករលើធាតុចូលឡើយ ប៉ុន្តែអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការកាត់កងចំណាយសម្រាប់ឥណទានលើប្រាក់ ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។

ប្រការ ៧.- ទោសទណ្ឌ

១. ដោយមិនគាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃប្រការនេះ ក្នុងករណីដែលបុគ្គល ណាមួយបានចេញវិក្កយបត្រដោយក្លែងបន្លំ បុគ្គលនោះនឹងត្រូវបានព្រមានឱ្យបង់ទឹកប្រាក់អាករឆាតា ដែល មានបង្ហាញលើវិក្កយបត្រក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ។

២. ការមិនចេញវិក្កយបត្រ ឬចេញវិក្កយបត្រមិនត្រឹមត្រូវឬក្នុងបន្ទំ ត្រូវចាត់ទុកជាអំពើរំខានក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងត្រូវបង់នូវទោសទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៣៣ និងមាត្រា១៣៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ មានជាអាទិ៍ ការបិទអាជីវកម្មក្នុងមួយរយៈពេលដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ឬការប្តឹងចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដែលត្រូវទទួលបានការផ្ដន្ទាទោសផាកពិន័យជាប្រាក់ដល់ ១០ ០០០ ០០០ រៀល ឬជាប់ពន្ធនាគាររហូតដល់ ១ ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ។

ប្រការ ៨.- និរាករណ៍

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៩.- ការអនុម័ត

នាយកទទួលខុសត្រូវ អគ្គលេខាធិការ ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយក និងអគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋាននានាចំណុះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រប់សហគ្រាសនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ តទៅ។

ថ្ងៃពុធ ២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៩

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី *អ*

ប្រធានទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ទទួលខុសត្រូវអគ្គនាយកដ្ឋាននានាបន្តដោយនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ទទួលខុសត្រូវរដ្ឋបាល ឯកឧត្តម លោកជំទាវនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- សាលារាជធានី ភ្នំពេញ
- ប្រកាស ៩-លើកអនុវត្ត
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

N

ទម្រង់ទី ១ នៃប្រកាសលេខ ៧៧ អនក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ថ្ងៃ ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឈ្មោះសហគ្រាសជាភាសាខ្មែរ

ENTERPRISE NAME

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATTIN)

អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ឃុំ/សង្កាត់
Address: N° Street Commune/Sangkat
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ខេត្ត/រាជធានី ទូរស័ព្ទលេខ
Town/District/Khan Province/City Telephone N°

ឧបសម្ព័ន្ធ ១
Annex 1

វិក្កយបត្រពន្ធ

TAX INVOICE

អ្នកលក់បន្តអាជីវកម្មជាប្រចាំ

អតិថិជន / Customer :

ឈ្មោះសហគ្រាស ឬអតិថិជន

Enterprise name / Customer

អាសយដ្ឋាន

Address

ទូរស័ព្ទលេខ

Telephone N°

លេខរៀងវិក្កយបត្រ

Invoice N°

កាលបរិច្ឆេទ

Date

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATTIN) (ប្រសិនបើមាន / If any)

ល.រ N°	បរិយាយមុខទំនិញឬសេវា Description of Goods or Services	បរិមាណ Quantity	តម្លៃឯកតា Unit Price	ផ្ទៃទំនិញ Amount
1	អាហារ	1	20.00	20.00
2	ទឹកត្រីសាប៊ូស្ករ	1	1.00	1.00
3	ទឹកដោះគោ	1	5.00	5.00
4	កេសដូ: (ទឹកផ្លែឈើស្រស់)	1	3.00	3.00
5	កេសដូ: (ទឹកត្រីចក់ប្រុង)	1	2.00	2.00
6	ស្រា	1	10.00	10.00
7	បារី	1	5.00	5.00
8	ស្រាបៀរ	1	50.00	50.00

អាហារ / Food	20.00
ទឹកត្រីសាប៊ូស្ករ / Water	1.00
ទឹកដោះគោ / Milk	5.00
កេសដូ: / Soft drink	5.00
ស្រា / Wine	10.00
Public Lighting Tax (PLT): $[(10 \times 20\%) \times 3\%]$	0.06
សរុបស្រាបៀររួមទាំងពន្ធ / Total Wine include PLT	10.06
បារី / Cigarette	5.00
PLT: $[(5 \times 20\%) \times 3\%]$	0.03
សរុបបារីរួមទាំងពន្ធ / Total Cigarette include PLT	5.03
ស្រាបៀរ / Beer	50.00
PLT: $[(50 \times 20\%) \times 3\%]$	0.30
សរុបស្រាបៀររួមទាំងពន្ធ / Total Beer include PLT	50.30
សរុប / Total	96.39
ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែម / VAT (10%)	9.639
សរុបរួម / Grand Total	106.029

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកទិញ
Customer's Signature & Name

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកលក់
Seller's Signature & Name

សម្គាល់: ច្បាប់ដើមសម្រាប់អ្នកទិញ ច្បាប់ចម្លងសម្រាប់អ្នកលក់
Note: Original Invoice for Customer, Copied Invoice for Seller.

ឧបសម្ព័ន្ធ ២
Annex 2

ENTERPRISE NAME

លេខកូដសញ្ញាណកម្មសាតិពិន្ទុ (VATTIN) -

អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ	ផ្លូវ	ឃុំ/សង្កាត់
Address: N°	Street	Commune/Sangkat
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ	ខេត្ត/កណ្តាល	ទូរស័ព្ទលេខ
Town/District/Khan	Province/City	Telephone N°

វិទ្យាបុត្រអភិវឌ្ឍន៍

TAX INVOICE

អាជីវកម្មដែលរងផលប៉ះពាល់ពីការបិទស្ថានភាព

អតិថិជន / Customer :

ឈ្មោះសហគ្រាស ឬអតិថិជន

Enterprise name / Customer

អាយត៍

Address:

ទំព័រ ១២៩

Telephone N°

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាលារៀន (VATTIN) [] [] [] [] - [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] (ប្រសិនបើមាន / If any)

ល.រ N°	បរិយាកាស Description of Goods or Services	បរិមាណ Quantity	តម្លៃកក Unit Price	រួមទុំ Amount
1	អាហារ	1	20.00	20.00
2	ទឹកស្អាតបរិស្រុក	1	1.00	1.00
3	ទឹកស្អាត (ទឹកស្អាតបរិស្រុក)	1	5.00	5.00
4	ស្រា	1	10.00	10.00
5	ទឹក	1	5.00	5.00
6	ស្រាបៀរ	1	50.00	50.00
7	បន្ទប់	1	10.00	10.00
	អាហារ / Food			20.00
	ពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញមួយចំនួន (SP): (20 x 10%)			2.00
	សរុបអាហាររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Food include SP			22.00
	ទឹកស្អាតបរិស្រុក / Water			1.00
	SP: (1 x 10%)			0.10
	សរុបទឹកស្អាតបរិស្រុករួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Water include SP			1.10
	ស្រា / Soft Drink			5.00
	SP: (5 x 10%)			0.50
	សរុបស្រាបៀររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Soft Drink include SP			5.50
	ស្រា / Wine			10.00
	ពន្ធភ័ក្តិកលើស្រា (PLT): ((10 x 20%) x 3%)			0.06
	SP: ((10 + 0.06) x 10%)			1.006
	សរុបស្រាបៀររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ: ទឹកស្រាបៀររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Wine include PLT & SP			11.066
	ទឹក / Cigarette			5.00
	PLT: ((5 x 20%) x 3%)			0.03
	SP: ((5 + 0.03) x 10%)			0.503
	សរុបទឹកស្អាតបរិស្រុករួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ: ទឹកស្រាបៀររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Cigarette include PLT & SP			5.533
	ស្រាបៀរ / Beer			50.00
	PLT: ((50 x 20%) x 3%)			0.30
	SP: ((50 + 0.3) x 10%)			5.03
	សរុបស្រាបៀររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ: ទឹកស្រាបៀររួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Beer include PLT & SP			55.33
	បន្ទប់ / Room			30.00
	SP: (30 x 10%)			3.00
	សរុបបន្ទប់រួមពន្ធភ័ក្តិកលើទំនិញ / Total Room include SP			33.00
	សរុប / Total			133.5290
	ពន្ធភ័ក្តិកលើសរុប (VAT 10%)			13.3529
	សរុបសរុប / Grand Total			146.8819

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកទី២

Customer's Signature & Name

សម្គាល់៖ ច្បាប់រើសសម្រាប់អ្នកទី២ ច្បាប់ចម្លងសម្រាប់អ្នកលក់។

Note: Original Invoice for Customer, Copied Invoice for Seller.

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកលក់

Seller's Signature & Name

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ នៃប្រកាសលេខ៣៤២ រ.ស.ប. ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកើត ឆ្នាំ២០១៤ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កើត ឆ្នាំ ២០១៤ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឈ្មោះសហគ្រាសជាភាសាខ្មែរ
ENTERPRISE NAME

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣
Annex 3

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាលតិពន្ធ (VATTIN) -
អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ឃុំ/សង្កាត់
Address: N° Street Commune/Sangkat
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ខេត្ត/រាជធានី ទូរស័ព្ទលេខ
Town/District/Khan Province/City Telephone N°

វិក្កយបត្រពន្ធ
TAX INVOICE

ក្រុមហ៊ុនភាគរួម

អតិថិជន / Customer :

ឈ្មោះសហគ្រាស ឬអតិថិជន

Enterprise name / Customer

អាសយដ្ឋាន

Address

ទូរស័ព្ទលេខ

Telephone N°

លេខរៀងវិក្កយបត្រ

Invoice N°

កាលបរិច្ឆេទ

Date

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាលតិពន្ធ (VATTIN) - (ប្រសិនបើមាន / If any)

ល.រ N°	បរិយាយមុខទំនិញឬសេវា Description of Goods or Services	បរិមាណ Quantity	តម្លៃឯកតា Unit Price	ផ្ទៃទំនិញ Amount
1	សំបុត្រយន្តហោះ		100.00	100.00
	សំបុត្រយន្តហោះ / Plane Ticket			100.00
	Specific Tax on Certain Merchandises (SP): (100 x 10%)			10.00
	តម្លៃសំបុត្រយន្តហោះរួមពន្ធអាករលើសេវា / Total Plane Ticket include SP			110.00
	សរុប / Total			110.00
	អាករលើតម្លៃបន្ថែម / VAT (10%)			11.00
	សរុបរួម / Grand Total			121.00

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអតិថិជន
Customer's Signature & Name

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកលក់
Seller's Signature & Name

សម្គាល់: ល្បាប់ដើមសម្រាប់អតិថិជន ល្បាប់ចម្លងសម្រាប់អ្នកលក់។
Note: Original Invoice for Customer, Copied Invoice for Seller.

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤ នៃប្រកាសលេខ ១៤១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឈ្មោះសហគ្រាសជាភាសាខ្មែរ

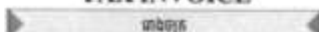
ENTERPRISE NAME

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATTIN)

អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ឃុំ/សង្កាត់
Address: N° Street Commune/Sangkat
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ខេត្ត/រាជធានី ទូរស័ព្ទលេខ
Town/District/Khan Province/City Telephone N°

វិក្កយបត្រពន្ធ

TAX INVOICE

(ផលិតផលនិងសេវាជាប់ពន្ធពីសារពើពន្ធ)

អតិថិជន / Customer :

ឈ្មោះសហគ្រាស ឬអតិថិជន

Enterprise name / Customer

អាសយដ្ឋាន

Address

ទូរស័ព្ទលេខ

Telephone N°

លេខរៀងវិក្កយបត្រ

Invoice N°

កាលបរិច្ឆេទ

Date

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATTIN) (ប្រសិនបើមាន / If any)

ល.រ N°	បរិយាយមុខទំនិញឬសេវា Description of Goods or Services	បរិមាណ Quantity	តម្លៃឯកតា Unit Price	តម្លៃទំនិញ Amount
1	ទឹកដោះដោ	5	20.00	100.00
2	ទឹកត្រីសាបស្រូច	5	10.00	50.00
3	ភេសជ្ជៈ	5	2.00	10.00
4	ស្រា	5	50.00	250.00
5	បារី	10	10.00	100.00
6	ស្រាបៀរ	10	5.00	50.00

ទឹកដោះដោ / Milk	100.00
ទឹកត្រីសាបស្រូច / Water	50.00
ភេសជ្ជៈ / Soft Drink	10.00
Specific Tax on Certain Merchandises (SP): [(10 x 90%) x 10%]	0.90
តម្លៃភេសជ្ជៈរួមពន្ធពីសារពើពន្ធ / Total Soft Drink include SP	10.90
ស្រា / Wine	250.00
SP: (250 x 35%)	87.50
Public Lighting Tax (PLT): [(250 + 87.50) x 3%]	10.125
តម្លៃស្រាប្រភេទបង្កើនសារពើពន្ធ: និងអត្រាពន្ធពីសារពើពន្ធ / Total Wine include PLT & SP	347.625
បារី / Cigarette	100.00
SP: (100 x 25%)	25.00
PLT: [(100 + 25) x 3%]	3.75
តម្លៃបារីប្រភេទបង្កើនសារពើពន្ធ: និងអត្រាពន្ធពីសារពើពន្ធ / Total Cigarette include PLT & SP	128.75
ស្រាបៀរ / Beer	50.00
SP: [(50 x 90%) x 10%]	13.50
PLT: [(50 + 13.50) x 3%]	1.905
តម្លៃស្រាបៀររួមពន្ធពីសារពើពន្ធ: និងអត្រាពន្ធពីសារពើពន្ធ / Total Beer include PLT & SP	65.405
សរុប / Total	702.68
អាករលើតម្លៃបន្ថែម / VAT (18%)	70.268
សរុបរួម / Grand Total	772.948

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអតិថិជន
Customer's Signature & Name

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកលក់
Seller's Signature & Name

សម្គាល់: ច្បាប់ដើមសម្រាប់អតិថិជន ច្បាប់ចម្លងសម្រាប់អ្នកលក់។
Note: Original Invoice for Customer, Copied Invoice for Seller.

ឧបសម្ព័ន្ធ ៥ នៃប្រកាសលេខ ៤៩ អនក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កើត ឆ្នាំ ២០១៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក្រចេះ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កើត ឆ្នាំ ២០១៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឧបសម្ព័ន្ធ ៥
Annex 5

ឈ្មោះសហគ្រាសជាភាសាខ្មែរ

ENTERPRISE NAME

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាតិពន្ធ (VATTIN)

អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ឃុំ/សង្កាត់
Address: N° Street Commune/Sangkat
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ខេត្ត/រាជធានី ទូរស័ព្ទលេខ
Town/District/Khan Province/City Telephone N°

វិក្កយបត្រពន្ធ

TAX INVOICE

សម្ភារៈ ឬ ផ្ទះលេខ

អតិថិជន / Customer :

ឈ្មោះសហគ្រាស ឬអតិថិជន

Enterprise name / Customer

អាសយដ្ឋាន

Address

ទូរស័ព្ទលេខ

Telephone N°

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាតិពន្ធ (VATTIN) (ប្រសិនបើមាន / If any)

ល.រ N°	បរិយាយមុនទំនិញឬសេវា Description of Goods or Services	បរិមាណ Quantity	តម្លៃឯកតា Unit Price	តម្លៃទំនិញ Amount
1	បន្ទប់លេខ ១០១-ប្រគល់	1	100.00	100.00
2	បន្ទប់លេខ ២០២-ប្រគល់	1	50.00	50.00
3	បន្ទប់ប្រជុំលេខ ៥០១ (500 កៅស៊ូ)	1	500.00	500.00
4	សំបុត្រមើលការសម្តែង	3	10.00	30.00
5	ម៉ាសាហ្សា	3 h	5.00	15.00

បន្ទប់ប្រជុំ / Meeting room	500.00
បន្ទប់នៅ / Room	150.00
ពន្ធបណ្តើរ (AT): (150 x 25%)	3.00
តម្លៃបន្ទប់នៅប្រគល់រួមពន្ធបណ្តើរ / Total Room include AT	153.00
សំបុត្រមើលការសម្តែង / Performance Ticket	30.00
ពន្ធសំបុត្រមើលការសម្តែង (SP): (30 x 10%)	3.00
តម្លៃសំបុត្រមើលការសម្តែងរួមពន្ធសំបុត្រមើលការសម្តែង / Total Performance Ticket include SP	33.00
ម៉ាសាហ្សា / Massage	15.00
SP: (15 x 10%)	1.50
តម្លៃម៉ាសាហ្សារួមពន្ធសំបុត្រមើលការសម្តែង / Total Massage include SP	16.50
សរុប / Total	702.50
អត្រាពន្ធនៃបន្ថែម / VAT (10%)	70.25
សរុបរួម / Grand Total	772.75

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកទិញ

Customer's Signature & Name

សម្គាល់: ច្បាប់ដើមសម្រាប់អ្នកទិញ ច្បាប់ចម្លងសម្រាប់អ្នកលក់។

Note: Original Invoice for Customer, Copied Invoice for Seller.

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកលក់

Seller's Signature & Name

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦ នៃប្រកាសលេខ ២២៣ អនក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ ២០១៩
ក្នុងចំណោមច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ ២០១៩ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រសិទ្ធភាព
របស់សហគ្រាស
LOGO

ឈ្មោះសហគ្រាសជាភាសាខ្មែរ

ENTERPRISE NAME

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATTIN)

អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ផ្លូវ ឃុំ/សង្កាត់
Address: N° Street Commune/Sangkat
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ខេត្ត/កំពង់ឆ្នាំង ខេត្ត/កំពង់ឆ្នាំង ខេត្ត/កំពង់ឆ្នាំង
Town/District/Khan Province/City Telephone N°

វិក្កយបត្រពន្ធ
TAX INVOICE

ក្រុមហ៊ុន/សហគ្រាស

អតិថិជន / Customer :

ឈ្មោះសហគ្រាស ឬអតិថិជន

Enterprise name / Customer

អាសយដ្ឋាន

Address

ទូរស័ព្ទលេខ

Telephone N°

លេខវិក្កយបត្រពន្ធ

Service N°

កាលបរិច្ឆេទ

Date

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATTIN) (ប្រសិនបើមាន / If any)

ល.រ N°	បរិយាយទំនិញឬសេវា Description of Goods or Services	បរិមាណ Quantity	តម្លៃឯកតា Unit Price	តម្លៃទំនិញ Amount
1	សេវាទូរស័ព្ទ		100.00	100.00
សេវាទូរស័ព្ទ / Telephone Service				100.00
Specific Tax on Certain Merchandises (SP) (100 x 10%)				10.00
សេវាទូរស័ព្ទរួមទាំងពន្ធនៃសេវា / Total / Telephone Service include SP				110.00
សរុប / Total				110.00
ពន្ធលើការលក់បន្ថែម / VAT (10%)				11.00
សរុបរួម / Grand Total				121.00

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអតិថិជន
Customer's Signature & Name

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះអ្នកលក់
Seller's Signature & Name

សម្គាល់: ច្បាប់ដើមសម្រាប់អតិថិជន ច្បាប់ចម្លងសម្រាប់អ្នកលក់។
Note: Original Invoice for Customer, Copied Invoice for Seller.

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

អនុក្រឹត្យ ស្តីពីការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ : ៦៥ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី

ការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/១០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១១៩/០១៧ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការកែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- អនុក្រឹត្យលេខ ១១៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម
- យោងតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រេច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- គោលបំណងនិងគោលដៅ

អនុក្រឹត្យនេះ កំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌពិសេស និងដាក់ចេញនូវយន្តការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមលើទំនិញ និងសេវាទំនិញដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលមិនមានគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តស្របតាមមាត្រា៧៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ២.- វិសាលភាព

អនុក្រឹត្យនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា ឬសេវាទំនិញតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ឬរាល់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់អនិវាសនជននៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដោយឡែកចំពោះសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែមជាធរមាន។

មាត្រា ៣.- និយមន័យ

ពាក្យសព្ទសំខាន់ៗ ដែលប្រើក្នុងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យ ដូចខាងក្រោម៖

១. ពាក្យ “ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីអាជីវកម្មទៅអាជីវកម្ម (Business to Business - B2B)” សំដៅដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីសហគ្រាសមួយទៅសហគ្រាសមួយទៀត។
២. ពាក្យ “ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីអាជីវកម្មទៅអ្នកប្រើប្រាស់ (Business to Consumer - B2C)” សំដៅដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីសហគ្រាសទៅអ្នកប្រើប្រាស់។
៣. ពាក្យ “ទំនិញនិងសេវា” សំដៅដល់ទំនិញអរូបីដែលត្រូវបានបញ្ជាទិញ ផ្គត់ផ្គង់ និងបញ្ជូនទាំងស្រុងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។
៤. ពាក្យ “សេវាទំនិញ” សំដៅដល់សេវាដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិការតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។
៥. ពាក្យ “ពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក” (Electronic Commerce) សំដៅដល់សកម្មភាពទិញ លក់ ជួល ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ ឬសេវា ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម និងរដ្ឋប្បវេណីតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។ ពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក រួមមានសកម្មភាព ឬប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មដោយមិនកម្រិតត្រឹមតែទម្រង់ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុក្រឹត្យនេះ។
៦. ពាក្យ “វិធីពិភាក្សាចំនួន” (Reverse Charge) សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រដែលបុគ្គលទទួលការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា ឬសេវាទំនិញតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ត្រូវគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែមជំនួសបុគ្គលដែលផ្គត់ផ្គង់លើតម្លៃជាប់អាករ។

៧. ពាក្យ “អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន” សំដៅដល់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសដែលបានចុះបញ្ជីតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថលតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ឬធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
៨. ពាក្យ “អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន” សំដៅដល់បុគ្គលណាមួយដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនតាមចំណុចទី៧ នៃមាត្រានេះ ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថល តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកពីក្រៅប្រទេសមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
៩. ពាក្យ “អាករ” សំដៅដល់ អាករលើតម្លៃបន្ថែម។

ជំពូកទី ២
កាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធ

មាត្រា៤.- ការចុះបញ្ជីពន្ធដារ

រាល់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលមិនមានគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីពន្ធដារដោយផ្អែកតាមចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការចុះបញ្ជីនេះត្រូវបានអនុវត្តសម្រាប់គោលដៅអាករលើតម្លៃបន្ថែមតែប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា៥.- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីរោងចក្រឬអ្នកប្រើប្រាស់

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលបានផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថល ឬរាល់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកមកអ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធ យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០ នៃខែបន្ទាប់ ពីខែដែលបានទទួល។

មាត្រា៦.- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ពីរោងចក្រឬអ្នកប្រើប្រាស់

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថល ឬរាល់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកពីអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ត្រូវប្រមូលអាករតាមវិធីគិតអាករច្ចុះស (Reverse Charge) ហើយធ្វើការប្រកាសនិងបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន។

មាត្រា៧.- អាករលើធាតុចូល

អាករលើធាតុចូលដូចមានកំណត់ក្នុងមាត្រា៦ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតជាឥណទានអាករលើធាតុចូលដោយផ្អែកតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន។

មាត្រា៨.- វិធាននិងនីតិវិធីវិលម្ជិល

វិធាននិងនីតិវិធីវិលម្ជិលនៃការអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ជំពូកទី ៣
នោសប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៩.- នោសទណ្ឌ

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន និងអនិវាសនជន ដែលមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមស្មារតីនៃអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវទទួលរងនោសទណ្ឌស្របតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

**ជំពូកទី ៤
វេសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ១០.- និរាករណ៍

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

មាត្រា ១១.- ការអនុវត្ត

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង និងប្រធានគ្រប់ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃច្រកស្រី ១១ កើត ខែ កាត្រ ឆ្នាំជូត ពោធិ៍សាត់ ព.ស. ២៥៦៤
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២១

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីតោរពេញជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី សូមហត្ថលេខា

**ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ**

កន្លែងទទួល: អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សានយោបាយ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រសួង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូកមាត្រា ១១
- រាជកិច្ច

ឧបសម្ព័ន្ធ
នៃអនុក្រឹត្យលេខ ២៩ អនក្រ.បក អំពីការអនុវត្តក្របខណ្ឌប្រចាំប្រទេសស្តីពីការពារកម្មសិទ្ធិអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ និងការពារកម្មសិទ្ធិអ្នកចម្លង
អនុវត្តក្រុង ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ០២ ឆ្នាំ ២០២១

ទម្រង់នៃសកម្មភាព ឬប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និងសេចក្តីពន្យល់

១. ដំណើរការនៃការបញ្ជាទិញទំនិញបីតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (Electronic Order Processing of Tangible Products) ÷
 អតិថិជនជ្រើសរើសទំនិញបីក្នុងបញ្ជីមុខទំនិញតាមអ៊ីនធឺណិត និងបញ្ជាទិញទំនិញទាំងនោះដោយផ្ទាល់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ហើយទំនិញបីត្រូវបានបញ្ជូនទៅអតិថិជនតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗ។ ជាទូទៅ អតិថិជនមិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យមានការគិតថ្លៃដាច់ដោយឡែកទៀតទេ សម្រាប់ការប្រើប្រាស់បញ្ជីមុខទំនិញតាមអ៊ីនធឺណិត។
២. ការបញ្ជាទិញនិងការទាញយក (Download) ទំនិញឌីជីថលតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (Electronic Ordering and Downloading of Digital Products)
 អតិថិជនជ្រើសរើសសូហ្វវែរ (Software) ក្នុងបញ្ជីមុខទំនិញតាមអ៊ីនធឺណិត ឬផលិតផលឌីជីថលផ្សេងៗទៀត និងបញ្ជាទិញទំនិញទាំងនោះដោយផ្ទាល់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ហើយទំនិញឌីជីថលត្រូវបានទាញយកដាក់ក្នុងឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ (Hard Disk) របស់អតិថិជន ឬបញ្ជូនតាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀត។ ជាទូទៅ អតិថិជនមិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យមានការគិតថ្លៃដាច់ដោយឡែកទៀតទេ សម្រាប់ការប្រើប្រាស់បញ្ជីមុខទំនិញតាមអ៊ីនធឺណិត។
៣. ការបញ្ជាទិញនិងការទាញយកទំនិញឌីជីថលដែលមានសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគោលដៅពាណិជ្ជកម្ម (Electronic Ordering and Downloading of Digital Products for Purposes of Commercial Exploitation of the Copyright)
 អតិថិជនជ្រើសរើសសូហ្វវែរ (Software) ក្នុងបញ្ជីមុខទំនិញតាមអ៊ីនធឺណិត ឬផលិតផលឌីជីថលផ្សេងៗទៀត និងបញ្ជាទិញទំនិញទាំងនោះដោយផ្ទាល់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ហើយទំនិញឌីជីថលត្រូវបានទាញយកដាក់ក្នុងឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ (Hard Disk) របស់អតិថិជន ឬបញ្ជូនតាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀត។ ជាទូទៅ អតិថិជនមិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យមានការគិតថ្លៃដាច់ដោយឡែកទៀតទេ សម្រាប់ការប្រើប្រាស់បញ្ជីមុខទំនិញតាមអ៊ីនធឺណិត។ អតិថិជនទទួលបានសិទ្ធិប្រើប្រាស់សិទ្ធិទំនិញឌីជីថលក្នុងគោលដៅពាណិជ្ជកម្ម (ឧទាហរណ៍ ÷ អ្នកបោះពុម្ពសៀវភៅទទួលបានសិទ្ធិប្រើប្រាស់រូបភាព សម្រាប់យកទៅបោះពុម្ពលើក្របសៀវភៅ)។
៤. ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងបន្ថែមមុខងារថ្មីៗទៅលើសូហ្វវែរ (Updates and Add-Ons)
 អ្នកផ្គត់ផ្គង់សូហ្វវែរ (Software) ឬទំនិញឌីជីថលផ្សេងទៀត យល់ព្រមផ្តល់ជូនអតិថិជននូវការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (Updates) និងបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ (Add-Ons) ទៅលើសូហ្វវែរ ដោយពុំមានកិត្យានុញ្ញ ដើម្បីផលិតកម្មវិធីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ឬបន្ថែមមុខងារដាក់លាក់ណាមួយសម្រាប់ឱ្យអតិថិជននោះទេ។ អតិថិជនពុំមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬធ្វើអាជីវកម្មនូវកម្មសិទ្ធិបញ្ញាលើផលិតផលឌីជីថល ឬបន្ថែមមុខងារថ្មីៗ ក្នុងគោលដៅពាណិជ្ជកម្មនោះទេ។

៥. អាជ្ញាបណ្ណប្រើប្រាស់សូហ្វវែរមានកាលកំណត់ និងព័ត៌មានឌីជីថលផ្សេងៗ (Limited Duration Software and Other Digital Information Licenses)

អតិថិជនទទួលបាននូវសិទ្ធិក្នុងការប្រើសូហ្វវែរ (Software) ឬផលិតផលឌីជីថលផ្សេងៗទៀតសម្រាប់រយៈពេលកំណត់មួយ ដែលមានរយៈពេលតិចជាងអាយុកាលរបស់ផលិតផលនោះ។ ផលិតផលនោះអាចទាញយកតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ឬតាមរយៈមធ្យោបាយផ្សេងៗ ដូចជាស៊ីឌី (CD) ជាដើម។ គ្រប់ផលិតផលឌីជីថល ត្រូវបានលុបចោល ឬមិនអាចប្រើបាននៅពេលផុតកំណត់នៃអាជ្ញាបណ្ណ។

៦. សិទ្ធិប្រើប្រាស់តែមួយដងនូវសូហ្វវែរ ឬផលិតផលឌីជីថលផ្សេងៗ (Single-Use Software or Other Digital Product)

អតិថិជនទទួលបាននូវសិទ្ធិតែមួយដងក្នុងការប្រើសូហ្វវែរ (Software) ឬផលិតផលឌីជីថលផ្សេងៗទៀតដែលផលិតផលទាំងនោះអាចទាញយក ឬប្រើប្រាស់ពីចម្ងាយ (ឧទាហរណ៍៖ ការប្រើសូហ្វវែរដែលត្រូវបានរក្សាទុកដោយម៉ាស៊ីនមេពីចម្ងាយ)។ អតិថិជនមិនទទួលបានសិទ្ធិចម្លងបន្តលើផលិតផលឌីជីថលទាំងនោះ លើសពីលក្ខខណ្ឌប្រើប្រាស់ដែលបានកំណត់។

៧. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាបង្ហាត់កម្មវិធីសូហ្វវែរ-អាជ្ញាបណ្ណដាច់ដោយឡែកពីគ្នា (Application Hosting-Separate License)

អតិថិជនម្នាក់មានអាជ្ញាបណ្ណអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់ការប្រើកម្មវិធីសូហ្វវែរមួយ។ អតិថិជនត្រូវចុះកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវា ដើម្បីឡើងកម្មវិធីនោះនៅលើម៉ាស៊ីនមេដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវា។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាបង្ហាត់កម្មវិធីសូហ្វវែរជាអ្នកគាំទ្របច្ចេកទេស និងការការពារភាពមិនដំណើរការនៃប្រព័ន្ធរបស់អ្នកផ្តល់សេវា។ អតិថិជនអាចចូល, ប្រតិបត្តិ, និងបញ្ជាប្រើកម្មវិធីសូហ្វវែរពីចម្ងាយ។ កម្មវិធីនេះជាប្រតិបត្តិការលើកុំព្យូទ័ររបស់អតិថិជន បន្ទាប់ពីបានទាញយកទៅក្នុងអង្គចងចាំ (RAM) ឬម៉ាស៊ីនមេរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវា។ ការរៀបចំប្រភេទនេះអាចអនុវត្ត ឧទាហរណ៍៖ ការផ្គត់ផ្គង់ហិរញ្ញវត្ថុ, ការគ្រប់គ្រងសារពើភណ្ឌ, ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ឬការគ្រប់គ្រងធនធានសហគ្រាស នៃកម្មវិធីសូហ្វវែរ។

៨. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាបង្ហាត់កម្មវិធីសូហ្វវែរ-កិច្ចសន្យាជាកញ្ចប់ (Application Hosting-Bundled Contract)

អតិថិជនត្រូវចុះកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវា ដើម្បីប្រើប្រាស់កម្មវិធីផ្សេងៗនៅលើម៉ាស៊ីនមេដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាបង្ហាត់កម្មវិធីសូហ្វវែរជាអ្នកគាំទ្របច្ចេកទេស និងការការពារភាពមិនដំណើរការនៃប្រព័ន្ធរបស់អ្នកផ្តល់សេវាទាំងហាត់រឹង (Hardware) និងសូហ្វវែរ (Software)។ អតិថិជនអាចចូល, ប្រតិបត្តិ, និងបញ្ជាប្រើកម្មវិធីសូហ្វវែរពីចម្ងាយ។ អតិថិជនអាចប្រើប្រាស់កម្មវិធីដោយប្រតិបត្តិលើកុំព្យូទ័ររបស់ខ្លួន បន្ទាប់ពីបានទាញយកដាក់ក្នុងអង្គចងចាំ (RAM) ឬប្រើនៅលើម៉ាស៊ីនមេរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវា។ កិច្ចសន្យានេះអាចបន្តជារៀងរាល់ឆ្នាំជាមួយកម្រៃសេវាបន្ថែម។

៩. អ្នកផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរតាមអនឡាញ (Application Service Provider-ASP)

អ្នកផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរតាមអនឡាញ ត្រូវមានអាជ្ញាបណ្ណសម្រាប់ផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន។ អ្នកផ្តល់សេវាអាចអនុញ្ញាតឱ្យអតិថិជនចូលប្រើនូវកម្មវិធីសូហ្វវែរតាមរយៈកុំព្យូទ័រមេរបស់ខ្លួន។ កម្មវិធីសូហ្វវែរត្រូវបានដំណើរការដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវមុខងារអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន។ ឧទាហរណ៍៖ កម្មវិធីសូហ្វវែរ អាចធ្វើស្វ័យប្រវត្តិកម្មស្វែងរកប្រភព, បញ្ជាទិញ, ទូទាត់ប្រាក់, និងបញ្ជូនទំនិញ។

សេវា ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន។ អ្នកផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរតាមអនឡាញ មិនមែនជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទិន្នន័យសេវាកម្មទេ គឺត្រាន់តែជាការផ្តល់ជូនអតិថិជននូវមធ្យោបាយស្វ័យប្រវត្តិកម្លាំង ទៅភាគីទីបីដែលជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទិន្នន័យនិងសេវានោះ។ អតិថិជនពុំមានសិទ្ធិថតចម្លងកម្មវិធីសូហ្វវែរ ឬប្រើប្រាស់ សូហ្វវែរលើសពីការអនុញ្ញាតរបស់អ្នកផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរតាមអនឡាញ។

១០. កម្រៃលើអាជ្ញាបណ្ណដែលអ្នកផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរតាមអនឡាញត្រូវបង់ (ASP License Fees)

អ្នកផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់កម្មវិធីសូហ្វវែរតាមអនឡាញ ត្រូវទូទាត់ទៅឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់កម្មវិធីសូហ្វវែរនូវកម្រៃ អាជ្ញាបណ្ណដោយគិតជាភាគរយនៃចំណូលដែលប្រមូលបានពីអតិថិជនតាមកិច្ចសន្យា។

១១. សេវាបង្ហាត់បង្រៀន (Website Hosting)

អ្នកផ្តល់សេវាបង្ហាត់បង្រៀន ផ្តល់ទីតាំងផ្ទុកទិន្នន័យនៅលើម៉ាស៊ីនមេរបស់ខ្លួនសម្រាប់បង្ហាត់បង្រៀន។ អ្នកផ្តល់សេវាបង្ហាត់បង្រៀនមិនមានសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិបញ្ញានៃមាតិកាគេហទំព័រដែលអ្នកអភិវឌ្ឍកម្មវិធីបាន បង្កើតឡើយ។ ម្ចាស់គេហទំព័រមានសិទ្ធិផ្លាស់ប្តូរ កែប្រែគេហទំព័រ រួមទាំងការកែប្រែមាតិកានៃគេហទំព័រ។ អ្នកផ្តល់ សេវាបង្ហាត់បង្រៀន ទទួលបានកម្រៃតាមរយៈការចូលប្រើប្រាស់របស់អតិថិជន។

១២. សេវាថែទាំកម្មវិធីសូហ្វវែរ (Software Maintenance)

កិច្ចសន្យាថែទាំកម្មវិធីសូហ្វវែរជាការធានា រួមមាន ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនិងការគាំទ្របច្ចេកទេស។ កម្រៃ ប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់កិច្ចសន្យានេះត្រូវបានរួមបញ្ចូលទាំងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនិងការគាំទ្របច្ចេកទេស។ ករណីភាគ ច្រើន កម្មវត្ថុចម្បងនៃកិច្ចសន្យាគឺផ្តោតលើការផ្តល់សេវាធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពកម្មវិធីសូហ្វវែរ។

១៣. សេវាផ្ទុកទិន្នន័យ (Data Warehousing)

អតិថិជនអាចផ្ទុកទិន្នន័យកុំព្យូទ័ររបស់ខ្លួននៅលើម៉ាស៊ីនមេដែលគ្រប់គ្រង និងបញ្ជាដោយអ្នកផ្តល់សេវា ផ្ទុកទិន្នន័យ។ អតិថិជនអាចចូលប្រើប្រាស់, ផ្ទុក, ទាញយក និងរៀបចំទិន្នន័យព័ត៌មាន ដោយចាំបាច់មាន អាជ្ញាបណ្ណពីអ្នកផ្តល់សេវា។ ប៉ុន្តែអតិថិជនត្រូវមានកិច្ចសន្យាអំពីការប្រើប្រាស់នេះជាមួយអ្នកផ្តល់សេវា។

១៤. សេវាគាំទ្របច្ចេកទេសតាមបណ្តាញកុំព្យូទ័រ (Customer Support over a Computer Network)

អ្នកផ្តល់សេវានេះ ផ្តល់ឱ្យអតិថិជននូវការគាំទ្រខាងបច្ចេកទេសតាមបណ្តាញអ៊ីនធឺណិត រួមទាំងការ ប្រើក្បាលយោបល់ដើម្បីដោះស្រាយកម្មវិធីសូហ្វវែរ និងការផ្តល់ព័ត៌មានដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចេកទេស។ សេវាគាំទ្រ នេះអាចផ្តល់ជូនតាមរយៈឯកសារបច្ចេកទេសអនឡាញ និងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកបច្ចេកទេសតាមរយៈអ៊ីម៉ែល ឬទូរសព្ទ។

១៥. ការទាញយកទិន្នន័យ (Data Retrieval)

អ្នកផ្តល់សេវានេះ បង្កើតឃ្លាំងផ្ទុកទិន្នន័យដែលមានផ្សេងៗសម្រាប់ឱ្យអតិថិជនធ្វើការស្វែងរកនិងទាញយក។ សារប្រយោជន៍ចម្បងសម្រាប់អតិថិជន គឺលទ្ធភាពក្នុងការស្វែងរក និងស្រង់យកទិន្នន័យជាក់លាក់ណាមួយក្នុង ចំណោមទិន្នន័យជាច្រើនទៀតដែលអាចទាញយកបាន។

១៦. ការផ្តល់ទិន្នន័យផ្តាច់មុខ ឬទិន្នន័យមានតម្លៃខ្ពស់ដទៃទៀត (Delivery of Exclusive or Other High-Value Data)

អ្នកផ្តល់សេវានេះ រៀបចំប្រមូលទិន្នន័យនិងធ្វើការវិភាគលើទិន្នន័យទាំងនោះដើម្បីធ្វើការបាយការណ៍ឬ ទិន្នន័យបំប្លែងមានលក្ខណៈពិសេសណាមួយសម្រាប់ផ្តល់ជូនអតិថិជន (ឧទាហរណ៍៖ របាយការណ៍ទាក់ទង ទៅនឹងវិស័យឧស្សាហកម្មឬវិនិយោគ)។ អតិថិជនអាចធ្វើការបង់ប្រាក់ដើម្បីទាញយកទិន្នន័យឬរបាយការណ៍ ទាំងនោះតាមរយៈអនឡាញ។

១៧. ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម (Advertising)

អ្នកចង់ផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មអាចធ្វើការបង់ប្រាក់ ដើម្បីឱ្យសាធារណជនអាចមើលឃើញនូវផ្ទាំង ផ្សព្វផ្សាយរបស់ខ្លួនតាមរយៈគេហទំព័រណាមួយ។ អត្រាតម្លៃសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយនេះ ត្រូវបានគិតថ្លៃជាចំនួនដង នៃការបង្ហាញ ឬចំនួនដងនៃការចុចមើលផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយនោះ (ឧទាហរណ៍៖ គិតតម្លៃរៀងរាល់ការបង្ហាញ មួយពាន់ដងម្តង ឬចុចមើលម្តងគិតប្រាក់ម្តង)។

១៨. សេវាពិគ្រោះយោបល់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (Electronic Access to Professional Advice)

អ្នកប្រឹក្សាយោបល់, មេធាវី, វេជ្ជបណ្ឌិត និងអ្នកជំនាញអាជីពផ្សេងទៀត អាចផ្តល់សេវាពិគ្រោះ យោបល់ជូនអតិថិជនតាមរយៈអ៊ីម៉ែល, ការពិភាក្សាតាមរយៈវីដេអូ (Video Conferencing) ឬតាមរយៈការ ទាក់ទងពិចម្ងាយផ្សេងទៀត។

១៩. ព័ត៌មានបច្ចេកទេស (Technical Information)

ព័ត៌មានបច្ចេកទេសសម្ងាត់ដែលទាក់ទងទៅនឹងផលិតផល ឬកិច្ចដំណើរការផលិតត្រូវបានផ្តល់ជូន អតិថិជន (ឧទាហរណ៍៖ រូបមន្ត និងផ្សារក្រាមសម្ងាត់នៃដំណើរការផលិត)។

២០. ការបញ្ជូនព័ត៌មាន (Information Delivery)

អ្នកផ្តល់សេវាបញ្ជូនទិន្នន័យតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកទៅអតិថិជន តាមកាលកំណត់ស្របតាមការ ជ្រើសរើសផ្ទាល់ខ្លួន។ សារប្រយោជន៍ចម្បងសម្រាប់អតិថិជនគឺភាពងាយស្រួលនៃការទទួលបាននូវព័ត៌មាន ទូលំទូលាយ តាមកញ្ចប់សេវាកម្មដែលខ្លួនបានជ្រើសរើស។

២១. ការចូលទៅគេហទំព័រមានលក្ខណៈអន្តរសកម្ម (Access to an Interactive Website)

អ្នកផ្តល់សេវាជូនដល់អតិថិជននូវគេហទំព័រដែលមានលក្ខណៈជាមាតិកាអ៊ីនធឺផល រួមបញ្ចូលនូវព័ត៌មាន, គន្លឹះ, វីដេអូ, ល្បែងកម្សាន្ត និងសកម្មភាពផ្សេងៗ។ អតិថិជនបង់នូវកម្រៃកំណត់ណាមួយដើម្បីចូលប្រើប្រាស់ សេវាកម្មនោះតាមកាលកំណត់ដែលបានជ្រើសរើស។

២២. ផ្សារលក់ទំនិញតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (Online Shopping Portals)

ប្រតិបត្តិករគេហទំព័របង្ហាញនូវបញ្ជីមុខទំនិញ តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិករបស់ពាណិជ្ជករជាច្រើនផ្សេងគ្នា នៅលើម៉ាស៊ីនកុំព្យូទ័រមេរបស់ប្រតិបត្តិករនោះ។ អ្នកទិញអាចប្រើប្រាស់គេហទំព័រដើម្បីជ្រើសរើសផលិតផល ពីបញ្ជីមុខទំនិញទាំងនោះនិងធ្វើការបញ្ជាទិញតាមអ៊ីនធឺណិត។ ប្រតិបត្តិករគេហទំព័រមិនមានទំនាក់ទំនងកិច្ចសន្យា ជាមួយនឹងអ្នកទិញទំនិញទេ។ ប្រតិបត្តិករគេហទំព័រត្រាន់តែបញ្ជូនការបញ្ជាទិញទៅឱ្យពាណិជ្ជករដែលជាអ្នកទទួល ខុសត្រូវក្នុងការទទួលសំណើ និងបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមការបញ្ជាទិញផ្សេងៗ។ ពាណិជ្ជករបង់ប្រាក់កម្រៃជើងសា ទៅតាមបរិមាណនៃការបញ្ជាទិញ។

២៣. ការដេញថ្លៃតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (Online Auctions)

អ្នកផ្តល់សេវាបង្ហាញមុខទំនិញជាច្រើនសម្រាប់ការទិញដោយដេញថ្លៃ។ អ្នកទិញទំនិញអាចទិញដោយផ្ទាល់ពីម្ចាស់ដើមដោយមិនមែនទិញពីអ្នកផ្តល់សេវាកម្មបង្ហាញមុខទំនិញទេ។ អ្នកលក់បង់ថ្លៃសេវាដល់អ្នកផ្តល់សេវាបង្ហាញមុខទំនិញដោយគិតជាមួយភាគរយនៃតម្លៃទំនិញឬតម្លៃថេរណាមួយ។

២៤. កម្មវិធីណែនាំបន្តការលក់ទំនិញ និងសេវា (Sales Referral Programs)

អ្នកលក់ផលិតផលតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត បង់កម្រៃជើងសាទៅឱ្យប្រតិបត្តិករគេហទំព័រដែលបានជួយណែនាំបន្តទៅអតិថិជន ដោយប្រតិបត្តិករគេហទំព័របង្ហាញផលិតផលនោះនៅលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើអ្នកប្រើប្រាស់ចុចលើតំណភ្ជាប់ផលិតផលណាមួយក្នុងចំណោមផលិតផលទាំងនោះ អ្នកប្រើប្រាស់នឹងបានចូលទៅកាន់គេហទំព័ររបស់អ្នកលក់ផលិតផលដើម្បីធ្វើការបញ្ជាទិញ។ អ្នកលក់ផលិតផលអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណប្រភពតំណភ្ជាប់នៃការណែនាំការលក់ដើម្បីធ្វើការបង់ប្រាក់កម្រៃជើងសារជូនប្រតិបត្តិករគេហទំព័រ ប្រសិនបើអ្នកប្រើប្រាស់ទិញផលិតផលនោះ។

២៥. ប្រតិបត្តិការទិញមាតិកាព័ត៌មាន (Content Acquisition Transactions)

ប្រតិបត្តិករគេហទំព័រធ្វើការបង់ប្រាក់កម្រៃជូនផលិតករដែលបានផលិតមាតិកាផ្សេងៗ ដូចជា អត្ថបទព័ត៌មាន ការជូនដំណឹង ដែលបានបង្ហាញនៅលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួនក្នុងគោលបំណងទាក់ទាញអ្នកប្រើប្រាស់ឱ្យចូលប្រើគេហទំព័រនោះ។ ប្រតិបត្តិករគេហទំព័រអាចជួលផលិតករ ដើម្បីបង្កើតនូវមាតិកាព័ត៌មានជាក់លាក់ណាមួយសម្រាប់គេហទំព័ររបស់ខ្លួន។

២៦. ការផ្សព្វផ្សាយផលិតផលសោតទស្សន៍តាមរយៈគេហទំព័រ [Streamed (Real Time) Web Based Broadcasting]

អ្នកប្រើប្រាស់ចូលប្រើបណ្តាញមាតិកានៃផលិតផលសោតទស្សន៍ដែលមានការរក្សាសិទ្ធិ។ ប្រតិបត្តិករផ្សព្វផ្សាយបានទទួលប្រាក់ចំណូលពីការប្រើប្រាស់ ឬតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម។

២៧. កម្រៃសេវាផ្សាយមាតិកាព័ត៌មាន (Carriage Fees)

អ្នកផលិតមាតិកាបង់ប្រាក់កម្រៃសេវាជូនប្រតិបត្តិករគេហទំព័រ ដើម្បីអាចបង្ហាញនូវមាតិកាព័ត៌មានរបស់ខ្លួននៅលើគេហទំព័ររបស់ប្រតិបត្តិករ។

២៨. ការចុះឈ្មោះប្រើប្រាស់ឬទាញយកផលិតផលឌីជីថលតាមគេហទំព័រ (Subscription to a Website Allowing the Downloading of Digital Products)

អ្នកផ្តល់សេវាផ្គត់ផ្គង់នូវផលិតផលឌីជីថល ផ្តល់នូវសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬទាញយកផលិតផលឌីជីថលដែលមានការរក្សាសិទ្ធិអតិថិជនដែលបានចុះឈ្មោះតាមគេហទំព័ររបស់ខ្លួន។ អតិថិជនបង់ប្រាក់កម្រៃក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយដើម្បីចូលប្រើប្រាស់គេហទំព័រនោះ។ សារប្រយោជន៍ចម្បងរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ គឺមានលទ្ធភាពអាចទាញយកនូវផលិតផលឌីជីថលទាំងនោះ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣

សេចក្តីណែនាំ ស្តីពីវិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរនៅក្រោយពេល
ផ្គត់ផ្គង់ ឬក្រោយពេលចេញវិក្កយបត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
លេខ ១៦៨០ អនដ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ថ្ងៃច័ន្ទ ០៧រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២២ ខែ មករា ឆ្នាំ២០២២

សេចក្តីណែនាំ
ស្តីពី

វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរនៅក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬក្រោយពេលចេញវិក្កយបត្រ

អនុលោមតាមមាត្រា ៤៩ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ១១៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧ និងវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានកត់សម្គាល់ឃើញថា មានសហគ្រាសមួយចំនួននៅមិនទាន់យល់ ច្បាស់លាស់នៅឡើយ ចំពោះការអនុវត្តការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរ នៅក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬក្រោយពេលចេញវិក្កយបត្រ ឬបានដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំខែរួចហើយ។ ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងការគ្រប់គ្រងប្រមូលចំណូលពន្ធប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងសុវត្ថិភាព ជាពិសេសផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធធ្វើការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរឱ្យ បានត្រឹមត្រូវ ស្របតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សូមធ្វើការណែនាំអំពីវិធាន និងនីតិវិធី សម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរ ដូចខាងក្រោម៖

I. លក្ខខណ្ឌសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរ

បុគ្គលជាប់អតបរដែលបានចេញវិក្កយបត្រអតបរ ឬបានដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំខែរួចហើយ បុគ្គលជាប់អតបរ នោះអាចធ្វើការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរឡើងវិញបាន បើសិនជាមានហេតុការណ៍ដូចខាងក្រោមនេះបានកើតឡើង៖

- ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានលុបចោល ឬ
- ចំណីនៃការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានប្រែប្រួល ឬបានផ្លាស់ប្តូរជាមូលដ្ឋាន ឬ
- អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាពីពេលមុន ត្រូវបានប្រែប្រួល ឬបានផ្លាស់ប្តូរដោយ កិច្ចព្រមព្រៀងថ្មីជាមួយនឹងអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ ដោយមូលហេតុនៃការបញ្ចុះថ្លៃឬដោយហេតុផលផ្សេងទៀត ឬ
- ទំនិញឬចំណែកណាមួយនៃទំនិញឬសំបកដេកខ្ទប់ ត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់មកអ្នកផ្គត់ផ្គង់វិញ ឬសេវាមិនត្រូវ បានបំពេញរួចរាល់។

II. វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់កែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបរ

- ក្នុងករណីមានការកែតម្រូវដូចមានចែងក្នុងចំណុច I នៃសេចក្តីណែនាំនេះ បុគ្គលជាប់អតបរត្រូវធ្វើការកែតម្រូវ ទឹកប្រាក់អតបរបរសំខ្លួនដូចតទៅ៖
 - បើសិនជាប្រាក់អតបរលើតាតុចេញកែតម្រូវ មានចំនួនលើសពីប្រាក់អតបរលើតាតុចេញដែលបុគ្គលជាប់អតបរ បានកត់ត្រា ចំនួនលើសត្រូវបានកាត់ទុកជាប្រាក់អតបរដែលបុគ្គលជាប់អតបរបានប្រមូលនៅក្នុងខែដែល ហេតុការណ៍ដូចមានចែងក្នុងចំណុច I នៃសេចក្តីណែនាំនេះបានកើតឡើង។
 - បើសិនជាប្រាក់អតបរលើតាតុចេញដែលបុគ្គលជាប់អតបរបានកត់ត្រា មានចំនួនលើសពីប្រាក់អតបរលើតាតុ ចេញកែតម្រូវ ចំនួនលើសត្រូវបានកាត់ទុកជាធានាអតបរបរសំបុត្រជាប់អតបរដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ សម្រាប់ខែ ដែលហេតុការណ៍ដូចមានចែងក្នុងចំណុច I នៃសេចក្តីណែនាំនេះបានកើតឡើង។
- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យបុគ្គលដែលមិនមែនជាបុគ្គលជាប់អតបរ ប្រាក់អតបរលើសដូចមានចែងក្នុងក្បួនលេខ ១ កថាខណ្ឌ ចំណុច II នៃសេចក្តីណែនាំនេះ មិនត្រូវអនុញ្ញាតជាធានាអតបរនោះទេ លើកលែងតែបុគ្គល ជាប់អតបរបានទូទាត់សងប្រាក់អតបរលើសឱ្យអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់វិញជាសាច់ប្រាក់ ឬជាការកាត់កងនឹងបំណុល ដែលអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ជំពាក់បុគ្គលជាប់អតបរ។

- ៣- ក្នុងករណីដែលបុគ្គលជាប់អតបបានចេញវិក្កយបត្រអតប ហើយចំនួនប្រាក់អតបដែលកត់ត្រាលើវិក្កយបត្រ មានចំនួនលើសពីប្រាក់អតបកែតម្រូវនៃការផ្គត់ផ្គង់ បុគ្គលជាប់អតបដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញលិខិតណែនាំអតបនៅឱ្យអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់។
- ៤- ក្នុងករណីដែលបុគ្គលជាប់អតបបានចេញវិក្កយបត្រអតប ហើយចំនួនប្រាក់អតបដែលកត់ត្រាលើវិក្កយបត្រ មានចំនួនតិចជាងប្រាក់អតបកែតម្រូវនៃការផ្គត់ផ្គង់ បុគ្គលជាប់អតបដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចេញលិខិតណែនាំអតបនៅឱ្យអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់។
- ៥- បុគ្គលជាប់អតបជាអ្នកធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ឬជាអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ ដែលបានចេញ ឬបានទទួលលិខិតណែនាំអតប លិខិតណែនាំអតប ត្រូវកត់ត្រាលេខាទឹកប្រាក់នៃលិខិតណែនាំអតបឬលិខិតណែនាំអតប ដូចគ្នានឹងលេខាទឹកប្រាក់នៃវិក្កយបត្រអតបដែរ។
- ៦- រាល់ការកែតម្រូវប្រាក់អតប បុគ្គលជាប់អតបជាអ្នកធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ និងជាអ្នកទទួលការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវធ្វើការកត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងមានឯកសារភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ដើម្បីកាត់ទ្រង់លំហេតុការណ៍ ដែលនាំឱ្យមានការកែតម្រូវទឹកប្រាក់អតបនេះ រួមមាន ឯកសារប្រគល់-ទទួលទំនិញ ឯកសារផ្គត់ផ្គង់សេវា និងឯកសារបញ្ជាក់ការទូទាត់ប្រាក់ជាដើម។

III. ការប្រើប្រាស់លិខិតណែនាំអតប (Credit Note) ឬលិខិតណែនាំអតប (Debit Note)

- ១- បុគ្គលជាប់អតបអាចចេញលិខិតណែនាំអតបឬលិខិតណែនាំអតបបានច្រើនដង នៅក្នុងខែ ឬក្រោយពេលប្រកាសពន្ធប្រចាំខែ ដើម្បីធ្វើការកែតម្រូវប្រាក់អតបលើវិក្កយបត្រដែលបានចេញរួច ប៉ុន្តែទឹកប្រាក់អតបសរុបនៃការចេញលិខិតណែនាំអតប មិនត្រូវលើសពីទឹកប្រាក់អតបដែលធ្វើការកែតម្រូវលើវិក្កយបត្រនោះទេ។
- ២- រាល់ការចេញលិខិតណែនាំអតបឬលិខិតណែនាំអតប ដាច់ខាតត្រូវយោងលើខ្សែវិក្កយបត្រដែលត្រូវកែតម្រូវ និងត្រូវបញ្ជាក់មូលហេតុច្បាស់លាស់អំពីការកែតម្រូវនោះ។
- ៣- ទម្រង់លិខិតណែនាំអតបឬលិខិតណែនាំអតប ត្រូវមានទំនួលខាតៗដូចមានចែងក្នុងប្រការ៤ នៃប្រកាសលេខ ៧២៣ សហប្រក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់ដូចមានចែងក្នុងសេចក្តីណែនាំលេខ ២៧៦១៧ អនក ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ រួមទាំងវិក្កយបត្រដែលត្រូវចេញច្រើនដង លើកលែងតែលិខិតណែនាំអតប ត្រូវប្រើប្រាស់អត្រាប្តូរប្រាក់ដូចគ្នានឹងអត្រាប្តូរប្រាក់លើវិក្កយបត្រដែលត្រូវកែតម្រូវ។

IV. ការកែតម្រូវប្រាក់អតបក្នុងខែ

ឧទាហរណ៍ទី១- ករណីចេញ Credit Note ដោយសារមានការបង្វិលសំបកដេចខ្ទប់÷ សហគ្រាស ក បានផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនៅសហគ្រាស ខ មានតម្លៃសរុបរួមអាករ ១ ១០០ ០០០ រៀល ក្នុងនោះរួមមានសំបកដេចខ្ទប់ស្មើនឹង ១០% នៃតម្លៃសរុបលើវិក្កយបត្រ។ សហគ្រាស ក បានចេញវិក្កយបត្រ និងបានប្រគល់ទំនិញនៅឱ្យសហគ្រាស ខ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ប៉ុន្តែករណីសហគ្រាស ខ ប្រគល់សំបកដេចខ្ទប់ត្រឡប់មកវិញ នោះសហគ្រាស ក និងទូទាត់ប្រាក់ត្រូវសំបកដេចខ្ទប់ជូនវិញ។ នៅថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ សហគ្រាស ខ បានប្រគល់សំបកដេចខ្ទប់ជូនសហគ្រាស ក និងស្នើឱ្យទូទាត់ត្រូវសំបកដេចខ្ទប់មកវិញ។

នីតិវិធីនៃការកែតម្រូវប្រាក់អតប÷ សហគ្រាស ក ត្រូវចេញ Credit Note នៅឱ្យសហគ្រាស ខ ដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ត្រូវសំបកដេចខ្ទប់ ដែលក្នុងនោះតម្លៃសំបកដេចខ្ទប់ចំនួន ១០០ ០០០ រៀល ឬក្រប្រាក់អតប ១០ ០០០ រៀល។ សម្រាប់ការប្រកាសពន្ធប្រចាំខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១÷

- សហគ្រាស ក ត្រូវកត់ត្រា Credit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ដោយមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន (-) ត្រង់មូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ១០០ ០០០ រៀល និងអតបចំនួន ១០ ០០០ រៀល
- សហគ្រាស ខ ត្រូវកត់ត្រា Credit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ដោយមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន (-) ត្រង់មូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ១០០ ០០០ រៀល និងអតបចំនួន ១០ ០០០ រៀល។

ឧទាហរណ៍ទី២- ករណីចេញ Debit Note ដោយសារតែតម្លៃទំនិញខ្លះ៖ សហគ្រាស ក បានផ្គត់ផ្គង់ទំនិញទៅសហគ្រាស គ មានតម្លៃសរុបរួមអាករ ២ ២០០ ០០០ រៀល ដោយបានចេញវិក្កយបត្រ និងបានប្រគល់ទំនិញទៅសហគ្រាស គ នៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ទើបសហគ្រាស ក បានពិនិត្យឃើញថា តម្លៃទំនិញសរុបកត់ត្រាលើវិក្កយបត្រដែលបានចេញទៅសហគ្រាស គ មានចំនួន ១ ៩៨០ ០០០ រៀល។ សហគ្រាស ក បានជូនដំណឹងទៅសហគ្រាស គ និងស្នើធ្វើការកែតម្រូវតម្លៃផ្គត់ផ្គង់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវវិញ។

នីតិវិធីនៃការកែតម្រូវប្រាក់អតប្រចាំ៖ សហគ្រាស ក ត្រូវចេញ Debit Note ទៅឱ្យសហគ្រាស គ ដើម្បីកែតម្រូវតម្លៃលើវិក្កយបត្រដែលបានកាត់ចំនួននៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ដែលក្នុងនោះតម្លៃទំនិញចំនួន ២០០ ០០០ រៀល ឬក្របខណ្ឌអតប ២០ ០០០ រៀល។ សម្រាប់ការប្រកាសពន្ធប្រចាំខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១៖

- សហគ្រាស ក ត្រូវកាត់ត្រា Debit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធដែលមានមូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ២០០ ០០០ រៀល និងអតបលើតាតុចេញចំនួន ២០ ០០០ រៀល
- សហគ្រាស គ ត្រូវកាត់ត្រា Debit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធដែលមានមូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ២០០ ០០០ រៀល និងអតបលើតាតុចេញចំនួន ២០ ០០០ រៀល។

V. ការកែតម្រូវប្រាក់អតប្រចាំ៖ ក្រោយប្រកាសពន្ធប្រចាំខែមករា

ឧទាហរណ៍ទី១- ករណីចេញ Credit Note ដោយសារបង្វិលសងប្រាក់កក់៖ សហគ្រាស ក បានទទួលប្រាក់កក់ ១០% លើថ្លៃសេវាជួសជុលការិយាល័យពីសហគ្រាស ឃ និងបានចេញវិក្កយបត្រអាករមានតម្លៃសរុប ៣ ៣០០ ០០០ រៀល នៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ដោយសេវានេះត្រូវបានបង្កើតនៅខែមករា ឆ្នាំ២០២២។ រហូតដល់ថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ សហគ្រាស ក មិនបានបំពេញសេវាតាមកិច្ចសន្យា ដូច្នេះសហគ្រាស ឃ ស្នើលុបកិច្ចសន្យានេះ និងទាមទារប្រាក់កក់ត្រឡប់មកវិញ។ សហគ្រាស ក ក៏បានយល់ព្រមប្រគល់ប្រាក់កក់នេះឱ្យសហគ្រាស ឃ វិញ នៅថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២។

នីតិវិធីនៃការកែតម្រូវប្រាក់អតប្រចាំ៖ សហគ្រាស ក ត្រូវចេញ Credit Note ទៅឱ្យសហគ្រាស ឃ ដើម្បីប្រគល់ប្រាក់កក់ដែលបានទទួលនៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ដែលក្នុងនោះតម្លៃកក់លើថ្លៃសេវាចំនួន ៣ ០០០ ០០០ រៀល ឬក្របខណ្ឌអតប ៣០០ ០០០ រៀល។ សម្រាប់ការប្រកាសពន្ធប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០២២៖

- សហគ្រាស ក ត្រូវកាត់ត្រា Credit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធដោយមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន (-) ត្រង់មូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ៣ ០០០ ០០០ រៀល និងអតបចំនួន ៣០០ ០០០ រៀល
- សហគ្រាស ឃ ត្រូវកាត់ត្រា Credit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធដោយមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន (-) ត្រង់មូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ៣ ០០០ ០០០ រៀល និងអតបចំនួន ៣០០ ០០០ រៀល។

ឧទាហរណ៍ទី២- ករណីចេញ Credit Note ដោយសារបង្វិលទំនិញដែលខុសការបញ្ជាទិញ៖ សហគ្រាស ង បានបញ្ជាទិញម៉ាស៊ីនភ្លើងកម្លាំង 6 Kw ពីសហគ្រាស ក មានតម្លៃសរុបរួមអាករចំនួន ៥ ៥០០ ០០០ រៀល។ នៅថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ សហគ្រាស ក បានប្រគល់ម៉ាស៊ីន និងបានចេញវិក្កយបត្រទៅឱ្យសហគ្រាស ង។ ប៉ុន្តែថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ សហគ្រាស ង បានពិនិត្យឃើញថាម៉ាស៊ីនដែលប្រគល់ឱ្យនោះមានកម្លាំង 3.5 Kw មិនត្រឹមត្រូវតាមការបញ្ជាទិញ រីឯតម្លៃកត់ត្រាក្នុងវិក្កយបត្រមានតម្លៃសរុបរួមអាករចំនួន ៤ ៤០០ ០០០ រៀល។ សហគ្រាស ង បានប្រគល់ម៉ាស៊ីននោះទៅសហគ្រាស ក និងស្នើឱ្យប្រគល់ម៉ាស៊ីនឱ្យត្រូវតាមការបញ្ជាទិញ។

នីតិវិធីនៃការកែតម្រូវប្រាក់អតប្រចាំ៖ សហគ្រាស ក ត្រូវចេញ Credit Note ទៅឱ្យសហគ្រាស ង ដើម្បីទទួលម៉ាស៊ីនត្រឡប់មកវិញ ដែលក្នុងនោះតម្លៃម៉ាស៊ីនចំនួន ៤ ០០០ ០០០ រៀល ឬក្របខណ្ឌអតប ៤០០ ០០០ រៀល និងត្រូវចេញវិក្កយបត្រថ្មី និងត្រូវប្រគល់ប្រភេទម៉ាស៊ីនភ្លើងកម្លាំង 6 Kw ទៅឱ្យសហគ្រាស ង វិញ។ សម្រាប់ការប្រកាសពន្ធប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០២២៖

- សហគ្រាស ក ត្រូវកាត់ត្រា Credit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធដោយមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន (-) ត្រង់មូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ៤ ០០០ ០០០ រៀល និងអតបចំនួន ៤០០ ០០០ រៀល
- សហគ្រាស ក ត្រូវកាត់ត្រា Invoice (ថ្មី) ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធដែលមានមូលដ្ឋានគិតអាករចំនួន ៥ ០០០ ០០០ រៀល និងអតបលើតាតុចេញចំនួន ៥០០ ០០០ រៀល

- សហគ្រាស ង ត្រូវកាត់ត្រា Credit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ដោយមានសញ្ញាអវិជ្ជមាន (-) ត្រង់មូលដ្ឋាន ពិតអាករចំនួន ៥ ០០០ ០០០ រៀល និងអតបរចំនួន ៤០០ ០០០ រៀល។
- សហគ្រាស ង ត្រូវកាត់ត្រា Invoice (ថ្មី) ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ដែលមានមូលដ្ឋានពិតអាករចំនួន ៥ ០០០ ០០០ រៀល និងអតបរលើឯកត្តចូលចំនួន ៥០០ ០០០ រៀល។

ឧទាហរណ៍-ករណីចេញ Debit Note ដោយសារតែតម្លៃទំនិញខ្វះ៖ សហគ្រាស ក បានផ្គត់ផ្គង់ទំនិញទៅ សហគ្រាស ច មានតម្លៃសរុបរួមអាករ ៥ ៥០០ ០០០ រៀល ដោយបានចេញវិក្កយបត្រ និងបានប្រគល់ទំនិញ ទៅឱ្យសហគ្រាស ច នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។ រហូតដល់ថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ ទើបសហគ្រាស ក បានពិនិត្យឃើញថាតម្លៃទំនិញសរុបកាត់ត្រាលើវិក្កយបត្រដែលបានចេញទៅឱ្យសហគ្រាស ច មានចំនួន ៤ ៥៥០ ០០០ រៀល។ សហគ្រាស ក បានជូនដំណឹងទៅសហគ្រាស ច និងស្នើសុំការកែតម្រូវតម្លៃផ្គត់ផ្គង់ឱ្យ បានត្រឹមត្រូវវិញ។

នីតិវិធីនៃការកែតម្រូវប្រាក់អតបរ៖ សហគ្រាស ក ត្រូវចេញ Debit Note ទៅឱ្យសហគ្រាស ច ដែលក្នុងនោះ តម្លៃទំនិញចំនួន ៥០០ ០០០ រៀល ឬក្រប្រាក់អតបរ ៥០ ០០០ រៀល ដើម្បីកែតម្រូវតម្លៃលើវិក្កយបត្រដែលបាន ពិតខ្លះនៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១។ សម្រាប់ការប្រកាសពន្ធប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០២២៖

- សហគ្រាស ក ត្រូវកាត់ត្រា Debit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ដែលមានមូលដ្ឋានពិតអាករចំនួន ៥០០ ០០០ រៀល និងអតបរលើឯកត្តចេញចំនួន ៥០ ០០០ រៀល។
- សហគ្រាស ច ត្រូវកាត់ត្រា Debit Note ក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ដែលមានមូលដ្ឋានពិតអាករចំនួន ៥០០ ០០០ រៀល និងអតបរលើឯកត្តចូលចំនួន ៥០ ០០០ រៀល។

VI. គោលនយោបាយ

ក្នុងករណីបុគ្គលណាមួយ មានចេតនាចេញលិខិតឥណទានឬលិខិតឥណទានអតបរ មិនបានត្រឹមត្រូវ ឬប្រែប្រួល ក្នុងគោលបំណងធ្វើការកែតម្រូវប្រាក់អតបរ ដើម្បីទទួលបានឥណទានអតបរ ឬស្នើសុំបង្វិលសងអតបរ ត្រូវចាត់ទុកថាជា អំពើរំលោភស្តីប្រកាសក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងត្រូវរងនូវ ទោសទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៣៣ និងមាត្រា១៣៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ មានជាអាទិ៍ ការបិទអាជីវកម្មក្នុងមួយ រយៈពេលដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ការកំណត់ពន្ធផ្ទេងវិញ ឬការប្តឹងចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារដែលត្រូវរងការផ្តន្ទាទោសជាពិសេសជាប្រាក់ដល់ ១០ ០០០ ០០០ រៀល ឬជាប់ពន្ធនាគាររហូតដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ។

អង្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់សហគ្រាសជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសទាំងអស់ ដែលធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ជ័យត្រីបូជិតុមអនុបាយកជ័យត្រី
បូជិតុព័ន្ធគណនេយ្យ
នាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

គង់ វិបុល

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

សេចក្តីណែនាំស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំឥណទាន និងការស្នើសុំបង្វិលសងអតប

**សេចក្តីណែនាំ
ស្តីពី**

នីតិវិធីនៃការស្នើសុំឥណទាន និងការស្នើសុំបង្វិលសងអតបលើតម្លៃបន្ថែម

អនុលោមតាមមាត្រា ៦៨ មាត្រា ៦៩ មាត្រា ៧៣ និងមាត្រា ៧៤ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥២៣/០០៤ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣, អនុក្រឹត្យលេខ ១១៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងប្រកាសលេខ ៥៧៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីយន្តការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងក្នុងគោលបំណងពង្រឹងការអនុវត្តយន្តការអាករលើតម្លៃបន្ថែមឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងសិទ្ធិស្មើគ្នា ជាពិសេសផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការស្នើសុំឥណទាន ឬស្នើសុំបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម (អតប) ឱ្យបានឆាប់រហ័ស ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសូមធ្វើការណែនាំ ដូចខាងក្រោម៖

១. នីតិវិធីនៃការស្នើសុំឥណទានអតបលើតម្លៃបន្ថែម

- ដើម្បីស្នើសុំឥណទានអតប អ្នកជាប់ពន្ធមជ្ឈមណ្ឌលអតបត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖
- ក- ត្រូវស្នើសុំឥណទានអតប តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធអាជីវិកម្មប្រចាំខែតាមអនឡាញ (E-Filing) របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (អពជ)។
 - ខ- ត្រូវស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលក្នុងខែ ដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុក ឬការនាំចូលទំនិញដោយបុគ្គលជាប់អតបក្នុងខែប៉ុណ្ណោះ។
 - គ- ឥណទានអតបត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះតែការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អតប ឬការនាំចូល សម្រាប់ប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អតបប៉ុណ្ណោះ។ ដោយឡែក ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ មិនអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលបានឡើយ។
 - ឃ- ឯកសារភ័ស្តុតាងសម្រាប់ការស្នើសុំឥណទានអតប មានជាអាទិ៍៖
 - ចំពោះការទិញទំនិញ ឬសេវាក្នុងស្រុក អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានវិក្កយបត្រអាករ (ច្បាប់ដើម) ដែលមាននិទ្ទេសត្រឹមត្រូវ ដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ៧២៣ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីវិធាននៃការប្រើប្រាស់វិក្កយបត្រ ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យជាឥណទានអតបឡើយ ចំពោះវិក្កយបត្រធម្មតា (Commercial Invoice)
 - ចំពោះការនាំចូល អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានប្រតិទិនន័យ និងបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ (ច្បាប់ដើម) ដែលមានបញ្ជាក់អំពីឈ្មោះ និងព័ត៌មានត្រឹមត្រូវរបស់សហគ្រាសស្នើសុំ។

២. នីតិវិធីនៃការស្នើសុំបង្វិលសងអតបលើតម្លៃបន្ថែម

- ដើម្បីធានាឱ្យការបង្វិលសងអតបប្រព្រឹត្តទៅបានឆាប់រហ័ស មានតម្លាភាព និងធានាការទូទាត់ថវិកាបង្វិលសងបានទាន់ពេលវេលា ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ អ្នកជាប់ពន្ធមជ្ឈមណ្ឌលអតបត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖
- ក- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានការនាំចេញជាសំខាន់ ឬចុះបញ្ជីជាសហគ្រាសវិនិយោគដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងបុគ្គលជាប់អាករដទៃទៀត ដែលមានឥណទានអាករលើធាតុចូលលើស ចាប់ពី ៣ ខែ ជាប់គ្នា

ឡើងទៅ អាចធ្វើការស្នើសុំបទដ្ឋានសង្គម ដោយត្រូវបានព្យួរស្នើសុំបទដ្ឋានសង្គមអាករលើតម្លៃបន្ថែម តាមប្រព័ន្ធ E-Filing។ ដើម្បីទទួលបានការបទដ្ឋានសង្គមរូបិយ អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានឥណទាន អាករលើធាតុចូលលើសអាករលើធាតុចេញ អាចធ្វើការស្នើសុំបទដ្ឋានសង្គម ក្នុងរយៈពេល ៣ខែ ឬ៦ខែ ឬ យ៉ាងយូរ ១ឆ្នាំ ដោយរៀបរាប់ការរក្សាទុកឥណទានអតបរយោងបង្កើនថ្នាំ ដែលធ្វើឱ្យបង្កើនបន្ទុក ដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងចំណាយពេលវេលាយក្នុងការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ក្រុមប្រឹក្សានិងឯកសារ ពាក់ព័ន្ធនានា។ ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធបង្កើនឥណទានអាករលើធាតុចូលមិនបានស្នើសុំបទដ្ឋានសង្គម លើសពី១ឆ្នាំ រយៈពេលបទដ្ឋានសង្គមមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ៥៧៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីយន្តការបទដ្ឋានសង្គមអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងពុំត្រូវបានអនុវត្តឡើយ។

- ខ- ការបទដ្ឋានសង្គមមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតផ្តល់ជូនទេ ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធបង្កើនឥណទានអាករលើធាតុចូល លើសពីរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ (N-3)។ ដោយឡែក ចំពោះឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលមិនទាន់ស្នើសុំ បទដ្ឋានសង្គមពីឆ្នាំមុនៗកន្លងមក (មុនឆ្នាំ២០២០) អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់លិខិតស្នើសុំបទដ្ឋានសង្គមមក អត់ដ មិនត្រូវឱ្យហួសពីដំណាច់ឆ្នាំ២០២៣ នេះឡើយ ពុំនោះទេការបទដ្ឋានសង្គមនឹងមិនត្រូវបានផ្តល់ជូនឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ការបទដ្ឋានសង្គមអតបរយោងអនុញ្ញាតផ្តល់ជូនចំពោះតែឥណទានអាករលើធាតុចូលទាំងឡាយ ណាដែលមានឯកសារស្នើសុំតាងតាម និងទិន្នន័យនៃការប្រកាសបង់ពន្ធរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រឹមត្រូវ។
- គ- ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានឥណទាន និងព័ត៌មានសហគ្រាសឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងទាន់ពេលវេលា។
- ឃ- ត្រូវផ្តល់ឯកសារ និងបញ្ជីឥណទានយូរអាករលើតម្លៃបន្ថែម តាមការតម្រូវឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ ពេលវេលាកំណត់របស់ អត់ដ ពុំនោះទេការស្នើសុំបទដ្ឋានសង្គមអាករលើតម្លៃបន្ថែមនឹងត្រូវបានលុបចោល ឬ បដិសេធ រហូតដល់ថ្ងៃដែល អត់ដ បានទទួលឯកសារ និងបញ្ជីទាំងនោះ។
- ង- អត់ដ អាចធ្វើការលុបចោលការបទដ្ឋានសង្គមអតបរយោងអាករលើតម្លៃបន្ថែម ក្នុងករណីសហគ្រាសណាមួយស្នើសុំ បទដ្ឋានសង្គមមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបទដ្ឋានសង្គម ឬបានទទួលបានការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ រហូតសហគ្រាសនោះ បានដោះស្រាយបំណុលពន្ធ ឬចូលខ្លួនមកដោះស្រាយការកំណត់ពន្ធឡើងវិញរួចរាល់។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសទាំងអស់ដែល ធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ថ្ងៃពុធ ១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣ ព្រះបាទ ព.ស.២៥៦៧
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១២ ខែ ១២ ឆ្នាំ២០២៣

នាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

- ឈ្មោះផ្ទៃ :**
- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
 - "ដើម្បីមុខការ"
 - សភាពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា
 - "ដើម្បីចូលរួមផ្សព្វផ្សាយ"
 - ស្ថានបេសកកម្មរបស់ប្រទេសនានាតាំងនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - ទីព្រាក់ដៃសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់ប្រទេសនានា
 - អង្គការអន្តរជាតិនានាតាំងនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - "ដើម្បីជូនដំណឹង"
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦

ពាក្យស្នើសុំបើកដំណើរការវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ក្រោយការល្អិតល្អន់

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

ឧបសម្ព័ន្ធ VAT-SUS-02

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
KINGDOM OF CAMBODIA
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION KING

ពាក្យស្នើសុំ

បើកដំណើរការវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ក្រោយការល្អិតល្អន់

Reset Form

១. ព័ត៌មានអ្នកស្នើសុំ / Requester information

លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ Identification Card Number		ប្រភេទអ្នកស្នើសុំ Type of Requester	☐ អ្នកជាប់ពន្ធ Taxpayer	☐ ភ្នាក់ងារសាកល្បងពន្ធដារ Tax Agency	☐ អ្នកតំណាងសហគ្រាស Enterprise Representative
ឈ្មោះអ្នកស្នើសុំ Name of Requester					
ភេទ Gender	☐ ប្រុស Male	☐ ស្រី Female	ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត Date of Birth	សញ្ជាតិ Nationality	
លេខទូរស័ព្ទ Phone Number	សារអេឡិចត្រូនិក Email				

២. ព័ត៌មានសហគ្រាស / Company information

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាលារដ្ឋ (TIN) Tax Identification Number (TIN)					
ឈ្មោះសហគ្រាស Name of company					
ឈ្មោះសហគ្រាសជាអក្សរឡាតាំង Name of company in Latin					
សកម្មភាពអាជីវកម្មចម្បង Main Business Activity					

៣. ព័ត៌មានចាំបាច់សម្រាប់ការស្នើសុំ / Required information for request

ក. លេខលិខិតពន្ធនុល្លៈ អតបៈ No. of VAT Return		កាលបរិច្ឆេទ Date	
---	--	---------------------	--

៤. ឯកសារគ្រាប់ / Required documents

☐ លិខិតស្នើសុំការពន្ធនុល្លៈ VAT.....	(ច្បាប់ចម្លង)
☐ លិខិតបញ្ជាក់ការដាក់លិខិតបញ្ជាក់ការពន្ធនុល្លៈ ប្រព័ន្ធនៃ ប្រព័ន្ធនៃ ដែលមានបញ្ជាក់ពីមុន ឬក្រោយពេលនេះ.....	(ច្បាប់ចម្លង)
☐ ក្របខណ្ឌបញ្ជាក់ការបង់ប្រាក់ពន្ធដារដែលបានទទួល.....	(ច្បាប់ចម្លង)

៥. សេចក្តីប្រកាស / Declaration

- ខ្ញុំបាទ/ខ្ញុំនាងខ្ញុំ សូមអះអាងថា ព័ត៌មានខាងលើ និងលេខសាកល្បងពន្ធដារដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងពាក្យស្នើសុំនេះ គឺជាការពិត និងត្រឹមត្រូវ។
- ខ្ញុំបាទ/ខ្ញុំនាងខ្ញុំ សូមទទួលខុសត្រូវចំពោះការបង់ប្រាក់ពន្ធដារ ប្រសិនបើព័ត៌មានណាមួយខុសពីការពិតក្នុងពេលនេះ។

កាលបរិច្ឆេទ Date	
---------------------	--

សម្រាប់មន្ត្រី Officer Only	កាលបរិច្ឆេទ Date	
ហត្ថលេខា Signature		
ឈ្មោះ Name		
អត្តសញ្ញាណ ID Number		

ហត្ថលេខា និងត្រា Signature and Stamp	
ឈ្មោះ Name	
តំណែង Position	
លេខទូរស័ព្ទ Telephone No	

SUMMARY OF CREDITABLE PURCHASES AND TAXABLE SALES FOR THE MONTH

* សូមជ្រើសរើសលេខស៊េរីនៃវត្ថុដែលបានទិញមកដើម្បីប្រើប្រាស់ជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន។
Please circle my serial No. of the items purchased or imported for the enterprise's fixed assets.

[illegible]

កំណត់សម្គាល់ : ប្រតិទិននៃការងារនេះអាច ឈរនៅជាមួយគ្នាជាមួយការងារផ្សេងៗ ។

Notes: Use separate sheets if the space is insufficient.

SUMMARY OF CREDITABLE PURCHASES AND TAXABLE SALES FOR THE MONTH

* សូមជ្រើសរើសលេខស៊េរីនៃវត្ថុដែលបានទិញមកឬនាំចូលដើម្បីប្រើប្រាស់ជាទិន្នន័យសម្រាប់ការប្រឆាំងប្រកួតប្រជែង។
Please circle any serial N° of the items purchased or imported for the exteriorist's fixed assets.

[illegible][illegible]

Notes : Use separate sheets if the space is insufficient.

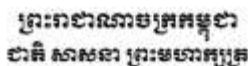
**កំណត់មុខងារក្នុងការបំពេញ ពាក្យស្នើសុំការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់ពន្ធ
លើការនាំចូលទំនិញដោយមេសកកម្មការទូត កុងស៊ុល និង អង្គការអន្តរជាតិ**

- ប្រអប់លេខ ០១** សរសេរកាលបរិច្ឆេទនៃការនាំចូល ឬ កាលបរិច្ឆេទគ្រាន់ដឹងនាំចូល ។
- ប្រអប់លេខ ០២** សម្រាប់ការិយាល័យរបបពិន័យពន្ធ ។
- ប្រអប់លេខ ០៣** សរសេរឈ្មោះស្ថានទូត កុងស៊ុល ឬ អង្គការអន្តរជាតិ ។
- ប្រអប់លេខ ០៤** សរសេរនាម និងតាតួនាទីអ្នកស្នើសុំ ដោយបំពេញឱ្យបានគ្រប់លំអិតសម្រាប់ការសម្រេចការទទួលការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់ពន្ធ ។ នាម តាតួនាទី និងអាសយដ្ឋាននេះ គួរត្រូវបានកត់ត្រានៅលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពន្ធនៃស្ថាប័ន។
- ប្រអប់លេខ ០៥** ផ្តល់ខ្លឹមសារនៃការស្នើសុំនូវការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់ពន្ធ ។
- ប្រអប់លេខ ០៦** សរសេរពីកម្រិតសរុបនៃការលើកលែងពន្ធនៃការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់ពន្ធ ។
- ប្រអប់លេខ ០៧** សូមបញ្ជាក់ពីការបំពេញនូវការ សរសេរឈ្មោះ ចុះហត្ថលេខា និងកាលបរិច្ឆេទធ្វើលិខិតប្រកាស ។

**NOTES ON APPLICATION FOR NON-TAXABLE SUPPLY ON THE IMPORTATION OF GOODS
BY DIPLOMATIC OR CONSULAR MISSIONS AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS**

- BOX 01 Insert the date of importation or intended importation.
- BOX 02 Will be completed by the Real Regime Tax Office.
- BOX 03 Insert the name of the embassy, legation, or international organization.
- BOX 04 Insert the name of person making the claim. Provide the full address to enable the person to be identified as eligible to receive such non-taxable supply. This is the name that will be recorded on the refund cheque and the address to which the refund will be sent.
- BOX 05 Provide the details requested for the importation.
- BOX 06 Insert the total amount of VAT for which non-taxable supply is claimed.
- BOX 07 Delete as appropriate, and complete the name and status in BLOCK CAPITALS.

**ពាក្យស្នើសុំបង្វិលសងប្រាក់អតិថិជនលើការទិញទំនិញដោយ បេសកកម្មការទូត
ក្នុងស៊ីវិល និងអន្តការអន្តរជាតិ**

ទម្រង់ អត្ថបទ ២២១
FORM VAT 221

Complete in triplicate

សូមអានកំណត់បន្ទាប់នៅខាងក្រោមមុននឹងបំពេញទម្រង់នេះ
Read notes on the reverse before completing the form

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអាកាសចរណ៍

ការគ្រប់គ្រងស្តីពីបទល្មើសសង្គ្រាមកម្ពុជា

បំពេញ លើការទិញដូចជា របស់កម្មករទេស កូនស៊ីស និង អង្គការអន្តរជាតិ
APPLICATION FOR REFUND OF VAT ON THE PURCHASE OF GOODS
BY DIPLOMATIC OR CONSULAR MISSIONS AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

០១	កាលបរិច្ឆេទនៃការទិញទំនិញ	Date of Purchase of Goods

DD MM YYYY

០២ អាគារអន្តរាយកម្មានុគ្គព័រ តែងមហាវិថីសហព័ន្ធស្សីនិងលើសេ១៦

៦៦ ឈ្មោះស្ថានទូត កុងស៊ុល ឬអង្គការអន្តរជាតិ Name of Embassy, Legation or I.O

Department of Large Taxpayer

លេខកម្មវិធី Account No
ធនាគារ Bank

04

ឈ្មោះអ្នកស្នើសុំ Name of Claimant

អាសយដ្ឋាន Address : ចំនួនផ្លូវ No ផ្លូវ Street ក្រុម Group ភូមិ Village

ឃុំ/សង្កាត់ Sangkat ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ District ខេត្ត/រាជធានី Municipality

ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ Phone/Fax : សារអេឡិចត្រូនិក E-mail :

05	បញ្ជីវត្ថុលើកទំនិញដែលស្នើសុំប្រសិទ្ធភាពសង់ប្រាក់អាគារ (ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយប័ណ្ណបញ្ជាក់ជាមួយ) List of Goods on which a VAT refund is claimed (Invoice must be attached)
----	---

[illegible]

06	សរុបទឹកប្រាក់អាករដែលស្នើសុំបង្គិចសង Total amount of VAT refund claimed	
----	--	--

07 ប្រកាសបញ្ជាក់ DECLARATION

I am an accredited chief of a diplomatic, or consular mission, or an international organization.

ខ្ញុំសូមប្រកាសថាទំព័រនៃវិញ្ញាបនបត្រនេះពិតជាសម្រាប់យក
heretby declare that the goods on which a VAT refund is claimed above are truly for the

មកប្រើប្រាស់ក្នុងការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់អង្គភាពលើខ្ញុំប្រាកដមែន ។
use in the performance of our unit's official function.

ឈ្មោះអ្នកធ្វើលិខិតប្រកាស
Name of the declaration maker

ហត្ថលេខា និងត្រា
Signature & Stamp

កាលបរិច្ឆេទនៃលិខិតប្រកាស
Date of declaration

DD MM YYYY

សម្រាប់មន្ត្រីពន្ធ FOR TAX OFFICIAL

□

☐

SS00 Accepted 000000 Rejected

ឈ្មោះ: ...

Name:

ហត្ថលេខា
Signature

កាលបរិច្ឆេទ
Date DD MM YYYY

**កំណត់បន្ទាញក្នុងការបំពេញ ពាក្យស្នើសុំបង្វិលសងប្រាក់ពន្ធ
លើការទិញទំនិញជាមធ្យោបាយសកម្មភាពទូត កុងស៊ុល និង អង្គការអន្តរជាតិ**

- ប្រអប់លេខ ០១** សរសេរកាលបរិច្ឆេទនៃការទិញទំនិញមួយមុន ឬ នៃថ្ងៃទិញទំនិញគ្រើមុនរួមជាមួយគ្នា ។
- ប្រអប់លេខ ០២** សម្រាប់ការិយាល័យរបបពិន័តចំណេញ ។
- ប្រអប់លេខ ០៣** សរសេរឈ្មោះស្ថាប័ន កុងស៊ុល ឬ អង្គការអន្តរជាតិ សេចក្តីប្រាក់រៀល និងឈ្មោះធនាគារ។
- ប្រអប់លេខ ០៤** សរសេរឈ្មោះ និងតេឡេក្រាមច្បាប់ប្រើប្រាស់ស្នើសុំ ដោយចំណេញបានច្បាស់លាស់ដូចសម្លេង ដើម្បីបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការទទួលបាន
បង្វិលសងប្រាក់ពន្ធ ។ ឈ្មោះ តេឡេក្រាម និងអាសយដ្ឋាននេះ គឺត្រូវបានកត់ត្រាលើក្នុងប្រព័ន្ធបង្វិលសង ។
- ប្រអប់លេខ ០៥** ផ្តល់ម្ចាស់ទំនិញនៃមុនទំនិញដែលបានទិញ ។
- ប្រអប់លេខ ០៦** សរសេរទីក្រុងស្នាក់នៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានដែលស្នើសុំបង្វិលសង ។
- ប្រអប់លេខ ០៧** លុបចោលពាក្យណាដែលមិនត្រូវការ សរសេរឈ្មោះ ចុះហត្ថលេខា និងកាលបរិច្ឆេទរឿងពិតប្រាកដ ។

**NOTES ON APPLICATION FOR REFUND OF VAT ON THE PURCHASE OF GOODS
BY DIPLOMATIC OR CONSULAR MISSIONS AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS**

- BOX 01. Insert the date of purchase of single item or the month of purchase for a series of items.
- BOX 02. Will be completed by the Real Regime Tax Office.
- BOX 03. Insert the name of the embassy, legation, or international organization, bank account number in Cambodian Riel, and the bank's name.
- BOX 04. Insert the name of person making the claim. Provide the full address to enable the person to be identified as eligible to receive the refund. This is the name that will be recorded on the refund cheque and the address to which the refund will be sent.
- BOX 05. Provide the details requested for all purchases and attach an invoice.
- BOX 06. Insert the total amount of the refund claimed.
- BOX 07. Delete as appropriate, and complete the name and status in BLOCK CAPITALS.

ឧបសម្ព័ន្ធទី១១

ការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណស្នើសុំចុះបញ្ជីអតិថិជនបង់ពន្ធសាមញ្ញតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនបរទេស

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
KINGDOM OF CAMBODIA
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION KING

Reset Form

ទម្រង់ Form NR-76

ការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណស្នើសុំចុះបញ្ជីអតិថិជនបង់ពន្ធសាមញ្ញតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនបរទេស

APPLICATION FORM FOR SIMPLIFIED VALUE ADDED TAX FOR NON-RESIDENCE TAXPAYER REGISTRATION

I- ការប្រើប្រាស់ / APPLY FOR

☐

ចុះបញ្ជីអតិថិជនបង់ពន្ធសាមញ្ញតម្លៃបន្ថែម
Simplified value added tax registration

☐

បញ្ជីព័ត៌មានអតិថិជន
Information update

II- ព័ត៌មានអាជីវកម្មសហគមន៍ / BUSINESS ENTERPRISE INFORMATION

ឈ្មោះជាភាសាអង់គ្លេស

Name in English

សកម្មភាពអាជីវកម្មជាភាសាអង់គ្លេស

Business activities in English

ទូរស័ព្ទលេខ

Mobile phone number

ទូរស័ព្ទលេខ

Telephone number

សារអេឡិចត្រូនិក

Email address

អាសយដ្ឋានគេហទំព័រ

Website address

អាសយដ្ឋាន (ឈ្មោះអគារ-បន្ទប់-ជាន់-អគារ/ផ្ទះលេខ-ផ្លូវ-ឃុំ/សង្កាត់-ក្រុង/ខណ្ឌ-ខេត្ត-រដ្ឋ)

Office address (Building name-Room No.-Floor No.-Building/House No.-Street-Commune-city/District-Province-State)

ប្រទេស

Country

III- ព័ត៌មានអ្នកស្នើសុំ ឬអ្នកតំណាង / OWNER OR REPRESENTATIVE INFORMATION

ឈ្មោះជាភាសាអង់គ្លេស (ឈ្មោះត្រកូល-ឈ្មោះ)

Name in English (Last name, First name)

ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត

Date of birth

ភេទ

Sex

ប្រុស

Male

ស្រី

Female

សញ្ជាតិ

Nationality

លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

Identification card number

លេខប័ណ្ណបរទេស

Passport number

ថ្ងៃខែឆ្នាំផ្តល់

Issued date

ថ្ងៃខែឆ្នាំផុតកំណត់

Date of expiry

ទូរស័ព្ទលេខ

Mobile phone number

សារអេឡិចត្រូនិក

Email address

អាសយដ្ឋាន (ឈ្មោះអគារ-បន្ទប់-ជាន់-អគារ/ផ្ទះលេខ-ផ្លូវ-ឃុំ/សង្កាត់-ក្រុង/ខណ្ឌ-ខេត្ត-រដ្ឋ)

Residential address (Building name-Room No.-Floor No.-Building/House No.-Street-Commune-city/District-Province-State)

ប្រទេស

Country

តំណែង

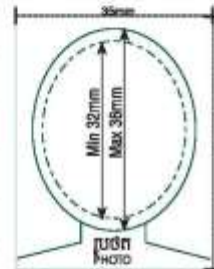
Position

អ្នកស្នើសុំ

Owner

អ្នកតំណាង / ផ្សេងៗ

Representative / others

សម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់

Tax Official use only

លេខប័ណ្ណស្នើសុំ

Application Number

លេខអត្តសញ្ញាណពន្ធអនិវាសន

Tax Identification Number (TIN)

ឈ្មោះអ្នកទទួល

Receiver Name

លេខតតលេខសម្ងាត់

Document Tracking Number

កាលបរិច្ឆេទទទួល

Date Received

DD MM YY

សម្រាប់មន្ត្រីពន្ធដារ / Tax Official use only

លេខសម្គាល់ពាក្យស្នើសុំ/លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណពន្ធដារ

Application Number/Tax Identification Number (TIN)

លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

លេខសម្គាល់តារាងឯកសារ

លេខសម្គាល់ទិន្នន័យ

Document Tracking Number

Date Received

DD

MM

YY

YY

ពាក្យស្នើសុំបញ្ជីពន្ធដារសម្រាប់អ្នកបង់ពន្ធដារក្រៅស្រុក

APPLICATION FORM FOR SIMPLIFIED VALUE ADDED TAX FOR NON-RESIDENCE TAXPAYER REGISTRATION

NR-76

IV- ព័ត៌មានអំពីកាលបរិច្ឆេទបង្កើតកម្ម និងគណនីធនាគារ / INCORPORATION DATE AND BANK ACCOUNT INFORMATION

កាលបរិច្ឆេទផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាដំបូងនៅកម្ពុជា

Date of initial supplies of goods or services in Cambodia

DD

MM

YY

YY

ឈ្មោះធនាគារ

Bank name

ឈ្មោះគណនី

Account name

លេខគណនី

Account number

ករណីមានគណនីធនាគារផ្សេងទៀត សូមបំពេញព័ត៌មានបន្ថែមទៅទម្រង់ព័ត៌មានគណនីធនាគារ(101-A)

In case there is any other bank account please fill out the Bank Account Information Form (101-A)

V- បញ្ជីឯកសារភ្ជាប់ និងផ្សេងៗ / LIST OF ATTACHMENTS AND OTHERS

☐	1- វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន	Registration certificate of non-resident taxpayers
☐	2- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនដែលមានសុពលភាពរបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកតំណាង	Valid identification card or passport of the owner or the representative
☐	3- រូបថតបច្ចុប្បន្នថ្មីចំនួនពីរសរុប ទំហំ ៣៥x៤៥ មិល្លីម៉ែត្រ និងមានផ្ទៃខាងក្រោយពណ៌ស ចំនួន ០២សន្លឹក របស់កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកតំណាង	Two current photos taken no longer than 3 months with the size 35x45 mm and a white background of the owner or the representative
☐	4- លិខិតបញ្ជាក់ពីព័ត៌មានគណនីធនាគាររបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលចេញដោយធនាគារ	Certified letter issued by the bank on the non-resident taxpayer's bank account information

ឯកសារភ្ជាប់សម្រាប់ការចុះបញ្ជីនេះ អាចប្រើប្រាស់ជាភាសាបរទេស ដោយត្រូវមានរំលេច ឬបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ឬភាសាអង់គ្លេស

All attached documents can be in foreign languages, but shall be translated in to Khmer or English.

ការចុះបញ្ជី និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានត្រូវគ្រប់គ្រងតាមប្រាក់សេវាសាធារណៈ

Registration and information update must be paid public service fees

● ការចុះបញ្ជី ៤០០ ០០០រៀល

Registration 400 000KHR

● ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន ២០០ ០០០រៀល

Information update 200 000KHR

អ្នកជាប់ពន្ធអចទទួលបានសេចក្តីសម្រេចការចុះបញ្ជី ឬការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានក្នុងរយៈពេល ៧ ទៅ ១០ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ

Taxpayers may receive the decision of the application of tax registration or updating information within 7 to 10 working days.

VI- សេចក្តីប្រកាស / DECLARATION

☐ ខ្ញុំបាទ/ខាងខ្ញុំ សូមបញ្ជាក់ថាព័ត៌មានដែលបានបំពេញ និងឯកសារភ្ជាប់នៅក្នុងពាក្យស្នើសុំនេះពិតជាត្រឹមត្រូវ។

I declare that the information in this application including all attachments is true and correct.

កាលបរិច្ឆេទ

Date

DD

MM

YY

YY

ហត្ថលេខា ឬ

Signature or

right thumb print

ឈ្មោះ

Name

លិខិតប្រកាសអោយដឹងពីការបង្កើតនូវគម្រោងប្រតិបត្តិការពារជីវិតកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវាឌីជីថលពីអ្នកជាប់ពន្ធអនិច្ចាសន៍ (បង់តាមវិធីគិតអាករជំនួស)

[illegible]

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៣

លិខិតប្រកាសអតប្រចាំខែ ចំពោះប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក
សម្រាប់អ្នកផ្គត់ផ្គង់អនិវាសន៍និងបណ្តើរការលើកម្ពុជា

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
KINGDOM OF CAMBODIA
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION KING

ទម្រង់ NR-VAT01
FORM NR-VAT01

លិខិតប្រកាសអតប្រចាំខែនៃប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

MONTHLY VAT RETURN FOR E-COMMERCE TRANSACTIONS

សម្រាប់អ្នកផ្គត់ផ្គង់អនិវាសន៍និងបណ្តើរការលើកម្ពុជា

FOR SIMPLIFIED VAT REGISTERED NON-RESIDENT SUPPLIER

ប្រចាំខែ: 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 ឆ្នាំ: 2020

Reset Form

I. ព័ត៌មានអ្នកបង់ពន្ធ / ENTERPRISE INFORMATION

លេខប័ណ្ណសម្គាល់អ្នកបង់ពន្ធ
Supplier's VAT Identification Number

ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន
Name of Enterprise

សកម្មភាពអាជីវកម្ម
Main Business Activity

អាសយដ្ឋាន និងប្រទេស
Address and Country of Origin

II. តារាងផ្គត់ផ្គង់អាជីវកម្ម/Taxable Supplies

ល.រ No.	ពិពណ៌នា Description	ចំនួនប្រាក់ អនុលោម (រៀល) Amount Excluding of VAT	អត្រា Rate	ចំនួនប្រាក់ អនុលោម (រៀល) VAT Amount (KHR)
1	ទិញទំនិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ (មិនមែនជាអ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក) Purchaser as Consumer (Non Self-Assessment Taxpayer)	0.00	10%	0.00
2	ទិញទំនិញពីអ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក Purchaser as Self-Assessment Taxpayer that did not make payment using enterprise bank account		10%	0.00
3	ទិញទំនិញពីអ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក Purchaser as Self-Assessment Taxpayer that made payment using enterprise bank account	0.00		
4	សរុប Total	0.00		0.00
5	ចំនួនប្រាក់ អនុលោម * Tax Credit Available *			0.00
6	ចំនួនប្រាក់ អនុលោមដែលត្រូវបង់ / ចំនួនប្រាក់ អនុលោម (៥ - ៥) * VAT Payable Amount / VAT Credit Carried Forward (4 - 5) *			0.00

III. តារាងផ្គត់ផ្គង់ទំនិញមិនអាជីវកម្ម/Non Taxable Supplies

ល.រ No.	ពិពណ៌នា Description	ចំនួនប្រាក់ អនុលោម (រៀល) Amount Excluding of VAT	អត្រា Rate	ចំនួនប្រាក់ អនុលោម (រៀល) VAT Amount (KHR)
1	ទិញទំនិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ (មិនមែនជាអ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក) Purchaser as Consumer (Non Self-Assessment Taxpayer)	0.00		
2	ទិញទំនិញពីអ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក Purchaser as Self-Assessment Taxpayer	0.00		
3	សរុប Total	0.00		

* ចំនួនប្រាក់ អនុលោម ៥.៥ និង ៥.៦ ជាចំនួនប្រាក់ អនុលោមដែលបានបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក

* VAT credit in 5.5 and 5.6 is the credit which is over paid more than the due amount.

៥.៥ និង ៥.៦ លេខចំនួនប្រាក់ អនុលោមដែលបានបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

5.5 and 5.6 are numbers from appendix 01 on E-commerce Transactions Supplied to Non Self-Assessment Taxpayers

៥.៥ និង ៥.៦ លេខចំនួនប្រាក់ អនុលោមដែលបានបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

5.5, 5.6 and 5.7 are numbers from appendix 02 on E-commerce Transactions Supplied to Self-Assessment Taxpayers

ការបញ្ជាក់ការបញ្ជាក់/Dedication

យើងបញ្ជាក់ថា ព័ត៌មានទាំងអស់ដែលយើងបានបញ្ជាក់ក្នុងលិខិតប្រកាសអតប្រចាំខែនេះ គឺជាការបញ្ជាក់ពិត និងត្រឹមត្រូវ គ្មានការបំភាន់ ឬការបំភាន់ណាមួយ ហើយយើងបញ្ជាក់ថា យើងទទួលខុសត្រូវចំពោះការបំភាន់ ឬការបំភាន់ណាមួយ តាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់។ យើងបញ្ជាក់ថា យើងទទួលខុសត្រូវចំពោះការបំភាន់ ឬការបំភាន់ណាមួយ តាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់។ We have examined all items on this return and its appendices and declare that all information is true and correct, and no any e-commerce transaction supplied to Cambodia is not declared or underdeclared. We are fully liable to the laws and regulations in force if information is fraudulent.

ប្រតិភូ

Filed by:

អ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក/អ្នកបង់ពន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក

Director/ Manager/ Owner of Enterprise/ Tax agent

ហត្ថលេខា និង ឈ្មោះ

Signature, Name and Seal

8[1] NR-VAT01.1
ECGM NR-VAT01.1

ព័ត៌មានប្រកាសរោគរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី១២ ចំពោះ ប្រតិបត្តិការការពារជំងឺកូវីដ១៩ របស់ក្រសួងសុខាភិបាល

MONTHLY VAT RETURN FOR E-COMMERCE TRANSACTIONS

FOR SIMPLIFIED VAT REGISTERED NON-RESIDENT SUPPLIER.

processes / Additional Filing

polls

--	--

 of

--	--	--	--

 Year

(2006-2007) ENTERPRISE INFORMATION

[illegible]

(Simplified VAT Tax Identification Number)

Name of Enterprise

အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်
Main Business Activity

Address and Country of

(I) ពន្ធដែលទំនិញបង់ពន្ធ/Taxable Supplies

No. / №	បរិយាយ Description	តម្លៃដើមរួម អនាម (រៀល) Amount Exclusive of VAT	អត្រា Rate	ប្រាក់ប្រចាំ អនាម (រៀល) VAT Amount (KHR)	ពន្ធដារ ១០%	ចំនួនខែយឺតយ៉ាវ Number of Months Overdue	ការប្រាក់ ០,៥% Interest 1.5%	សរុប (រៀល) Total Amount (KHR)
		A		B	C=Atx10%	D	E=Atx1.5%	F=C+D+E
1	អ្នកទិញជាអ្នកប្រើប្រាស់ (ពិតប្រាកដជាអ្នកប្រកាសជាអ្នកប្រកាស) Purchaser as Consumer (Not Self-Assessment Taxpayer)		10%	០.០០	០.០០		០.០០	០.០០
2	អ្នកទិញជាអ្នកប្រកាសជាអ្នកប្រកាស (ប្រតិបត្តិការប្រកាសជាអ្នកប្រកាស) Purchaser as Self-Assessment Taxpayer that did not make payment using enterprise bank account		10%	០.០០	០.០០		០.០០	០.០០
3	អ្នកទិញជាអ្នកប្រកាសជាអ្នកប្រកាស (ប្រតិបត្តិការប្រកាសជាអ្នកប្រកាស) Purchaser as Self-Assessment Taxpayer that made payment using enterprise bank account	០.០០						
4	សរុប Total		០.០០	០.០០	០.០០		០.០០	០.០០

Source: <http://www.burmesecalendar.com/2011/04/2011-burmesecalendar.html>

Note: Late interest shall be calculated from the first day of the month following the month in which the VAT must be paid.

III. การยกเว้นภาษี Non Taxable Supplies

စဉ် No.	ဖော်ပြချက် Description	စာရင်းအုပ်စု အကောင့် (ကျပ်) Amount Exclusive of VAT
1	ဗုဒ္ဓဘုရားတော်အား (ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ်) ဝယ်ယူခြင်း Purchase as Consumer (Non Self-Assessment Taxpayer)	0.00
2	ဗုဒ္ဓဘုရားတော်အား ဝယ်ယူခြင်း Purchase as Self-Assessment Taxpayer	0.00
3	စုစုပေါင်း Total	0.00

(II.1) and (III.1) Fill in numbers from appendix D1 on E-commerce Transactions Supplied to Non Self-Assessment Taxpayers

(D.2), (D.3) and (D.2) in numbers from appendix D2 on E-commerce Transactions Supplied to Self-Assessment Taxpayers

Author's Declaration

យើងប្រកាសដឹងគ្នាប្រាកដថា ព័ត៌មានទាំងនេះមិនមែនជាព័ត៌មានប្រកាសចរនិងឧបសគ្គផ្តល់របស់អង្គការ និងឈ្មោះអាជីវកម្ម ព័ត៌មាននានាដែលបានផ្តល់ជូនប្រាកដថាពិតប្រាកដ។ យើងខ្ញុំមិន
បានបញ្ជាក់ពីការប្រកាសនេះឡើយ។ យើងខ្ញុំមិនអាចបញ្ជាក់ពីការប្រកាសនេះឡើយ។ យើងខ្ញុំមិនអាចបញ្ជាក់ពីការប្រកាសនេះឡើយ។

I hereby declare that all information on this return and its appendices and declare that all information is true and correct and no any e-commerce transaction supplied to Cambodia is not declared or underdeclared. We are fully liable to the laws and regulations in force if information is fraudulent.

00181
E. Nord

Director/ Manager/ Owner of Enterprise/ Tax agent

Signature, Name and Seal

Supply Transactions of Digital Goods and Digital Services through Electronic Self-Assessment Taxpapers

[illegible]

On the other hand, if the purchaser provided only tax identification number (TIN) and did not make payment using the enterprise's bank account, the supplier has to collect VAT and fill the VAT amount in column "V" of this form.